

EUROOPA KESKPANK

03 2005

KUUBÜLLETÄÄN

01 2005

02 2005

03 2005

04 2005

05 2005

06 2005

07 2005

08 2005

09 2005

10 2005

11 2005

12 2005

KUUBÜLLETÄÄN
MÄRTS

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANK

KUUBÜLLETÄÄN MÄRTS 2005

2005. aastal on
kõikidel Euroopa
Keskpanga
väljaannetel
50-eurose
rahatähe motiiv

© Euroopa Keskpank, 2004

Address

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Saksamaa

Postiaadress

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Saksamaa

Telefon

+49 691 3440

Koduleht

<http://www.ecb.int>

Faks

+49 691 344 6000

Teleks

411 144 ecb d

Käesolev bülletään on valminud EKP juhatuse vastutusel. Tõlked koostatakse ja avaldatakse liikmesriikide keskpankade poolt.

Kõik õigused on kaitstud. Käesoleva bülletääni taasesitus õppe- ja mitteametlike eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Käesolevas väljaandes sisalduvad statistilised andmed on esitatud seisuga 2. märts 2005.

ISSN 1561-0136 (trüki versioon)

ISSN 1725-2822 (elektroniline versioon)

SISUKORD

JUHTKIRI	6	EUROALA STATISTIKA	SI
		Rahapoliitiliste meetmete kronoloogia	I
		Target (üleeuroopaline automati- seeritud reaajaline brutoarveldus- süsteem)	V
		Euroopa keskpanga poolt alates 2003. aastast avaldatud dokumendid	IX
		SÕNASTIK	XIV
MAJANDUSLIK JA RAHAPOLIITILINE ARENG	10		
Euroala väliskeskkond	10		
Rahapoliitiline areng	16		
Hinnad ja kulud	53		
Toodang, nõudlus ja tööturg	61		
Eelarvepoliitiline areng	73		
Vahetuskursi ja maksebilansi areng	80		
Taustinfo:			
1 Rahaturu indikaatoritele tuginevad inflatsiooniprognosid	21		
2 Üleölaenude intressimäära vola- tiilsus keskpikas perspektiivis	27		
3 Likviidsuskeskkond ja raha- poliitilised toimingud alates 9. novembrist 2004 kuni 7. veebruarini 2005	29		
4 Euroala kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvate ettevõtete välisfinantseerimise reaalkulu	39		
5 Turu intressimäärade ülekandu- mine rahaloomeasutuste intressi- määradesse alates majandus- ja rahaliidu kolmanda etapi käivitamisest	42		
6 Kodumajapidamiste võlg ja halvad laenud euroalal	50		
7 Ostujuhtide indeksiga seotud uuringute andmed tootmissisendi ja toodangu hinna kohta	56		
8 Siirdemõju keskmisele aastasele SKP reaalkasvule 2005. aastal	62		
9 Tööviljakuse areng euroalal	67		
10 EKP ekspertide makromajanduslik ettevaade euroala kohta	70		

LÜHENDID

RIIGID

BE	Belgia	HU	Ungari
CZ	Tšehhi Vabariik	MT	Malta
DK	Taani	NL	Madalmaad
DE	Saksamaa	AT	Austria
EE	Eesti	PL	Poola
GR	Kreeka	PT	Portugal
ES	Hispaania	SI	Sloveenia
FR	Prantsusmaa	SK	Slovakkia
IE	Iirimaa	FI	Soome
IT	Itaalia	SE	Rootsi
CY	Küpros	UK	Ühendkuningriik
LV	Läti	JP	Jaapan
LT	Leedu	US	Ameerika Ühendriigid
LU	Luksemburg		

MUUD

BIS	Rahvusvaheline Arvelduspank
BPM5	Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi juhend (5. trükk)
CIF	hind, kauba rahvusvaheline tarneklausel; näitab kauba maksumust ning kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustamisega importiva maa tollipiirini
EER	efektiivne vahetuskurss. Efektiivsete vahetuskursside saamiseks kasutatakse EER-12, EER-23 või EER-42 andmeid.
EER-12	12 riigist koosnev kitsas kaubanduspartnerite grupp, kuhu kuuluvad Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Rootsi, Singapur, Šveits, Taani, Ühendkuningriik.
EER-23	23 riigist koosnev kaubanduspartnerite grupp, kuhu kuuluvad 13 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits.
EER-42	42 riigist koosnev lai kaubanduspartnerite grupp, kuhu kuuluvad EER-23 liikmed ning Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Bulgaaria, Filipiinid, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Rumeenia, Tai, Taiwan, Türgi, Uus-Meremaa ja Venemaa.
EKP	Euroopa Keskpank
EKPS	Euroopa Keskpankade Süsteem
EL	Euroopa Liit
EMU	Euroopa Majandus- ja Rahaliit
ERI	Euroopa Rahainstituut
ESA 95	Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteem 1995
EUR	euro
FOB	hind, kauba rahvusvaheline tarneklausel; näitab kauba maksumust ning kulutusi, mis on seotud kauba veo ja kindlustamisega eksportiva maa tollipiirini

ILO	Rahvusvaheline Tööorganisatsioon
PMI	ostujuhtide indeks
RA	rahaloomeasutus
RVF	Rahvusvaheline Valuutafond
SKP	sisemajanduse koguprodukt
THI	tarbijahinnaindeks
ÜTHI	ühtlustatud tarbijahinnaindeks

Vastavalt ühenduse praktikale on ELi riigid loetletud käesolevas bülletäänis rahvuskeelsete riiginimede tähestikulises järjekorras.

JUHTKIRI

EKP nõukogu otsustas 2005. aasta 3. märtsi istungil säilitada eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäärana 2,0%. Muutmata jäeti ka laenamise püsivõimaluse ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärad, mis on vastavalt 3,0 ja 1,0%.

Nõukogu on jätkuvalt seisukohal, et inflatsioonisurve tugevnemisest euroalal ei ole selgeid märke. Seetõttu jättis nõukogu muutmata EKP baasintressimäärad, mis on varasemaga võrreldes väga madalad ja toetavad märkimisväärselt majanduse taastumist. Samas võib täheldada keskpika aja jooksul hinnastabiilsust ohustavaid riske, millele nõukogu peab jätkuvalt tähelepanu pöörama.

Nõukogu hinnangu aluseks oleva majandusanalüüsi andmed ning Eurostati esialgne hinnang kinnitavad, et euroala SKT reaalkasv 2004. aasta neljandas kvartalis oli 0,2%. Kolmandas kvartalis oli SKT reaalkasvuute andmete kohaselt samuti 0,2%. Kokkuvõttes valmistas 2004. aasta teise poole majanduskasvu pettumust. Neljanda kvartali nõudluse kasv pakkus valitsevate arengusuundade osas siiski ka mõningaid positiivseid märke. Sisenõudluse, eelkõige tarbimise tugevnemine võib viidata, et majandustegevuse taastumine euroalal on taas hoogustumas.

Mitmel põhjusel võib arvata, et SKT nõrk reaalkasv 2004. aasta teises pooles oli ajutine. Maailmamajanduse kasv on jätkuvalt jõuline ja soodustab euroala eksporti. Investeeringuid euroalal peaksid endiselt toetama väga soodsad rahastamistingimused, suured sissetulekud ja ettevõtete kasvav efektiivsus. Reaalse kasutatava tulu eeldatav areng peaks soodustama tarbimise kasvu.

Seetõttu eeldab EKP nõukogu majanduskasvu jätkumist 2005. ja 2006. aastal. Seda hinnangut kajastab ka EKP ekspertide 2005. aasta märtsis avaldatud

ettevaade. Euroala SKT reaalkasv ulatub ettevaate kohaselt 2005. aastal keskmiselt 1,2–2,0%ni ja 2006. aastal 1,6–2,6%ni. See hinnang on eurosüsteemi ekspertide 2004. aasta detsembris avaldatud ettevaatest madalam, kajastades 2004. aasta lõpu nõrgemat majanduskasvu. Üldjoontes sama arvamust väljendavad ka rahvusvaheliste organisatsioonide ja eraettevõtete avaldatud prognoosid.

Ettevaadetes antud hinnangud väljendavad mitmeid riske. Väljaspool euroala ohustavad majanduskasvu nafta kõrge ja muutlik hind ning maailmamajanduse jätkuv tasakaalustamatus. Vahetuskursside puhul kinnitab EKP nõukogu euro kursi järsu tõusuga seoses avaldatud arvamust, et selline areng on majanduskasvu seisukohalt ebasoovitav. Kuigi euroalal valitseb tarbimise arengu suhtes ebakindlus, võivad investeeringud väga soodsate rahastamistingimuste ja ettevõtete sissetulekute taastumise toel kasvada oodatust enam.

Tarbijahindade osas märgitakse, et ÜTHI aastane inflatsioonimäär langes 2005. aasta jaanuaris üsna märkimisväärselt, alanedes 2,4%lt 2004. aasta detsembris 1,9%ni. Selle peamiseks põhjuseks oli mõne liikmesriigi kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade arengust tulenev baasefekt. Eurostati esialgse hinnangu kohaselt oli ÜTHI aastane inflatsioonimäär veebruaris 2,0%.

Lähikuudel kõigub aastane inflatsioonimäär tõenäoliselt 2% lähedal. Tulevikku vaadates ei ole inflatsioonisurve tugevnemisest euroalal siiski selgeid märke. Palgatõus on viimaste kvartalite jooksul olnud tagasihoidlik. Mõõdukat majanduskasvu arvestades peaks sama suundumus ka jätkuma.

Neid seisukohti kajastab ka EKP ekspertide 2005. aasta märtsis avaldatud ettevaade. ÜTHI keskmine aastane inflatsioonimäär püsib ettevaate kohaselt 2005. aastal

vahemikus 1,6–2,2% ja 2006. aastal 1,0–2,2% piires. Need ettevaated on jäänud eurosüsteemi ekspertide 2004. aasta detsembris avaldatud ettevaatega võrreldes üldjoontes samaks ja vastavad ka rahvusvaheliste organisatsioonide ja eraettevõtete hiljutistele prognoosidele.

Tähelepanu tuleb pöörata nende ettevaadetega seotud mitmetele riskidele, eelkõige nafta hinna edasisele arengule. Ka kaudsete maksude ja riiklikult reguleeritud hindade areng võib taas põhjustada hinnatõusu. Lisaks tuleb jätkuvalt silmas pidada varasemast hinnatõusust tulenevat võimalikku teisest mõju palkade ja hinnakujunduse kaudu kogu majandusele. Seetõttu tuleb hoolega jälgida pikemaajaliste inflatsiooniootuste arengut.

Täiendav teave keskmises ja pikemas perspektiivis toimuva hindade arengu kohta esitatakse rahapoliitilises analüüsis. Viimastel rahapoliitilistel andmetel on M3 kasv alates 2004. aasta keskpaigast tugevnenud. Selles väljendub varasemaga võrreldes väga madalate euroala intressimäärade ergutav mõju. Rahaagregaat M3 on viimastel aastatel jätkuvalt jõuliselt kasvanud ning seetõttu on likviidsus euroalal endiselt palju suurem kui inflatsioonisurve majanduskasvu finantseerimiseks vajalik. See võib ohustada hinnastabiilsust keskpika aja jooksul ning seetõttu tuleb seda arengut tähelepanelikult jälgida.

Reaalintressimäärade erakordselt madal tase toetab ühtlasi erasektori laenuõudlust. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele antavate laenude maht on viimastel kuudel samuti kasvanud. Lisaks jätkub suur nõudlus eluasemelaenude järele, mis toetab eluasemehindade jõulist dünaamikat mõnel pool euroalal.

Kokkuvõttes kinnitab majandusanalüüs, et euroala inflatsioonisurve on küll mõõdukas, kuid samas võib keskpika aja jooksul

täheldada hinnastabiilsust ohustavaid riske ja neid jälgitakse hoolikalt. Võrdlus rahapoliitilise analüüsiga annab samuti põhjust jätkuvaks valvsuseks, kui hinnatõusu põhjustavad stabiilsusriskid peaksid keskpika aja jooksul realiseeruma.

Eelarvepoliitika osas märgib EKP nõukogu, et euroala riikide uuendatud stabiilsusprogrammides kavandatakse küll mõningaid edusamme eelarvepoliitika tasakaalustamisel ja ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimisel, kuid mitmes riigis tuleb eelarvet veelgi ulatuslikumalt tasakaalustada. Paljud riigid ei kavatse jätkata nõudlikku kohandamiskava ega ürita saavutada stabiilsusprogrammi lõpuks tasakaalulähedast või ülejäägis eelarveseisundit. Lisaks põhinevad mitme riigi eelarvesihid liiga soodsatel kasvuväljavaadetele ja piisavalt määratlemata meetmetel.

Stabiilsus- ja majanduskasvu pakti käsitlevad arutelud peavad jõudma veenvate tulemusteni, mis tagavad eelarvedistsipliini. Säilitada tuleb ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse usaldusvärsus. See on äärmiselt oluline mitte ainult euroala makromajanduse stabiilsuse ja ühtsuse hoidmiseks, vaid ka kõigi liikmesriikide kindlustunde ja kasvuväljavaadete säilimiseks.

EKP nõukogu tervitab Euroopa Komisjoni soovitusel tehtud ECOFINi nõukogu otsust kasutada esmakordselt ülemäärase eelarvepuudujäägi teist menetlustappi ja teha hoiatus Kreekale kooskõlas asutamislepingu artikli 104 lõikega 9. Nõukogu on seisukohal, et ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaja pikendamine 2005. aastalt 2006. aastani põhjustaks eeskirjade ja menetluste liiga vaba tõlgendamist. Kreeka peab nüüd võtma tõhusaid meetmeid ulatusliku eelarvepuudujäägi vähendamiseks.

Struktuurse arengu osas märgitakse, et euroala tootlikkuse kasv on 1990. aastate keskpaigast alates olnud suhteliselt aeglane.

Tootlikkumõjurite analüüsi kohaselt on euroala aeglasem tootlikkuse kasv osaliselt tingitud sellest, et tööhõive suurenes madalama kvalifikatsiooniga töötajate tööhõive kasvu tulemusel. Jätkuvalt tagasihoidlik palgatõus ja tööturul osalemise määra suurendamiseks läbiviidud tööturu-reformide teatavad edusammud on muutnud tootmise mõneti töömahukamaks.

1990. aastate keskpaigast alates aeglane olnud tootlikkuse kasv euroalal viitab sellele, et tootlikkust suurendavaid uusi tehnoloogiaid ei kasutata piisavalt. Ehkki tootlikkuse kasv on info- ja sidetehnoloogia ning vastavate teenuste sektorites kiirenenud, on see paljudes muudes majandusharudes aeglustunud. See näitab euroala struktuurilist paindumatust, mis takistab uute tehnoloogiate kiiret ja tõhusat levitamist ning tootmisprotsesside arengut kogu majanduses.

Seetõttu on oluline keskenduda struktuurireformidele, mis kiirendavad uuendusi, investeringuid ja tootlikkust ning edendavad tootlikkust suurendavate uute tehnoloogiate kasutamist. Tooteturu konkurentsi toetamine, ümberkorraldamise hõlbustamine ja asjakohaste haridussüsteemide ning töökohal toimuva koolituse abil inimkapitali suurendamine kiirendavad tõenäoliselt uute tehnoloogiate kasutamisest tulenevat tootlikkuse kasvu.

MAJANDUSLIK JA RAHAPOLIITILINE ARENG

I EUROALA VÄLISKESKKOND

Hoolimata teatavast aeglustumisest on maailmamajanduse kasv jäänud endiselt jõuliseks, märkimisväärseks erandiks on vaid Jaapan. Üldiselt kõrvaldatakse järkjärgult poliitilisi stiimuleid ning soodsad rahastamistingimused toetavad endiselt majanduskasvu. Naftahind on pärast märkimisväärseid kõikumisi jäänud siiski kõrgemale tasemele. Samal ajal püsib üleilmne tasakaalustamatus. Nendele riskiteguritele vaatamata on maailmamajandusel ja euroala välisnõudlusel endiselt suhteliselt head väljavaated.

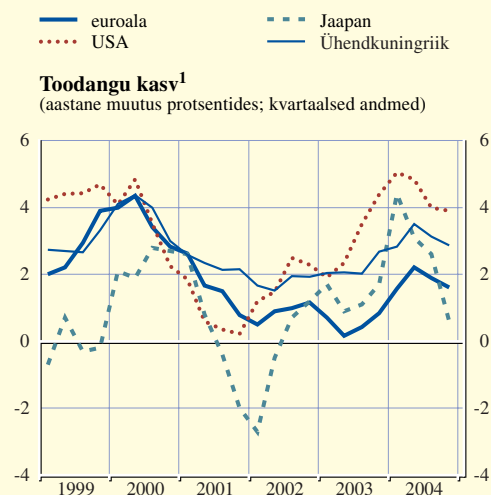
I.1 MAAILMAMAJANDUSE ARENG

Maailmamajanduse kiire kasv jätkus 2004. aasta lõpuni ning olemasolevate majandusnäitajate alusel on põhjust arvata, et sama tendents jätkus ka 2005. aasta alguses. Üldiselt kõrvaldatakse järkjärgult poliitilisi stiimuleid ning soodsad rahastamistingimused toetavad endiselt majanduskasvu, sest reaaltressimäärad on üsna madalad. Maailmamajanduse kasvu soodustas 2004. aasta lõpus suur majandusaktiivsus nii Ameerika Ühendriikides kui ka Hiinas, kus aastakasv neljandas kvartalis kiirenes taas. Jaapanit tuli üldise suure ja laiapõhjalise maailmamajanduse kasvu taustal pidada märkimisväärseks erandiks, sest seal oli 2004. aasta viimases kvartalis negatiivne majanduskasv juba kolmandat kvartalit järjest.

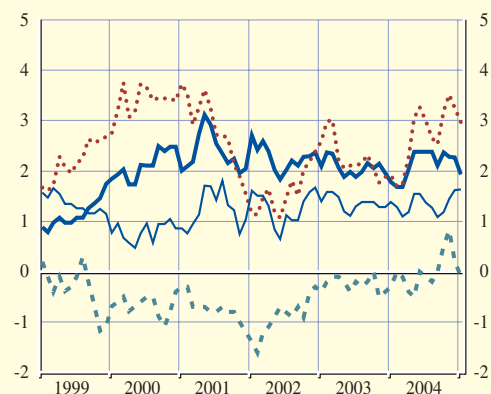
Üldiselt aeglustus paljudes riikides hiljuti tarbijahindade inflatsioon, mis kajastab osaliselt nafta- ja toormehinna arengut 2004. aasta lõpus. Aastane tarbijahindade inflatsioonimäär (v.a energia ja toidu-kaupade komponendid) jätkas aga järjepidevat kasvu mitmes suuremas riigis. Nimetatud näitaja kasvas OECD riikides 2004. aasta kolmanda kvartali 2,0%lt neljandas kvartalis 2,1%le.

Kallinenud ja volatiilsed naftahinnad avaldasid jätkuvat mõju maailmamajandusele. Samal ajal väljendati üleilmsetel finantsturgudel endiselt mõningast muret majanduse tasakaalutuse pärast. See kajastus valuutaturgude reaktsioonis veebruaris avaldatud erinevatele näitajatele, mis mõjutasid turu ootusi tõenäolise kohandustrajektoori osas.

Joonis 1. Peamised muutused suurtes tööstusriikides

Inflatsioon²
(tarbijahinnad; aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: riiklikud andmed, Rahvusvahelise Arvelduspanka, Eurostati ja EKP arvutused.

1) Euroala ja Ühendkuningriigi puhul on kasutatud Eurostati andmeid; USA ja Jaapani puhul on lähtutud riiklikest andmetest. SKP näitajaid on sesoonselt kohandatud.

2) Euroala ja Ühendkuningriigi ÜTHI; USA ja Jaapani THI.

USA

Ameerika Ühendriikides aeglustus majandusaktiivsus 2004. aasta viimases kvartalis vaid vähesel määral, kasvades esialgsete majandusandmete kohaselt aastapõhiselt kvartalis 3,8%. Väliskaubanduse negatiivne osakaal tasakaalustas osaliselt jätkuvalt jõulist eratarbimist (mida soosisid endiselt suured kulutused kestvuskauapadele) ning investeeringuid seadmetesse ja tarkvarasse. 2004. aastal tervikuna oli SKP 4,4%line reaalkasv viimase viie aasta kõrgeim. 2005. aasta alguse kohta olemas olevate majandusnäitajate kohaselt on suur sisemaine majandusaktiivsus pärast 2004. aasta lõppu veidi aeglustunud. Ettevõtete osas jäi kuise tööstustoodangu kasv jaanuaris samale tasemele koos peaaegu muutumatult püsinud tootmisvõimsuse rakendusastmega, kajastades suures osas ilmatundliku komponendi – kommunaalteenuste – nõrkust. Samal ajal jätkasid jaanuaris suurenemist mittesõjatööstuse kapitalikaupade (välja arvatud lennukid) tellimused. Kuigi ettevõtete kindlustunde näitajad tootmissektoris on viimase aasta kõrgetelt tasemetelt mõningal määral langenud, viitavad need 2005. aasta alguses endiselt jätkuvale tõusule. Mis puudutab kodumajapidamisi, siis alanes jaanuaris reaalne eratarbimise kuine kasv, kajastades suurel määral autoostude vähenemist võrreldes 2004. aasta lõpus täheldatud kõrgete tasemetega.

Tulevikku vaadates võib lähiajal oodata üldiselt USA majanduse hoogsat kasvu jätkumist. Ettevõtete suur kasumlikkus ja väikesed rahastamiskulud peaksid ettevõtete investeeringuid igati soodustama. Kodumajapidamiste tarbimiskulutuste kasvu soodustavad aga head rahastamistingimused ning vara väärtuse suurenemine tänu jätkuvalt kiirele arengule eluasemeturul. Samas jäi tarbijate kindlustunne 2005. aasta alguses endiselt suhteliselt suureks. Arvestades eraisikute ajalooliselt madalat säästmismäära ning kodumajapidamiste võlakoormuse ajalooliselt kõrget taset, põhineb kodumajapidamiste kulutuste kiire kasv peamiselt kasutatava tulu suurenemisel. Tööturu lõtku vähenemine peaks kiirendama kodumajapidamiste töise tulu kasvu, soodustades seeläbi kasutatava tulu suurenemist. Palkade reageerimine tööturutingimuste edasisele paranemisele sõltub suuresti sellest, kuidas need tingimused mõjutavad praegusel hetkel ajalooliselt madalal tasemel olevat tööhõivemäära.

Aastane tarbijahindade inflatsioon oli jaanuaris 3,0%, võrrelduna kõrgema 3,5%ga novembris. Aastane THI (v.a toidukaubad ja energia) kasvas samal kuul 2,3%le. Muutused eratarbimise deflaatoris sarnanesid jaanuaris muutustele tarbijahinnaindeksis.

Rahapoliitika vallas tõstis USA föderaalreservi rahapoliitika komitee oma 2005. aasta 1. ja 2. veebruari istungil juba kuuendat korda järjest baasintressimäära 25 baaspunkti – 2,50%le. Koosõlas varasemate avaldustega märgiti pressiteates, et „majanduse elavdamise eesmärgil toimuv intressipoliitika kohandamine võidakse tõenäoliselt lõpetada mõõdukas tempos“. Veebruari alguses avalikustatud 2006. aasta eelarve eelnõus püstitati endiselt eesmärk vähendada 2009. aastaks eelarvepuudujääki poole võrra suvakohaste kulutuste kärpimise teel, kusjuures eeldatakse, et käesoleva eelarveaasta järel ei tehta lisakulutusi Iraagi ja Afganistani sõjalistele operatsioonidele.

JAAPAN

Jaapani majanduses valitseb hetkel nõrkusperiood. Esialgse hinnangu kohaselt vähenes reaalne SKP 2004. aasta viimases kvartalis 0,1% kvartali arvestuses. Viimase SKP näitaja komponentide analüüsi kohaselt oli SKP kahanemine suures osas tingitud eratarbimise ja netoekspordi vähenemisest. Seevastu olid kasvanud mittelelamuehitusse tehtavad

investeeringud ning valitsemissektori tarbimine. Samas korrigeeriti 2004. aasta esimese kolme kvartali SKP kasvu allapoole, osaliselt muutuste tõttu sesoonse kohandamise meetodikas. Korrigeeritud andmete põhjal oli Jaapani SKP reaalkasv negatiivne ka 2004. aasta teises ja kolmandas kvartalis (vastavalt $-0,2\%$ ja $-0,3\%$). Sellele vaatamata oli SKP 2,6%line aastane reaalkasv tänu baasefektile ja aktiivsele esimesele kvartalile kõrgeim pärast 1996. aastat. SKP näitajaid korrigeeritakse tõenäoliselt veelgi. Võimalik, et seda tehakse viisil, mille abil need lähevad rohkem kooskõlla teiste majandusnäitajatega, mis hoolimata teatud alanemisest pärast esimest kvartalit ei viita tegelikule majanduslangusele kolme viimase kvartali lõikes.

Ootuste kohaselt jääb majandustegevus nõrgaks veel paariks järgmiseks kvartaliks, sest tootmissektoris, eriti aga IT sektoris hakkab lõppema pooleliolev varude korrigeerimine.

Hindade osas eksisteerib väike deflatsioonisurve ning jätkuva kommunaalteenuste regulatsiooni vähendamise tulemusel on viimasel ajal märgata mõningast tarbijahindade alanemist. 2005. aasta jaanuaris vähenes THI aastane muutuse määr eelmise kuu $0,2\%$ lt $-0,1\%$ ni, võrrelduna THI (v.a värsked toidukaubad) määra liikumisega detsembri $-0,2\%$ lt $-0,3\%$ le. Samal ajal vähenes SKP deflaator 2004. aasta neljandas kvartalis eelmise aasta sama perioodiga võrreldes $0,3\%$, kusjuures eelmises kvartalis täheldati $1,4\%$ list vähenemist. 17. veebruaril 2005. aastal kinnitas Jaapani keskpang oma eesmärgi jätta jooksevkonto saldo vahemikku 30–35 triljonit jeeni.

ÜHENDKUNINGRIIK

Ühendkuningriigi majanduskasv on endiselt kiire. SKP reaalkasv suurenes ja selle kvartaalne muutus oli 2004. aasta neljandas kvartalis $0,7\%$. SKP kasv põhines sisenõudlusel, eelkõige investeeingutel, mille kvartaalne määr ulatus $1,4\%$ le. Netoeksporti osakaal 2004. aasta neljanda kvartali SKP kasvus oli negatiivne. Eluasemeturu aktiivsus vähenes veelgi 2005. aasta jaanuaris, kuid eluasemehindade loium kasv avaldas tarbimisele varasemaga võrreldes väiksemat mõju. Tööturu lõtk oli jätkuvalt väike, mida tõendab tõik, et tööhõivemäär kasvas 2004. aasta neljandas kvartalis $74,9\%$ le ning et vabade töökohtade arv kasvas samuti. Lisaks kasvasid 2004. aasta neljandas kvartalis veidi ka aasta keskmised sissetulekud – nii preemiatega kui ka preemiateta –, kuid nende mõju tööjõu erikuludele vähendab üsna märkimisväärne tööviljakuse kasv. Aastane ÜTHI inflatsioon oli jaanuaris $1,6\%$ (püsides muutumatuna alates 2004. aasta detsembrist), mis jääb alla kehtestatud 2% lise inflatsiooni sihtmärgi.

Ootuste kohaselt peaks Ühendkuningriigi majanduskasv lähitulevikus veidi aeglustuma, seda osaliselt hiljuti aset leidnud intressimäärade tõstmise ja eluasemeturu aktiivsuse vähenemise pidurdava mõju tõttu majanduskasvule.

MUUD EUROOPA RIIGID

Teistes euroalavälistes ELi liikmesriikides on majanduskeskkond suhteliselt soodne, kuigi 2004. aasta teisel poolel oli toodangu kasv üldiselt väiksem kui esimesel poolel. Sellest hoolimata avaldab antud piirkonna nõudlus jätkuvalt positiivset mõju euroala välisnõudlusele. Samal ajal on inflatsioonisurve enamikus nendes riikides väike.

Taanis ja Rootsis alanes SKP kvartaalne reaalkasv 2004. aasta kolmandas kvartalis vastavalt $0,1\%$ le ja $0,9\%$ le. Taanis tasakaalustas sisenõudluse kasvu märkimisväärne impordi suurenemine. Rootsis kiirendas majanduskasvu peamiselt varude suurenemine,

samas kui netoekspordi osa osutus negatiivseks. Neljandas kvartalis tõusis reaalne SKP Taanis jälle 0,7%le. Aastane ÜTHI inflatsioonimäär vähenes 2005. aasta jaanuaris mõlemas riigis alla 1%, kajastades kütusehindade langust. Tulevikku vaadates tugineb SKP reaalkasv Taanis ootuste kohaselt sisenõudlusel. Rootsis jääb toodangu kasv eelduste kohaselt suhteliselt kõrgele tasemele ning suurenev sisenõudlus kompenseerib netoekspordi tagasihoidlikumat osakaalu kasvus.

Kolmes suuremas uues ELi liikmesriigis (Poola, Tšehhi ja Ungari) jätkas majandustegevus 2004. aasta teisel poolel hoogustumist, kuigi varasemaga võrreldes veidi väiksemas tempos, samas kui inflatsioonisurve vähenes. Vastavalt esialgsetele hinnangutele toimus Poolas SKP aastase reaalkasvu edasine aeglustumine ning 2004. aasta neljandas kvartalis jäi kasv veidi alla 4%. Ungaris püsis SKP aastane reaalkasv 3,7% tasemel. Tšehhis pidurdus SKP aastane reaalkasv kolmandas kvartalis 3,5% tasemel. Kahes viimases riigis tugines majanduskasv kolmandas kvartalis endiselt peamiselt investeringutele, vaid Poolas kasvasid kapitalikulutused aeglaselt. Netoekspordi osa majanduskasvus oli üldiselt piiratud või negatiivne, välja arvatud Poolas. Import kasvas jõuliselt tänu suurtele investeringutele ja impordi kõrgele osakaalule investeringutes. Tulevikku vaadates jääb toodangu kasv eelduste kohaselt endiselt märkimisväärseks. Aastane ÜTHI inflatsioonimäär, mis kasvas 2004. aasta esimesel poolel jõudsalt, jätkas kõigis eelnimetatud kolmes riigis langemist. Hindade alanemisele võis kaasa aidata hiljuti asetleidnud omavääringu kallinemine. Tšehhis oli 1,5%line ÜTHI inflatsioonimäär jaanuaris suhteliselt tagasihoidlik, kusjuures Poolas ja Ungaris oli sama näitaja vastavalt 3,8% ja 3,9%.

Enamikus euroalavälistes ELi liikmesriikides jätkus 2004. aasta kolmandas kvartalis majandusaktiivsuse tõus ning toodangu kasv oli aasta lõpus tõenäoliselt suur. Inflatsioon aeglustus aasta lõpus suuremas osas nendest liikmesriikidest ning varasemate ühekordsete hinnatõusude mõju kahanes järk-järgult.

Šveitsis näitasid viimased avaldatud majandusandmed majandustegevuse aeglustumist eelmise aasta lõpus. Kuigi 2004. aasta lõpus eksport vähenes, võib see hiljem sellel aastal taas elavneda, sest eelnevalt tugevnenud Šveitsi frank pöördus detsembris langusele. Tarbijahindade aastane inflatsioon oli 2005. aasta jaanuaris 1,2%, võrrelduna 1,6%ga 2004. aasta novembris, kajastades madalamaid energiahindasid. 16. detsembril 2004. aastal otsustas Šveitsi keskpank jätta kolme kuu Libori kõikumisvahemiku muutmata ja hoida seda vahemikus 0,25–1,25%.

Venemaal oli majandusaktiivsus endiselt suur ning seda toetas jätkuvalt kõrge naftahind. 2004. aasta neljandas kvartalis kasvas reaalne SKP võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 6,7%, kusjuures kolmandas kvartalis oli see näitaja 7,1%. Majanduskasvu soodustasid nii jätkuvalt suur eratarbimine kui ka investeringud. Esialgsete hinnangute kohaselt kasvas 2004. aastal majandus tervikuna 7,1% ehk veidi vähem kui eelmisel aastal. Inflatsioon püsis endiselt kõrgel tasemel ning THI aastane muutuse määr ulatus 2005. aasta jaanuaris 12,7%le, kajastades osaliselt reguleeritud hindade järsku tõusu.

AASIA (V.A JAAPAN)

Aasias (v.a Jaapan) jätkus majandusaktiivsuse vähenemine mitmes riigis peale Hiina. Sellele vaatamata toimus endiselt kiire kasv kogu piirkonnas, mis moodustab umbes 14% euroala välisnõudlusest. Majandustegevuse aeglustumine kajastab peamiselt ekspordikasvu alanemist, mis kandub üle ka tööstustegevusse. Seevastu jätkus eratarbimise suhteliselt kiire kasv. Samal ajal vähenes antud piirkonna riikides inflatsioonisurve.

Hiinas jätkus ka 2005. aasta alguses kiire majanduskasv, mida soodustas kaubanduses toimuv areng. Eksport kasvas jaanuaris võrreldes eelmise aasta sama perioodiga 42,2%, samal ajal kui import kasvas 23,9%, põhjustades olulise kaubanduse ülejäägi. Inflatsiooni aeglustumine jätkus 2,4%lt detsembris 1,9%le jaanuaris. Lõuna-Koreas jäi üldine majandusaktiivsus ekspordi toel suhteliselt jõuliseks. Sisenõudlus oli aga endiselt väike, kuigi näitas tarbimise kasvu osas mõningasi paranemise märke.

Tulevikku vaadates võib eeldada, et üldine majandusaktiivsus püsib Aasias (v.a Jaapan) jõulisena. Kui kaubanduse kasv tõenäoliselt pisut väheneb, siis eratarbimine jätkab ilmselt oma praegust hoogsat kasvutempot, kajastades peamiselt üldise olukorra paranemist tööturul. Seega muutub sisenõudlus netoekspordi asemel tõenäoliselt peamiseks majanduskasvu allikaks 2005. aastal. Inflatsioonisurve jääb nähtavasti tagasihoidlikuks.

LADINA-AMEERIKA

Praegused andmed viitavad endiselt suurele toodangu reaalkasvule Ladina-Ameerikas. Majanduslik laienemine oli antud piirkonna kolme suurema riigi (Argentina, Brasiilia, Mehhiko) majanduses üsna laiaulatuslik, sest nii eksport kui ka sisenõudlus kasvasid jõudsalt osaliselt tänu suurele üleilmsele nõudlusele toorme järele. Mehhiko ja Brasiilia SKP reaalkasv tõusis eelmise aasta viimases kvartalis 4,9% (võrreldes eelmise aasta sama perioodiga), samal ajal kui tööstustoodang kasvas Argentinast 8,5% (võrreldes eelmise aasta sama perioodiga). Tulevikku vaadates jäävad majandustingimused tõenäoliselt soodsaks ning nii eksport kui ka sisenõudlus jõuliseks. Positiivseid väljavaateid võib ohustada püsiv inflatsioonisurve, mis tuleneb peamiselt sisenõudluse jõulisest kasvust. Käesoleval ajal on raske täpselt hinnata, kuidas mõjutab majandust Argentinast toimuv võlgade restruktureerimisprotsess, mis on selles riigis oluliseks ebakindluse allikaks.

1.2 TOORMETURUD

Naftahinda iseloomustas endiselt suur kõikumine. Pärast 2004. aasta oktoobris saavutatud ajalooliselt kõrgeimat taset langes naftahind eelmise aasta ülejäänud kuude jooksul, kuni jaanuaris leidis aset suur tõus. Veebruari lõpus lähenes naftahind eelmise aasta oktoobri tasemele. Veebruari alguse naftahinna langus leidis aset pärast seda, kui valimised Iraagis möödusid ilma suuremate muudatusteta riigi naftavarudes ning pärast Naftat Eksportivate Riikide Organisatsiooni (OPEC) poolt jaanuari lõpus vastuvõetud otsust jätta oma tootmiskvoodid muutmata. Sellele järgnes veebruari teisel poolel tõus pärast seda, kui Rahvusvaheline Energiaagentuur avaldas oma veebruarikuise naftaturu aruande, milles võrreldes varasema hinnanguga prognoositi pingelisemat nõudluse ja pakkumise suhet naftaturul 2005. aastal. Rahvusvaheline Energiaagentuur korrigeeris oma 2005. aasta nõudluse kasvunäitajat ülespoole, samas kui oodatavat OPECi-välise toodangu kasvu korrigeeriti allapoole. Hindade edasist kasvu soodustasid külm ilm Euroopas ja Põhja-Ameerikas ning OPECi esindajate kommentaarid, mis annavad alust

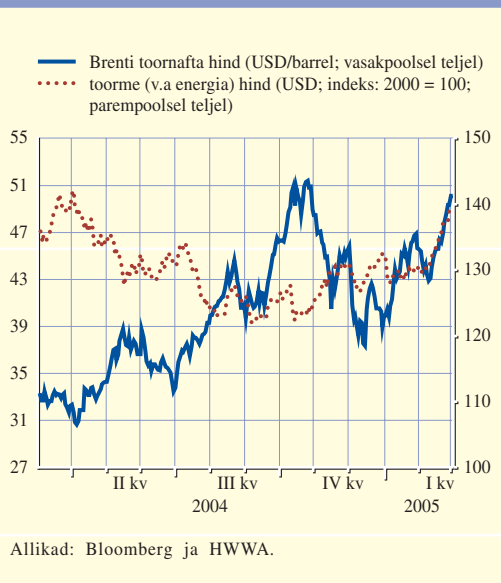
eeldada, et naftahinnad jäävad kõrgeks kogu aastaks. Brenti toornafta hind oli 2. märtsil 50 USA dollarit barreli kohta. Piiratud reservvõimsus nafta tarneketis ning sellest tulenev suur tundlikkus ootamatute muudatuste suhtes pakkumise ja nõudluse vahekorras hoiavad naftahinna kõrge ja kõikuva. Turuosalised prognoosivad järkjärgulist naftahinna langust kuni 42,9 USA dollarini 2007. aasta lõpuks.

Veebruaris tõusid toorme (v.a. energia) hinnad, sest nii tööstustoorme kui ka toiduainete hinnad kallinesid. USA dollarites olid toorme (v.a energia) hinnad 2005. aasta veebruaris 1% kõrgemad kui aasta tagasi.

I.3 VÄLISKESKKONNA ÜLDVÄLJAVAATED

Maailmamajanduse ja euroala välisnõudluse kasv jääb eelduste kohaselt jõuliseks vaatamata mõningasele aeglustumisele võrreldes 2004. aastal täheldatud tasemetega. Majanduskasvu soosivad ka muutumatult head rahastamistingimused. Käesolevat hinnangut kinnitavad laias laastus ka sellised üleilmsed majandusnäitajad nagu ostujuhtide indeks (Global Purchasing Managers' Index) ja Majandusliku Koostöö ja Arengu Organisatsiooni ettevaatav liitindikaator (OECD Composite Leading Indicator). Väljavaadet ohustavad aga jätkuvalt kõrge naftahinna ja selle märkimisväärse lühiajalise kõikumisega kaasnevad riskid. Lisaks ei ole veel lahenenud üleilmse tasakaalustamatusega seotud probleemid.

Joonis 2. Peamised muutused toormeturul

2 RAHAPOLIITILINE ARENG

2.1 RAHA JA RAHALOOMEASUTUSTE LAENUD

Hoolimata investeerimisportfellide struktuuri jätkuvast (kuigi järkjärgulisest) normaliseerimisest euroala residentide poolt, jätkus 2004. aasta teises pooles täheldatud rahaagregaadi M3 tugevnemine ka pärast aastavahetust. Rahapoliitilise dünaamika põhjuseks on M3 kõige likviidsemate komponentide madalate intressimäärade stimuleeriv mõju. Madalad intressid on laenude kasvu veelgi suurendanud. Euroalal on likviidsus endiselt palju suurem kui inflatsioonivaba majanduskasvu rahastamiseks vajalik. Keskpikas perspektiivis võib see ohustada hinnastabiilsust.

LAI RAHAAGREGAAT M3

2004. aasta teisel poolel täheldatud rahaagregaadi M3 tugevnemine jätkus ka pärast aastavahetust. M3 aastakasv, mis oli 2004. aasta neljandas kvartalis 6,0% ja kolmandas kvartalis 5,6%, kerkis 2005. aasta jaanuaris 6,6% tasemele. 2004. aasta novembrist kuni 2005. aasta jaanuarini tõusis M3 aastase kasvumäära kolme kuu libisev keskmine 6,3%le, samas kui 2004. aasta oktoobrist detsembrini kasvas see 6,1%le (vt joonist 3).

Rahapoliitilist arengut suunasid kaks vastandlikku jõudu. Ühest küljest viitas euroala intressimäärade madal tase rahaliste varade hoidmise väikesele alternatiivkulule ja avaldas stimuleerivat mõju M3 kasvule, eriti rahapakkumise kõige likviidsematele komponentidele. Likviidsetest varadest loobumisega kaasnevate tehingukulude tekkimise tõttu võib mõju olla eriti suur just madalate intressimäärade korral.

Teisest küljest on 2001. aastast kuni 2003. aasta keskpaigani täheldatud erandlikule likviidsete varade eelistamisele järgnenud investeerimisportfellide struktuuri jätkuv normaliseerumine avaldanud pidurdavat mõju rahapakkumise kasvule. Kuigi M3 aastakasv on alates 2004. aasta teisest poolest suurenenud, näitavad nii rahaturufondide aktsiate ja osakute kasvu pidurdumine kui ka jätkuv rahaloomeasutuste pikemaajaliste kohustuste sissevool, et finantsinvesteeringute struktuuri normaliseerumine on jätkunud (kuigi rahulikus tempos).

Investeeringusportfelli jaotuse muutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 näitaja aastane kasvumäär oli M3 ametlikust aastast kasvumäärast endiselt suurem (vt joonist 4)¹. Korrigeeritud

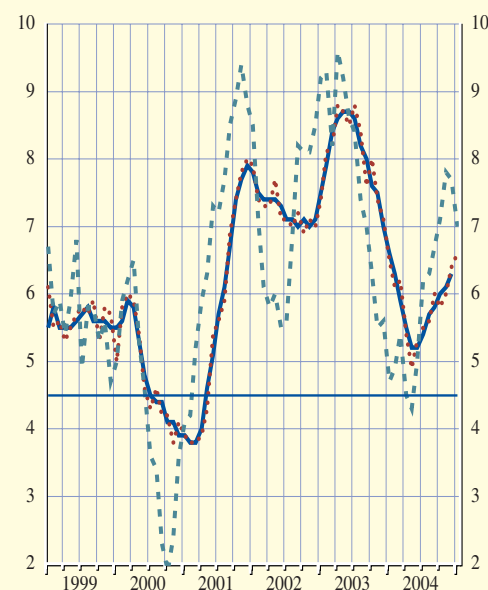
näitaja aastase kasvumäära ja ametliku M3 vaheline erinevus pole suur ja see muutus

¹ Vt S. Nicoletti-Altimari, "Does money lead inflation in the euro area?", EKP teadustoimetis nr 63, mai 2001.

Joonis 3. M3 kasv ja kontrollväärtus

(aastane muutus protsentides; sesoonsete ja kalendriiliste mõjudega kohandatud)

- M3 (aastase kasvumäära kolme kuu libisev keskmine)
- M3 (aastane kasvumäär)
- - - M3 (aastapõhine kuue kuu kasvumäär)
- kontrollväärtus (4,5%)

Allikas: EKP.

aasta lõpu poole veelgi väiksemaks, sest euroala residentide investeerimisportfelli struktuuri normaliseerumise aeglustumine jätkus. Tuleks lisada, et nende portfelli muutuste ulatuse hinnangute ebakindlust arvestades tuleks neisse korrigeeritud aegridadesse suhtuda teatava ettevaatlikkusega.

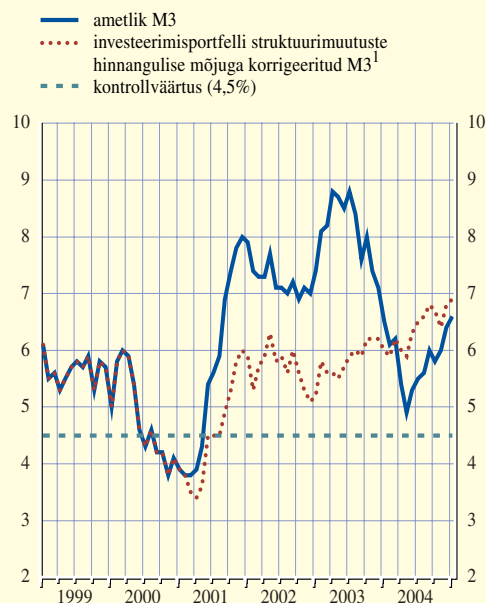
M3 PEAMISED KOOSTISOSAD

Vaatlusalusel perioodil oli M3 dünaamika peamiseks jõuks M1 kiire aastaskv (vt joonist 5), mis toetas seisukohta, et M3 arengut juhivad hetkel madalad intressimäärad. M1 aastane kasvumäär mõnevõrra langes, kuid jäi sellegipoolest kõrgeks, moodustades 2004. aasta kolmanda kvartali 9,6%ga võrreldes neljandas kvartalis 9,3% (vt tabelit 1). M1 aastase kasvumäära langus neljandas kvartalis tulenes nii ringluses oleva sularaha kui ka üleöhoiuste kasvumäära vähenemisest; jaanuaris aga taoline areng osaliselt pöördus. M1 aastane kasvumäär kerkis detsembri 8,4%lt jaanuaris 9,2%le, kusjuures esimest tulemust mõjutasid aastalõpu mõjud.

Lühiajaliste hoiuste (v.a üleöhoiuste) aastane kasvumäär, mis oli kolmandas kvartalis 2,0%, kerkis neljandas kvartalis

Joonis 4. M3 ja investeringute struktuuri hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3

(aastased protsentuaalsed muutused; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

1) Investeerimisportfelli struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel seoses M3ga kasutatakse EKP 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis "Monetary analysis in real time" osas 4 kirjeldatud meetodit.

Tabel 1. Rahapoliitiliste muutujate kokkuvõte

(kvartaalsed näitajad on keskmised; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

	Bilansiline jääk protsendina M3st ¹	Aastased kasvumäärad						
		2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv	2004 IV kv	2004 dets	2005 jaan
M1	45,0	11,0	11,0	10,2	9,6	9,3	8,4	9,2
Ringluses olev sularaha	7,1	26,5	24,0	21,6	20,3	19,1	17,0	18,5
Üleöhoiused	37,9	8,7	9,1	8,5	7,9	7,6	6,9	7,7
M2 – M1 (= muud lühiajalised hoiused)	40,6	4,8	3,3	1,7	2,0	3,4	4,5	4,4
Kuni kaheaastase lepingulise tähtajaga hoiused	15,7	-3,0	-4,4	-7,0	-5,9	-2,4	0,2	0,6
Kuni kolmekuulise etteteatamisega lõpetavad hoiused	24,9	11,0	9,2	8,1	7,6	7,5	7,4	7,0
M2	85,6	7,9	7,2	6,0	5,8	6,4	6,5	6,9
M3 – M2 (= turukõlblikud instrumendid)	14,4	5,8	2,4	2,0	4,0	3,8	5,8	4,8
M3	100,0	7,6	6,4	5,4	5,6	6,0	6,4	6,6
Laenuid euroala residentidele		5,8	5,8	6,0	6,2	6,0	6,0	6,5
Laenuid valitsemissektorile		6,5	6,0	6,4	6,4	3,7	2,3	3,7
Arvestuslikud laenuid valitsemissektorile		1,5	1,2	2,3	2,4	0,7	-0,6	0,3
Laenuid erasektorile		5,6	5,7	5,9	6,2	6,6	7,0	7,3
Arvestuslikud laenuid erasektorile		5,3	5,4	5,6	6,2	6,8	7,0	7,3
Pikemaajalised finantskohustused (v.a omakapital ja reservid)		6,4	7,2	8,3	8,6	8,9	9,3	9,1

Allikas: EKP.

1) Viimase kuu lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

3,4%ni. Selle taga on kuni kaheaastase tähtajaga hoiuste (tähtajaliste hoiuste) aastase langusmäära vähenemine. Samas jäi kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavate hoiuste (säastuhoiuste) aastane kasvumäär kõrgeks. Neljandas kvartalis mõjutas arengut suurel määral vahendite liikumine üleõhoiustest teistesse lühiajalistesse hoiustesse, mis jaanuari andmete kohaselt näis olevat ajutine. Need nihked mõjutasid M1 dünaamikat, ent tähendasid M3 sees üksnes asendust.

Turukõlblike instrumentide aastane kasvumäär, mis kerkis 2004. aasta kolmandas kvartalis 4,0%le, langes 2004. aasta neljandas kvartalis 3,8% tasemele. See kajastab rahaturufondi aktsiate ja osakute aastase kasvumäära jätkuvat langust. Taoline areng näitab, et euroala kodumajapidamiste ja ettevõtete investeerimisportfellide struktuuri järkjärguline normaliseerumine jätkus 2004. aasta viimases kvartalis. Turukõlblike instrumentide teised komponendid olid 2004. aasta detsembrist kuni 2005. aasta jaanuarini volatiilsed.

RAHAAGREGAADI M3 PEAMISED VASTASKIRJED

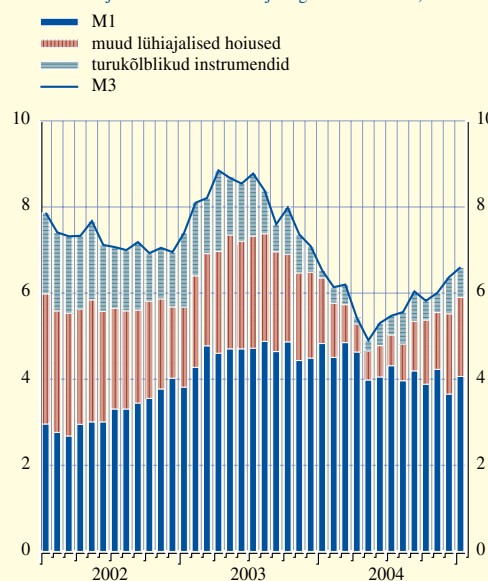
Vastaskirjete pooltel kerkis euroala residentidele rahaloomeasutuste poolt väljastatud laenude aastane kasvumäär 2005. aasta jaanuaris 6,5%le, mis kinnitas 2004. aasta jooksul täheldatud dünaamikat. Selle taga peitus erasektorile väljastatud laenude jätkuv kasvutrend. Samal ajal pidurdus valitsemissektorile väljastatud laenude dünaamika.

Madalad intressimäärad ja laenude hõlpsam kättesaadavus kiirendasid erasektorile väljastatud laenude kasvu neljandas kvartalis (6,6% võrrelduna 6,2%ga kolmandas kvartalis). See kasvutrend jätkus ka jaanuaris, kui erasektorile väljastatud laenude aastane kasvumäär kerkis detsembriga võrreldes 7,0%lt 7,3%le. Erasektori laenud muutusid reaalsektori raames laiapõhjalisemaks (erasektorile väljastatud laenude arengu kohta erinevates majandussektorites leiate teavet osadest 2.6 ja 2.7).

Valitsemissektorile väljastatud laenude aastakasv langes kolmandas kvartalis täheldatud 6,4%lt neljandas kvartalis 3,7%le. 2004. aastal toimunud valitsemissektori laenude vähenemine võis olla seotud mitteresidentide suure nõudlusega euroala riigivõlakirjade järele, mis tulenes vahetuskursiga seotud ootuste arengust aasta lõpus. 2005. aasta jaanuaris kerkis valitsemissektorile eraldatud laenude aastane kasvumäär detsembriga võrreldes 2,3%lt 3,7%le tänu eelmisel kuul toimunud rahaloomeasutuste poolt hoitavate riigivõlakirjade kiire languse pöördumisele.

Joonis 5. Osakaal M3 aastases kasvus

(osakaal protsendipunktides; M3 kasv protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

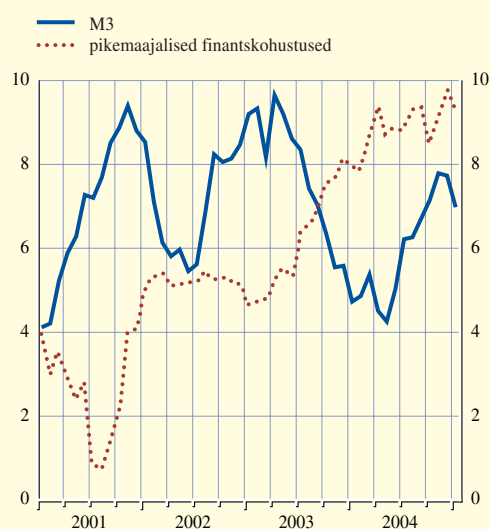
M3 teiste vastaskirjete hulgas on alates 2003. aasta keskpaigast kiirenenud pikemaajaliste finantskohustuste (v.a kapital ja reservid) dünaamika (vt joonist 6), mille aastamäär hoogustus jaanuaris 9,1%, võrrelduna 8,9% ja 8,6%ga vastavalt neljandas ja kolmandas kvartalis. Euroala investorite suurenenud huvi pikemaajaliste instrumentide vastu kinnitab, et toimumas on järkjärguline kodumajapidamiste ja ettevõtete investeerimisportfellide struktuuri normaliseerumine, mistõttu on tekkinud suurem nõudlus pikaajaliste varade järele.

Samal ajal kasvas euroala rahaloomeasutuste netovälisvarade positsiooni aastane voog 2005. aasta jaanuaris vaid 112 miljardi euron, võrrelduna 160 miljardi euroga 2004. aasta detsembris (vt joonist 7). See kajastab viimasel 2004. aasta teisel poolel täheldatud suundumust, mille puhul kuine sissevool netovälisvaradesse oli positiivne, ajendatuna suhteliselt aktiivsest investeerimisest euroala varadesse mitteresidentide poolt. Investeeringute kuine sissevool oli jaanuaris negatiivne, mis on vastavuses euroala raha hoidva sektori varade portfelli nihutamise ja välisvaradesse. Selline areng suurendab euroala residentide huvi riskantsemate varade suhtes, sest nende erandlik likviidsuseelistus normaliseerub. Antud näitaja lühiajalist liikumist ei maksaks ületähtsustada, eriti arvestades vahetuskursi muutuste võimalikku volatiilsust, mis võib tuua kaasa investeeringute voo euroala varadesse väljastpoolt ja vastupidi.

M3 vastaskirjete areng kinnitab üldkokkuvõttes viimaseid suundumusi. Ühest küljest on rahaloomeasutuste pikemaajaliste finantskohustuste kiire kasv vastavuses euroala

Joonis 6. M3 ja rahaloomeasutuste pikemaajalised finantskohustused (v.a kapital ja reservid)

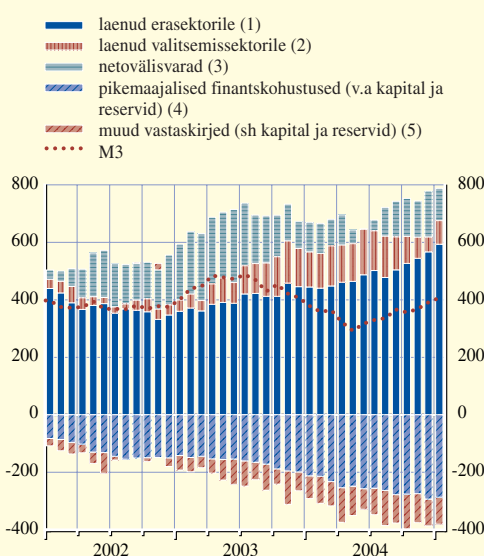
(aastapõhine kuue kuu muutus protsentides; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

Joonis 7. M3 vastaskirjed

(aastased vood; mld EUR; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud)

Allikas: EKP.

Märkus. M3 on esitatud vaid võrdlusalusena ($M3 = 1+2+3-4+5$). Pikemaajalised finantskohustused (v.a kapital ja reservid) on esitatud pöördmärkidega, sest tegu on rahaloomeasutuste sektori kohustustega.

residentide investeerimisportfellide struktuuri jätkuva normaliseerumisega. Teisest küljest toetab praegust rahapoliitika dünaamikat erasektorile väljastatud laenude kiire kasv, mida soodustab madal intressitas.

ÜLDHINNANG EUROALA LIKVIIDSUSTINGIMUSTELE

M3 kasvu jätkuv kiirenemine 2004. a viimases kvartalis tõi euroalal kaasa ülemäärase likviidsuse täiendava akumulatsiooniga, millele viitas ka nominaalse ja reaalse rahapakkumise lõhe areng.

Nii M3 ametliku aegrea alusel kui ka investeerimisportfelli struktuurimuutustega korrigeeritud M3 aegrea alusel arvatud nominaalse rahapakkumise lõhe suurenes 2004. aasta viimases kvartalis, jõudes uutele tippasemetele. Sellest hoolimata jäid need kaks lõhet väga erinevaks, kusjuures korrigeeritud M3 aegrea abil arvatud rahapakkumise lõhe järgi oli ülemäärane likviidsus oluliselt väiksem (vt joonist 8).

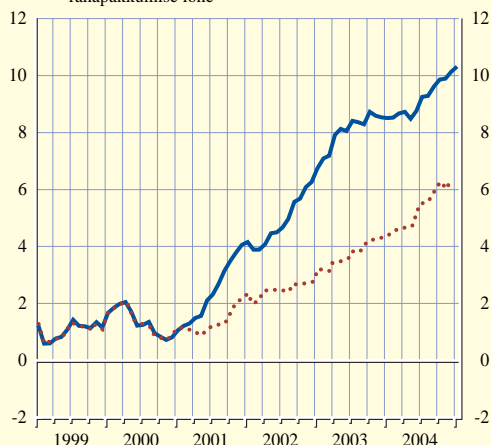
Reaalse rahapakkumise lõhede puhul võetakse arvesse asjaolu, et osa akumulatsioonid ülemäärasest likviidsusest on neelanud hinnatõus, mis näitab inflatsioonimäärade ülespoole suunatud hälbeid EKP poolt eesmärgiks seatud hinnastabiilsusest.

Pärast stabiliseerumist 2003. aasta keskpaiga ja 2004. aasta keskpaiga vahelisel perioodil hakkas M3 ametliku aegrea alusel arvatud reaalse rahapakkumise lõhe taas suurenema,

Joonis 8. Nominaalse rahapakkumise lõhe hinnangud¹

(protsent rahaagregaadist M3; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud; detsember 1998 = 0)

— ametlikule M3-le tuginev nominaalse rahapakkumise lõhe investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise
 mõjuga korrigeeritud M3-le tuginev nominaalse rahapakkumise lõhe²

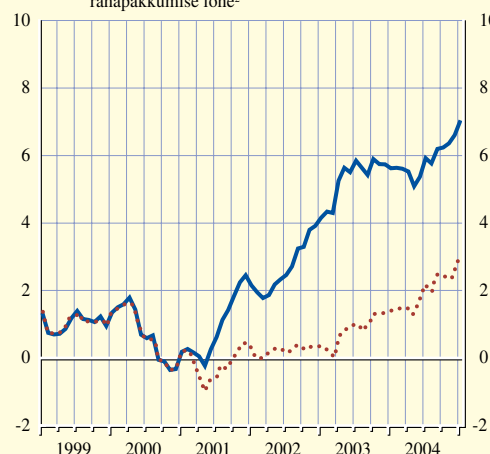
Allikas: EKP.

1) Nominaalse rahapakkumise lõhe on erinevus M3 tegeliku taseme ja M3 selle taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast kasvust kontrollväärtusega 4,5% alates 1998. aasta detsembrist (baasperiood).
 2) Investeerimisportfelli struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel seoses M3ga kasutatakse 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis "Monetary analysis in real time" osas 4 kirjeldatud meetodit.

Joonis 9. Reaalse rahapakkumise lõhe hinnangud¹

(protsent reaalsest rahaagregaadist M3; sesoonsete ja kalendriliste mõjudega kohandatud; detsember 1998 = 0)

— ametlikule M3-le tuginev reaalse rahapakkumise lõhe investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise
 mõjuga korrigeeritud M3-le tuginev reaalse rahapakkumise lõhe²

Allikas: EKP.

1) Reaalse rahapakkumise lõhe on erinevus ÜTHiga kohandatud M3 tegeliku taseme ja M3 taseme vahel, mis oleks tulenenud M3 pidevast kasvust nominaalsest kasvust kontrollväärtusega 4,5% ja ÜTHI inflatsioonist vastavalt EKP hinnastabiilsuse mõistele. Baasperioodina kasutatakse 1998. aasta detsembrist.
 2) Investeerimisportfelli struktuurimuutuste ulatuse hinnangute koostamisel seoses M3ga kasutatakse 2004. aasta oktoobri kuubülletääni artiklis "Monetary analysis in real time" osas 4 kirjeldatud meetodit.

saavutades uusi rekordtasemeid. Investeeringisportfelli varasemate struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 abil koostatud reaalse rahapakkumise lõhe on palju väiksem kui M3 ametliku aegrea abil arvutatud lõhe (vt joonist 9) ja selle viimase aja dünaamika on olnud üsna erinev. Korrigeeritud meetmele tuginevad ülemäärased likviidsuse näitajad on alates 2003. aasta keskpaigast oluliselt kerkinud – see suundumus jätkus 2004. aasta neljandas kvartalis.

Kuigi need näitajad on üksnes hinnangulised ja neisse tuleb ettevaatusega suhtuda, viitavad nad siiski suurele ja kasvavale ülemäärasele likviidsusele euroalas. Ülemäärased likviidsuse stabiliseerumine või vähenemine sõltub eeskätt euroala raha hoidva sektori investeeringisportfelli struktuuri jätkuvast normaliseerumisest. Keskpikas perspektiivist vaadatuna ohustab ülemäärane likviidsus hinnastabiilsust, eriti kui likviidsuseid varasid kasutatakse tasakaalustavateks tehinguteks ajal, mil kindlustunne ja majandusaktiivsus suurenevad. Lisaks võib ülemäärasest likviidsusest ja laenude kiirest kasvust kujuneda varade hindade tõusu allikas. Taustinfos 1 on indikaatorimudelite abil kirjeldatud rahapoliitiliste näitajate arenguga seotud hinnastabiilsuse riske.

Taustinfo I

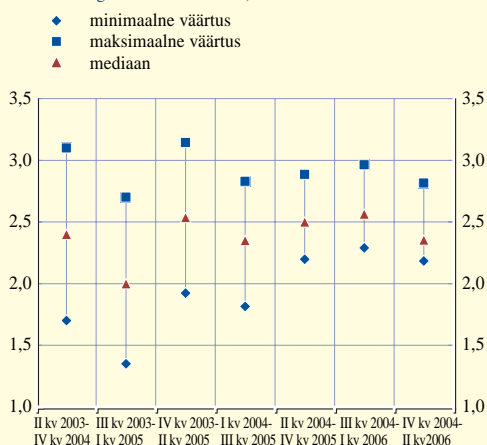
RAHATURU INDIKAATORITELE TUGINEVAD INFLATSIOONIPROGNOOSID

2004. aasta rahapoliitiline areng viitab vajadusele olla jätkuvalt tähelepanelik hinnastabiilsuse riskide realiseerumise suhtes keskpikas perspektiivis. Näiteks on M3 kasv kiirenenud alates 2004. aasta keskpaigast; viimastes kvartalites on suurenenud ülemäärased likviidsuse näitajad (nii investeeringisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud kui ka korrigeerimata näitajad); M1 oluline panus M3 kiirese kasvu, sellega käsikäes liikunud rahaloomeasutuste poolt erasektorile väljastatud laenude tõus ja M3 kasv viitavad sellele, et madalatel intressimääradel võib olla rahapoliitilise arengule suur mõju.

Kvalitatiivse hinnangu põhjal ohustab see areng hinnastabiilsust rahapoliitilisest küljest. Seda hinnangut toetavad ka mitmetel rahaturu indikaatoritel põhinevate lihtsate inflatsiooni indikaatorimudelite kvantitatiivsed tulemused. Indikaatorimudelite abil prognoositakse keskmist inflatsiooni konkreetseks perioodiks,

Aastapõhiste inflatsiooniprognoside vahemik järgmise kuue kvartali jooksul kahe indikaatoriga mudelite põhjal

(aastapõhised kasvumäärad protsentides; viimase seitsme kvartali tegelikud tulemused)

Allikas: EKP hinnangud.

Märkus. Joonisel on kujutatud aastapõhiste inflatsiooniprognoside vahemikku viimaste kvartalite jooksul seitsme kahe indikaatoriga mudeli põhjal. Iga prognoosi puhul on lähtutud andmetest, mis olid selle koostamise hetkel kättesaadaval. Näiteks 2004. aasta IV kvartalist kuni 2006. aasta II kvartalini kestnud ajavahemiku kohta käiva prognoosi koostamisel on kasutatud kuni 2004. aasta IV kvartali rahandus- ja inflatsioonialast teavet. Inflatsiooniprognoside seitsme mudeli koostamise meetodikat on üksikasjalikult kirjeldanud Nicoletti-Altimari (2001).

kasutades inflatsiooni- ja rahaturu indikaatorite varasemaid väärtusi. Sellele meetodikale tuginedes simuleeriti valimiväline prognoos ja leiti, et raha- ja laenuagregaadid võivad anda tarvilikku teavet euroala keskpikkade inflatsiooniväljavaadete kohta¹. Pealegi on pikemate perioodide inflatsiooni puudutavate rahaturu indikaatorite infosaldus mitterahaturu indikaatoritega võrreldes suurem.

Joonisel on toodud järgmise kuue kvartali aastapõhised ÜTHI inflatsiooniprognosid, mis on koostatud varasemate inflatsiooninäitajate ja seitsme rahaturu indikaatori alusel ülalmainitud meetodika abil². Joonisel on näidatud vastavate inflatsiooniprognoside vahemik (mis on piiritletud seitsme indikaatormudeli abil tuletatud miinimum- ja maksimummääraga) koos iga viimase seitsme kvartali prognoosi keskmisega. Selle reaalses antud hinnangu puhul kasutati üksnes prognoosi koostamise ajal saadaolevat teavet ja seepärast illustreerib joonisel näidatud ajavahemike võrdlus lihtsal viisil seda, kuidas rahapoliitilisest arengust tulenev hinnastabiilsuse riskide hinnang on aja jooksul muutunud.

Selle simulatsiooni põhjal võib teha kaks tähelepanekut. Esiteks, inflatsiooniprognoside keskmised ja miinimummäärad on kogu 2004. aasta vältel olnud üle 2%. Teiseks, prognoositud määrade vahemik oli 2004. aastal oluliselt väiksem kui 2003. aastal. Prognoositud vahemiku kitsenemine näitab rahapakkumise kasvu ja laenu kasvu lähenemist ning M3 kasvu ja investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 kasvu sarnast liikumist viimasel ajal (vt joonist 4 põhitekstis).

Simulatsioon juhib tähelepanu sellele, et rahaturu dünaamikast tulenevad hinnastabiilsust ohustavad riskid. Lisaks on kasvanud kindlustunne, sest erinevate rahapoliitiliste indikaatorite signaalide hajutus on vähenenud. Simulatsiooni tulemuste tõlgendamisel tuleb aga siiski silmas pidada taoliste prognooside ebakindlust ja nende koostamiseks kasutatud vahendite lihtsust.

¹ Vt S. Nicoletti-Altinari, "Does money lead inflation in the euro area?", EKP teadustoimetis nr 63, mai 2001.

² Arvesse võeti järgmisi indikaatoreid: M1 kasv, M2 kasv, M3 kasv, investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 kasv, rahaloomeasutuste poolt erasektorile väljastatud laenu kasv, M3-le tuginev ülemäärase likviidsuse inflatsioonisurve P-star näitaja ja investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3-le tuginev ülemäärase likviidsuse P-star näitaja. Täpsem teave P-star näitajate ja P-star mudeli raamistiku kohta on esitatud käesoleva taustinfo 1. allmärkuses nimetatud allikas.

2.2 REAALSEKTORI JA INSTITUTIONAALSETE INVESTORITE FINANTSINVESTEERINGUD

2004. aasta kolmandas kvartalis (sellest ajast pärinevad viimased andmed finantsinvesteeringute kohta) vähendasid euroala investorid väärtpaberite, eriti noteeritud aktsiate soetamist ja suurendasid sularaha ja pangakontode hulka. Seepärast olid 2004. aasta esimeses kolmes kvartalis reaalsektori eelistatumateks investeerimistoodeteks kindlustustooted.

REAALSEKTORI FINANTSINVESTEERINGUD

Reaalsektori finantsinvesteeringute osas on kättesaadavad 2004. aasta kolmanda kvartali andmed. Need viitavad sellele, et finantsinvesteeringute aastane kasvumäär on jäänud suuresti stabiilseks, ulatudes kolmandas kvartalis 4,5%le ja sellele eelnenud

Tabel 2. Euroala reaalsektori finantsinvesteeringud

	Bilansiline jääk finantsvarade protsendina ¹	Aastased kasvumäärad									
		2002		2003		2003		2004		2004	
		III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv	I kv	II kv	III kv	IV kv
Finantsinvesteeringud	100	4,1	3,8	4,1	4,5	4,7	4,4	4,3	4,6	4,5	.
Sularaha ja hoiused	38	4,7	4,9	5,9	6,4	6,5	5,5	5,3	5,3	5,6	.
Väärtpaberid, v.a aktsiad	12	1,9	0,7	-0,9	-2,5	-3,5	-2,4	-0,6	3,7	3,2	.
millest: lühiajalised	1	-15,6	-13,8	-17,6	-15,7	-25,3	-16,1	-4,7	15,4	11,9	.
millest: pikaajalised	11	4,6	2,7	1,1	-1,0	-0,9	-0,7	-0,2	2,6	2,4	.
Avatud investeerimisfondide osakud	12	6,4	4,6	5,6	7,1	6,9	6,9	4,6	2,3	1,3	.
millest: avatud investeerimisfondide osakud, v.a rahaturufondide osakud	9	4,6	3,4	4,4	5,7	6,4	6,5	5,2	2,4	1,6	.
millest: rahaturufondide osakud	3	16,5	12,0	12,0	13,6	9,3	8,5	2,8	1,7	0,5	.
Noteeritud aktsiad	13	-1,4	-0,1	0,2	0,5	2,0	1,1	1,3	3,3	2,6	.
Kindlustustehnilised eraldised	25	7,0	6,2	6,2	6,3	6,4	6,6	6,3	5,9	5,8	.
M3 ²		7,2	6,9	8,2	8,5	7,6	7,1	5,3	5,3	6,0	6,4
Reaalsektori väärtpaberite aastakasum ja -kahjum (protsent SKPst)		-9,4	-14,1	-17,1	-6,5	1,7	4,1	7,9	3,8	3,6	.

Allikas: EKP.

Märkus. Vt ka kuubulletääni "Euroala statistika" osa tabelit 3.1.

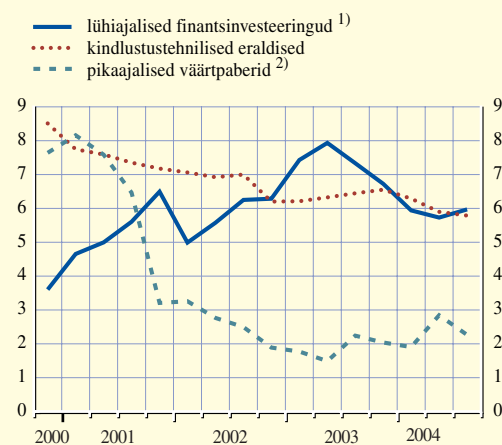
1) 2004. aasta kolmanda kvartali lõpu seisuga. Ümardamise tõttu ei pruugi arvud täielikult ühtida.

2) Kvartali lõpp. Rahaagregaat M3 sisaldab euroala rahaloomeasutuste ja keskvalitsuse poolt mitterahaloomeasutustes (s.t reaalsektor ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted) hoitavaid rahalaadseid instrumente.

teises kvartalis 4,6%le (vt tabelit 2). Selles finantsinvesteeringute tempo üldises stabiilsuses peitub nihe pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt lühiajaliste suunas (vt joonist 10). See nihe katkestas alates 2003. aasta suvest täheldatud suundumuse, mille puhul investorid suurendasid ettevaatlikult investeeringuid pikaajalistesse finantsvaradesse. See on ka kooskõlas M3 aastakasvu kerge hoogustumisega 2004. aasta kolmandas kvartalis. Erinevalt pikaajaliste väärtpaberinvesteeringute väiksemast aastakasvust jätkasid kodumajapidamised aktiivselt kindlustustoodetesse investeerimist. Need olid pikaajaliste finantsinvesteeringute puhul eelistatuimad tooted 2004. aastal.

Joonis 10. Reaalsektori lühi- ja pikaajalised finantsinvesteeringud

(aastased muutused protsentides)

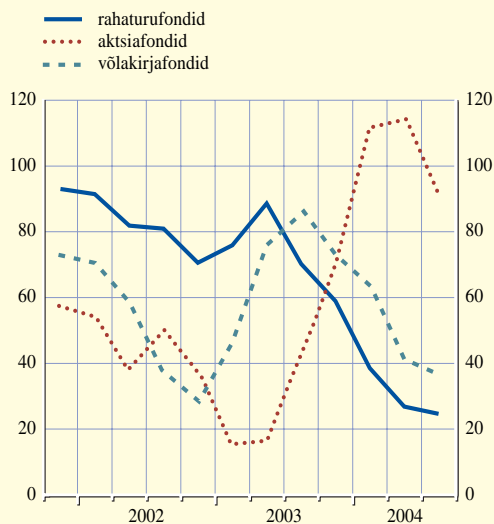
Allikas: EKP.

1) Lühiajalised hoiused, sularaha ja rahaturufondide osakud ja võlakirjad tähtajaga kuni kaks aastat

2) Avatud investeerimisfondide osakute netoost (v.a rahaturufondide osakud); rohkem kui üheaastased võlakirjad ja noteeritud aktsiad. "Pikaajalised finantsinvesteeringud" koosnevad pikaajalistest väärtpaberitest ja kindlustustehnilistest eraldistest.

Joonis 11. Aastased netoinvesteeringud investeerimisfondidesse (väärtpaberite liikide kaupa)

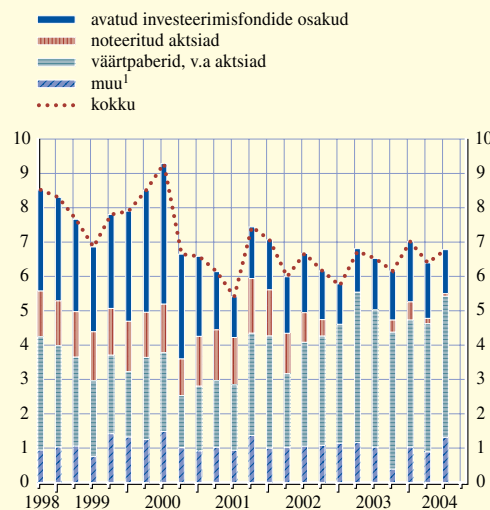
(mld EUR)

Allikad: EKP ja EFAMA.

Joonis 12. Kindlustusettevõtete ja pensionifondide finantsinvesteeringud

(aastased kasvumäärad; osakaalud protsendipunktides)

Allikas: EKP.

1) Laenuid, hoiusid ja kindlustustehnilised eraldised.

INSTITUTIONAALSED INVESTORID

Euroopa Investeerimisfondide Liidu (EFAMA) poolt esitatud andmed² viitavad sellele, et investeerimisfondide osakute aastase kasvumäära langus 2004. aasta kolmandas kvartalis oli põhjustatud peamiselt mõnevõrra väiksemast nõudlusest aktsiafondide järele, kuhu sellest hoolimata suunati lõviosa investorite säästudest (vt joonist 11). Võlakirjafondide osakute aastane netoost vähenes kolmandas kvartalis, jätkates 2003. aasta viimases kvartalis alanud langustrendi paralleelselt euroala pikaajaliste intressimäärade ajalooliselt madalate tasemetega. Investeerimisfondide koguvara aastakasv pidurdus, peegeldades nii väiksemat aastast sissevoolu kui ka hindamise mõjusid.

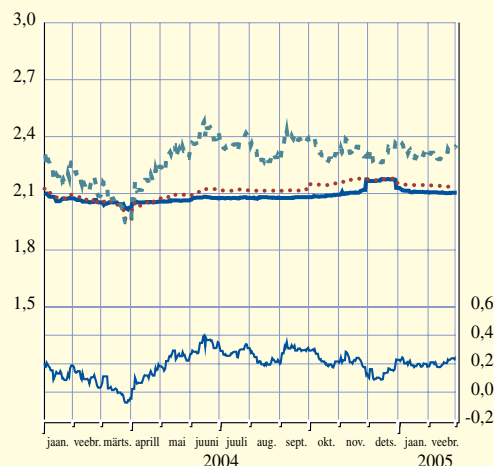
Vastavalt turu üldisele suundumusele vähendasid kindlustusfirmad ja pensionifondid noteeritud aktsiate ja investeerimisfondide osakute ostu (vt joonist 12). Vastukaaluks suurendasid nad aga väärtpaberite (v.a aktsiate) netoostu veelgi. Kindlustusettevõtete võlakirjaostud on moodustanud ligikaudu 60% nende kumulatiivsest finantsinvesteeringust alates 2003. aastast, võrrelduna 40% aastatel 1998–2002. Et aastatel 2001–2002 kandsid kindlustusfirmad ja pensionifondid aktsiainvesteeringutelt kahju, siis suhtutakse nendes instrumentidesse suhteliselt ettevaatlikult.

² Arvesse võeti järgmisi indikaatoreid: M1 kasv, M2 kasv, M3 kasv, investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3 kasv, rahaloomeasutuste poolt erasektorile väljastatud laenude kasv, M3-le tuginev ülemäärane likviidsuse inflatsioonisurve P-star näitaja ja investeerimisportfelli struktuurimuutuste hinnangulise mõjuga korrigeeritud M3-le tuginev ülemäärane likviidsuse P-star näitaja. Täpsem teave P-star näitajate ja P-star mudeli raamistiku kohta on esitatud käesoleva taustinfo 1. allmärkuses nimetatud allikas.

Joonis 13. Lühiajalised rahaturu intressimäärad

(protsenti aastas; protsendipunktid; päevased andmed)

- ühe kuu EURIBOR (vasakpoolisel teljel)
- kolme kuu EURIBOR (vasakpoolisel teljel)
- - - - 12 kuu EURIBOR (vasakpoolisel teljel)
- 12 kuu ja ühe kuu EURIBORi vahe (parempoolisel teljel)

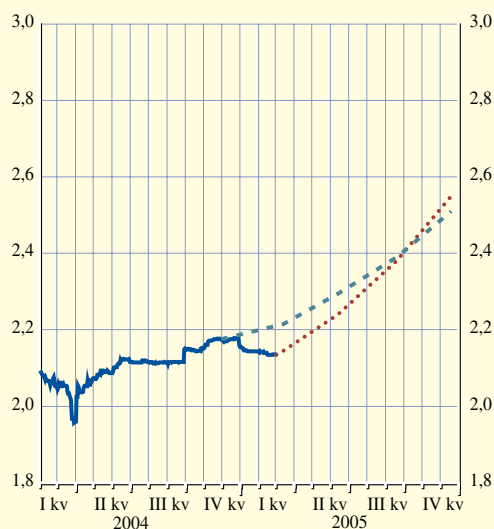

Allikas: Reuters.

Joonis 14. Kolme kuu intressimäärad ja
futuurlepingute intressimäärad euroalal

(protsenti aastas; päevased andmed)

- kolme kuu EURIBOR
- futuurlepingute intressimäärad 2. märtsil 2005
- - - - futuurlepingute intressimäärad 30. novembril 2004

Allikas: Reuters.
Märkus. Londoni Rahvusvahelisel Finantsfutuuri Börsil (LIFFE) noteeritud kolmekuulised futuurlepingud, mis lõpevad käesoleva ja järgneva kolme kvartali lõpus.

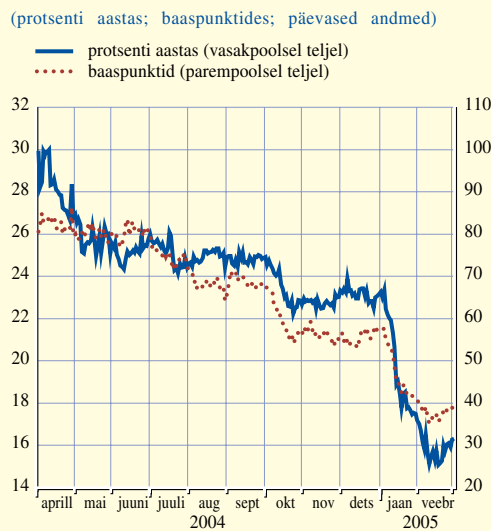
2.3 RAHATURU INTRESSIMÄÄRAD

Pärast 2004. aasta detsembri tõusu on pikemaajalised rahaturu intressimäärad püsinud viimase kahe kuu jooksul stabiilsena. Detsembris kerkisid lühiajalised intressimäärad vähem kui pikemaajalised intressimäärad, pärast seda langesid need 2005. aasta jaanuaris ja veebruaris pisut taas ning seetõttu muutus rahaturu tulukõvera kalle aasta lõpus mõnevõrra järsemaks, ent seejärel see stabiliseerus.

Lühiajalised rahaturu intressimäärad, mis kerkisid 2004. aasta detsembris peamiselt aastalõpu mõjude tõttu, on alates jaanuari algusest veidi kahanenud. Detsembris kerkisid pikemaajalised rahaturu intressimäärad lühiajalistest intressimääradele pisut kiiremini ja stabiliseerusid pärast aastavahetust. Seetõttu kasvas rahaturu tulukõvera kalle detsembris järk-järgult ja jäi jaanuaris-vebruaris stabiilseks. 12 kuu ja ühe kuu EURIBORi vahe oli 2. märtsil 2005. aastal 24 baaspunkti, s.o 13 baaspunkti kõrgem kui detsembri alguses (vt joonist 13).

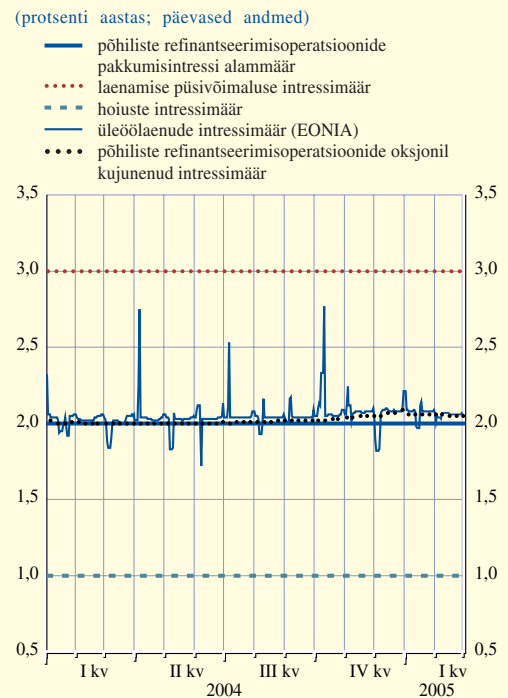
2004. aasta detsembri alguse ja 2005. aasta märtsi alguse vahelisel perioodil vähendasid turuosajalised oma ootusi seoses lühiajaliste intressimäärade liikumisega 2005. aastal (vt joonist 14). 2005. aasta juunis, septembris ja detsembris lõppevate kolme kuu EURIBORi futuurlepingute eeldatavad intressimäärad langesid detsembri algusest kuni 2. märtsini vastavalt 6, 5 ja 5 baaspunkti, olles vastavalt 2,24%, 2,38% ja 2,56%.

Joonis 15. Eeldatav volatiilsus, mis on tuletatud kolme kuu EURIBORi optsioonidest, mille tähtaeg on 2005. aasta septembris

Allikad: Bloomberg ja EKP arvutused.
 Märkus. Baaspunktid arvutatakse välja protsentides esitatud eeldatava volatiilsuse ja vastava intressimäära põhjal (vt ka EKP 2002. aasta mai kuubülletääni taustinfot "Measures of implied volatility derived from options on short-term interest rate futures").

Joonis 16. EKP intressimäärad ja üleölaenude intressimäärad

Allikad: EKP ja Reuters.

Viimasel kolmel kuul on vähenenud kolme kuu EURIBORi futuuride intressimäärade optsioonidest tuletatud eeldatav volatiilsus. 2005. aasta märtsi alguses olid need ajalooliselt madalal tasemel (vt joonist 15). See viitab asjaolule, et seoses lühiajaliste intressimäärade arenguga eelseisvatel kuudel on turuosaliste ebakindlus praegusel hetkel suhteliselt väike. Käesoleva bülletääni taustinfos 2 on esitatud sarnased tulemused, mille aluseks on üleölaenude intressimäär alternatiivne volatiilsuse näitaja (s.t tegelik volatiilsus) ja selle muutumine keskpikas perspektiivis.

1. detsembrist 2004 kuni 2. märtsini 2005 olid rahaturu intressimäärad suhteliselt stabiilsed. Üheks erandiks oli tavapärane aastalõpu mõju, kuigi selle ulatus jäi 2004. aastal varasemate aastatega võrreldes suhteliselt tagasihoidlikuks. Eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide oksjonil kujunenud ja kaalutud keskmised intressimäärad saavutasid 2004. aasta detsembris viimase refinantseerimisoperatsiooni käigus kõrgeima taseme - vastavalt 2,09% ja 2,17%. Jaanuaris ja veebruaris langesid intressimäärad järjest kiiremas tempos tasemetele, mis olid väga lähedal novembri lõpus täheldatuile. EONIA (euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär) on püsinud enamasti stabiilsena, välja arvatud aastavahetusel ja kohustusliku reservi hoidmisperioodi viimastel päevadel, mis lõppesid 19. jaanuaril (vt taustinfot 3). 23. detsembril, 27. jaanuaril ja 24. veebruaril sooritatud eurosüsteemi pikaajaliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäärad olid vastavalt 5, 1 ja 6 baaspunkti madalamad kui nimetatud kuupäevadel kehtinud kolme kuu EURIBOR.

Taustinfo 2

ÜLEÖOLAENUDE INTRESSIMÄÄRA VOLATIILISUS KESKPIKAS PERSPEKTIIVIS

Üheks eurosüsteemi rahapoliitilise tegevusraamistiku muutmise peamiseks eesmärgiks 2004. aasta märtsis oli kõrvaldada alapakkumise juhtumid nädalastest põhilistest refinantseerimisoperatsioonidest. Alapakkumine häiris likviidsuskeskkonna tasakaalu ja suurendas üleölaenude intressimäära volatiilsust. Alapakkumine leidis aset perioodidel, mil turuosalised ootasid EKP baasintressimäära kärpimist. Selles kontekstis lükkasid pangad oma reservide akumulierimise kohustusliku reservi nõude täitmiseks edasi ootuses, et hiljem saavad nad hoidmisperioodi jooksul akumulierida reserve madalama intressimääraga.

10. märtsil 2004 tehti eurosüsteemi rahapoliitilise tegevusraamistikku mitmeid muudatusi. Esiteks muudeti kohustusliku reservi hoidmisperioodi selliselt, et see algab alati põhilise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäeval pärast nõukogu koosolekut, mil pannakse paika kuiselt hinnatav rahapoliitiline hoiak. Teiseks muudeti püsivõimaluse intressimäärasid uue kohustusliku reservi hoidmisperioodi alguses. Kolmandaks lühendati põhiliste refinantseerimisoperatsioonide tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale. Need muutused tõid kaasa olukorra, kus ootused EKP baasintressimäära suhtes kogu kohustusliku reservi hoidmisperioodi vältel ei muutunud ega soodusta seega alapakkumist. Muudatused viidi sisse sujuvalt ja üldkokkuvõttes on raamistik hästi toiminud¹.

Muudatuste sisseviimisest on möödunud aasta ja käesolevas taustinfos analüüsitakse üleölaenude intressimäära volatiilsuse dünaamikat keskpikas perspektiivis. Analüüsi aluseks on intressimäära volatiilsuse näitaja, mida kirjeldatakse allpool.

Volatiilsusnäitaja: tegelik volatiilsus

Volatiilsust mõõdetakse tegeliku volatiilsuse alusel. Selle näitaja arvutamiseks võetakse üleölaenude intressimäära muutused ruutu ja liidetakse kokku. Üleölaenude intressimäärade muutused arvutatakse välja iga 5 minuti järel kella 9st kuni 18ni. Tehnilistel põhjustel keskendutakse simulatsioonis nimetatud näitaja logaritmile. Erinevalt optioonide hindadest tuletatud kaudsest volatiilsusest ei sea tegelik volatiilsus volatiilsuse jaotumisele piiravaid eeldusi ja erinevalt teistest võimalikest volatiilsuse näitajatest ei sõltu tegelik volatiilsus üleölaenude intressimäära keskmisest tasemest².

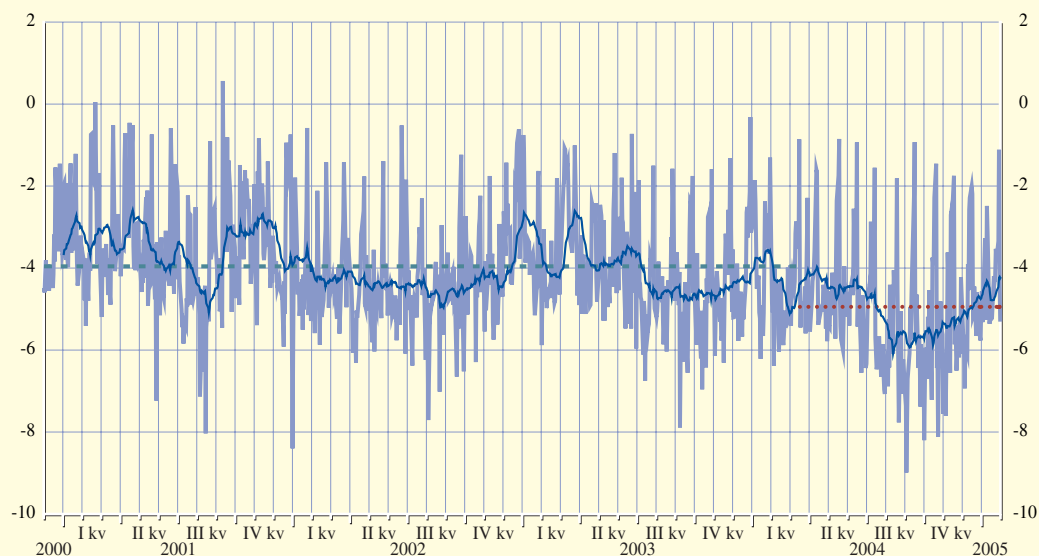
¹ Täpsem analüüs ja eurosüsteemi rahapoliitilise tegevusraamistiku põhjalik hinnang on esitatud 2005. aasta veebruari kuubülletääni artiklis „First experience with the changes to the Eurosystem's operational framework for monetary policy implementation“.

² Täpsemat teavet tegeliku volatiilsuse kohta vt Andersen, T. G., Bollerslev, T. (1997), „Intraday periodicity and volatility persistence in financial markets“, *Journal of Empirical Finance*, 4, lk 115–158, ja Andersen, T. G., Bollerslev, T. (1998), „Answering the skeptics: yes, standard volatility models do provide accurate forecasts“, *International Economic Review*, 39, lk 885–905.

Üleöölaenude intressimäära tegeliku volatiilsuse logaritm

(4. detsembrist 2000 kuni 7. veebruarini 2005)

- tegeliku volatiilsuse logaritm
- keskmine (enne 10. märtsi 2004)
- - - keskmine (pärast 10. märtsi 2004)
- 21 tööpäeva libisev keskmine (tegeliku volatiilsuse logaritm)

Tulemused

Üleöölaenude intressimäära volatiilsuse arengut on kirjeldatud joonisel A, kus esitatakse üleöölaenude intressimäära tegeliku volatiilsuse logaritm vahemikus 4. detsembrist 2000 kuni 7. veebruarini 2005. Joonisel on näidatud ka tasandatud aegrida (21 tööpäeva libisev keskmine) koos selle näitaja keskmise volatiilsusega, mis on arvutatud välja enne ja pärast rahapoliitilise tegevusraamistiku muutmist.

Üldiselt alanes üleöölaenude intressimäära tegelik volatiilsus kogu valimis toodud perioodi jooksul ja pärast rahapoliitilise tegevusraamistiku muutmist on see jäänud märgatavalt madalamaks. Pärast 2004. aasta augustit suurenes volatiilsus taas, kuid jäi siiski üsna madalale tasemele. Üldkokkuvõttes on volatiilsus alates 2004. aasta märtsist olnud pidevalt madalam kui raamistiku muutmisele eelneval ajal.

Tegeliku volatiilsuse logaritmi keskmiste tasemete erinevust kirjeldav statistika ning t-test vana ja uue rahapoliitilise tegevusraamistiku korral

	Kõik päevad		Päevad viimase operatsiooni ja hoidmisperioodi lõpu vahel	
	enne 10. märtsi 2004	pärast 10. märtsi 2004	enne 10. märtsi 2004	pärast 10. märtsi 2004
Keskväärts	-3,96	-4,94	-2,84	-3,46
Standardhälve	1,72	2,11	1,87	2,05
Üksikväärtuste arv	831	235	158	63
t-statistika (keskväärtuste erinevus)		9,41 (vabadusastmete arv: 349)		2,97 (vabadusastmete arv: 110)

Allikad: Reuters ja EKP arvutused.

Standardsed statistilised testid kinnitavad, et keskmine tegelik volatiilsus on palju väiksem kui pärast rahapoliitilise tegevusraamistiku muutmist (vt tabelit). Samuti viitavad statistilised tõendid sellele, et alates 2004. aasta märtsist on üleölaenude intressimäär tegelik volatiilsus olnud hoidmisperioodi viimastel päevadel (s.t viimase peamise refinantseerimisoperatsiooni ja hoidmisperioodi lõpu vahelistel päevadel) oluliselt väiksem.

Nende tulemuste tõlgendamisel tuleks siis arvestada mõningate asjaoludega. Esiteks on alates 2004. aasta märtsist saadaolevad andmed üsna piiratud, eriti võrreldes suhteliselt pikaajalise kogemusega, mis eelnes rahapoliitilise tegevusraamistiku muutmisele. Teiseks pole 2004. aasta märtsist saadik toimunud sündmusi, mis võivad üleölaenude intressimäär volatiilsust suurendada, nt pole muudetud EKP baasintressimäär. Selle taustal tuleks üleölaenude intressimäär volatiilsusega seotud kindlaid järeldusi lugeda esialgseteks.

Taustinfo 3

LIKVIIDSUSKESKKOND JA RAHAPOLIITILISED OPERATSIOONID ALATES 9. NOVEMBRIST 2004 KUNI 7. VEEBRUARINI 2005

Käesolevas taustinfos käsitletakse EKP likviidsusjuhtimisega seotud operatsioone kolmel kohustusliku reservi hoidmisperioodil, mis lõppesid vastavalt 7. detsembril 2004, 18. jaanuaril ja 7. veebruaril 2005.

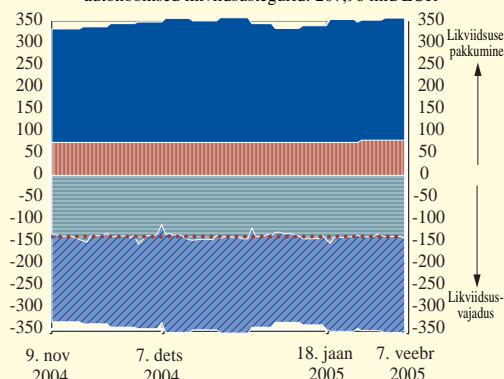
Pangandussüsteemi likviidsusvajadused

Ringluses olevate pangatähtede sesoonse kasvu tõttu suurenesid pankade likviidsusvajadused vaatlusalusel perioodil oluliselt (vt joonist A). Pangatähed, mis kujutavad endast olulisimat autonoomset tegurit (s.t likviidsustegur, mis ei tulene üldjuhul rahapoliitiliste instrumentide kasutamisest), saavutasid 24. detsembril 2004 kõigi aegade kõrgeima taseme (504,6 miljardit eurot). Keskmiselt neelasid autonoomsed tegurid kõnealusel perioodil 208,0 miljardit eurot, s.o rohkem kui ühelgi eelneval perioodil alates euro kasutuselevõtust. Kohustusliku reservi nõue, mis on teine peamine pankade likviidsusvajaduse allikas, püsis stabiilsena 138,4 miljardi euro kandis. Ülereservid (s.t kohustuslikku reservinõuet ületavad vahendid, mida hoitakse arvelduskontodel) olid tavapärasest suuremad (esimesel reservide hoidmisperioodil 0,60 miljardit

Joonis A. Pangandussüsteemi likviidsusvajadused ja likviidsuse pakkumine

(mld EUR; iga kirje juures on esitatud kogu perioodi päevased keskmised näitajad)

- põhilised refinantseerimisoperatsioonid: 271,43 mld EUR
- pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid: 75,66 mld EUR
- arvelduskontodel hoitavad vahendid: 139,14 mld EUR
- kohustusliku reservi määr (Kohustuslik reserv: 138,44 mld EUR; ülereserv: 0,70 mld EUR)
- autonoomsed likviidsustegurid: 207,96 mld EUR

Allikas: EKP.

eurot, teisel 0,74 miljardit eurot ja kolmandal 0,75 miljardit eurot; vt joonist B). 18. jaanuariga lõppenud hoidmisperioodil täheldatud suur väärtus oli tõenäoliselt seotud jõuluaegse suurema nõudlusega likviidsuspuhvrite järele, et tulla toime ootamatute maksešokkidega. Arvestades 7. veebruariga lõppenud hoidmisperioodi, võib suur keskmine väärtus tuleneda selle perioodi suhtelisest lühidusest (kõigest kolm nädalat).

Likviidsuse pakkumine ja intressimäärad

Paralleelselt likviidsuse nõudluse kasvuga suurenes ka avaturutehingute maht (vt joonist A). Põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kogumaht, mis lepiti kokku 22. detsembril 2004, oli 283,5 miljardit eurot, mis on kõrgeim näitaja alates euro kasutuselevõtust. Vaatlusaluse perioodi jooksul osapoolte esitatud pakkumiste ja rahuldatud pakkumiste suhtarv (pakkumise katte suhtarv) jäi siiski stabiilseks – keskmine näitaja püsis 1,29 tasemel.

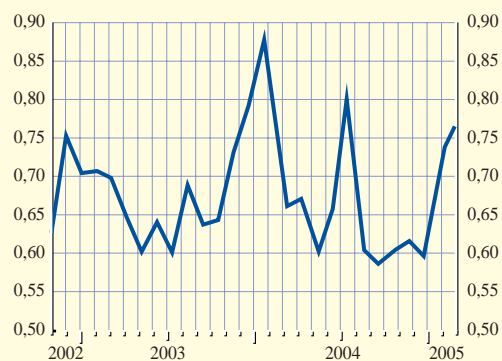
Sel perioodil rakendas EKP üldiselt ülejäägiga pakkumispoliitikat, üritades siluda rahaturu likviidsuskeskkonda. Seepärast oli EKP poolt välja jaotatud pakkumise baasmaht enamiku antud perioodi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul 0,5 või 1 miljardi euro võrra suurem. Jõulude ja aastavahetuse paiku sooritatud põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul otsustas EKP suurendada välja jaotatavat pakkumise baasmahtu 4,5 miljardi euro võrra. Erinevused pakkumise baasmahuga võrreldes kahanesid hiljem järk-järgult.

Neutraalsete likviidsustingimuste taastamiseks sooritas EKP iga kolme vaatlusaluse perioodi viimasel päeval peenhäälestusoperatsiooni.

Oksjonil kujunenud ja kaalutud keskmiste intressimäärade erinevus jäi 0 või 1 baaspunkti piiresse, välja arvatud 30. detsembril sooritatud põhilise refinantseerimisoperatsiooni puhul, kui see küündis 8 baaspunkti.

Joonis B. Ülereserv¹

(mld EUR, keskmine tase igal hoidmisperioodil)

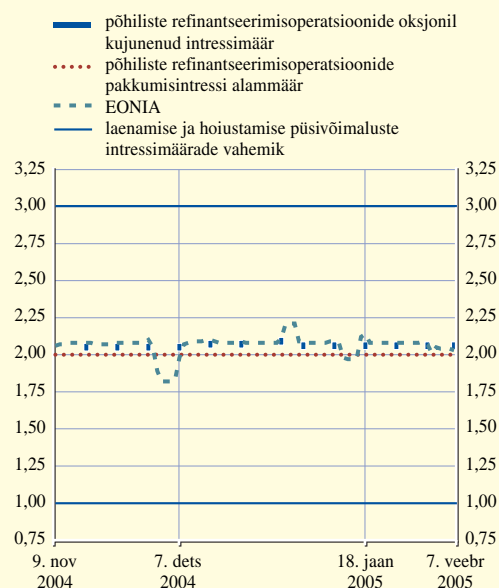

Allikas: EKP.

1) Pankade arvelduskontodel hoitavad vahendid, mis ületavad kohustuslikku reservi.

Joonis C. EONIA ja EKP intressimäärad

(päevased intressimäärad protsentides)

Allikas: EKP.

27. jaanuaril sooritatud pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni puhul kerkis pakkumise baasmaht 30 miljardi euron, mis on kooskõlas EKP nõukogu 14. jaanuaril 2005 teatavaks tehtud otsusega.

Üldiselt oli EONIA (euroala pankadevahelise üleöoturu keskmine aastaintressimäär) perioodi jooksul üsna stabiilne, kuigi vahe pakkumisintressi alammääraga jäi ajaloolisest tasemest mõnevõrra kõrgemaks (vt joonist C). Nagu tavaliselt, tõusis EONIA kuu viimastel päevadel ning EONIA kõikumised muutusid suuremaks perioodil, mis jäi viimase põhilise refinantseerimisoperatsiooni ja vastava kohustusliku reservi hoidmisperioodi lõpu vahele.

Pärast 7. detsembril lõppenud kohustusliku reservi hoidmisperioodi viimast põhilist refinantseerimisoperatsiooni langes EONIA 2%lisest pakkumisintressi alammäärast tunduvalt madalamale, sest turuosaliste arusaama järgi oli tegemist likviidsus-ülejäägiga. 6. detsembril aga teatas EKP, et on valmis sooritama peenhäälestusoperatsiooni ja EONIA kerkis 1,83%ni. Hoidmisperioodi viimasel päeval neelas EKP tõepoolest 15 miljardit eurot, mistõttu kasutati laenamise püsivõimalust 0,5 miljardi euro ulatuses ning EONIA tõusis 1,98%ni.

Pärast 12. jaanuaril sooritatud põhilise refinantseerimisoperatsiooni väikest ülejääki ilmnesid turul ootused likviidsusülejäagi tekkimise suhtes järgmise hoidmisperioodi lõpus. Seepärast langes EONIA pakkumise alammäärast pisut allapoole. 17. jaanuaril kergitasid autonoomsete tegurite likviidust neelavad vead EONIA 2,12%ni. EKP viis 18. jaanuaril, kohustusliku reservi hoidmisperioodi viimasel päeval läbi peenhäälestusoperatsiooni, millega suunas pangasektorisse 8 miljardit eurot. Sellest hoolimata tekitas Saksa RTGSi tehnilise rikkega seotud erakordselt suur autonoomse teguri prognoosiviga vajaduse kasutada laenamise püsivõimalust 2,5 miljardi euro ulatuses ning EONIA jäi sel päeval 2,14% tasemele.

Pärast 7. veebruaril lõppenud hoidmisperioodi viimast refinantseerimisoperatsiooni püsis EONIA väga stabiilsena, kuigi pisut madalamal tasemel kui varasemal hoidmisperioodil. 7. veebruaril suunas EKP peenhäälestusoperatsiooni abil pangandussektorisse 2,5 miljardit eurot ja seepärast kasutati laenamise püsivõimalust viimasel päeval 0,2 miljardi euro ulatuses ning EONIA oli 2,03%.

2.4 VÕLAKIRJATURUD

Viimase kolme kuu jooksul langesid peamiste turgude pikaajalised intressimäärad järk-järgult, kuid 2005. aasta veebruari teises pooles kerkisid need taas endisele tasemele, jäädes seega sisuliselt muutumatuks. Euroalal jätkus 2004. aasta keskpaigas alanud pikaajaliste riigivõlakirjade tootluse üldine langus. Seetõttu alanes euroala pikaajaliste võlakirjade tootlus veebruari keskpaigas madalaimale tasemele alates euro kasutuselevõtust. Sellele järgnenud järsk tõus viis euroala pikaajaliste võlakirjade tootluse tagasi 2004. aasta novembri lõpus täheldatud tasemetele, viidates asjaolule, et turuosaliste ootused seoses pikaajalise majanduskasvu ja inflatsiooniga jäid püsima.

Olukorda üleilmsel võlakirjaturul iseloomustas viimase kolme kuu jooksul pikaajaliste intressimäärade jätkuv langus, mis hõlmas suuremat osa kõnealusest perioodist ja mille tulemusena langesid intressimäärad ajalooliselt väga madalale tasemele (vt joonist 17). Võlakirjade üleilmse tootluse järsu suurenemise tõttu pärast 2005. aasta veebruari keskpaika jäid pikaajalised intressimäärad kokkuvõttes peaaegu muutumatuks. Viimasel kolmel kuul pärast lahknevuse tekkimist USA ja teiste suurriikide pikaajaliste intresside dünaamikas 2004. aasta oktoobri keskpaigast kuni detsembri alguseni on üleilmse võlakirjaturu peamiseks mõjutajaks olnud USA riiklike võlakirjade turg.

Vaatlusaluse perioodi esimese kahe ja poole kuu jooksul aset leidnud USA pikaajaliste võlakirjade tootluse langust põhjustasid mitmed tegurid. Ühest küljest on märke sellest, et sel perioodil vähendasid turuosalistes oma ootusi seoses USA majanduse edasise kasvu ja inflatsiooniga. Näiteks võlakirjade tootlus langes pärast USA tööhõivearuande avaldamist, sest aruande kohaselt jäi tööhõive kasv oodatust nõrgemaks. Novembri lõpust kuni veebruari keskpaigani vähenesid turuosalistes mured seoses inflatsiooniga ilmselt seetõttu, et USA tarbija- ja tootjahinnad osutusid oodatust madalamaks. Teisest küljest võisid tootluse langust võimendada mittefundamentaalsed turutegurid, nt suurem nõudlus USA pikaajaliste riigivõlakirjade järele institutsionaalsete investorite hulgas. Samal ajal suurendas föderaalreserv baasintressimäära nii 2004. aasta detsembris kui 2005. aasta veebruari alguses. Neid samme aga oodati ja pikaajalisi intressimäärasid nad oluliselt ei mõjutanud.

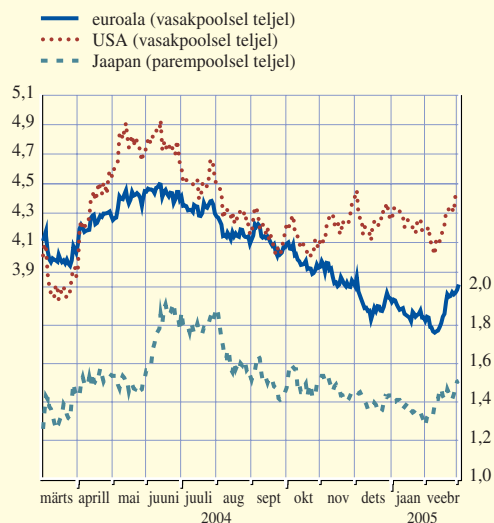
Veebruari teisel poolel kerkis pikaajaliste võlakirjade tootlus USAs järsult pärast USA föderaalreservi rahapoliitika komitee (FOMC) esimehe Alan Greenspani aruandmist

kongressi komiteedele. Ilmselt andsid need turuosalistele alust arvata, et rahapoliitika muutub tulevastes kvartalites mõnevõrra karmimaks. Lisaks oli pikaajaliste intressimäärade tõus tõenäoliselt seotud ka sellega, et föderaalreservi seisukohavõtust leiti väide, mille kohaselt on võlakirjade üleilmse tootluse varasem suur langus „lühiajaline erand“. Turuosalistes seas võtsid maad inflatsiooniga seotud mured, eriti pärast seda, kui veebruari teisel poolel avaldati tootjahinnad, mis osutusid oodatust kõrgemaks. See tõi kaasa kümneaastase võlakirjaturupõhise inflatsiooni-ootuse märkimisväärse kasvu, mis oli 2. märtsi seisuga suhteliselt kõrge – 2,8%.

Jaauari lõpust kuni 2. märtsini kasvas USA kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade nominaaltootlus ligikaudu 25 baaspunkti, samas kui Jaapani kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus kerkis sel perioodil umbes 20 baaspunkti. Hoolimata pikaajaliste intressimäärade hiljutistest kõikumistest jäi turuosalistes ebakindlus

Joonis 17. Pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus

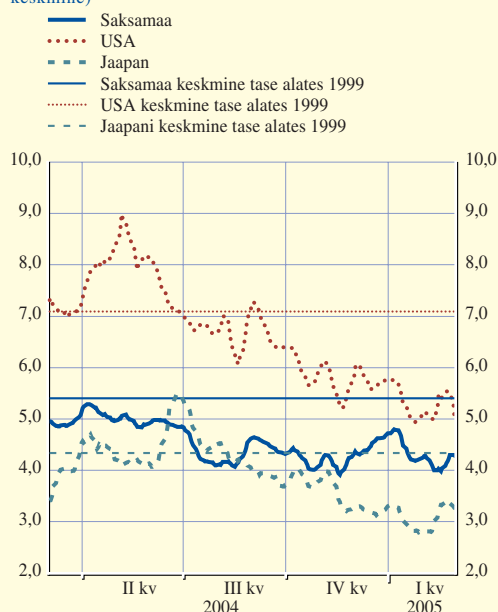
(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: Bloomberg ja Reuters. Märkus. Pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus viitab kümneaastastele võlakirjadele või võlakirjadele, mille tähtaeg on kümnele aastale kõige lähemal.

Joonis 18. Võlakirjaturu eeldatav volatiilsus

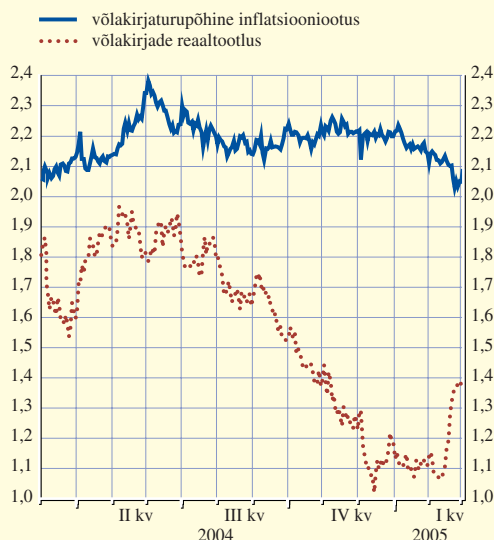
(protsenti aastas; päevaste andmete kümnepäevane libisev keskmine)

Allikas: Bloomberg.
Märkus. Bloombergi järgi: eeldatav volatiilsus näitab lähima futuurlepingu eeldatavat volatiilsust arvestades futuurlepingute vahetuse ajaks 20 päeva enne nende lõpptähtaega. See tähendab, et 20 päeva enne lepingute lõppemist muudetakse eeldatavat volatiilsust määravaid lepinguid selliselt, et lõppevalt lepingult minnakse üle sellele vahetult järgnevale lepingule.

Joonis 19. Euroala võlakirjade reaaltootlus ja võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus

(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikad: Reuters ja EKP arvutused.
Märkus: Võlakirjade reaaltootlused tuletatakse Prantsusmaa riigivõlakirjade turuhindadest, mis on indekseeritud euroala ÜTHiga (ei sisalda tubakatoodete hindu) ja mille tähtaeg on 2012. aastal. Võlakirjaturupõhise inflatsiooniootuse arutamiseks kasutatavat meetodit on kirjeldatud EKP 2002. aasta veebruari kuubülletääni kuubülletääni taustinfos 2.

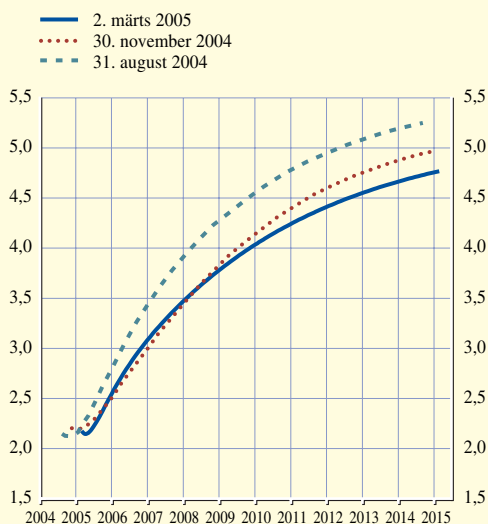
lähiajal toimuva võlakirjaturu arengu suhtes suhteliselt väikseks, millest annab tunnistust ka suurriikide võlakirjaturu eeldatav volatiilsus (vt joonist 18).

Viimase kolme kuu jooksul on nii USA kui ka euroala pikaajaliste intressimäärade liikumine olnud äärmiselt sünkroonne. Seetõttu on USA ja euroala kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootluste erinevus püsunud peaaegu muutumatuna – 2. märtsi seisuga oli see ligikaudu 60 baaspunkti.

Pikaajaliste võlakirjade tootluse esialgne järsk langus euroalal kuni veebruari keskpaigani, mil saavutati madalaim tase alates euro kasutuselevõttust, võib teatud määral kajastada turuosaliste vähemoptimistlikke ootusi euroala majanduse pikaajaliste kasvuväljavaadete suhtes. Seda näitab kümneaastase tähtajaga, inflatsiooniga indekseeritud Prantsusmaa riigivõlakirjade (seotud euroala ÜTHiga, v.a tubakatooded) tootluse järsk langus samal perioodil (vt joonist 19). Kuid pikaajaliste võlakirjade reaaltootluse järsk ja kiire kasv pärast veebruari keskpaika – ajal, mil ei avaldata olulisi positiivseid majandusnäitajaid – viitab sellele, et viimastel kuudel aset leidnud võlakirjade tootluse suured kõikumised võisid tuleneda mitte fundamentaalsetest teguritest, vaid turu tehnilistest kohandamistest ja muutustest turu suhtumises. On tõendeid selle kohta, et institutsionaalsete investorite seas suurenes nõudlus

Joonis 20. Kaudsed euroala tulevikutehingute üleölaenu intressimäärad

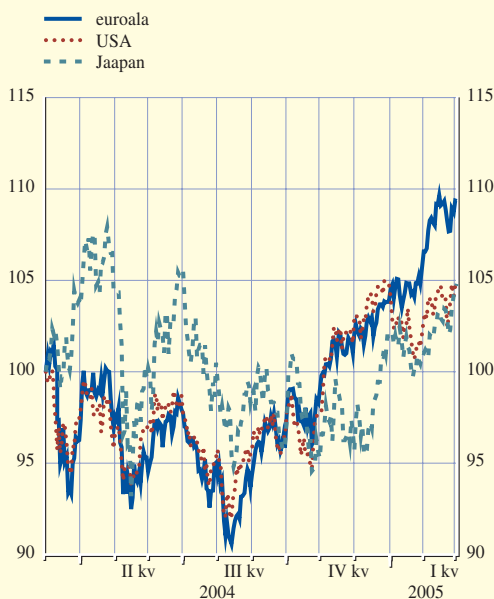
(protsenti aastas; päevased andmed)

Allikas: EKP hinnang.
Märkus. Turul vaadeldavate intressimäärade tähtajalisest struktuurist tuletatud eeldatav tulevikutehingute tuluköver kajastab turuootusi lühiajaliste intressimäärade tulevaste tasemete suhtes. Kaudsete tulevikutehingute tuluköverte arutamiseks kasutatavat meetodit on kirjeldatud EKP 1999. aasta jaanuari kuubülletääni taustinfos 4. Hinnangus kasutatud andmed on saadud vahetuslepingutest.

Joonis 21. Aktsiahinnaindeksid

(indeks: 1. märts 2004 = 100; päevased andmed)

Allikad: Reuters ja Thomson Financial Datastream.
Märkus. Euroala Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, USA Standard ja Poor's 500 indeks ning Jaapani Nikkei 225 indeks.

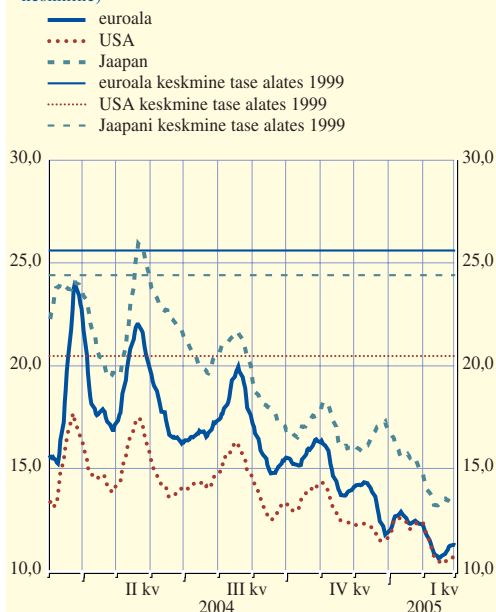
pikaajaliste võlakirjade järele, mis alandas nende tootlust (vt joonist 20). 2. märtsil olid kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus ja kümneaastane reaaltootlus vastavalt 3,8% ja 1,4%.

Pikaajaline võlakirjaturupõhine inflatsiooniootus (arvutatakse võrreldavate Prantsusmaa nominaalsete riigivõlakirjade ja indekseeritud, 2012. aastaks seatud tähtajaga riigivõlakirjade tootluse vahena) kõikus viimase kolme kuu jooksul vähem kui võlakirjade reaaltootlus ja langes kokkuvõttes 10 baaspunkti, 2,1%ni vahemikus 2004. aasta novembri lõpust kuni 2. märtsini 2005. aastal (vt joonist 19). See võib omakorda viidata sellele, et turuosaliste mure seoses hinnastabiilsuse pikaajalise riskiga on vaatlusaluse perioodi jooksul mõnevõrra vähenenud.

Kokkuvõttes vähenesid ettevõtete võlakirjade hinnavahed euroalal viimase kolme kuu jooksul ja jäid üsna madalale tasemele (vt osa 2.6 joonist 25). Euroala BBB-reitinguga ettevõtete poolt väljastatud võlakirjade ja võrreldavate riigivõlakirjade tootluse vahe vähenes 2004. aasta novembri lõpust kuni 2. märtsini 2005 ligikaudu 5 baaspunkti, olles viimatinimetatud kuupäeva seisuga ligikaudu 65 baaspunkti. Teatud määral peegeldab jätkuv langus finantsturgude tasapisi vähenevat volatiilsust, ent see võib tähendada ka seda, et turuosalisel tajuvad euroalas ettevõtete laenu riski teatavat langust.

Joonis 22. Kaudsed euroala tulevikutehingute üleöölaenu intressimäärad

(protsenti aastas; päevaste andmete kümnepäevane libisev keskmine)

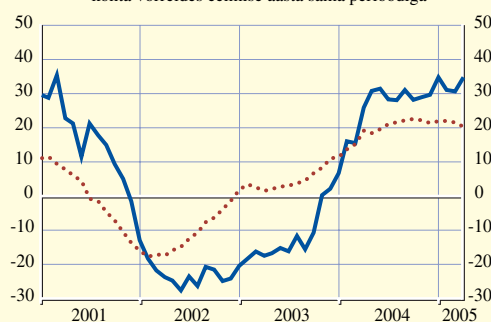
Allikas: Bloomberg.

Märkus. Eeldatav volatiilsus viitab aktsiahinnaindeksitega seotud optioonide hindades väljenduvale, aktsiahindade protsentuaalsete muutuste oodatavale standardhälbele kolmekuulise perioodi jooksul. Eeldatav volatiilsus kajastab euroala Dow Jonesi EURO STOXX 50 indeksi, USA Standard ja Poor's 500 indeksi ning Jaapani Nikkei 225 indeksi näitajaid.

Joonis 23. Kasumi kasv aktsia kohta USAs ja euroalal

(protsenti aastas; kuised andmed)

— Dow Jones Euro Stoxx – tegeliku kasumi kasv aktsia kohta võrreldes eelmise aasta sama perioodiga
 Standard & Poor's 500 – tegeliku kasumi kasv aktsia kohta võrreldes eelmise aasta sama perioodiga

Allikad: Thomson Financial Datastream I/B/E/S ja EKP arvutused.

2.5 AKTSIATURUD

Peamistel turgudel on aktsiahinnad kerkinud alates 2004. aasta novembri lõpust, jätkates alates 2004. aasta augustist täheldatud kasvutrendi. Viimased aktsiahindade tõusud näitasid ettevõtete kasumlikkuse jätkuvat paranemist. Euroala ja Jaapani aktsiaturud kerkisid USA omadega võrreldes vaid pisut rohkem.

Viimasel kolmel kuul kerkisid aktsiahinnad peamistel turgudel (vt joonist 21). USAs oli börsil noteeritud ettevõtete tegelike tulude suur kasv aktsiahindade kallinemise kõige olulisem tõukejõud (vt joonist 23). USA aktsiahindade kasv oli laiapõhjaline. Kõige suurem hinnatõus toimus energia ja põhimaterjalide osas. Jaanuari lõpust kuni 2. märtsini kasvasid aktsiahinnad indeksi Standard & Poor's 500 järgi 2%. Samal perioodil kerkis indeks Nikkei 225 Jaapanis 4%.

Üleilmsetel turgudel valitsev ebakindlus, mida mõõdetakse USAs indeksi Standard & Poor's 500 ja Jaapanis indeksi Nikkei 225 optioonidest tuletatud eeldatava volatiilsusega, vähenes veidi 2004. aasta novembri lõpust kuni 2. märtsini 2005. Aktsiaturu eeldatav volatiilsus jäi nendel turgudel palju väiksemaks kui keskmine volatiilsus alates 1999. aastast (vt joonist 22).

Euroalas järgisid aktsiahinnad viimasel kolmel kuul täheldatud üleilmset aktsiahindade kasvutrendi. Lisaks teatasid euroala ettevõtted tegelike tulude suurest kasvust antud perioodil. Thomson Financial Datastreami tulude andmed, mis koondavad Dow Jonesi EURO STOXX indeksi ettevõtete tulu aktsia kohta, näitavad, et 2005. aasta veebruaris oli

tulu aastakasv sarnaselt varasemate kuudega ligikaudu 35% (vt joonist 23). Jaanuari lõpust kuni 2. märtsini kerkis Dow Jonesi EURO STOXX indeks ligikaudu 3%.

Turuosaliste ebakindlus seoses lähiaja aktsiahindade väljavaadetega, mida mõõdetakse indeksi Dow Jones EURO STOXX 50 optsioonidest tuletatud aktsiaturu eeldatava volatiilsusega, vähenes euroalas viimase kolme kuu jooksul veelgi (vt joonist 22). Aktsiaturu eeldatav volatiilsus jäi seetõttu euroalas palju väiksemaks kui keskmine volatiilsus alates 1999. aastast.

Dow Jonesi EURO STOXX indeksi kümne peamise majandussektori arengut iseloomustas 2004. aasta novembri lõpust kuni 2. märtsini 2005 üldine hinnatõus, v.a tehnoloogia-sektori puhul (vt tabelit 3). See viitab asjaolule, et ettevõtete kasumlikkuse paranemine

Tabel 3. Hinnamuutused ja Dow Jonesi EURO STOXX indeksi ajalooline volatiilsus

(hinnamuutused protsendina perioodi lõpu seisuga kehtivatest hindadest; ajalooline volatiilsus aastase protsendina)

	Põhi- mater- jalide sektor	Teenused	Tarbe- kaubad	Nafta ja gaas	Finants- sektor	Tervis- hoiu- sektor	Tööstus- sektor	Tehno- loogia- sektor	Telekom- munikat- siooni- sektor	Kom- munaal- teenuse sektor	EURO STOXX
Sektori osakaal turu kapitaliseerumises (andmed perioodi lõpu seisuga)	5,0	7,1	10,9	11,6	30,6	3,8	9,4	5,4	9,0	7,1	100,0
Hinnamuutus (andmed perioodi lõpu seisuga)											
2003 IV kv	15,5	7,8	9,8	12,0	16,8	13,2	13,6	12,6	13,1	15,1	13,5
2004 I kv	-4,7	2,0	1,0	0,4	-0,9	11,6	1,3	10,1	4,0	7,2	1,9
2004 II kv	6,7	2,4	5,1	5,2	1,5	4,2	2,5	-13,6	-0,6	5,1	1,7
2004 III kv	1,5	-6,4	-9,0	3,3	-0,8	6,0	0,1	-13,0	-1,4	0,8	-2,1
2004 IV kv	9,9	6,3	5,0	1,6	11,2	1,8	6,6	6,6	17,0	11,1	8,3
jaanuar	0,1	5,3	2,0	3,0	1,6	-2,0	5,4	-2,6	0,4	3,2	1,9
veebruar	7,1	2,2	2,6	7,2	3,4	-0,3	1,1	3,9	-2,2	0,2	2,7
2004. aasta dets lõpp kuni 2005. aasta 2. märts	8,0	8,2	5,3	11,3	5,7	-0,1	7,2	1,6	-1,6	2,5	5,3
Volatiilsus (perioodi keskmised)											
2003 IV kv	17,5	14,6	15,1	13,9	14,5	17,2	12,8	23,9	13,2	11,2	14,0
2004 I kv	15,2	17,2	15,0	16,6	15,6	16,4	15,3	26,9	18,3	14,3	14,3
2004 II kv	16,1	14,7	14,4	14,5	15,6	15,8	15,8	30,3	15,0	13,4	14,1
2004 III kv	13,1	13,6	12,7	12,8	11,6	12,4	11,7	25,3	11,7	8,6	11,2
2004 IV kv	12,8	10,4	11,5	10,9	10,1	15,5	9,8	19,2	12,9	9,8	10,1
jaanuar	8,9	8,7	8,6	8,9	8,4	9,7	9,8	17,8	9,2	6,7	7,5
veebruar	10,5	8,7	9,8	12,6	8,0	14,1	10,8	16,2	11,1	18,1	8,6
2004. aasta dets lõpp kuni 2005. aasta 2. märts	10,1	8,4	9,0	10,5	8,1	16,8	9,9	16,8	10,0	13,0	7,9

Allikad: Thomson Financial Datastream ja EKP arvutused.

Märkused: Ajalooline volatiilsus arvutatakse aastapõhiste standardhälvetena, mis on leitud perioodi igapäevaste indeksimuutuste baasil. Sektoripõhised indeksid on esitatud käesoleva kuubülletääni osas, kus käsitletakse euroala statistikat.

antud perioodil oli laiapõhjaline. Sarnaselt USA ja Jaapaniga toimus hiljuti järsk hinnatõus kõrgete toorainehindade keskkonnas, sh põhimaterjalide, nafta ja gaasi sektorites.

2.6 KAUPU JA MITTEFINANTSTEENUSEID PAKKUVATE ETTEVÖTETE RAHASTAMINE JA FINANTSPOSIITSIOON

2004. aasta neljandas kvartalis olid kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla finantseerimise kuld madalad ja ettevõtetele oli rahastamisallikate piiramatult ligipääs. Finantsvood kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele kasvasid 2004. aasta neljandas kvartalis veidi eelkõige reaalsete näitajate osas, kuid jäid sellest hoolimata ettevõtete tulude kasvu tõttu suhteliselt tagasihoidlikuks. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla suhtarvud on viimastel kvartalitel pisut kahanenud, ent püsivad endiselt üsna kõrgel tasemel. Suured võla suhtarvud ei tähenda hetkel veel oluliselt suuremaid võla finantseerimise kulusid, sest need on väga väikesed.

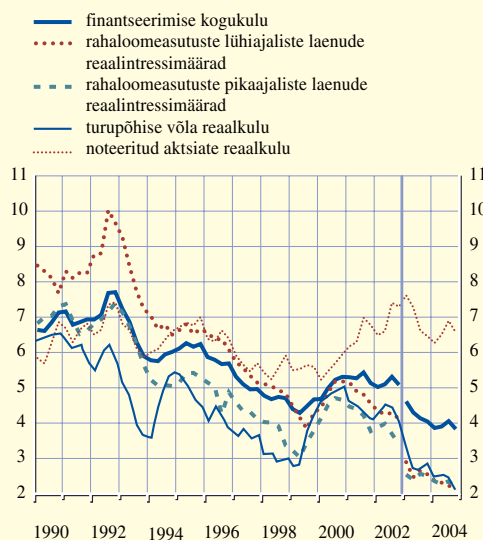
FINANTSEERIMISTINGIMUSED

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisfinantseerimise reaalne piirkulu, mille arvutamiseks kaalutakse erinevate finantseerimisallikate kulu bilansilise jäägi alusel, kahanes veidi 2004. aasta neljandas kvartalis (vt joonis 24 ja taustinfot 4). Isegi kui arvestada 2003. aasta aegridades toimunud katkestust, näib, et olemasolev finantseerimise kulu praegune tase on ajalooliselt väga madal. Selle põhjuseks on kõikide komponentide, s.t rahaloomeasutuste laenude, võlakirjade ja noteeritud aktsiate reaalkulu langus. Samuti tuleks mainida, et bilansilisele jäägile tuginev kaalumise (mis näitab kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pikaajalise finantseerimise struktuuri) annab suurema raskuse omakapitali kulule, mis oli 2004. aasta neljandas kvartalis suurem kui võla finantseerimise kulu. Uue aktsiaemissiooniga seotud vood on viimastel kvartalitel olnud aga suhteliselt tagasihoidlikud, sest ettevõtted võisid eelistada muid, odavamaid rahastamisallikaid.

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla finantseerimise kõige olulisemaks komponendiks on raha-

Joonis 24. Välisfinantseerimise reaalkulu euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete jaoks

(protsenti aastas)

Allikad: EKP, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch ja Consensus Economics Forecast.

Märkused. Välisfinantseerimise reaalkulu kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete jaoks mõeldakse pangalaenu kulu, võlakirjade kulu ja aktsiate kulu kaalutud keskmisena, mille arvutamiseks kohandatakse vastavad bilansilised jäägid inflatsiooniotustega (vt käesoleva kuubülletääni taustinfot 4).

2003. aasta alguses hakati kasutama ühtlustatud rahaloomeasutuste laenude intressimäärad statistikat, mis põhjustas aegreast katkemise.

loomeasutuste laenuid. Pankadepoolse finantseerimise reaalkulu langes 2004. aasta viimases kvartalis väga madalale tasemele (vt joonist 24). Tegelikult jätkus rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud uute lühi- ja pikaajaliste laenude intressimäärade langus kolmandas kvartalis täheldatud niigi madalalt tasemelt (vt tabelit 4). Kolme kuu jooksul kuni 2004. aasta detsembrini ei ole rahaloomeasutuste intressimäärade ja rahaturu intressimäärade vahe võrreldavate tähtaegade puhul oluliselt muutunud. Sama perioodi jooksul suurendasid rahaloomeasutused veidi võrreldavate tähtaegadega pikaajaliste intressimäärade ja rahaturu intressimäärade vahet. Näiteks kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud, enam kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga laenude (nii kuni 1 miljoni euro kui üle 1 miljoni euro suuruste laenude) intressimäärad langesid 25 baaspunkti, samas kui viieaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus langes 40 baaspunkti. See võib peegeldada tavalisi viivitusi pikaajaliste laenude intressimäärade kohandamisel turu intressimääradega (vt taustinfot 5).

FINANTSEERIMISVOOD

Kui vaadata mõnevõrra pikemas perspektiivis, siis rahaloomeasutused on viimastel aastatel kaldunud laenuintresse alandama, kuid selle mõju laenude ja turu intressimäärade vahe vähenemisele on olnud tagasihoidlikum võrreldes ettevõtete võlakirjade hinnavahega.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt väljastatud turupõhise võla reaalkulu vähenes samuti võrreldes kolmandas kvartalis täheldatud niigi madala tasemega. Võlakirjade finantseerimise väike kulu näitab intressimäärade ajalooliselt madalat taset erinevate tähtaegade lõikes ja ettevõtete võlakirjade väga väikeseid hinnavaheid (vt joonist 25). Enamik ettevõtete võlakirjade hinnavahest stabiliseerusid 2004. aasta neljandas kvartalis madalal tasemel. Kõrge tootlikkusega BBB-reitinguga võlakirjade hinnavahe võrdlusvõlakirjade suhtes saavutas madalaima taseme alates euro kasutuselevõtust. Võlakirjade hinnavahe suur langus viitab sellele, et euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete väljavaateid peeti suhteliselt soodsateks. Ettevõtete võlakirjade tootluse võrdlemisel rahaloomeasutuste intressimääradega selgub, et ettevõtete võlakirjade hinnavahe tegelikult suurenesid finantsiliselt tormilistel perioodidel (pärast 11. septembrit 2001 ja taas 2002. aasta teisel poolel), samas kui pankade laenuintressid on reageerinud makromajanduslikele šokkidele tagasihoidlikumalt. Investorite püüd „leida tootlust“ võis kaasa aidata ettevõtete võlakirjade hinnavahe vähenemisele.

Ka noteeritud aktsiate reaalkulu vähenes veidi, kompenseerides osaliselt kolmandas kvartalis täheldatud tõusu. Selle põhjuseks oli soodsam olukord euroala aktsiaturgudel.

Taustinfo 4

EUROALA KAUPU JA MITTEFINANTSTEENUSEID PAKKUVATE ETTEVÖTETE VÄLISFINANTSEERIMISE REAALKULU

Käesolevas taustinfos käsitletakse euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisfinantseerimise marginaalse reaalkulu näitajat. See näitaja kujutab endast kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatest ettevõtetest laenuvõtjate finantseerimise kulu sünteetilist indikaatorit, mis on oluline tegur ettevõtete investeerimisotsuste langetamisel.

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisfinantseerimise marginaalset reaalkulu arvutatakse uute laenude reaalkulu, võlakirjade järelturul kaubeldava võla reaalkulu ja omakapitali reaalkulu kaalutud keskmisena (vt põhiteki joonist 24). Sellega seoses tuleb mainida, et Modigliani ja Milleri¹ teoreemi (1958) üsna rangetest eeldustest lähtudes oleks ettevõtte tegelik väärtus võrdsete tingimuste korral ettevõtte kapitali struktuurist sõltumatu. Taolises keskkonnas ei annaks erinevate finantseerimisallikate, sh ka nende kulude arengu analüüs täiendavat informatiivset väärtust ettevõtete rahastamistingimuste hindamiseks. Reaalses elus on aga palju tegureid (nt maksud, laenuvõtja ja laenuandja erinev informeeritus, turgude likviidsus), mis seavad ettevõtte tegeliku väärtuse sõltuvusse tema kapitali struktuurist. Seepärast võivad ettevõtete kapitalistruktuuri kajastavad finantseerimiskulu näitajad olla informatiivsed.

Välisfinantseerimise reaalkulu näitajat on arvatud kvartaalselt alates 1990. aastast. Näitaja komponente kaalutakse nende bilansiliste jääkide põhjal (mille hindamise mõjusid on korrigeeritud) vastavalt kvartaliaruannetele, lähtudes eeldusest, et viimased peegeldavad euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pikaajalise finantseerimise struktuuri. Komponentid kohandatakse Consensus Economics Forecasti avaldatud inflatsiooniootustega. Nimetatud näitaja võib sageli põhjustada kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt tehtavate kulutuste ülehindamise, sest laenuvõtjad kalduvad kasutama vähemkulukaid rahastamisvahendeid ja muutma vastavalt ka oma kapitali struktuuri.

Pangalaenude reaalkulu

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pangalaenude kulu määramiseks arvutatakse välja rahaloomeasutuste lühi- ja pikaajalised intressimäärad, kaaludes rahaloomeasutuste poolt väljastatavate laenude intressimäärasid võimaluse korral nende vastavate bilansiliste jääkidega.

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pangalaenude kulu arvutamisel tuleks võtta arvesse, et rahaloomeasutuste intressimäärade puhul oli 2003. aasta alguses statistikas katkestus. Selle põhjuseks oli rahaloomeasutuste

¹ Vt F. Modigliani ja M. Miller (1958), „The cost of capital, corporation finance and the theory of investment“, American Economic Review, kd 48.

ühtlustamata intressimäärade asendamine täpsema ühtlustatud intressimäära statistikaga (nn kuiste intressimääradega)². 2003. aastale eelnenud perioodi intressimäärade usaldusväärne ühtlustamine pole võimalik ja seepärast pole tasemete erinevust korrigeeritud.

Alates 2003. aastast on rahaloomeasutuste ühtlustatud intressimääradele tuginevate rahaloomeasutuste lühiajaliste intressimäärade arvutamise aluseks alltoodud näitajate kaalutud keskmine intress:

- arvelduskrediidi intressimäärad,
- ujuvad intressimäärad ja uute laenude intressimäärad, mis on fikseeritud kuni üheks aastaks.

Rahaloomeasutuste pikaajaliste intressimäärade arvutamise aluseks on alltoodud näitajate kaalutud keskmine intress:

- uute laenude intressimäär, mis on fikseeritud üheks kuni viieks aastaks,
- uute laenude intressimäär, mis on fikseeritud enam kui viieks aastaks.

Enne 2003. aastat oli vastavalt rahaloomeasutuste ühtlustamata intressimääradele kuni üheaastase tähtajaga laenude jaoks vaid üks rahaloomeasutuste intressimäär ning üle üheaastase tähtajaga laenude jaoks üks pikaajaline intressimäär. Et näidata pangalaenude varasemat kulu kuni aastani 1990, laiendati 1996. aasta novembris kasutusele võetud rahaloomeasutuste ühtlustamata pikaajalist intressimäära tagasiulatavalt jaepanganduse riigisiseste intressimäärade alusel.

Ühtlustatud statistika osas valitseb ebakõla uute laenude intressimäärade definitsiooni ja bilansilise jäägi definitsiooni vahel. Esimesi määratletakse vastavalt laenu intressimäära fikseerimise perioodile, teist aga lepingu pikkuse järgi. Seetõttu toob intressimäärade kaalumise vastava bilansilise jäägiga kaasa kaudse eelduse, et muutuva intressimääraga finantseerimine puudub. Näiteks intressimäärasid, mis on fikseeritud enam kui viieks aastaks, kaalutakse üle 5-aastase tähtajaga laenude bilansilise jäägiga, kuigi osa sellest jäägist võidakse finantseerida laenudega, mille intressimäärad on fikseeritud lühemaks perioodiks. Järelikult on pikaajalistele intressimääradele kohaldatav kaal tõenäoliselt liiga suur, samal ajal kui lühiajalistele intressimääradele kohaldatav kaal on liiga väike. Võimaliku nihke mõju on samas tõenäoliselt piiratud ega peaks arengut aja jooksul mõjutama.

Ühtlustatud statistikas on intressimäärade jaotus üksikasjalikum kui bilansiliste jääkide puhul. Laenu suurusel (kuni 1 miljon eurot ja üle 1 miljoni euro) sõltuvaid intressimäärasid on kaalutud uute laenude mahu aastase libiseva summaga nende kahe suurusjärgu puhul.

Nominaalkulu kohandamisel inflatsiooniootustega on intressimäärasid kohandatud tulevikku suunatud näitajatega, mis hõlmavad instrumentide kestusega seotud perioode. Rahaloomeasutuste lühiajalised intressimäärad kohandatakse Consensus Economics Forecasti käesoleva ja järgmise aasta keskmiste inflatsiooniootustega

² Täpsem teave uue ühtlustatud statistika kohta on esitatud EKP 2003. aasta detsembri kuubülletääni taustinfos „New ECB statistics on MFI interest rates“.

(mistõttu keskmine ajavahemik on ligikaudu üheksa kuud). Rahaloomeasutuste pikaajaliste intressimäärade puhul kasutatakse järgmise kahe aasta inflatsiooniootusi vastavalt empiirilistele tõenditele.

Turupõhise võla reaalkulu

Turupõhise võla reaalkulu arvutamisel tuginetakse kolmele alusele: Merrill Lynchi indeksile, mis kajastab euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate reitinguga ettevõtete poolt emiteeritud üle üheaastase tähtajaga võlakirjade keskmist tootlust (andmed on saadaval alates 1998. aasta aprillist), euroala kuue suurima riigi ettevõtete võlakirjade tootlusele enne 1998. aasta aprilli ning eurodes nomineeritud kõrge tootlusega võlakirjade indeksile. Riiklikud tootlused koondatakse 2001. aasta ostujõu pariteetidele vastavate SKP osakaalude abil. Turupõhise võla puhul ei eristata lühiajalisi ega pikaajalisi kulusid, sest euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete turupõhise võla reaalkulu lühiajaliste kulude adekvaatne näitaja puudub.

Näitajat kohandatakse Consensus Economics Forecasti poolt avaldatud inflatsiooniootustega vastavalt ettevõtete võlakirjade kestusele, mis on keskmiselt umbes viis aastat.

Omakapitali reaalkulu

Euroala kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete omakapitali reaalkulu mõõdetakse Fulleri ja Hsia (1984) poolt kasutusele võetud Gordoni kolmeastmelise dividendide diskonteerimise mudeli abil³. Selle mudeli kohaselt võrdub aktsia või osaku hind kõikide tulevikus makstavate dividendide oodatava diskonteeritud summaga. Seega on mudel suhteliselt lihtne ega hõlma muid tegureid, mis võivad mõjutada hindu aktsiaturgudel. Mudeli hindamiseks on vaja mitmeid täiendavaid eeldusi. Esiteks eeldatakse, et dividendid on kindel osa tuludest, nii et dividendide prognoositud kasvumäär saab asendada tulude prognoositud kasvumääraga. Teiseks eeldatakse, et ettevõtete tulude kasv areneb kolmes alltoodud etapis.

- Esimene etapp hõlmab esimest nelja aastat. Tulude keskmise kasvu määramiseks nelja aasta jooksul kasutatakse Morgan Stanley Capital Internationali (MSCI) euroala aktsiaturu indeksi abil koostatavat Thomson Financial First Call tulude prognoosi. Nimetatud keskmine kasvumäär kohandatakse reaalkasvu näitaja saamiseks järgmise nelja aasta keskmiste inflatsiooniootustega.
- Teine etapp kestab kaheksa aastat, mille jooksul eeldatakse ettevõtete reaaltulude lineaarset kohandamist nende pikaajalise kasvumäär suunas.
- Kolmandas etapis eeldatakse, et ettevõtete reaaltulude pikaajaline kasv jääb konstantselt 2,25% tasemele, mis paigutub euroala potentsiaalse hinnangulise kasvutrendi piiresse.

Omakapitali finantseerimise reaalkulu hindamisel Gordoni kolmeastmelise dividendide

³ Kirjeldus mudeli rakendamise kohta euroalal on esitatud EKP 2004. aasta novembri kuubülletääni taustinfo 2 artiklis „Extracting information from financial asset prices“. Vt ka M. J. Gordon, „The Investment, Financing and Valuation of Corporations“, Greenwood Publishing Group (1962) ja R. J. Fuller ja C.-C. Hsia, „A simplified common stock valuation model“, Financial Analysts Journal, september-oktoober (1984).

diskonteerimise mudeli abil eeldatakse, et riskivabast intressimäärast ja omakapitali riskipreemiast koosnevat diskontomäära võib lugeda omakapitali finantseerimise kulu näitajaks. Neist eeldustest (nt pikaajaliste tulude kasv) lähtudes ümbritseb omakapitali finantseerimise kulu näitajat suurem ebakindlus kui teisi finantseerimise komponente. Erinevate rahastamisvahendite kulu võrdlemisel tuleb seda silmas pidada.

Tabel 4. Rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud uute laenude intressimäärad

(protsenti aastas; baaspunktid; kaalutud ¹)							Muutus baaspunktides kuni dets 2004			
	2004 juuli	2004 aug	2004 sept	2004 okt	2004 nov	2004 dets	2003 jaan	2003 dets	2004 sept	2004 nov
Rahaloomeasutuste poolt väljastatud laenude intressimäärad										
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud arvelduslaenuid	5,37	5,40	5,38	5,40	5,37	5,27	-93	-31	-11	-10
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud, kuni 1 miljon EUR										
ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga	4,02	4,02	3,99	4,01	4,01	3,98	-89	-4	-1	-3
rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga	4,68	4,71	4,70	4,65	4,55	4,44	-71	-37	-26	-11
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud, üle 1 miljoni EUR										
ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga	3,03	2,98	3,00	2,98	2,95	3,05	-68	-6	5	10
rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimääraga	4,31	4,18	4,31	4,19	4,15	4,06	-48	-28	-25	-9
Memokirjed										
Kolme kuu rahaturu intressimäär	2,12	2,11	2,12	2,15	2,17	2,17	-66	2	5	0
Kaheaastaste riigivõlakirjade tootlus	2,70	2,53	2,60	2,47	2,41	2,36	-28	-22	-24	-5
Viieaastaste riigivõlakirjade tootlus	3,49	3,33	3,35	3,18	3,08	2,93	-47	-66	-42	-15

Allikas: EKP.

1) Alates 2003. a detsembrist arvutatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste 12 kuu libisevale keskmisele mahule. 2003. aasta jaanuarist novembrini arvutati rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginesid uute laenude ja hoiuste 2003. aasta keskmisele mahule. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. aasta kuubülletäni taustinfot "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

Taustinfo 5

TURU INTRESSIMÄÄRADE ÜLEKANDUMINE RAHALOOMEASUTUSTE INTRESSIMÄÄRADESSE ALATES MAJANDUS- JA RAHALIIDU KOLMANDA ETAPI KÄIVITAMISEST

Teatava kohandamisest tingitud hilinemisega määrab pankade intressimäärasid raha- ja kapitaliturgude areng¹. Muudatused pankade intressimäärades on omakorda oluline aspekt rahapoliitika rakendamisprotsessis, sest need mõjutavad rahastamistingimusi ja seega ka otsuseid seoses kodumajapidamiste ja mittekodumajapidamiste investeringute ning tarbimiskuludega, mille mõju kandub lõppkokkuvõttes üle hindadele ja toodangule. Käesolevas taustinfos käsitletakse seda, kuidas raha- ja

¹ Vt nt EKP 2002. aasta aastaaruande taustinfot 3 „The determination of bank lending rates in the euro area“.

kapitaliturgude tingimused on mõjutanud pankade intressimäärasid 1999. aasta jaanuarist kuni 2004. aasta detsembrini.

Viimase kahe aasta analüüs tugineb rahaloomeasutuste uute laenude intressimäärade uuele ühtlustatud statistikale (saadaval alates 2003. aasta jaanuarist). 1999. kuni 2002. aastani kasutati varasemaid kliendilaenude ühtlustamata intressimäärasid. Lisaks käsitletakse ajavahemikku 1999. aasta jaanuarist kuni 2000. aasta detsembrini eraldi seetõttu, et turu intressimäärad olid saavutanud tipptaseme 2000. aasta lõpu poole. See viimane alajaotus on pisut kunstlik, sest enamik turu intressimäärasid langes 1999. a esimestel kuudel.

Vaadates 2003. aasta jaanuaris alanud perioodi, mida saab põhjalikumalt analüüsida, ilmneb, et langenud on kõik rahaloomeasutuste uute laenude intressimäärad. Kõige suurem alanemine, mis ületas koguni turu intressimäärade languse, toimus **eluasemelaenude** intressimäärade osas. See võib osaliselt tuleneda tihedast konkurentsist antud turusegmenendis ja hüpoteekide tagatiste väärtuse kasvust, mille põhjuseks on eluasemeturu suur dünaamika paljudes riikides (vt ka viimase pankade laenutegevuse uuringu tulemusi)². Varasematel perioodidel, mille puhul saab võrdlusi teha ainult katse korras, sest aluseks võetud kliendilaenude intressimäärad viitavad kõikidele tähtajalistele laenudele, reageerisid eluasemelaenu intressimäärade muutused turuintressimäärade muutustele tuntuvalt, olenemata sellest, kas viimased kerkisid või langesid.

Alates 2003. a algusest kippus rahaloomeasutuste poolt **kaupu ja mittefinantsteenuseid osutavatele ettevõtetele väljastatud laenude** lühiajaliste intressimäärade alanemine ületama ka kolme kuu EURIBORi langust, samas kui rahaloomeasutuste pikaajalised intressimäärad langesid umbes sama suurusjärgu võrra kui viie- ja kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus. Rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude intressimäärade langus pärast 2003. aastat (eriti lühiajaliste laenude osas) võib viidata sellele, et rahaloomeasutused on vähendanud oma riskipreemiaid kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kasumlikkuse paranemise ja bilansside korrastamise tõttu (vt ka osa 2.6). Lisaks võisid pärast 2003. aasta jaanuari täheldatud rahaloomeasutuste intressimäärade langusele kaasa aidata ka turu intressimäärade varasemate languste viibinud mõjud, mis on seotud mõju hilisema ülekandumisega laenuintressidele³. Seda seisukohta toetab ka tähelepanek, mille kohaselt on kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele varem väljastatud kliendilaenude intressid olnud volatiilsemad kui turu intressimäärad, andes tunnistust sellest, et kui intressimäärad kerkivad või langevad, kohandavad pangad nende laenude intressimäärasid järkjärgult mitmel põhjusel (nt kliendi ja panga suhete huvides).

Rahaloomeasutuste poolt **kodumajapidamistele väljastatud tarbimislaenude** lühiajalised intressimäärad on alates 2003. aasta jaanuarist üldiselt langenud, ent on teinud seda siiski oluliselt vähem kui näiteks kolme kuu EURIBOR. Viimase pankade laenutegevuse uuringu tulemused viitavad sellele, et järk-järgult leebemaks muutuvad

² Vt EKP 2005. aasta veebruari kuubülletääni taustinfot 1 „The results of the January 2005 bank lending survey for the euro area“.

³ Empiirilised andmed on esitanud nt G. de Bondt, „Retail bank interest rate pass-through: new evidence at the euro area level“, EKP teadustoimetis nr 136, aprill 2002.

laenunõuded võivad siiski kajastada pankade negatiivset suhtumist tarbijate krediivõimesse. Samas tuleks mainida, et tarbimislauende intressimäärad on ka varasemal ajal väga vähe liikunud. Näiteks nii 1999. aasta jaanuaris kui ka 2000. aasta detsembris alanud alamperioodil liikusid tarbimislauende intressimäärad vaid murdosa nendest muutustest, mis toimusid turu intressimäärades lühikeste ja keskmiste tähtaegade puhul. Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud tarbimislauende pikaajalised intressimäärad on aga alates 2003. aasta jaanuarist turu intressimääradega (nt kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus) võrreldes rohkem langenud. See võib viidata asjaolule, et vähemalt mõnedes riikides on pikemaajalised tarbimislauend ulatuslikumalt tagatud, mis vähendab nendega seotud riske.

Aastaid 1999—2004 vaadeldes ilmneb, et kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud lauende intressimäärad kajastavad turu intressimäärade muudatusi, kuid teatava hilinemisega. Kodumajapidamistele väljastatud eluasemelaenu liikusid ühtse rahapoliitika rakendamise esimestel aastatel turu intressimääradega sarnaselt ja veel hiljuti langesid nad kerkivate eluasemehindade ja tiheneva konkurentsi tingimustes turu intressimääradest rohkem. Enamik kodumajapidamistele väljastatud tarbimislauende intressimääradest (vähemalt lühiajalised intressimäärad) on erinevalt turu intressimäärade liikumisest olnud kuni viimase ajani väga väikese volatiilsusega.

Rahaloomeasutuste uute lauende intressimäärad

	Muutus baaspunktides		
	Jaan 1999 kuni dets 2000	Dets 2000 kuni dets 2002	Jaan 2003 kuni dets 2004
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud lauend			
a) esmane tähtaeg kuni üks aasta	112	-120	-
arvelduslaenu	-	-	-93
ujuv intressimäär ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-74
b) esmane tähtaeg üle ühe aasta	141	-111	-
üheks kuni viieks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-43
rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-55
Kodumajapidamistele väljastatud lauend			
a) tarbimislauend	56	-61	-
arvelduslaenu	-	-	-36
ujuv intressimäär ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-47
rohkem kui üheks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-74
b) eluasemelaenu	133	-133	-
ujuv intressimäär ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-92
rohkem kui viieks aastaks fikseeritud intressimäär	-	-	-84
Memokirjed			
Kolme kuu Euribor	179	-199	-66
Kaheaastaste riigivõlakirjade tootlus	176	-190	-28
Viieaastaste riigivõlakirjade tootlus	152	-119	-47
Kümneaastaste riigivõlakirjade tootlus	125	-66	-58

Allikas: EKP.

Märkus. Aastate 1999–2002 andmed kajastavad jaepankade intressimäärasid, alates 2003. aastast näidatakse ka rahaloomeasutuste intressimäärasid. Rahaloomeasutuste puhul on tegu kaalutud intressimääradega. Lisateabe saamiseks vt EKP 2004. a augusti kuubülletääni taustinfot "Analysing MFI interest rates at the euro area level".

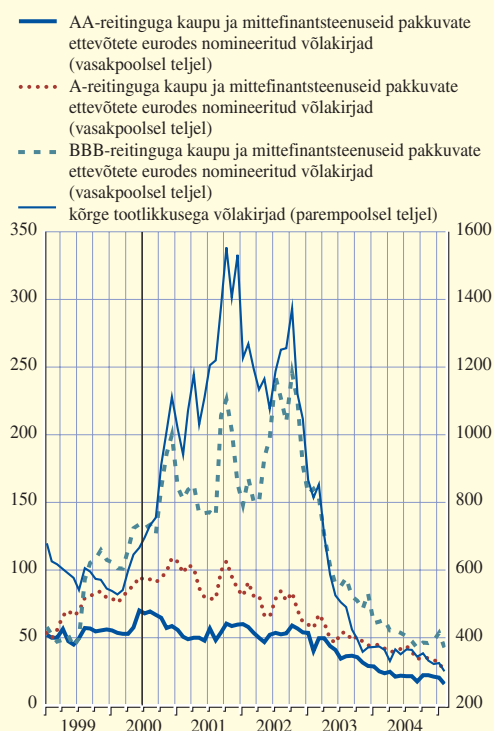
2004. aasta jooksul paranes oluliselt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete sisemine finantseerimisvõime, nagu ettevõtete tulude areng näitab. Näiteks Dow Jonesi EURO STOXX indeksi peamiste ettevõtete tulu stabiliseerus suhteliselt kõrgel tasemel (vt osa 2.5 aktsiaturgude kohta). Lisaks viitab viimastel kvartalitel täheldatud tegevuse koguülejäak sellele, et euroala ettevõtetele on sisevahenditele parem ligipääs. See võis vähendada kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete vajadust tugineda välisfinantseerimisele. Investeeringud kasvasid aeglasemas tempos ja seepärast kogusäästude ja kapitali kogumahutuse vahelise erinevusega mõõdetav finantseerimislõhe (vt 2004. aasta detsembri kuubülletääni taustinfot 4 „Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete rahastamistingimused euroalal“) pisut vähenes.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete välisfinantseerimine jäi üldkokkuvõttes tagasihoidlikuks, ent võla finantseerimine 2004. aasta neljandas kvartalis pisut suurenes (vt tabelit 5). Rahaloomeasutuste poolt kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenude aastane kasvumäär tõusis kolmandas kvartalis täheldatud 4,5% tasemelt neljandas kvartalis 5,4%le. Viimased kuised andmed näitavad, et see kasvumäär kerkis 2005. aasta jaanuaris veelgi, ulatudes 5,7%le. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud võlakirjade aastane kasvumäär langes kolmanda kvartali 3,9%lt neljandas kvartalis 3,3%le. Mitmesuguste võla finantseerimise vormide kasutamise erinevus võib osaliselt väljendada pankade poolt laenajale esitatavate nõuete järkjärgulist leevenemist, millele viitab 2005. aasta jaanuaris avaldatud pankade laenutegevuse uuring. Seega võtsid kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted pangalaene sagedamini kui varasematel aastatel. Viimastel kuudel täheldatud kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võlakirjade madal netoemissioon võib tuleneda ka suhteliselt arvukast laenude lunastamisest mitmetes euroala riikides pärast varasematel aastatel toimunud aktiivset emiteerimistevõist.

Mis puudutab aga omakapitali finantseerimist 2004. aasta lõpus, siis jäi kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete aktsiate netoemissioon loiuks, püsid viimasel kahel aastal väga madalal tasemel. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastane kasvumäär püsis 2004. aasta

Joonis 25. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võlakirjade tootluse vahe

(baaspunktid; kuised andmed)

Allikad: EKP, Thomson Financial Datastream ja Merrill Lynch.

Tabel 5. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete rahastamine

	Bilansiline jääk viimase kvartali lõpu seisuga (mld EUR)	Aastased kasvumäärad (muutus protsentides)				
		2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv	2004 IV kv
Rahaloomeasutuste poolt väljastatud laenud	3 155	3,5	3,2	4,0	4,5	5,4
kuni 1 aasta	974	-0,8	-2,4	-2,1	-0,5	2,5
1-5 aastat	549	3,0	3,6	6,4	6,1	6,2
üle 5 aasta	1 632	6,5	6,9	7,2	7,2	6,9
Võlakirjade emiteerimine	601	9,9	6,9	3,2	3,9	3,3
lühiajalised	90	5,1	-1,8	2,1	3,9	-1,4
pikaajalised, millest: ¹	511	10,9	8,8	3,5	3,9	4,2
fikseeritud intressimääraga	418	13,0	9,9	3,6	1,3	0,8
muutuva intressimääraga	80	-15,7	-8,5	-0,1	20,7	32,0
Noteeritud aktsiate emiteerimine	2 984	0,8	0,9	0,8	0,7	0,8
Memokirjed²						
Kogufinantseerimine	7 382	3,0	1,8	1,8	1,9	2½
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud	3 703	3,2	1,6	2,0	2,1	3
Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondide eraldised	303	6,0	5,9	5,8	5,8	5¾

Allikas: EKP.

Märkus. Käesolevas tabelis esitatud andmed (v.a memokirjed) kajastavad rahandus-, pangandus- ning väärtpapieremissioonide statistikat. Väikesed lahknused finantskontode statistika põhiste andmetest võivad tuleneda peamiselt hindamiseetodite erinevustest.

1) Fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlakirjade summa ei tarvitse kokku langeda pikaajaliste võlakirjade koguarvuga, sest käesolevas tabelis ei ole eraldi välja toodud nullkupongidega pikaajalisi võlakirju, mille puhul tuleb arvestada hindamise mõju.

2) Andmed kajastavad finantskontode statistikat. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete kogufinantseerimine hõlmab laene, võlakirjade emiteerimist, noteeritud aktsiate emiteerimist ja pensionifondide eraldisi. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele väljastatud laenud hõlmavad rahaloomeasutuste ja teiste finantsettevõtete poolt väljastatud laene. Viimase kvartali andmed on hinnangulised ning põhinevad rahandus-, pangandus- ja väärtpapieremissioonide statistikal.

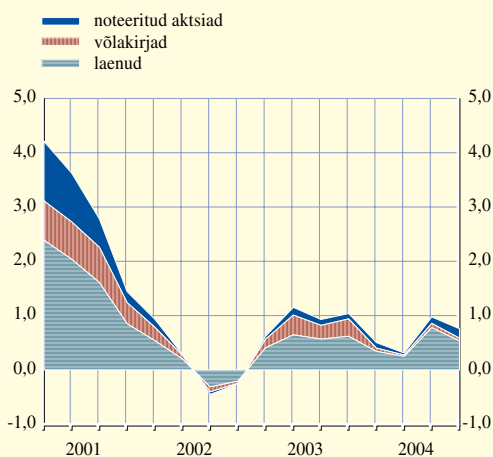
neljandas kvartalis peaaegu muutumatuna 0,8% tasemel, kusjuures kolmandas kvartalis oli see näitaja 0,7%. Omakapitali finantseerimise vähene kasutamine tuleneb nii suhteliselt väikesest nõudlusest välisfinantseerimise järele kui ka teiste rahastamisallikate väga madalast kulust.

Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete finantseerimise aastakasv kerkis 2004. aasta kolmandas kvartalis täheldatud 1,9%lt neljandas kvartalis hinnanguliselt 2,5%le (vt tabelit 5).

Peamiste välisfinantseerimisallikate aastakasv kerkis ka reaalse näitajate osas (vt joonist 26), ent jäi siiski suhteliselt väikeseks.

Joonis 26. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete finantseerimise aastase reaalse kasvumäära komponendid I

(muutused protsentides)

Allikas: EKP.

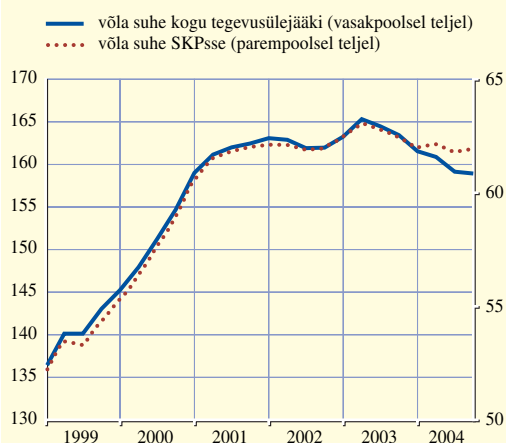
Märkus: Aastast reaalselt kasvumäära mõõdetakse aastase tegeliku kasvumäära ja SKP deflaatori vahena.

KAUPU JA MITTEFINANTSTEENUSEID PAKKUVATE ETTEVÖTETE FINANTSPOSIITSIOON

Tagasihoidlik võla finantseerimise voog aitas kaasa kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võlga iseloomustavate suhtarvude vähenemisele viimastel kvartalitel, kuigi ajaloolisest vaatepunktist on nad jätkuvalt suhteliselt kõrgel tasemel (vt joonist 27). See võib tähendada, et ettevõtted tunnevad väiksemat vajadust võla vähendamise järele tänu võla finantseerimise madalale kulule. Viimase kahe aasta jooksul on vähenenud kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete võla teenindamine, mida mõõdetakse rahaloomeasutuste eurodes nomineeritud laenudelt tasutud intressi ja rahaloomeasutuste eurodes nomineeritud hoiustelt saadud intressi vahega (vt joonist 28).

Joonis 27. Realsektori võlasuhted

(protsendid)

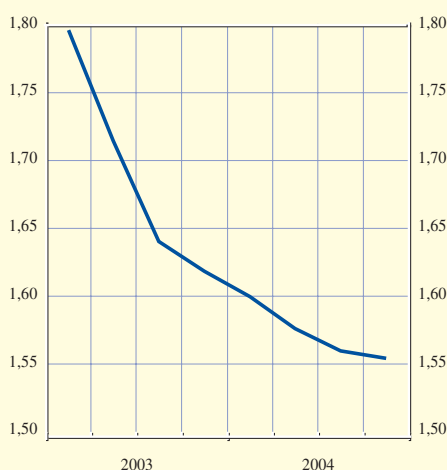

Allikad: EKP ja Eurostat.

Märkused. Kogu tegevusüle jääki on seotud kogu majanduse tegevusüle jäägi ja segatuludega. Võlga kajastatakse vastavalt finantskontode statistikale. Võlg hõlmab laene, võlakirjade emitteerimist ja pensionifondide eraldisi. Viimase kvartali andmed on hinnangulised ning põhinevad rahandus-, pangandus- ja väärt-paberiemissioonide statistikal.

Joonis 28. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete netointressimaksed

(protsent SKPst)

Allikad: EKP, Eurostat.

Märkus. Netointressimaksed arvutamiseks lahutatakse rahaloomeasutuste eurodes nomineeritud laenude intressimaksedest rahaloomeasutuste eurodes nomineeritud hoiuste eest saadud intressid.

2.7 KODUMAJAPIDAMISTE SEKTORI FINANTSEERIMINE JA FINANTSPOSIITSIOON

Tänu soodsatele finantseerimistingimustele ja eluasemelaenude jätkuvale dünaamikale kasvas kodumajapidamiste laenuvõtt 2004. aasta neljandas kvartalis veelgi. See põhjustas kodumajapidamiste võla ja SKP suhte kasvu.

RAHASTAMISTINGIMUSED

2004. aasta neljandas kvartalis jäid euroala kodumajapidamiste rahastamistingimused soodsaks. Kodumajapidamistele antud laenude intressimäärad püsisid ajaloolisest vaatepunktist väga madalal tasemel.

Neljandas kvartalis jäid peaaegu muutumatuks rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud uute laenude lühiajalised intressimäärad, mida mõõdetakse ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressiga tarbimislaenude intressimäära põhjal ning ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressiga eluasemelaenude intressimäära põhjal (vt joonist 29). Samal ajal vähenesid rahaloomeasutuste pikaajalised intressimäärad, mida mõõdetakse kodumajapidamistele väljastatud ja viieks kuni kümneks aastaks fikseeritud intressiga laenude intressimäära põhjal, neljandas kvartalis üle 30 baaspunkti. Rahaloomeasutuste lühi- ja pikaajaliste intressimäärade ning võrreldavate rahaturu intressimäärade vahe jäi neljandas kvartalis sisuliselt stabiilseks. Taustinfos 5 vaadeldakse rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud laenude intressimäärade arengut ja ulatust, milles nad näitavad rahaturu intressimäärade muutusi.

FINANTSEERIMISVOOD

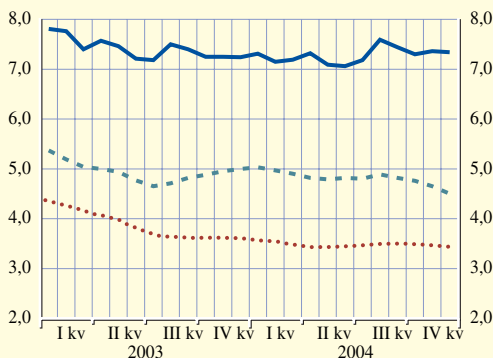
Vastavalt viimaste kvartaliaruannete andmetele oli kõikide finantsinstitutsioonide poolt kodumajapidamistele väljastatud laenude aastane kasvumäär 2004. aasta kolmandas kvartalis 8,2%. Raha- ja pangandusstatistika põhjal arvatakse, et neljandas kvartalis jäi see aastane kasvumäär 8% tasemele.

Kodumajapidamiste finantseerimise jätkuv kasv tulenes peamiselt rahaloomeasutuste poolt väljastatud laenudest, mille aastane kasvumäär oli neljandas kvartalis 7,8%. Alates

Joonis 29. Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud laenude intressimäärad

(protsenti aastas; uute laenude ja hoiuste intressimäärad, kaalutud¹⁾)

- ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga tarbimislaenud kodumajapidamistele
- ujuva intressimääraga ja kuni üheks aastaks fikseeritud intressimääraga eluasemelaenud kodumajapidamistele
- - - - - viieks kuni kümneks aastaks fikseeritud intressimääraga eluasemelaenud kodumajapidamistele

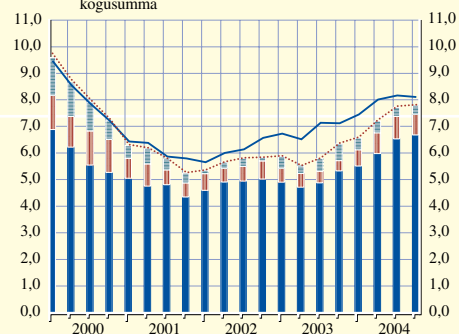

Allikas: EKP.
1) Alates 2003. aasta detsembrist arvatatakse rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginevad uute laenude ja hoiuste 12 kuu libisevale keskmisele mahule. 2003. aasta jaanuarist kuni novembrini arvatati rahaloomeasutuste kaalutud intressimäärad riikide osakaalude abil, mis tuginesid uute laenude ja hoiuste 2003. aasta keskmisele mahule.

Joonis 30. Kodumajapidamistele väljastatud laenude kogusumma

(aastased kasvumäärad protsentides; osakaalud protsendipunktides)

- rahaloomeasutuste poolt väljastatud muude laenude osakaal
- rahaloomeasutuste poolt väljastatud tarbimislaenude osakaal
- rahaloomeasutuste poolt väljastatud eluasemelaenude osakaal
- laenude kogusumma (rahaloomeasutused ja teised finantseerimisasutused)
- rahaloomeasutuste poolt väljastatud laenude kogusumma

Allikas: EKP.
Märkus. 2004. aasta neljanda kvartali laenude kogusumma (rahaloomeasutused ja teised finantseerimisasutused) on hinnanguline näitaja, mis põhineb rahandus- ja pangandusstatistikas kajastatud tehingutel.

2002. aasta lõpust on kodumajapidamistele väljastatud laenude aastane kasvumäär ületanud oluliselt rahaloomeasutuste poolt antud laenude vastava näitaja, mis on seotud mitmetes euroala riikides toimuva eluasemelaenude väärtpaberistamisega. Näib, et viimastel kvartalitel on teiste finantseerimisasutuste laenude dünaamika vähenenud (vt joonist 30).

2004. aasta neljandas kvartalis toetas rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud laenude kasvu rahaloomeasutuste poolt väljastatud eluasemelaenude aastase kasvumäära jätkuv suurenemine (10,0% detsembris, võrrelduna 9,8%ga septembris), mida omakorda toetasid soodsad rahastamistingimused dünaamiliste eluasemeturgude kontekstis paljudes euroala riikides. Seda kinnitavad pankade laenutegevuse uuringu tulemused, mille kohaselt pidasid laenuvõtjad eluasemeturu tingimusi 2004. aasta neljandas kvartalis jätkuvalt soodsateks ja kasvas netonõudlus eluasemelaenude järele. Jaanuaris jätkus rahaloomeasutuste poolt väljastatud eluasemelaenude aastase kasvumäära suundumus (10,1%).

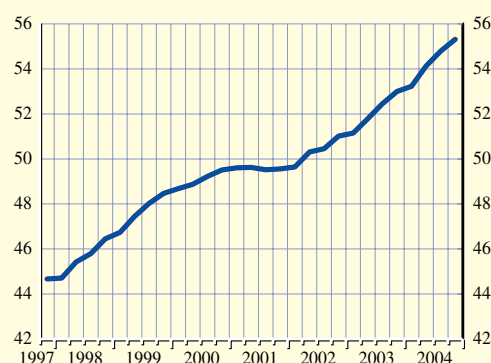
Pärast varasematel kvartalitel täheldatud tõusu hakkas tarbimislaenude aastane kasvumäär detsembris vähenema (5,8%ni, võrreldes 6,2%ga septembris). Rahaloomeasutuste poolt kodumajapidamistele väljastatud muude laenude aastane kasvumäär oli detsembris 1,7%. Pankade laenutegevuse uuringu kohaselt võib pankade poolt teatatud tarbimislaenude ja muude laenude netonõudluse vähenemise 2004. aasta neljandas kvartalis kanda tarbijate väiksema kindlustunde ja kodumajapidamiste suurema säästmise arvele. Mõlema laenukategooria aastane kasvumäär suurenes oluliselt jaanuaris, mil see kerkis tarbimislaenude puhul 6,8%le ja muude laenude puhul 2,3%le.

KODUMAJAPIDAMISTE FINANTSPOSIITSIION

Kodumajapidamiste jätkuvalt aktiivse laenuvõtu dünaamika tulemusena kerkis kodumajapidamiste võla suhe SKPsse veelgi, tõustes 2004. aasta neljandas kvartalis üle 55% (vt joonist 31). See areng tõstatab küsimuse kodumajapidamiste võlakoormuse olemasoleva taseme jätkusuutlikkuse suhtes, mille viitajaga indikaatoriks on halbade laenude näitaja (vt taustinfot 6). Kodumajapidamiste võla teenindamise kogukoormuse (sh intressi- ja põhiosamaksete) suhe kasutatavasse tulusse on alates 2000. aastast olnud siiski üldiselt stabiilne tänu ajalooliselt madalatele intressimääradele.

Joonis 31. Kodumajapidamiste võla suhe SKPsse

(protsentides)

Allikas: EKP.

Märkused. 2004. aasta neljanda kvartali andmed võla kohta on hinnangulised ja põhinevad rahandus- ja pangandusstatistikas kajastatud tehingutel. Võla suhe SKPsse on kvartaalse finantskonto põhjal veidi väiksem kui aastase finantskonto põhjal peamiselt seetõttu, et reaalsektorist ja väljaspool euroala asuvatelt pankadelt võetud laene ei ole kaasatud.

KODUMAJAPIDAMISTE VÕLG JA HALVAD LAENUD EUROALAL

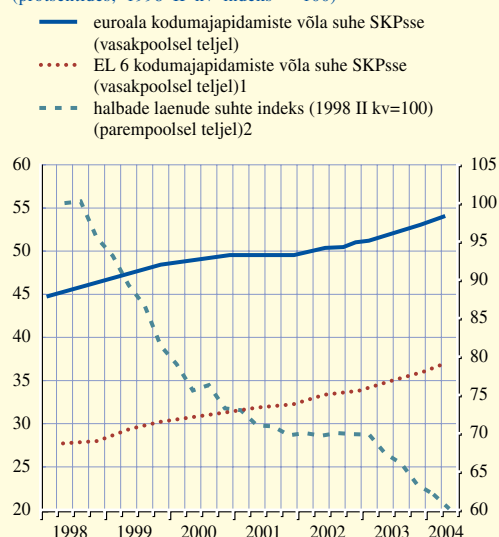
Alates 1990. aastate lõpust on kodumajapidamiste võlg euroalal kiiresti kasvanud. 2004. aasta neljandas kvartalis oli kodumajapidamiste koguvõla suhe SKPsse pisut üle 55%, ligi 10 protsendipunkti kõrgem kui 1998. aasta alguses. Suurem võla suhe suurendab tõenäoliselt sissetuleku- või intressimäärašokkide mõju kodumajapidamiste bilanssidele ja võla teenindamisele. Et võlakoormuse suurenemine tuleneb peamiselt hüpoteekfinantseerimise kiirest kasvust dünaamiliste eluasemeturgude keskkonnas, võib taoline mõju olla põhjustatud eluasemete hindade ja seega ka tagatiste väärtuse märkimisväärtusest muutustest. Šokkide kontekstis tõstab kõrgem võlakoormus riski, et kodumajapidamistel tekivad raskused võla teenindamisel ja et halbade laenude osakaal hakkab suurenema. Käesolevas taustinfos analüüsitakse mõningaid tegureid, mille abil saab hinnata seoseid võlakoormuse muutuste ja halbade laenude vahel.

Halvad laenud on laenud, mille tagasimaksmisega hilinetakse vähemalt kolm kuud. Erinevates riikides võivad aga kehtida erinevad eeskirjad ja põhimõtted selle kohta, kui kiiresti halvad laenud kuludesse või muul viisil maha kantakse ning seega statistikast välja langevad. Euroala riikide

halbade laenude kohta on üsna vähe avalikke andmeid ja kui neid üldse saada on, siis katab sektoripõhine jaotus kodumajapidamisteks ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvateks ettevõteteks vaid lühikest perioodi. Andmete ühtlustamatus viitab sellele, et nendesse tuleks suhtuda ettevaatlikult. Joonisel A on esitatud indeks, mis näitab kodumajapidamiste halbade laenude suhet kõikidesse kodumajapidamistele antud laenudesse. Indeks on koostatud Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia ja Portugali keskpankade poolt avaldatud andmete alusel. Need riigid moodustavad 57% euroala SKPst, kuid nende kodumajapidamiste laenud katavad kõigist kodumajapidamiste laenudest vaid 40%. Valim hõlmab ajavahemikku 1998. aasta teisest kvartalst kuni 2004. aasta teise kvartalini. Andmete kohaselt on halbade laenude osakaal langenud alates 1998. aastast, eriti perioodi esimeses osas, mil majanduskasv oli kiire, ent ka sellele järgnenud langusperioodil.

Joonis A. Euroala kodumajapidamiste võlg ja halvad laenud

(protsentides; 1998 II kv indeks = 100)

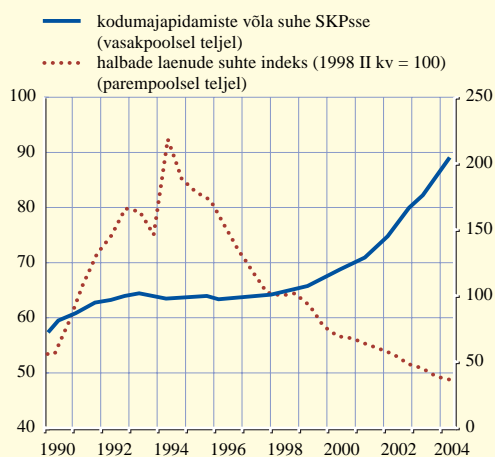
Allikad: EKP, Eurostat.

1) Suhe hõlmab kuut riiki, kus andmed halbade laenude kohta on kättesaadaval (Belgia, Hispaania, Prantsusmaa, Iirimaa, Itaalia ja Portugal). Erinevalt euroala vastavast näitajast arvutatakse antud suhtarvu üksnes rahaloomeasutuste laenude baasil.

2) Suhte arvutamiseks tehakse kindlaks riikide halbade laenude osakaal kõikidest riikide laenudest. Kaalutud indeksi arvutamiseks tehakse kindlaks iga riigi osakaal võla koondnäitajas.

Joonis B. Ühendkuningriigi
kodumajapidamiste võlg ja halvade laenud

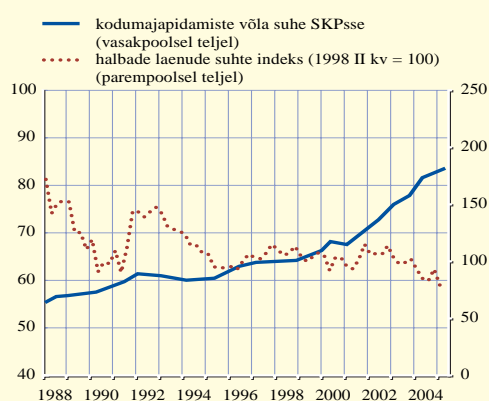
(protsentides; 1998 II kv indeks = 100)

Allikad: Council of Mortgage Lenders, APACS ja
Inglise keskpank.

Joonis C. USA kodumajapidamiste võlg ja
halvade laenud

(protsentides; 1998 II kv indeks = 100)

Allikas: USA Föderaalreservi nõukogu.

Üsna sarnane areng on toimunud võla ja halvade laenude osakaalu puhul Ühendkuningriigis ja USAs. Mõlemas riigis on võla suhe alates 1990. aastatest suurenenud. Halbade laenude osakaal vähenes viimastel aastatel Ühendkuningriigis märkimisväärselt, jätkates langustrendi, mis algas pärast eluasemekriisi 1990. aastate alguses. USAs on halvade laenude osakaalu langus olnud väiksem alates 1990. aastate lõpust (vt jooniseid B ja C).

Halvade laenude osakaalu jätkuva vähenemise analüüsimisel tuleks arvestada, et see näitaja järgib loomulikult viitajaga võla mittejätkusuutlikku arengut. Viimastel aastatel toimunud võla akumulierumisega seotud riskide hindamisel tuleb seega keskenduda küsimusele, kas see akumulierumine on jätkusuutlik. Võib väita, et võla osakaalu kiire kasv viimastel aastatel näitab tasakaalustumist.

Esiteks, osana rahaliidule eelnevast lähenemisprotsessist koondusid kogu euroala inflatsioonimäärad madalale ja stabiilsele tasemele. Stabiilsemad makromajanduslikud tingimused alates 1990. aastatest peegeldusid väiksemas tööpuuduses ja madalamates reaaltressimäärades, mis viitavad alanenud ebakindlusele sissetulekute voogude osas ja vähenenud võla teenindamise koormale. See võimaldab kodumajapidamistel võtta antud sissetulekute tasemel suuremaid kohustusi, ilma et risk tingimata tõuseks. Näiteks euroalas on laenuteenindamise (s.t intressimaksete ja põhiosa tagasimaksete) suhe kodumajapidamiste kasutatavasse tulusse jäänud üsna stabiilseks alates 1998. aastast (9–10%), hoolimata võla suhtarvu kasvust (vt joonist D).

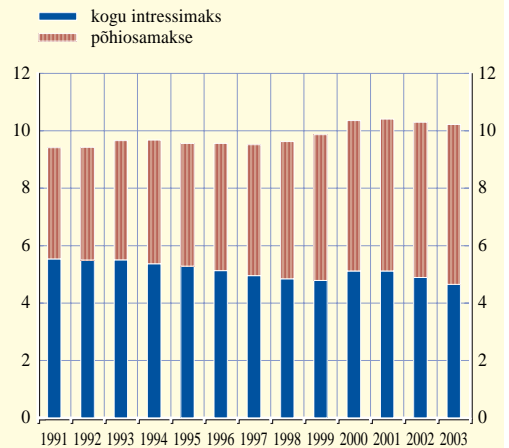
Teiseks võib hüpoteekvõla kasvu seostada struktuurselt suurema nõudlusega eluasemete järele demograafiliste muutuste tingimustes. Seda võib selgitada asjaoluga, et 1960. aastate beebibuumi ajal sündinud on jõudnud vanusesse, kus maja soetamise tõenäosus on suurim. Samuti võib täheldada igipõlist suundumust väiksemate majapidamiste poole.

Kolmandaks võib esineda struktuurseid tegureid, mis selgitavad otsesemalt halbade laenude väiksemat osakaalu. Nendeks võivad olla näiteks paremate riskijuhtimismeetodite kasutamine pankade poolt ja/või suuremate pankade paremad võimalused hajutada osa oma laenuriskidest kas väärtpaperistamise või tuletisväärtpaperite kasutamise teel.

Neist struktuurselt suurema võla ja väiksema halbade laenude osakaalu kohta antud selgitustest hoolimata tuleb hoolikalt jälgida riske, mis tulenevad tõenäolisest seosest ühest küljest eluasemehindade märgatava tõusu ning teisest küljest kodumajapidamiste suure võla ja halbade laenude väikese osakaalu vahel. Eurosüsteemi pankade laenutegevuse uuringud viitavad näiteks sellele, et viimastel kvartalitel toimunud eluaseme-laenu nõuete leevendumine viitab pigem tugevale pankadevahelisele konkurentsile, mitte eluasemeturu väljavaadete paranemisele. Ei saa välistada võimalust, et eluasemehindade kiire tõusuga seotud riskid on pangandussektoris valitseva tiheda konkurentsi ja halbade laenude väikese osakaalu tõttu alahinnatud.

Joonis D. Euroala kodumajapidamiste laenude intressi- ja põhiosamaksed

(protsent kasutatavast tulust)

Allikad: EKP ja EKP hinnangud.

3 HINNAD JA KULUD

Euroala ÜTHI aastane kasvumäär kahanes märkimisväärselt, saavutades 2005. aasta jaanuaris 1,9% taseme, mis on 0,5 protsendipunkti madalam kui eelmisel kuul ja samuti oluliselt madalam kui 2004. aasta maist alates täheldatud keskmine (2,3%). Langus hõlmas paljusid ÜTHI inflatsiooni komponente ning oli osaliselt tingitud baasefektist. Eurostati esialgse hinnangu kohaselt tõusis aastane ÜTHI inflatsioon pisut ja jõudis veebruaris 2% tasemele. Tootjahindade (v.a ehitus) aastane kasvumäär tõusis jaanuaris 3,9%le, saavutades peaaegu 2004. aasta oktoobris registreeritud tipptaseme. Hiljutine tõus näib olevat tingitud kõrgematest energia tootjahindadest. Kokkuvõtlikult viitavad tööjõukulude näitajad sellele, et palgasurve oli 2004. aastal mõõdukas.

3.1 TARBIAHINNAD

2005. AASTA VEEBRUARI ESIALGNE HINNANG

Eurostati esialgsete hinnangute kohaselt tõusis euroala ÜTHI inflatsioon veebruaris eelmise kuuga võrreldes 1,9%lt 2,0%le (vt tabelit 6). Kuigi üksikasjalikku jaotust praegu veel ei ole, võib arvata, et väikse inflatsioonitõusu jaanuarist veebruarini põhjustas kallinev energiahind. Et tegemist on esialgsete andmetega, on see hinnang väga ebakindel.

ÜTHI INFLATSIOON 2005. AASTA JAANUARIS

Euroala ÜTHI inflatsioon alanes 2005. aasta jaanuaris 1,9% tasemele, langes 0,5 protsendipunkti võrreldes 2004. aasta detsembriga (vt joonist 32) ja 0,2 protsendipunkti võrreldes veebruari alguses avaldatud Eurostati esialgse hinnanguga. Jaanuaris oodati mitmete prognoositavate baasefektide tõttu teatavat inflatsiooni aeglustumist, kusjuures seda langust võimendas ÜTHI volatiilsemate komponentide, eelkõige nafta ja töötlemata toidukaupade hinna soodne areng.

Nii energia kui ka töötlemata toidukaupade aastane muutuse määr kahanes märgatavalt. Energiahindade aastast kasvumäär kahandas nii baasefekt kui ka naftahinna langus jaanuari alguses. Töötlemata toidukaupade hindade aastase muutuse määra langus -0,6%

Tabel 6. Hindade areng

(aastased muutused protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2003	2004	2004 sept	2004 okt	2004 nov	2004 dets	2005 jaan	2005 veebr
ÜTHI ja selle komponendid								
Üldindeks ¹	2,1	2,1	2,1	2,4	2,2	2,4	1,9	2,0
Energia	3,0	4,5	6,4	9,8	8,7	6,9	6,2	.
Töötlemata toidukaubad	2,1	0,6	-1,5	-1,2	-1,0	0,0	-0,6	.
Töödeldud toidukaubad	3,3	3,4	3,3	2,8	2,3	3,2	2,8	.
Tööstuskaubad, v.a energia	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,5	.
Teenused	2,5	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,4	.
Muud hinnanäitajad								
Tööstustoodangu tootjahinnad	1,4	2,3	3,3	4,1	3,7	3,5	3,9	.
Nafta hinnad (EUR/barrel)	25,1	30,5	35,0	39,4	34,5	30,0	33,6	35,2
Toorme (v.a energia) hinnad	-4,5	10,8	6,9	3,7	0,4	-0,2	-1,9	-1,8

Allikad: Eurostat, Thomson Financial Datastream ja HWWA.

1) ÜTHI inflatsioon veebruaris 2005 viitab Eurostati esialgsele hinnangule.

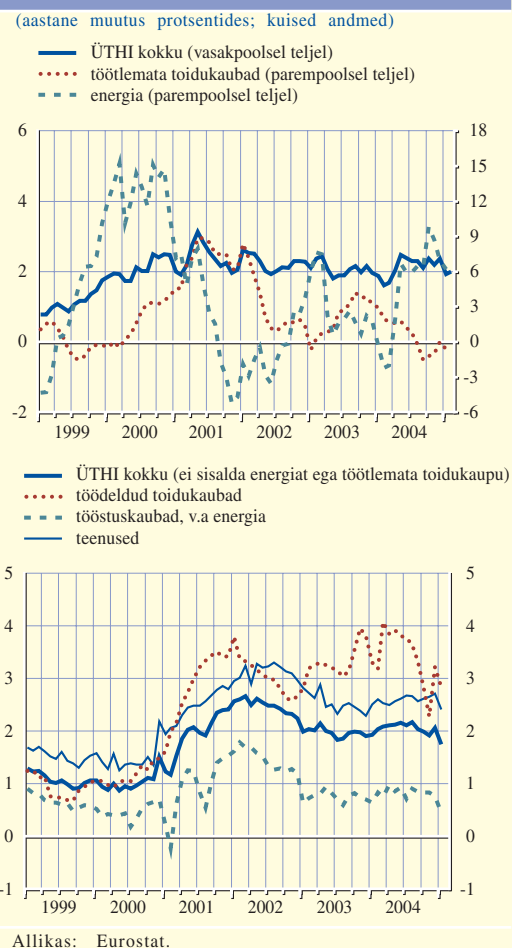
tasemele jaanuaris oli tingitud peamiselt köögivilja hinnast, mis ei muutunud eriti aasta alguses, mil tavaliselt täheldatakse selle järsku tõusu. Mõlemal teguril võib siiski olla lühiajaline mõju, sest naftahind tõusis alates jaanuari keskepaigast uuesti, naastes 2004. aasta novembri alguse tasemele, ning köögivilja hind on ilmastikuoludest sõltumise tõttu tuntud oma suure volatiilsuse poolest.

ÜTHI (v.a töötlemata toidukaubad ja energia) aastane muutuse määr langes 2005. aasta jaanuaris 0,3 protsendipunkti 1,8% tasemele. See näitab hinnatõusu laialtulatustlikku aeglustumist euroala majanduses, samuti 2004. aasta jaanuari hinnatõusudega seotud baasefekti. Kuigi töödeldud toidukaupade hindade aastast kasvumäär on suuresti mõjutanud eelmisel aastal Prantsusmaal tubakamaksu tõusust tingitud baasefekt, esines ka mõningast töödeldud kaupade (v.a tubakas) hinna aastase muutuse määra ühtlustumist. Ka tööstuskaupade (v.a energia) hindade aastane muutuse määr tegi läbi alanemise, langes detsembris 0,8%lt jaanuaris 0,5%le. Selle põhjuseks võib olla mõningates euroala riikides viimastel aastatel esinenud müügi hooajalise eripära võimendumine. Seda võib eriti täheldada riiete ja jalatsite hindade puhul, sest nende osas esineb hooajalisi hinnasoodustusi; varasemate kogemuste põhjal jõuavad need hinnad aga tõenäoliselt suhteliselt kiiresti tagasi oma varasemale tasemele. Lõpetuseks võib öelda, et suurema osa jaanuaris aset leidnud teenuste hindade aastase muutuse määra langusest võib panna Saksamaal eelmisel aastal tervishoiuteenuste riiklikult reguleeritud hindade kasvust tuleneva baasefekti arvele.

3.2 TOOTJAHINNAD

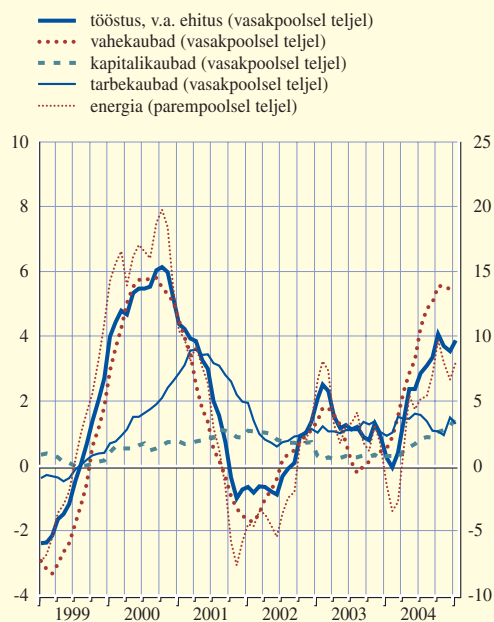
Kõige värskeimad euroala tootjahindade andmed näitavad aastase kasvumäära mõningast tõusu, mis oli tingitud kõrgematest energiahindadest. Üldiste tootjahindade (v.a ehitus) aastane kasvumäär tõusis jaanuaris 3,9%le, see näitaja oli 0,4 protsendipunkti kõrgem kui eelmisel kuul ning ulatus peaaegu eelmise aasta oktoobris registreeritud tiptasemeni. See hiljutine tõus tuleneb täielikult energia tootjahindade arengust. Energia tootjahindade aastane kasvumäär kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 2004. aasta detsembris 6,6% tasemelt 2005. aasta jaanuaris 8,0%le ning selle põhjuseks oli

Joonis 32. ÜTHI inflatsiooni jaotus: peamised koostisosad

Joonis 33. Tööstustoodangu tootjahindade jaotus

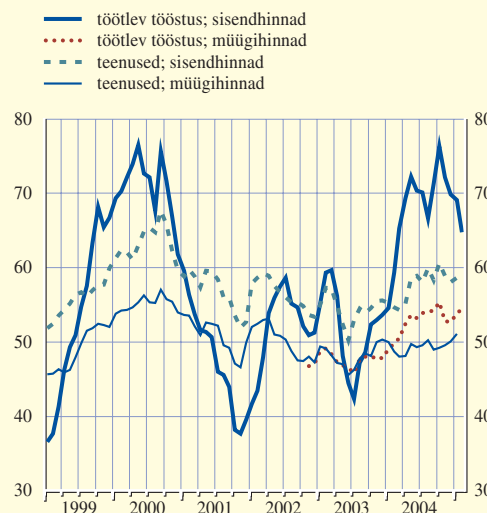
(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

Joonis 34. Tootmissisendi ja toodangu hinna uuringud

(hajuvusindeksid; kuised andmed)

Allikas: NTC Research.
Märkus. 50 punkti ületav indeks osutab hinnatõusule, 50 punktist allapoole jääv väärtus näitab hindade langust.

tõenäoliselt kallinev naftahind. Samal ajal jäi tööstustoodangu (v.a ehitus ja energia) tootjahindade aastane kasvumäär jaanuaris muutumatult 2,9% tasemele.

Kui vaadelda erinevaid tootjahindade komponente, siis vahekaupade hindade muutuse määr on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga jaanuaris endiselt 5,5% tasemel ning see on kooskõlas alates eelmise aasta oktoobrist täheldatud ühtlustumisega (vt joonist 33). Taoline ühtlustumine peegeldab tõenäoliselt toorme (v.a nafta) hinna (eurodes) aastase kasvumäära langust ja naftahinna langust 2004. aasta oktoobrist kuni detsembrini. Vahekaupade hinna aastane kasvumäär on siiski jätkuvalt kõrge, viidates toormehindade suhteliselt kõrgele tasemele. Kapitalikaupade hindade aastane kasvumäär seevastu tõusis jaanuaris veelgi. Tarbekaupade tootjahindade aastane kasvumäär kahanes jaanuaris 1,3% tasemele ning selle põhjuseks olid suuresti muutused kulukaupade hindades. Kui detsembris täheldatud suhteliselt kõrgeid näitajaid seletati peamiselt Saksamaal ja Itaalias toimunud tubakahinna tõusu mõjuga, siis jaanuaris mõjutas kulukaupade hindade muutust võrreldes eelmise aasta sama perioodiga mullu Prantsusmaal aset leidnud tubakamaksu tõstmisest tingitud langev baasefekt. Kui välja arvata toidu ja tubaka mõju, oleks tarbekaupade hinna aastane kasvumäär tegelikult viimase kahe kuu jooksul veidi tõusnud.

Tulevikku vaadates osutasid 2005. aasta veebruari uuringute andmed jätkuvalt sellele, et tootjahinna tõus võib leeveneda. Tööstussektoris tegi ostujuhtide uuringu andmetel põhinev euroala tootmissisendi hinnaindeks veebruaris läbi täiendava languse, viidates

siiski hinnatõusule. Tootjate müügihindade (või toodangu hinna) indeks tõusis veebruaris siiski uuesti, mis näitab, et tootjad jätkavad varasema sisendhinna kasvu osalist kajastamist hinnakujunduses (vt joonist 34). Selle suhteliselt lühikeseajavahemiku jooksul, mille kohta on teave olemas, on töötleva tööstuse tootjahinnad olnud üsna suures korrelatsioonis sisendi ja toodangu hinda käsitlevate uuringute tulemustega (vt taustinfot 7 “Ostujuhtide indeksi uuringute andmed tootmissisendi ja toodangu hinna kohta”). Teenindussektoris, mille puhul olid bülletääni koostamise ajal kättesaadavad ainult 2005. aasta jaanuari andmed, osutasid nii sisendhinnad kui ka müügihinnad jätkuvalt edasisele tõusule.

Taustinfo 7

OSTUJUHTIDE INDEKSIGA SEOTUD UURINGUTE ANDMED TOOTMISSISENDI JA TOODANGU HINNA KOHTA

Käesolevas taustinfos vaadeldakse ostujuhtide indeksi (PMI) hindu käsitlevates uuringutes sisalduva teabe kasulikkust euroala tootjahinna arengu mõistmise eesmärgil. Nii töötleva tööstuse kui ka teenindussektorit hõlmavad uuringuandmed võivad anda ettekujutuse tootmissisendi kulude muutuse mõjust sisendhinna ja toodanguhinna arengule.

Osühing NTC Research viib euroalal läbi kuiseid arvamusuuringuid hetke- ja hiljutiste muutuste kohta majandustegevuses ja hindades (PMI uuringud). Küsimustike abil annavad töötleva tööstuse ja teenindussektori ostujuhid teavet sisendhinna ja müügihinna hiljutiste muutuste kohta, märkides ära, kas ostuhinnad või müügihinnad on eelmise kuuga võrreldes tõusnud, langenud või jäänud samale tasemele. Vastused teisendatakse hajuvusindeksiteks, kus number 50 tähendab, et hinnatase ei muutunud, ning 50st ülespoole (allapoole) jääv näitaja viitab hinnatõusule (hinnalangusele). PMI uuringud viiakse läbi kuu keskel ning euroala tulemused avaldatakse järgmise vaatluskuu esimesel tööpäeval (töötleva tööstuse puhul) ja kolmandal tööpäeval (teenuste puhul).

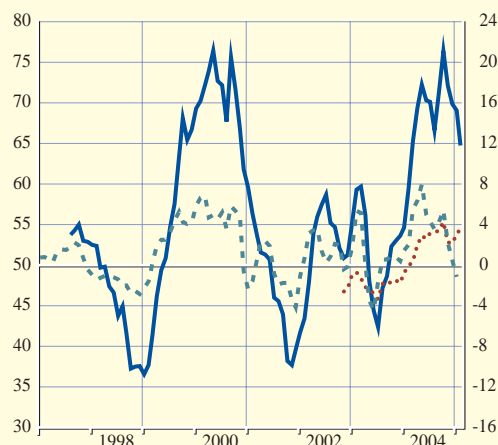
Töötlevat tööstust hõlmav uuring viiakse läbi kaheksas euroala riigis, mille osakaal euroala SKPs on 92%. Teenuseid käsitlev uuring hõlmab viit euroala riiki, mille osakaal euroala SKPs on 81%. Töötleva tööstuse puhul viiakse uuring läbi ligikaudu 3000 äriühingu seas ja sisendhindu käsitlev küsimus hõlmab kõikide ostetud kaupade keskmist hindade arengut. Lisaks palutakse vastajatel esitada kvalitatiivset teavet üksikute kululiikide konkreetsete hindade arengu kohta ja võimalusel selle arengu põhjuste kohta¹. Teenindussektori puhul (andmed kogutakse 2000 äriühingult, kes kuuluvad erinevatesse turuteenuste valdkondadesse (v.a jae- ja hulgimüük)) puudutab uuringu sisendhindu hõlmav küsimus igasuguste sisendite keskmist hinda (sealhulgas kaupade ja teenuste ostmise, personalikulud, rendihind).

¹ Näiteks viimastel kuudel on tootmissisendi hinnaindeksi suhteliselt kõrge taseme põhjuseks peetud energia ja terase kallist hinda. Teenindussektori veebruarikuistes andmetes nimetati olulise tegurina ka energia kulusid, Saksamaa puhul peeti põhjuseks kiirteemaksu.

Joonis A. PMI uuringute andmed ja töötleva tööstuse tööstustoodangu tootjahinnad

(hajuvusindeks: aastapõhine, kolme kuu muutus protsentides)

— töötlev tööstus; PMI sisendhinnad (vasakpoolsel teljel)
 töötlev tööstus; PMI müügihinnad (vasakpoolsel teljel)
 - - - - - töötleva tööstuse tootjahinnad (parempoolsel teljel)

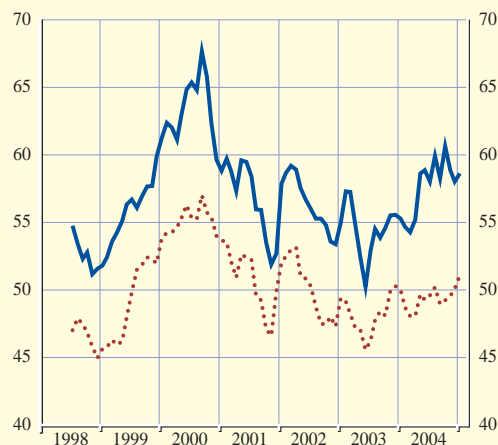

Allikad: Eurostat, NTC Researchi ja EKP arvutused.
 Märkused. Ostujuhtide küsitlus. 50 punkti ületav indeks viitab tootmissisendi või müügihinna kasvule, 50 punktist allapoole jääv väärtus näitab nende langust.

Joonis B. PMI uuringute andmed teenuste kohta

(hajuvusindeks)

— teenused; PMI sisendhinnad
 teenused; PMI müügihinnad

Allikas: NTC Research.
 Märkused. Ostujuhtide küsitlus. 50 punkti ületav indeks viitab osutab teenustega seotud sisendi või müügihinna kasvule, 50 punktist allapoole jääv väärtus näitab nende langust.

Kuubülletääni käesoleva osa joonisel 34 on esitatud sisendhinna ja müügihinna aegread nii töötleva tööstuse kui ka teenindussektori kohta². Et saadud andmed on kogutud suhteliselt lühikese ajavahemiku jooksul, tuleks muutuste tõlgendamisel olla ettevaatlik. On näha, et töötleva tööstuse puhul on sisendhinna aegrida olnud volatiilsem kui teenuste puhul, kajastades seda, et teenuste puhul hõlmab sisendhind igasugust sisendit, sealhulgas tööjookulusid, rendihinda ja muud sellist. Praegusel hetkel on tootmissisendi hinnaindeks kõrgem kui teenuste sisendhinna indeks. See väljendab ostujuhtide hinnangut selle kohta, et kaupade sisendhind on tõusnud kooskõlas alates 2003. aasta keskepaigast toormehindades (sh nafta ja v.a nafta) täheldatud ülespoole liikumisega. Teisalt peegeldab teenuste sisendi hinnaindeksi madalam tase (kuigi see on samuti pärast 2003. aasta keskepaika tõusnud) seda, et teenuste sisendi hinnaindeksis kajastuvate, kuid tootmissisendi hinnaindeksis mittekajastuvate personalikulude suurenemine on olnud samal ajavahemikul suhteliselt mõõdukas. Samuti tuleks märkida, et töötleva tööstuse müügihindade aegread on suurenenud vähem kui sisendhinna aegread. See viitab sellele, et kasumimarginaal võib olla neelanud osa sisendhinna tõusust. Selle arengu põhjuseks võis samuti olla töötleva tööstuse tööjõu erikulude kahanemine alates 2003. aasta keskepaigast.

Joonisel A on esitatud PMI uuringu andmed tootmissisendi hinna ja müügihinna kohta koos ametlikus statistikas sisalduva töötleva tööstuse toodanguhinna

² NTC Research paneb kokku euroala nn liitaegread, kasutades töötleva tööstuse ja teenindussektori tulemusi; neid andmeid ei ole siin esitatud.

arenguga. Võttes arvesse müügihinna indeksi olemasoleva aegrea suhtelist lühidust, on raske teha kindlaid järeldusi. Siiski näib, et töötleva tööstuse toodanguhind, sisendhinnad ja müügihindade aegread on üsna suures korrelatsioonis.

Nagu eespool öeldud, hõlmavad teenindussektori puhul ostujuhtide indeksi sisendhindade aegread kõiki sisendeid, mitte ainult ostetud kaupu. Seega võib sisendhinna ja müügihinna andmete vaheline erinevus anda esialgse ettekujutuse kasumimarginaali arengust. Samas tuleks silmas pidada mitmeid ohumärke. Esiteks, ostujuhtide indeksi uuringu küsimused (“Kas sisendhinnad/müügihinnad on kõrgemad, samad või madalamad?”) annavad kvalitatiivset teavet. Teiseks, andmed on olemas ainult suhteliselt lühikese ajavahemiku kohta. Kolmandaks, on märkimisväärne, et sisendhinna aegread on olnud müügihindade aegridadest kõrgemad kogu selle aja jooksul, mille kohta andmed olemas on. Need tähelepanekud viitavad sellele, et uuringu aegridade suhtelised muutused annavad aimu ainult kasumimarginaali arengu suunast, mitte kasumimarginaali taseme tegelikust arengust. Müügihindade indeksi ja sisendi hinnaindeksi (mõlemad esitatud joonisel B) vaheline erinevus osutab sellele, et toormehinna tõus aastatel 1999–2000 ja alates 2003. aasta keskpaigast on avaldanud mõningast survet teenindussektori kasumimarginaalile, seda hoolimata sellest, et need sisendid moodustavad suhteliselt väikese osa kogu teenindussektori sisendist. Mõnedes teenindusvaldkondades, näiteks lennunduses, mõjutab marginaali siiski märkimisväärselt naftahinna areng.

Kokkuvõtteks võib öelda, et PMI uuringu andmed töötleva tööstuse ja teenindussektori sisendhinna ja müügihinna kohta annavad ajakohase ja kasuliku ettekujutuse tootjahinna arengu kohta eelkõige teenuste puhul, kus ametlik tootjahinna statistika ei ole veel kättesaadav³.

³ Ametlik statistika euroala sisendhinna kohta puudub. Eeldatakse, et euroala teenindussektori toodanguhinna indeksi hakatakse avaldama alates 2007. aastast, pärast lühiajalist statistikat käsitleva Euroopa Komisjoni määruse läbivaatamist.

3.3 TÖÖJÕUKULUDE NÄITAJAD

Euroala kollektiivlepinguga määratud palkade näitaja kajastab esialgseid andmeid tööjõukulude muutuste kohta 2004. aasta viimases kvartalis. Kollektiivlepinguga määratud palgad kasvasid sellel ajavahemikul eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 2,2%, mis on 0,2 protsendipunkti rohkem kui kolmandas kvartalis, kuid veidi vähem kui esimesel poolaastal (vt tabelit 7). Selle kasvu põhjuseks oli peamiselt kollektiivlepinguga määratud palkade aastase kasvumäära väike tõus Saksamaal, samuti soodustas seda ümardamise mõju.

Kõik teised tööjõukulude kasvu näitajad kaldusid 2004. aasta esimeses kolmes kvartalis langema, väljendades euroala üldiselt mõõdukat palgatõusu. Ettevõtlussektori (v.a põllumajandus) tööjõukulu (tunnis) aastane kasvumäär kahanes aasta jooksul järsult, langedes esimese kvartali 2,8% tasemelt kolmandas kvartalis 1,9% tasemele. Hüvitise töötaja kohta vähenes samuti, alanedes 2004. aasta kolmandas kvartalis 1,5%le, lisaks aitas sellele kaasa Itaalia avaliku sektori andmete volatiilsus (vt joonist 35). Töötaja kohta makstava hüvitise aastase kasvumäära langust täheldati töötleva tööstuse ja teenuste ning vähemal määral ehituse puhul (vt joonist 36).

Kokkuvõtteks võib öelda, et hiljutised muutused kollektiivlepinguga määratud palkades kinnitavad viimase kahe aasta jooksul täheldatud palgatõusu aeglustumise jätkumist. Majandustegevuse taastumisega paranes 2004. aastal ka tootlikkuse kasv. Koos palgatõusu aeglustumisega avaldas tootlikkuse kasvu tõus negatiivset mõju töäjõu erikulude kasvule. Töäjõu erikulude aastane kasv langes 2004. aasta esimese kvartali 1,0%lt eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 2004. aasta kolmandas kvartalis 0,1%le. Seepärast on tõenäoline, et töäjõuturust tingitud inflatsioonisurve oli kuni 2004. aasta lõpuni tagasihoidlik.

Tabel 7. Töäjõukulude näitajad

(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

	2003	2004	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv	2004 IV kv
Kollektiivlepinguga määratud palk	2,4	2,2	2,2	2,3	2,3	2,0	2,2
Töäjõukulu tunnis kokku	2,8	.	2,3	2,8	2,2	1,9	.
Hüvitis töötaja kohta	2,4	.	2,2	2,3	2,2	1,5	.
<i>Memokirjed:</i>							
Tööviljakus	0,4	.	0,7	1,3	1,9	1,4	.
Töäjõu erikulud	2,0	.	1,5	1,0	0,4	0,1	.

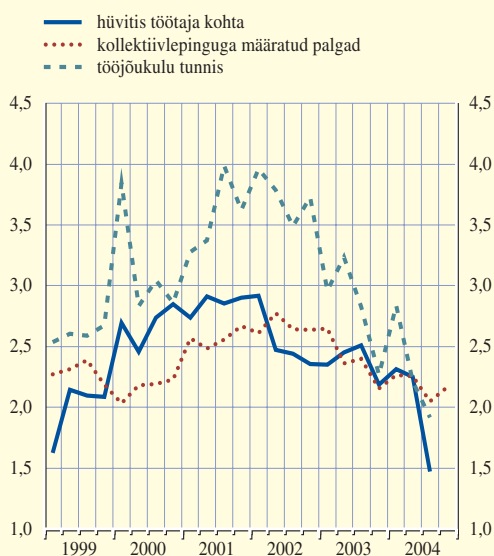
Allikad: Eurostat, riiklikud andmed ja EKP arvutused.

3.4 VÄLJAVAATED SEoses INFLATSIOONIGA

Kui mitte arvestada naftahinna ega maksude ja riiklikult reguleeritud hindade täiendavat tõusu, jääb ÜTHI aastane inflatsioonimäär lähikuudel tõenäoliselt 2% taseme lähedale, kuigi võib eeldada mõningast volatiilsust. Kõige värskemad näitajad ei viita sisemaise inflatsioonisurve suurenemisele euroalal. Jätkuvalt tagasihoidliku majanduskasvu ja nõrga tööturu taustal jäi väikeseks eelkõige palgatõus. Eurosüsteemi ekspertide 2005. aasta märtsi ettevaates prognoositakse 2005. aasta inflatsiooni tasemeks 1,6–2,2% ja 2006. aasta tasemeks 1,0–2,2% (vt taustinfot 10 „Eurosüsteemi ekspertide makromajanduslik ettevaade euroala kohta“). Selle ettevaate puhul tuleb arvesse võtta mitmeid inflatsiooni kiirenemisega seotud ohtusid, eelkõige tulevast naftahinna arengut. Lisaks võivad muutused kaudsetes maksudes ja riiklikult

Joonis 35. Valikulised töäjõukulude näitajad

(aastane muutus protsentides)

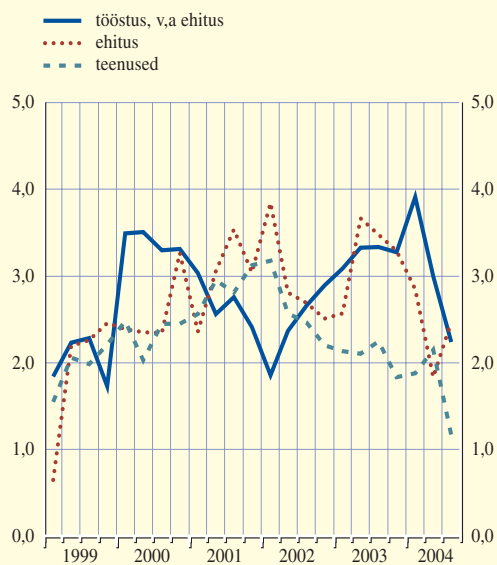

Allikad: Eurostat, riiklikud andmed ja EKP arvutused.

reguleeritud hindades põhjustada uue tõusu. Samuti tuleb olla tähelepanelik inflatsioonimäära varasemate tõusudega kaasnevate võimalike ohtude osas, mille tulemuseks on kogu majanduses palga ja hinnamääramiskäitumise teisene mõju. Sellised riskid võivad tööturu tingimuste paranemisel muutuda keskpikas perspektiivis olulisemaks. Seega on pikaajaliste inflatsiooniootuste muutusi vaja hoolikalt jälgida.

Joonis 36. Hüvitis töötaja kohta sektorite kaupa

(aastane muutus protsentides)

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

4 TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURG

2004. aasta neljandas kvartalis suurenes euroala reaalne SKP 0,2%, mis kinnitas majandusaktiivsuse kasvutempo aeglustumist eelmise aasta teisel poolel. Kulukomponentide jaotusest nähtub, et suurema sisenõudluse positiivset mõju tasakaalustasid nii varude muutuse kui ka netoeksporti negatiivsed osakaalud. Kuigi toodangu kasvu hiljutine alanemine võib osaliselt olla ajutine, viitavad olemasolevad lühiajalised näitajad vaid selle tagasihoidlikule paranemisele 2005. aasta esimeses kvartalis. Tulevikku vaadates peaksid kasvu soodustavad tingimused aasta jooksul jääma püsima ja muutuma 2006. aastal veelgi soodsamaks.

4.1 TOODANGU JA NÕUDLUSE ARENG

REAALNE SKP JA KULUKOMPONENDID

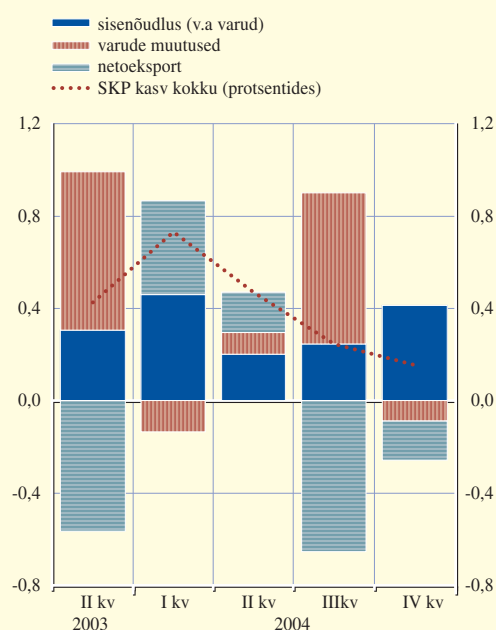
Esialgset hinnangud 2004. aasta neljanda kvartali euroala rahvamajanduse arvepidamise kohta kinnitavad seda, et eelmise aasta teisel poolel muutus kasvutempo aeglasemaks. Hinnangute kohaselt peaks neljanda kvartali SKP reaalkasv võrreldes eelmise kvartaliga olema 0,2%, jäädes kolmanda kvartali alandatud hinnangutega samale tasemele ja märgatavalt allapoole 2004. aasta esimese poole keskmisest näitajast 0,6% (vt joonist 37). Neljanda kvartali SKP reaalkasvu madalad hinnangud võisid tuleneda tööpäevadega seotud statistilistest kohandustest, mida põhjustas osaliselt riiklike pühade ajastus. Kogu 2004. aasta jooksul kasvas tööpäevade arvuga kohandatud reaalne SKP 1,8%, samas kui ilma kohandusteta ulatus kasv 2,0%le. Kahe aastase SKP reaalkasvu hinnangu erinevus tuleneb sellest, et 2004. aastal oli neli tööpäeva rohkem kui 2003. aastal.

Lisaks 2004. aasta keskmiste kasvunäitajatega seotud mõjule viitab majandusaktiivsuse kasvutempo aeglustumine eelmise aasta teisel poolel ka sellele, et positiivne siirdemõju 2005. aasta keskmisele aastasele SKP reaalkasvule oli tagasihoidlik (vt taustinfot 8 „Siirdemõju keskmisele aastasele SKP reaalkasvule 2005. aastal“). Väike siirdemõju tõi hiljuti kaasa ka aastase SKP reaalkasvu 2005. aasta prognooside alandamise.

Kulukomponentide jaotuse seisukohast vaadates suurendas eratarbimise taastumine koos investeringute kasvu jätkumisega 2004. aasta neljandas kvartalis sisenõudluse osakaalu majanduskasvus. Tarbimise kasv võis osaliselt tuleneda sellest, et kõrgema naftahinna mõju kodumajapidamiste ostujõule ja kindlustundele muutus eelmise aasta alguses nõrgemaks. Teisalt langes ekspordikasv neljandas kvartalis veelgi madalamale tasemele – selline arengusuund oli kooskõlas märki-

Joonis 37. SKP reaalkasv ja osakaal

(kasvumäär ja kvartaalsed osakaalu näitajad protsendipunktides; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

dega, mis viitasid välisnõudluse kahanemisele ning euro kallinemise kahjulikule mõjule euroala eksportijate kaupade ja teenuste hindade konkurentsivõime suhtes. Samal ajal tõi impordikasvu suur langus kaasa netoekspordi negatiivse osakaalu vähenemise võrreldes kolmanda kvartali näitajatega. SKP kasvu hinnangut alandas ka varude negatiivne osa, sest eelmises kvartalis oli aset leidnud märgatav varude akumulatsioon.

Kokkuvõttes näitab sisenõudluse taastumine mõningaid positiivseid märke lühiajaliste väljavaadete suhtes, samas kui neljanda kvartali SKP reaalkasvu märkimisväärne allapoole korrigeerimine tulenes hinnangulisest kalendrilisest mõjust, mis oli ajutine.

Taustinfo 8

SIIRDEMÕJU KESKMISELE AASTASELE SKP REAALKASVULE 2005. AASTAL

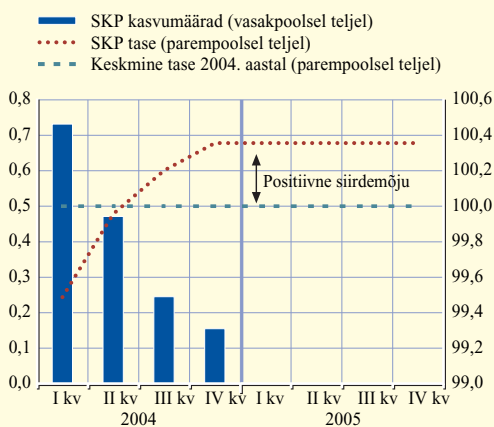
Keskmise aastase SKP reaalkasvu siirdemõju all mõistetakse ühe aasta majanduskasvu dünaamika mõju järgmise aasta keskmisele kasvumäärale. Antud käsitlus on kasulik keskmiste aastaste kasvumäärade analüüsimisel, sest see võimaldab eristada aastast kasvudünaamikast eelmise aasta kasvunäitajate automaatset mõju. Samuti tasub seda arvesse võtta keskmise aastase SKP reaalkasvu prognoose ja ettevaateid tõlgendades. Käesolevas taustinfos kirjeldatakse lühidalt siirdemõju mõistet ja hinnatakse selle rolli keskmises aastases SKP reaalkasvus 2005. aastal¹.

Üldiselt tähendab siirdemõju sellist keskmist aastast kasvumäära, mis tekiks siis, kui antud aasta neljandas kvartalis saavutatud SKP tase püsiks muutumatuna kogu järgmise

¹ Üksikasjalikum SKP keskmise aastase reaalse kasvumäära siirdemõju mõiste seletus on toodud EKP 2001. aasta detsembri kuubülletääni taustinfos 6 „Carry-over effects on annual average growth rates of real GDP“.

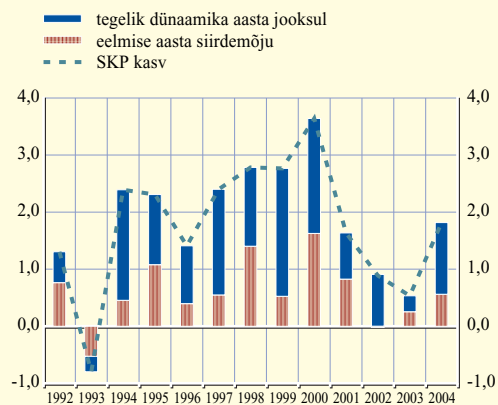
Joonis A. Euroala reaalse SKP tase ja muutused 2004. aastal ning siirdemõju 2005. aastal

(2004 = 100; kasvumäär eelmise kvartaliga võrreldes; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

Joonis B. Euroala SKP keskmine aastane reaalkasv, siirdemõju selle komponentidele ja tegelik aasta dünaamika.

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused. Märkus. Aasta dünaamika arvutamiseks lahutatakse SKP kasvust siirdemõju.

aasta jooksul. See võrdub antud aasta neljandas kvartalis saavutatud SKP taseme ja kogu aasta keskmise SKP taseme vahega protsentides. Näiteks kui neljanda kvartali SKP tase on kõrgem kui kogu aasta keskmine, siis on järgmise aasta keskmisele kasvule avaldud siirdemõju positiivne². Sellise positiivse siirdemõjuga oli tegu ka 2004. aastal (vt joonist A).

Olenevalt kasvudünaamikast võib siirdemõju olla eri aastatel vägagi erinev. Praeguste 2004. aasta SKP hinnangute kohaselt on 2005. aastal siirdemõju suuruseks 0,4 protsendipunkti, mis on üldiselt kooskõlas 2003. aasta näitajatega ja ainult veidi väiksem kui 1990. aastate keskmised näitajad (vt joonist B)³. Et esialgne hinnang neljanda kvartali SKP reaalkasvu kohta oli oodatust veidi madalam, võib see kaasa tuua mõnede 2005. aasta SKP reaalkasvu kohta käivate prognooside allapoole korrigeerimise. Näiteks uuring, mille korraldas Euro Zone Barometer jaanuari keskel enne neljandat kvartalit puudutava esialgse hinnangu avaldamist, näitas, et 2004. aasta neljanda kvartali SKP reaalkasv oli 0,4%. Selle tulemusena oleks siirdemõju sel hetkel olnud 0,6 protsendipunkti. Seega toovad 2004. aasta neljanda kvartali üsna kehvad tulemused automaatselt kaasa enamiku 2005. aasta SKP reaalkasvu prognooside alandamise umbes 0,2 protsendipunkti ulatuses.

² Et reaalse SKP kasvutrend on enamasti positiivne, siis on ka siirdemõju tavaliselt positiivne.

³ 2005. aasta siirdemõju hinnanguline suurus võib muutuda, sest peatselt avaldatavad aasta finantsaruanded võivad mõjutada kvartaalseid näitajaid.

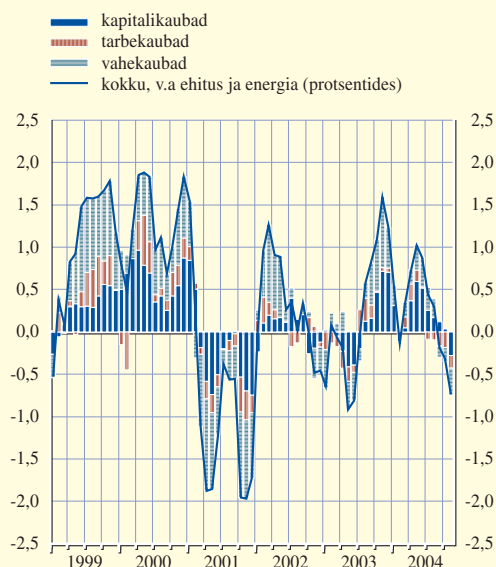
SEKTORITE TOODANG JA TÖÖSTUSTOODANG

Võrreldes eelmise kuuga kasvas euroala tööstustoodang (v.a ehitus) detsembris 0,5%, olles eelmise kahe kuu jooksul vähenenud. Kogu neljanda kvartali jooksul langes tööstustoodang 0,4%. Tõenäoliselt põhjustasid toodangu langust spetsiifilised tegurid (näiteks märgatav varude vähenemine autotööstuses ja kalendriline mõju mõnedes euroala riikides) koos maailmakaubanduse aeglasema kasvu ja euro kallinemise mõjuga.

Sektorite lõikes alanes tööstustoodang neljandas kvartalis kõige rohkem kestvuskauapade sektoris, kuigi ka kapitali- ja kulukaupade sektorites toimus mõningane langus (vt joonist 38). Kapitalikaupade sektoris kahanes järsult mootorsõidukite toodang, mis võis uuringute kohaselt olla seotud vastava tööstussektori varude märgatava vähendamisega. Vahekaupade sektori toodang suurenes mõnevõrra, kuigi eelmise kvartaliga võrreldes kasv aeglustus.

Joonis 38. Tööstustoodangu kasv ja osakaal

(kasvumäär ja osakaalu näitajad protsendipunktides; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused. Märkus. Esitatud andmed arvutatakse kolme kuu libisevate keskmistena varasema kolme kuu vastava keskmise suhtes.

Positiivseks võib pidada asjaolu, et töötleva tööstuse tegelike uute tellimuste näitajad kasvasid detsembris märgatavalt. Tegu on lühiajalises perspektiivis positiivse märgiga, sest uued tellimused mõjutavad tavaliselt umbes ühe kuu pärast ka toodangu arengut (vt EKP 2003. aasta detsembri kuubülletääni taustinfot „New orders in euro area manufacturing industries“). Siiski ei tohi unustada, et uued tellimused on äärmiselt kõikuvad ja nende seos toodangu lühiajalise arenguga võib olla vahel üsna nõrk.

TÖÖTLEVA TÖÖSTUSE JA TEENINDUSSEKTORI UURINGUTE ANDMED

2005. aasta kahe esimese kuu kohta käivate uuringute tulemused on suhteliselt vastandlikud, kuigi need on kooskõlas mõõduka kasvu jätkumisega nii tööstus- kui ka teenindussektoris.

Euroopa Komisjoni ettevõtlusuuringute kohaselt alanes tööstussektori kindlustunde indeks veebruaris kaks punkti, langedes 2004. aasta alguse tasemele. Kindlustunde vähenemist põhjustasid kõik komponendid. Kõige suurem langus toimus tellimustele antavates hinnangutes, kusjuures nii oodatava toodangu kui ka varudele antavate hinnangute indeksid alanesis vähesel määral. Ostujuhtide indeks (PMI) annab töötleva tööstuse tingimustele veidi positiivsemaid hinnanguid (vt joonist 39). Jaanuaris PMI tõusis ja püsis veebruaris muutumatuna 51,9 punkti juures, mis ületab nelja kvartali keskmist taset ja on kooskõlas tööstuse mõõduka kasvu jätkumisega.

2005. aasta veebruaris halvenesid teenindussektori uuringute tulemused, pöörates jaanuaris täheldatud paranemistendentsid suures osas vastupidiseks. Teenindussektori äritegevust puudutav ostujuhtide indeks kukkus veebruaris 53,0 punkti tasemele. Hoolimata veebruaris aset leidnud märgatavast langusest on Euroopa Komisjoni teenindussektori kindlustunde näitajad püsinud viimastel kuudel üldiselt stabiilsetena. Üldiselt näib, et teenindussektori tingimused ei ole muutunud alates 2004. aasta neljandast kvartalist, mil teenindussektori lisandväärtus suurenes võrreldes eelmise kvartaliga 0,4%.

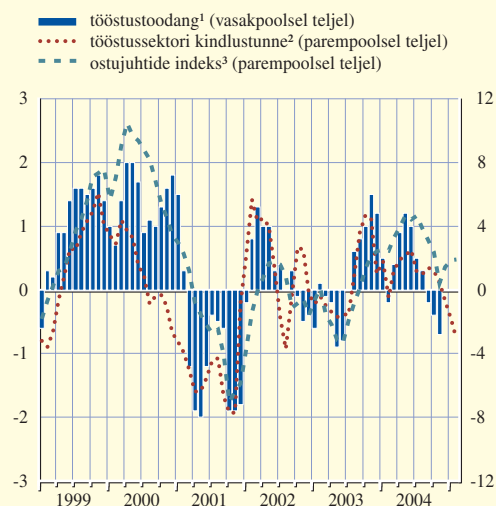
KODUMAJAPIDAMISTE KULUTUSTE NÄITAJAD

Kuigi 2004. aasta neljanda kvartali rahvamajanduse arvepidamise andmed osutavad eratarbimise märkimisväärsele taastumisele aasta lõpus, ei saa olla kindel, et see kasv jätkub ka selle aasta alguses.

2004. aasta neljandas kvartalis aitas tarbimise suurenemisele kaasa uute sõiduaudode registreerimise jõuline kasv ja

Joonis 39. Tööstustoodang, tööstussektori kindlustunne ja ostujuhtide indeks (PMI)

(kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud, NTC Researchi ja EKP arvutused.

1) Töötlev tööstus; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kolme kuuga.

2) Saldod protsentides; muutused võrreldes eelmise kolme kuuga.

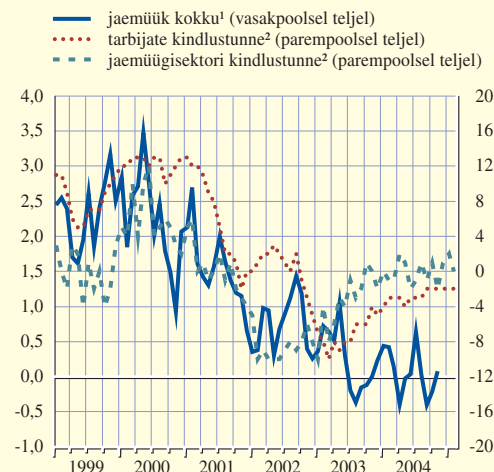
3) Ostujuhtide indeks; kõrvalekalded 50-punktiest indeksist.

kahe eelmise kvartali jooksul vähenenud jaemüügikasvu muutumine taas positiivseks. Ka teiste kulukirjete osakaal näib olevat jätkuvalt märkimisväärne, kuigi selle kohta on siiski vähe tõendeid. Mis aga puudutab kõige hiljutisemaid arengusuundi, siis jaemüügimaht suurenes detsembris veidi, kuid kasvuhuog on jätkuvalt mõõdukas (vt joonist 40). Lisaks vähenes uute sõiduautode registreerimine nii detsembris kui ka jaanuaris, mis ühtlasi tähendab antud näitaja panuse madalat baastaset 2005. aasta esimese kvartali eratarbimise arengus.

Euroopa Komisjoni tarbijate kindlustunde näitaja on viimastel kuudel püsinud üldiselt stabiilsena. Ka veebruaris tarbijate kindlustunne ei muutunud, kuigi tööpuuduse kohta käivad ootused halvenesid. Ajaloolisest vaatepunktist on tarbijate kindlustunne madalal tasemel. See tuleneb tööturu jätkuvast nõrkusest ja ebamäärasusest seoses riikide eelarvepoliitika tulevaste arengusuundade ning tervishoiu- ja pensionisüsteemide pikemaajaliste väljavaadetega.

Joonis 40. Jaemüük ning jaemüügisektori ja kodumajapidamiste kindlustunne

(kuised andmed)

Allikad Euroopa Komisjoni ettevõtte- ja tarbijauringud ning Eurostat.

1) Aastane muutus protsentides kolme kuu libisevad keskmised tulevade arvuga kohandatud.

2) Protsentuaalsed ja selsoonselt ja keskvtusega kohandatud. Prantsuskeelses ksiluses tehtud muudatuste tttu pole euroala tulemused tarbijate kindlustunde osas alates 2004. aasta jaanuarist varasemate tulemustega t ielikult vt rreldavad.

4.2 TÖÖTURG

Eelmise aasta teise poole kohta olemasolevad andmed osutavad tööturutingimuste aeglasele paranemisele, kajastades peamiselt majandusaktiivsuse mõõdukat kasvutempot.

TÖÖPUUDUS

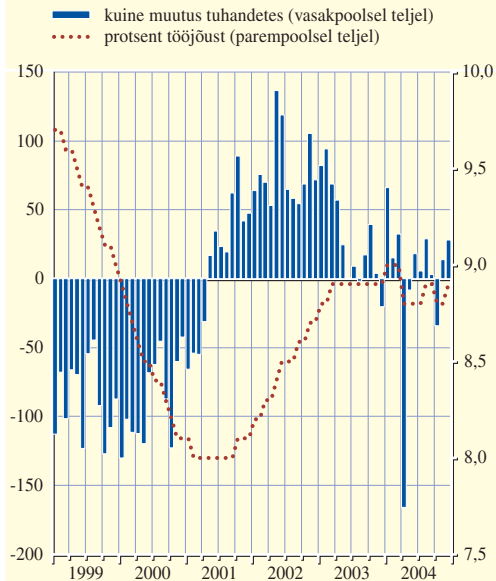
2004. aastal tõusis euroala standardiseeritud tööpuudus novembri 8,8%lt detsembris 8,9%le. Detsembris kasvas töötute arv euroalal kiiremini kui varasematel kuudel, kuigi kogu neljanda kvartali näitaja langes vähesel määral. Praegu mõjutab katkestus Itaalia andmetes kogu euroala aegridu, mis tuleb eriti selgelt esile 2004. aasta aprilli näitaja puhul (vt joonist 41). Eeldatavasti korrigeeritakse aegridu pärast jaanuari andmete avaldamist, mis toimub pärast käesolevas kuubülletäänis avaldatavate andmete esitamise tähtaega.

TÖÖHÕIVE

Eelmise kvartaliga võrreldes kasvas 2004. aasta kolmandas kvartalis tööhõive sarnaselt eelmise kvartali tõusule 0,2%. Siiski hõlmavad muutumatud kasvumäärade koondnäitajad jätkuvalt vastandlikke arengusuundi eri sektorite lõikes (vt tabelit 8). Konkreetsemalt võetuna tasakaalustas teenindussektori suuremat tööhõive kasvu kolmandas kvartalis

Joonis 41. Tööpuudus

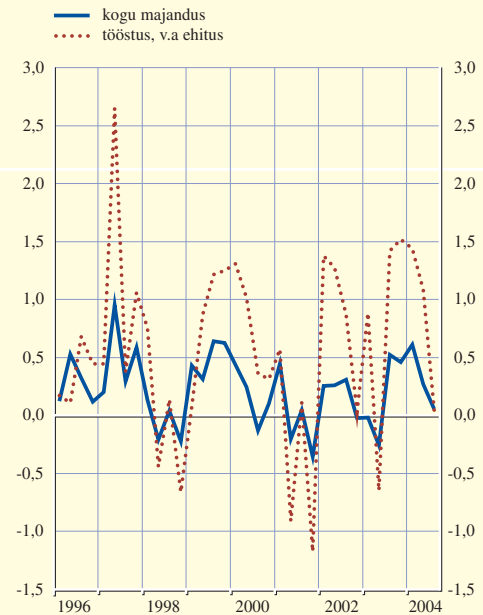
(kuised andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikas: Eurostat.
Märkus. Näilik suur tööpuuduse langus 2004. aasta aprillis on põhjustatud euroala tööpuuduse aegriidade katkemisest 2004. aasta alguses. Tulevastes väljaannetes on see parandatud.

Joonis 42. Tööviljakus

(kvartaalsed muutused protsentides; sesoonselt kohandatud)

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

hõive kahanemine nii ehitussektoris kui ka tööstuses, kus veel teises kvartalis olid kasvumäärad positiivsed. Pikemaajalises perspektiivis osutavad tööhõive andmed sellele, et pärast 2004. aasta esimesel poolel toimunud järkjärgulist paranemist on tööhõivetingimused aasta keskspaigas stabiliseerunud.

Tabel 8. Tööhõive kasv

(protsentuaalsed muutused võrreldes eelmise perioodiga; sesoonselt kohandatud)

	aastased määrad		kvartaalsed määrad				
	2002	2003	2003 III kv	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv
kogu majandus	0,6	0,2	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2
<i>millest:</i>							
põllumajandus ja kalandus	-2,0	-2,3	-0,1	-0,1	-0,4	0,1	-0,1
tööstus	-1,1	-1,5	-0,5	-0,5	-0,5	0,3	-0,2
v.a ehitus	-1,3	-2,0	-0,5	-0,7	-0,6	0,0	-0,2
ehitus	-0,6	0,0	-0,4	0,0	-0,2	1,2	-0,1
teenused	1,4	1,0	0,2	0,1	0,4	0,2	0,3
kaubandus ja transport	0,4	0,5	0,4	0,1	0,3	0,3	0,5
rahandus ja äri	2,4	1,3	0,7	0,4	1,0	0,0	0,6
avalik haldus	1,8	1,2	-0,1	0,1	0,1	0,2	0,1

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused.

Tööhõive tagasihoidliku kasvu jätkumine koos majandusaktiivsuse kasvutempo aeglustumisega tõi 2004. aasta kolmandas kvartalis kaasa tööviljakuse kasvu pidurdumise (vt joonist 42). Kui vaadata lühiajalistest kõikumistest kaugemale, siis leidub üha rohkem tõendeid selle kohta, et 1990. aastate keskel algas trend tööviljakuse suhteliselt aeglasema kasvu suunas. Kuigi väike tööviljakuse kasv tuleneb peamiselt varasemast tööjõu rakendamise ulatuse suurendamisest, kajastab see ka tootlikkust tõstvate tehnoloogiate vähest kasutamist (vt taustinfot 9 “Tööviljakuse areng euroalal”).

Taustinfo 9

TÖÖVILJAKUSE ARENG EUROALAL

Pikaajalist majanduskasvu ja elatustaseme paranemist soodustavatest teguritest on kõige olulisem tootlikkuse kasv. Sellest seisukohast vaadates valmistab tootlikkuse kasv euroalal viimastel aastatel pettumust. Näiteks langes euroala tööviljakuse kasv mõõdetuna reaalse SKPna töötunni kohta ajavahemiku 1990–1995 keskmiselt 2,2% tasemelt aastatel 1996–2004 vaid 1,3%le. Käesolevas taustinfos käsitletakse lühidalt nimetatud languse põhjuseid.

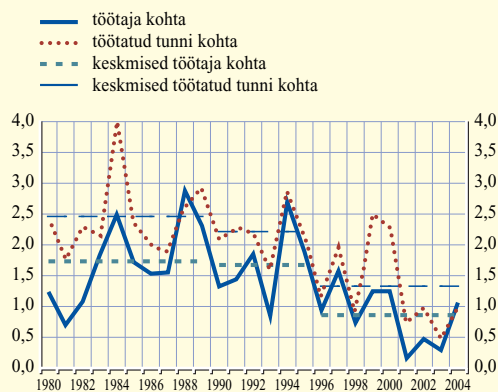
Tootlikkuse mõõtmiseks kasutatakse kahte näitajat. Esimene ja kõige levinum näitaja on tööviljakus, s.t reaalne toodang tööjõusisendi ühiku kohta. Tööjõusisendi mõõtmisel võetakse tavaliselt aluseks töötundide koguarv, kuid kui andmed töötundide kohta ei ole kättesaadavad või on ebakvaliteetsed, võib lähtuda töötavate inimeste arvust. Teine näitaja on kogutootlikkus, mille abil mõõdetakse kõikide (kombineeritud) tootmissisendite tõhusust. Kuigi sageli eeldatakse, et kogutootlikkuse kasvus peegeldub tehnoloogiline progress, ei tule praktikas selline seos esile. Seetõttu hinnatakse seda standardse tootmisfunktsiooni jääkliikme abil, mis kajastab ka teiste tegurite mõju, näiteks ettevõtete sisemise korralduse parendamist ja tööjõu oskuste muutumist. Tootlikkuse analüüsimise käigus on oluline meele pidada, et selle mõõtmisega kaasnevad olulised raskused ning seda eelkõige kogutootlikkuse osas¹.

Euroala tööviljakuse kasv on alates 1990. aastate keskepaigast langenud olenemata sellest, kas tööjõusisendit mõõdetakse

¹ Käesolevas analüüsis kasutati Groningen Growth and Developments Centre (GGDC) andmeid, mida saab näha aadressil <http://www.ggdc.net>. GGDC andmed põhinevad OECD andmetel, kuid sisaldavad ka täiendavaid arvutusi (kõige tähtsamad olid kvaliteediga seotud kohandused), mis muudavad rahvusvaheliste võrdluste tegemise lihtsamaks. Joonistel kajastatud ajavahemikud on erinevad, sest kõik andmed ei olnud kättesaadavad.

Joonis A. Tööviljakuse kasv

(aastased muutused protsentides)

Allikad: Groningen Growth and Development Centre (GGDC) ja EKP arvutused. Märkus. Keskmised on arvatud ajavahemikel 1980–1989, 1990–1995 ja 1996–2004 (GGDC hinnangud 2004. aastaks)

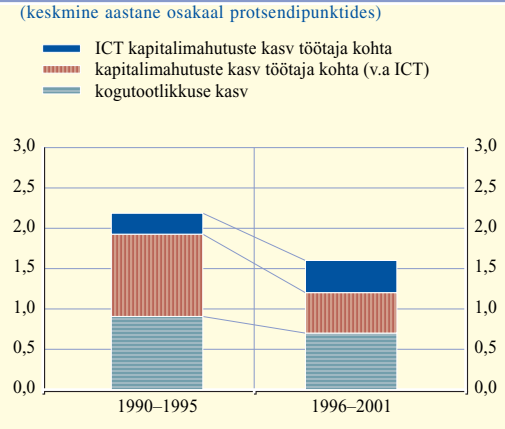
töötunni või töötava inimese kohta (vt joonist A). Et aga töötundide keskmine arv on euroalal vähenemas, siis on keskmine tootlikkuse kasv töötava inimese kohta pigem väiksem.

Tööviljakust otseselt mõjutavate tegurite analüüsimisel on kasulik tugineda majanduskasvu mõõtmisel rakendatavale standardsele raamistikule². Selle põhjal võib tööviljakuse kasvu töötunni kohta jagada kaheks komponendiks: kapitalimahutuste kasv, s.t kapitaliteenuste ja töötundide koguarvu suhte kasv, ja kogutootlikkuse kasv. Kapitaliteenused saab omakorda jagada side- ja infotehnoloogia (ICT) alla kuuluvateks ning mittekuuluvateks kapitaliteenusteks. Kui kasutada sama jaotust euroala näitajate puhul, siis võib näha, et 1990. aastate keskel alanud tööviljakuse kasvu langus tulenes peamiselt madalamast side- ja infotehnoloogiaga mitteseotud kapitalimahutuste kasvust ning vähesemal määral kogutootlikkuse kasvu alanemisest (vt joonist B). Väiksem kapitalimahutuste kasv (v.a side- ja infotehnoloogiasektoris) võis aga tuleneda 1990. aastate keskpaigast alanud uute töökohtade loomise tempo kiirenemisest. Jõulisem tööhõive kasv võis omakorda olla seotud palgakasvu aeglustumise ja nende tööturu reformide edenemisega, mille eesmärk oli osaluse kasvatamine tööturul. Seega hakati tööjõudu märgatavalt intensiivsemalt rakendama.

Siiski võib tootlikkuse areng euroalal olla seotud sellega, et uusi tehnoloogilisi tootlikkuse tõstmise vahendeid kasutatakse suhteliselt vähe. Eriti tuleks tähelepanu pöörata sellele, et kui side- ja infotehnoloogia tootmisega tegelevates sektorites

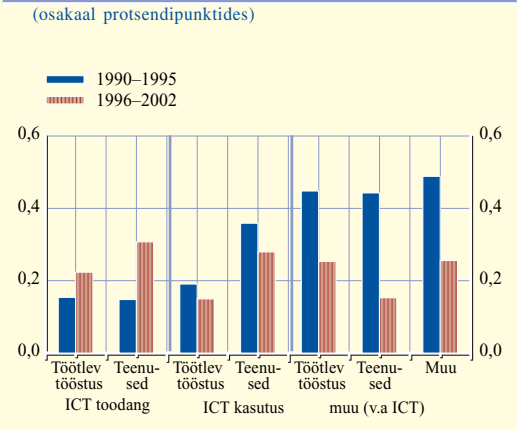
² Raamistiku kohta leiata täpsemat teavet A. Musso ja T. Westermanni artiklist "Assessing potential output growth in the euro area – a growth accounting perspective", EKP üldtoimetis nr 22, 2005.

Joonis B. Tööviljakuse (tunnis) kasvu komponendid

Allikad: GGDC ja EKP arvutused.
Märkus. ICT tähendab side- ja infotehnoloogiat.

Joonis C. Sektorite osakaal tööviljakuse (tunnis) keskmises kasvus aastatel 1990–1995 ja 1996–2002

Allikad: GGDC ja EKP arvutused.
Märkus. Sektorid jagunevad ICTd tootvaks, ICTd kasutavaks ning ICTga mitteseotud sektoriteks vastavalt sellele, milline on nende ICTga seotud kapitali osakaal kogu kapitalist.

töövõljalikuse kasv kiirenes, langes see teistes majandussektorites, sh side- ja infotehnoloogiat rohkem kasutatavates sektorites (vt joonist C)³. Ameerika Ühendriikide näitajad aga osutavad hoopis vastupidistele suundumustele – seal tõusis töövõljalikus märgatavalt just nendes üksikutes sektorites, kus side- ja infotehnoloogiat kasutatakse intensiivsemalt (nt jae- ja hulgikaubanduses ning finantsvahenduse tugiteenuste sektoris). Nende sektorite töövõljalikuse kasv võis olla seotud just side- ja infotehnoloogia aktiivsema rakendamisega.

Käesoleva analüüsi kohaselt võis tootlikkuse kasvu langus euroalal osaliselt tuleneda tööjõu ulatuslikumast rakendamisest. Et tööjõu laialdasem rakendamine suurendab reaalselt SKPd elaniku kohta ja kergitab seeläbi ka elatustaset, siis võib seda pidada positiivseks suundumuseks. Samal ajal tuleks tootlikkuse kasvu pikaajaliseks suurendamiseks järgida sellist majanduspoliitikat, mis soodustaks uuenduslikkust ja tootlikkust tõstvate tehnoloogiliste vahendite rakendamist. Uute tehnoloogiliste vahendite kasutuselevõtuga kaasnevat tootlikkuse kasvu saaks tõenäoliselt veelgi kiirendada, kui poliitiliselt toetatakse konkurentsi suurendamist kaubaturul, ümberstruktureerimist ja inimkapitali arendamist.

³ Käesolevad tulemused uuendavad ja kinnitavad varasemaid tulemusi, mis on esitatud EKP 2001. aasta juuli kuubülletääni artiklis “New Technologies and Productivity in the Euro Area”.

Tööhõivega seotud ootused on viimastel kuudel suures osas stabiliseerunud, viidates praeguse mõõduka kasvu jätkumisele. Euroopa Komisjoni uuringute kohaselt on töötleva tööstusega seotud ootused üldiselt stabiilsed ning pigem paranemisele suunatud 2004. aasta neljanda kvartali ja selle aasta kahe esimese kuu osas. Sama ajavahemiku jooksul langes PMI tööhõive indeks järkjärguliselt, kuigi seda langust tasakaalustas veebruaris toimunud märgatav tõus. Teenindussektoriga seotud ootused on Euroopa Komisjoni uuringute põhjal viimastel kuudel langenud, samal ajal kui PMI tööhõive indeks osutab stabiilsetele tingimustele alates 2004. aasta keskepaigast.

Kokkuvõttes näitavad olemasolevad andmed üldiselt püsivat tööhõive kasvu 2004. aasta lõpus ja 2005. aasta alguses.

4.3 MAJANDUSAKTIIVSUSEGA SEOTUD VÄLJAVAADED

2004. aasta neljanda kvartali SKP reaalkasv oli pettumust valmistav. Kasvu pidurdumise põhjuseks näib olevat varude muutuste korrigeerimine, millele lisandus netoekspordi negatiivne osakaal. Lisaks võisid neljanda kvartali SKP reaalkasvu ajutiselt olulisel määral alandada hinnangulised kalendrilised mõjud. Siiski võib sisenõudluse ja eelkõige tarbimise kasv osutada sellele, et euroala majandusaktiivsuse taastumine hakkab taas kord sisemiselt hoogustuma.

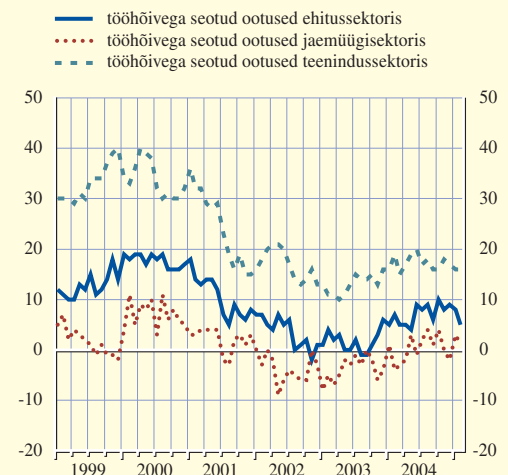
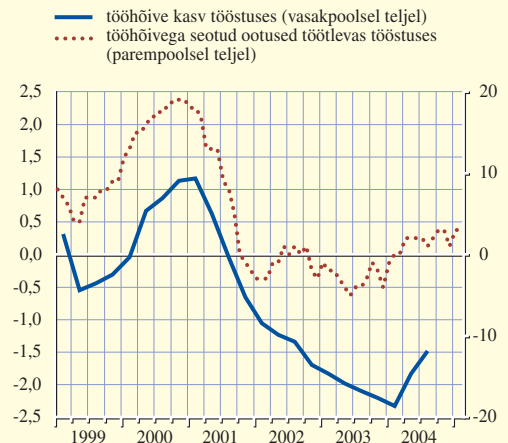
Majanduskasvu jätkumiseks soodsad tingimused peaksid aasta jooksul püsima ning 2006. aastal muutuvad need tõenäoliselt veelgi paremaks. Seda seisukohta jagavad üldiselt nii

rahvusvaheliste institutsioonide kui ka eraettevõtete prognoosid ning samuti kinnitab seda 2005. aasta märtsis koostatud EKP ekspertide ettevaade (vt taustinfot 10 „EKP ekspertide makromajanduslik ettevaade euroala kohta“). Euroalaväline maailmamajanduse kasv peaks ootuste kohaselt olema jätkuvalt dünaamiline, toetades seeläbi euroala ekspordikasvu hoolimata euro varasemast kallinemisest. Euroala siseselt aga peaksid soodsad rahastamistingimused ja tulude jõuline kerkimine suurendama investeringuid, samal ajal kui tarbimise areng peaks üldiselt vastama reaalse kasutatava tulu kasvu järkjärgulisele hoogustumisele.

Praeguses olukorras tuleb aga arvestada ka erinevate ohtudega. Euroalaväliselt ohustavad majanduskasvu kõrge ja kõikuv naftahind ning üleilmse tasakaalustamatuse püsimine. Euroala siseselt ümbritseb tarbimise arengut ebakindlus, samal ajal kui väga soodsad rahastamistingimused ja ettevõtete tulude taastumine võivad kaasa tuua sellise investeeringute kasvu, mis ületab käesolevas ettevaates toodud näitajaid.

Joonis 43. Tööhõive kasv ja tööhõivega seotud ootused

(aastane muutus protsentides; protsentuaalne tasakaal)

Allikad: Eurostat, Euroopa Komisjoni ettevõtlus- ja tarbijauuringud.
Märkus. Prosentuaalsed jäägid on keskväertusega kohandatud.

Taustinfo 10

EKP EKSPERTIDE MAKROMAJANDUSLIK ETTEVAADE EUROALA KOHTA

EKP eksperdid on kuni 18. veebruarini 2005 saadaval olnud teabe põhjal koostanud ettevaate, mis käsitleb euroala makromajanduslikku arengut¹.

¹ EKP ekspertide ettevaade täiendab eurosüsteemi ekspertide makromajanduslikku ettevaadet, mille EKP ja euroala liikmesriikide keskpankade eksperdid koostavad kaks korda aastas. EKP ettevaate koostamisel kasutatavad meetodid on kooskõlas eurosüsteemi ekspertide ettevaate koostamisel kasutatavate meetoditega, mida kirjeldatakse EKP 2001. aasta juunis avaldatud juhendis "A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises".

EKP ekspertide ettevaade põhineb mitmetel intressimäärasid, vahetuskursse, naftahinda, euroalavälist maailmakaubandust ning eelarvepoliitikat käsitlevatel eeldustel. Tehniliseks eelduseks on eelkõige see, et turu lühiajalised intressimäärad ja kahepoolsed vahetuskursid püsivad ettevaateperioodil muutumatuna. Eelduse aluseks on 8. veebruarile eelnenud kahe nädala jooksul kehtinud intressimäärade ja vahetuskursside tase. Tehnilised eeldused pikaajaliste intressimäärade kohta ning naftahinna ja toorme (v.a energia) hindade kohta põhinevad turgude ootustel 8. veebruarini². Eelarvepoliitikat käsitlevad eeldused põhinevad euroala liikmesriikide riigieelarve kavadel. Need hõlmavad majanduspoliitilisi meetmeid, mille riikide parlamendid on juba heaks kiitnud või mis on üksikasjalikult välja töötatud ja läbivad tõenäoliselt edukalt seadusandliku protsessi.

Ettevaatega seotud ebakindluse väljendamiseks esitatakse tulemused kõigi muutujate puhul väärtusvahemikena. Väärtusvahemikud põhinevad eelmiste aastate ettevaadete ja tegelike tulemuste vahelistel erinevustel. Väärtusvahemike ulatus vastab nende erinevuste absoluutväärtuse kahekordsele keskmisele.

Eeldused rahvusvahelise keskkonna kohta

Maailmamajanduse kasv peaks ettevaateperioodil olema aeglasem kui 2004. aastal, kuid püsima siiski märkimisväärsena. Ameerika Ühendriikide SKP reaalkasv peaks samuti olema nõrgem kui 2004. aastal, kuid siiski jätkuvalt kiire. Ka Aasias (v.a Jaapan) peaks SKP kasv jääma alla viimaste aastate taseme, kuid olema sellegipoolest maailmamajanduse keskmisest oluliselt suurem. Teistes suurtes majandusriikides peaks kasv püsima dünaamiline. 1. mail 2004 Euroopa Liiduga ühinenud riikides jätkub ettevaate kohaselt kiire majanduskasv. Üleilmne inflatsioon peaks maailmamajanduse laienemise jätkudes ettevaateperioodil veidi tõusma.

Euroalaväline SKP keskmine reaalkasv peaks 2005. aastal olema ligikaudu 4,7% ja 2006. aastal 4,6%. Euroalaväliste eksporditurgude kasvutempoks prognoositakse 2005. aastal 8,0% ja 2006. aastal 7,4%.

SKP reaalkasvu ettevaade

Eurostati esialgne hinnang euroala 2004. aasta neljanda kvartali SKP reaalkasvu kohta³ kinnitab majandustegevuse aeglustumist aasta teisel poolel. On siiski alust arvata, et see on ajutine. Sellest lähtudes peaks SKP aastane keskmine reaalkasv ulatuma ettevaate kohaselt 2005. aastal 1,2–2,0%le ja 2006. aastal 1,6–2,6%le. Suure välisnõudluse püsides peaks ekspordi kasv toetama ettevaateperioodil jätkuvalt majandustegevust. Euroala sisenõudlus ja tööhõive peaksid järk-järgult tugevnema.

² Kolme kuu EURIBORina mõõdetavad lühiajalised intressimäärad püsivad seega ettevaateperioodil eeldatavalt muutumatuna, jäädes 2,14% tasemele. Püsivaid vahetuskursse käsitleva tehnilise eelduse kohaselt püsib EUR/USD vahetuskursk kõnealusel perioodil tasemel 1,30 ning euro tegelik vahetuskurs on 2004. aasta keskmisest 1,8% kõrgem. Turgude ootuste kohaselt peaks riikide kümneaastase tähtajaga võlakirjade nominaalne tulus euroalal vähesel määral kasvama, tõustes 2005. aasta 3,7%lt veidi vähem kui 4,0%le 2006. aastal. Toorme (v.a energia) keskmised aastased hinnad USA dollarites peaksid 2005. aastal tõusma 3,3% ja 2006. aastal 1,5%. Futuuriturgude arengu põhjal eeldatakse, et 2006. aastal langeb naftabarreli keskmine hind järk-järgult 2005. aasta 44,7 USA dollarilt 42,2 dollarile.

³ 2004. aasta neljandas kvartalis mõjutas SKP kasvu oluliselt tavatult suure hulga tööpäevade statistiline vähendamine selles kvartalis.

Samas peaks tööjõupakkumine suurenema, sest uute töökohtade loomise väljavaated on paranenud ja mitme euroala riigi tööturul on läbi viidud struktuurireforme. Kokkuvõttes hakkab töötuse määr ettevaate kohaselt 2005. aastal vähenema.

SKPsse kuuluvate euroala kulukomponentide osas leitakse ettevaates, et eratarbimine peaks elavnema kooskõlas reaalse kasutatava tulu arenguga. Reaalse kasutatava tulu suurenemist toetavad jõulisem tööhõive kasv, aeglasem inflatsioon ja muud tulukomponendid, näiteks jaotatud kasum. Säästumäär püsib riigi rahandusega ning pikemas perspektiivis tervishoiu- ja pensionisüsteemidega seotud jätkuvate probleemide tõttu siiski kõrgena. Koguinvesteeringute kasv taastub ettevaate kohaselt valdavalt tänu ettevõtlusinvesteeringutele, mida peaksid toetama soodsad laenutingimused ja ettevõtete tulu suurenemine. Erasisikute investeeringud elamuehitusse peaksid ettevaateperioodil mõõdukalt kerkima. Et sisenõudlus toetab impordi kasvu, ei soodusta netoeksport tõenäoliselt ettevaateperioodil SKP reaalkasvu.

Hinna- ja kuluettevaated

ÜTHI keskmine kogukasv jääb 2005. aastal ettevaate kohaselt 1,6–2,2% piirsesse ning 2006. aastal 1,0–2,2% vahele. See ettevaade põhineb eeldusel, et 2005. ja 2006. aastal on naftahind madalam ja kaudsete maksude ning riiklikult reguleeritud hindade tõus väiksem kui 2004. aastal.

Nominaalpalga kasv töötaja kohta peaks ettevaateperioodil jääma tagasihoidlikuks. Käesolevas ettevaates võetakse arvesse nii kehtivaid palgakokkuleppeid kui ka tööturutingimuste oodatavat tagasihoidlikku paranemist, ent samuti ollakse arvamisel, et kõrgem naftahind ei avalda nominaalpalgale märkimisväärset teist mõju. SKP reaalkasvu ja tööhõive ettevaate alusel võib eeldada, et ettevaateperioodil suureneb tööviljakus mõõdukalt. Palkade ja tööviljakuse arengu tulemusena peaks tööjõu erikulude kasv jääma nii 2005. kui ka 2006. aastal suhteliselt piiratuks.

Tabel A. Makromajanduslik ettevaade euroala kohta

(keskmine aastane muutus protsentides)¹⁾

	2004	2005	2006
ÜTHI	2,1	1,6–2,2	1,0–2,2
Reaalne SKP	1,8	1,2–2,0	1,6–2,6
Eratarbimine	1,1	1,2–1,8	1,2–2,6
Valitsussektori tarbimine	1,5	0,7–1,7	0,6–1,6
Kapitali kogumahutus põhivarasse	1,7	1,6–4,2	2,1–5,3
Eksport (kaubad ja teenused)	6,1	4,0–7,0	4,9–8,1
Import (kaubad ja teenused)	6,5	4,7–8,1	4,9–8,3

1) Kõigi muutujate ja ajavahemike kohta esitatud väärtusvahemikud põhinevad euroala keskpankade eelmiste perioodide ettevaadete ja tegelike tulemuste vaheliste erinevuste absoluutväärtuste keskmisel. SKP reaalkasvu ettevaade põhineb tööpäevade arvu järgi korrigeeritud andmetel.

Võrdlus 2004. aasta detsembri ettevaatega

2004. aasta detsembri kuubülletäänis avaldatud eurosüsteemi ekspertide makromajandusliku ettevaatega võrreldes peaks euroala SKP reaalkasv jääma ettevaate kohaselt

2005. ja 2006. aastal veidi aeglasemaks. Tehnilisi eeldusi on detsembris avaldatud ettevaatega võrreldes vähe muudetud ja nende mõju on tagasihoidlik. 2005. aasta tagasihoidlikum ettevaade on peamiselt tingitud 2004. aasta neljanda kvartali oodatust nõrgema majanduskasvu siirdemõjust.

ÜTHI aastakasvu prognoositav väärtusvahemik on 2004. aasta detsembri makromajandusliku ettevaatega võrreldes üldjoontes sama. Ka 2006. aasta ÜTHI väärtusvahemiku ettevaade ei muutu.

Tabel B. Euroala makromajanduslike ettevaadete võrdlus

(keskmine aastane muutus protsentides)

	2004	2005	2006
ÜTHI – märts 2005	2,1	1,6–2,2	1,0–2,2
ÜTHI – detsember 2004	2,1–2,3	1,5–2,5	1,0–2,2
Reaalne SKP – märts 2005	1,8	1,2–2,0	1,6–2,6
Reaalne SKP – detsember 2004	1,6–2,0	1,4–2,4	1,7–2,7

5 EELARVEPOLIITILINE ARENG

Tulenevalt 2004. aasta mitterahuldavast eelarvepoliitilisest arengust näevad uuendatud stabiilsusprogrammid ette mõõduka edasimineku eelarve konsolideerimisel 2005. aastal ja pärast seda. Nimetatud programmide kohaselt peaks euroala keskmine eelarvepuudujääk SKP suhtes vähenema 2004. aasta ligi 3%lt 2007. aastal 1,3%le. Euroala võlakoormus hakkab taas alanema, kuigi väga aeglasel tempos. Kavandatud konsolideerimine põhineb suurel määral kulude piiramisel, mis enam kui kompenseerib tulevased maksukärped. Kõik euroala riigid peale ühe peaksid 2005. aastal vähendama oma eelarvepuudujäägi alla 3% taseme SKPst. Mitmed suure või mõõduka eelarvepuudujäägiga riigid kavandavad konsolideerimisstrateegiaid, mis ei ole kuigi edasipüüdlilikud, ning selle tulemusel ei saavuta enamik neist programmi- perioodi lõpuks tasakaalulähedast ega ülejäägis eelarvet. Lisaks tulenevad riskid optimistlikest kasvuproгноosidest, määratlemata poliitikameetmetest ning tagasilöökidest kohandamispuudlustel. Samuti on puudus põhjalikest struktuurireformidest, mis aitaksid saavutada majanduskasvu soodustavaid maksu- ja kulumäärasid ja nende struktuure ning jätkusuutlikku sotsiaalkindlustussüsteemi.

EELARVEPOLIITILINE ARENG 2004. AASTAL

Vastavalt euroala liikmesriikide 2004. aasta lõpus esitatud uuendatud stabiilsusprogrammides toodud andmetele valmistas eelarvepoliitiline areng 2004. aastal pettumuse. Euroala valitsemissektori eelarvepuudujäägi suhtarv stabiliseerus 2004. aastal üldjoontes 2,8% juures SKPst (vt tabelit 9). Niisugune tulemus kinnitas Euroopa Komisjoni 2004. aastal euroala kohta tehtud sügisproгноosi (vt 2004. aasta detsembri kuubülletääni tabelit 11). Euroala eelarvepuudujääk peaks olema SKP suhtes umbes 0,5 protsendipunkti kõrgem kui eelmises uuendatud stabiilsusprogrammis eesmärgiks seatud keskmine puudujääk.

Euroalal toimunud areng näitab jätkuvat eelarve tasakaalustamatust mitmes liikmesriigis. Pooltes euroala riikides on kõrvalekalded eelarves kehtestatud eesmärkidest tõenäoliselt üsna suured, ületades 0,5% protsendipunkti SKPst. Kolmes riigis ületab eelarvepuudujääk 3% piiri ning veel kolmes riigis on eelarvepuudujääk 3% tasemel või sellele väga lähedal.

2004. aasta negatiivne areng euroala rahanduses tervikuna võrreldes 2003. aastaga on tingitud peamiselt asjaolust, et liikmesriikide esialgsetes plaanides kavandatud mõõdukad eelarvekitsendused ei realiseerunud. Kuigi majanduskasv vastas suurel määral varasematele progноosidele, kahandas liialt nõrk eratarbimine tulusid. Samas on konsolideerimisel ilmnunud puudujääk enamikul juhtudel tingitud maksukärbetest ning ajutiste kohandusmeetmete järkjärgulisest kaotamisest, mida teised konsolideerimis- meetmed täielikult ei kompenseerinud. Kõigest hoolimata viitab stabiilsusprogrammide 2004. aasta statistika esmakordselt viimaste aastate jooksul mõningastele edusammudele kulude vähendamisel.

Viimaste uuendatud stabiilsusprogrammide kohaselt tõusis keskmine euroala võlakoormus 2004. aastal veidi – oodatud vähenemise asemel 71,1%ni SKPst. Seitsmes riigis ületab võlakoormuse tase 60% SKPst, neist kolmes on vastav näitaja peaaegu 100% või üle selle.

Tabel 9. Euroala riikide uuendatud stabiilsusprogrammid

	SKP reaalse kasvumäär (protsentides)					Eelarvetasakaalu suhtarv (protsenti SKPst)					Võlakooormus (protsenti SKPst)				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Belgia															
Uuendatud programm (nov 2003)	1,8	2,8	2,5	2,1		0,0	0,0	0,0	0,3		97,6	93,6	90,1	87,0	
Uuendatud programm (dets 2004)	2,4	2,5	2,5	2,1	2,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6	96,6	95,5	91,7	88,0	84,2
Saksamaa															
Uuendatud programm (jaan 2004) ¹	1,7	2,25	2,25	2,25		-3,25	-2,5	-2	-1,5		65	65,5	65,5	65	
Uuendatud programm (dets 2004)	1,8	1,7	1,75	2	2	-3,75	-2,9	-2,5	-2	-1,5	65,5	66	66	65,5	65
Kreeka															
Uuendatud programm (dets 2003)	4,2	4,0	3,8			-1,2	-0,5	0,0			98,5	94,6	90,5		
Uuendatud programm (dets 2004)	3,7	3,9	4,0	4,2		-5,3	-2,8 ²	-2,6	-2,5		112,1	109,5	106	102,5	
Hispaania															
Uuendatud programm (jaan 2004)	3,0	3,0	3,0	3,0		0,0	0,1	0,2	0,3		49,6	47,7	45,7	43,8	
Uuendatud programm (dets 2004)	2,6	2,9	3,0	3,0	3,0	-0,8	0,1	0,2	0,4	0,4	49,1	46,7	44,3	42,0	40,0
Prantsusmaa															
Uuendatud programm (dets 2003)	1,7	2,5	2,5	2,5		-3,6	-2,9	-2,2	-1,5		62,8	63,2	62,8	61,8	
Uuendatud programm (dets 2004)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	-3,6	-2,9	-2,2	-1,6	-0,9	64,8	65,0	64,6	63,6	62,0
Iirimaa															
Uuendatud programm (dets 2003)	3,3	4,7	5,2			-1,1	-1,4	-1,1			33,3	33,5	33,3		
Uuendatud programm (dets 2004)	5,3	5,1	5,2	5,4		0,9	-0,8	-0,6	-0,6		30,5	30,1	30,1	30,0	
Itaalia															
Uuendatud programm (nov 2003)	1,9	2,2	2,5	2,6		-2,2	-1,5	-0,7	0,0		105,0	103,0	100,9	98,6	
Uuendatud programm (nov 2004)	1,2	2,1	2,2	2,3	2,3	-2,9	-2,7	-2,0	-1,4	-0,9	106,0	104,1	101,9	99,2	98,0
Luksemburg															
Uuendatud programm (nov 2003)	2,0	3,0	3,8			-1,8	-2,3	-1,5			5,2	5,0	4,4		
Uuendatud programm (nov 2004)	4,4	3,8	3,3	4,3		-1,4	-1,0	-0,9	-1,0		5,0	5,0	4,6	4,5	
Holland															
Uuendatud programm (okt 2003)	1	2,5	2,5	2,5		-2,3	-1,6	-0,9	-0,6		54,5	53,7	53,0	52,2	
Uuendatud programm (nov 2004)	1,25	1,5	2,5	2,5		-3,0	-2,6	-2,1	-1,9		56,3	58,1	58,6	58,3	
Austria															
Uuendatud programm (nov 2003)	1,9	2,5	2,5	2,4		-0,7	-1,5	-1,1	-0,4		65,8	64,1	62,3	59,9	
Uuendatud programm (nov 2004)	1,9	2,5	2,5	2,2	2,4	-1,3	-1,9	-1,7	-0,8	0,0	64,2	63,6	63,1	61,6	59,1
Portugal															
Uuendatud programm (dets 2003)	1,0	2,5	2,8	3,0		-2,8	-2,2	-1,6	-1,1		60,0	59,7	58,6	57,0	
Uuendatud programm (dets 2004)	1,0	2,4	2,7	2,8		-2,9	-2,8	-2,5	-1,8		62,0	63,1	62,7	61,4	
Soome															
Uuendatud programm (nov 2003)	2,7	2,5	2,4	2,4		1,7	2,1	2,1	2,2		44,7	44,9	45,0	44,6	
Uuendatud programm (nov 2004)	3,2	2,8	2,4	2,2	2,0	2,0	1,8	2,1	2,2	2,0	44,6	43,4	42,5	41,7	41,1
Euroala³															
2003.–2004. a uuendatud programmid	1,9	2,5	2,6	2,5		-2,4	-1,8	-1,3	-0,8		70,1	69,5	68,5	67,6	
2004.–2005. a uuendatud programmid	2,0	2,3	2,4	2,4	2,3	-2,8	-2,2	-1,8	-1,3	-0,8	71,1	70,7	69,7	68,3	68,1

Allikad: 2003.–2004. ja 2004.–2005. a uuendatud stabiilsusprogrammid ja EKP arvutused.

1) Uuendatud stabiilsusprogramm esitati 2003. aasta detsembris ja selle uuendatud versioon esitati 2004. aasta jaanuaris.

2) 17. veebruaril 2005. aastal võttis ECOFINi nõukogu vastu otsuse, milles palus Kreekal vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikele 9 esitada konsolideerimiskava kohta aruande, mille eesmärgiks on saavutada alla 3%line eelarvepuudujääk hiljemalt 2006. aastaks varasema 2005. aasta asemel.

3) Euroala kogusumma arvutatakse iga riigi kohta saadaolevate andmete kaalutud keskmisena.

EELARVEKAVAD AASTATEKS 2005 KUNI 2007–2008

Keskmiselt näevad uuendatud stabiilsusprogrammid ette euroala eelarvetasakaalu pideva, kuid mõõduka paranemise 2005. aastal ja pärast seda. Seda tendentsi toetavad ka kasvav majandusaktiivsus ja uuendatud konsolideerimismeetmed. Euroala eelarvepuudujäägi määr peaks 2005. aastal ootuste kohaselt alanema umbes 0,5 protsendipunkti

ehk 2,2%le SKPst ning euroala valitsemissektori võlakoormus peaks prognooside järgi 2005. aastal vähesel määral langema – 70,7%le SKPst.

Riigieelarve kavad viitavad 2005. aastal euroalal valitsevale mõõdukalt kitsendavale eelarvepoliitilisele hoiakule; samal ajal soodustab ka majandustsükkel veidi eelarvetasakaalu tekkimist. Eelarvepuudujäägi vähendamiseks kavandatud sammud erinevad riigiti märkimisväärselt ning on eriti olulised riikide puhul, kus valitseb hetkel eelarve ülemäärane puudujääk või suur tasakaalustamatus.

Kavandatud eelarve konsolideerimine põhineb peamiselt esmaste kulutuste piiramisel, mis peaks toimuma avaliku sektori tarbimise kohandamise ja sotsiaalkindlustusreformide abil. Mõnes riigis ületavad kavandatud eelarve struktuurse konsolideerimise meetmed programmis ettenähtut, sest nad kompenseerivad osaliselt ajutiste meetmete mõju. Teatud riigid rakendavad ka täiendavaid maksukärpeid, mida kavatakse pea täielikult rahastada kulude kokkuhoidmise teel.

Vaatamata plaanitavatele edusammudele püsib 2005. aastal euroalal ja liikmesriikides siiski märkimisväärne eelarve tasakaalustamatus. Nendest riikidest, kelle suhtes rakendatakse hetkel ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, on Saksamaa, Prantsusmaa ja Holland kinnitanud otsust vähendada 2005. aastal oma eelarvepuudujääki alla 3% SKPst. Kreeka esialgse stabiilsusprogrammi viimane versioon nägi samuti ette 2005. aastaks eelarvepuudujäägi vähendamise alla 3% SKPst, kuid pärast ECOFINi nõukogu otsust on Kreekal palutud esitada 2005. aasta 21. märtsiks aruanne, milles viimane peab ära tooma konsolideerimiskavad eelarvepuudujäägi vähendamiseks alla 3% taseme hiljemalt 2006. aastal. Suure eelarve tasakaalustamatusega, kuid veel mitte ülemäärase eelarvepuudujäägiga riikidest on Itaalia ja Portugal seadnud eesmärgiks eelarvepuudujäägid, mis viitavad vähesele kohandamisele ja jäävad väga lähedale 3%le SKPst.

Võrreldes Euroopa Komisjoni sügisprognoosidega euroala kohta 2005. aastal on stabiilsusprogrammides sisalduvad prognoosid optimistlikumad. Nimetatud asjaolu kajastab suurel määral 2005. aastaks kinnitatud täiendavaid meetmeid teatud euroala riikides pärast komisjoni sügisprognooside avaldamist. Mõnes riigis aitab eelarvet veidi tasakaalustada ka eelmiseks sügiseks prognoositust soodsam makromajanduslik areng.

Pärast 2005. aastat peaks eelarve konsolideerimisel programmide kohaselt toimuma mõõdukas edasimineku tulenevalt soodsamast majanduskeskkonnast. Kitsendav eelarvepoliitika kulude kokkuhoiu näol tõenäoliselt jätkub ja seda eelkõige tasakaalustamata eelarvega riikides. Eelarvepuudujääki peaks aitama vähendada ka majandustegevuse elavnemine ja potentsiaalsest kasvumäärast kõrgem majanduskasv. Ootuste kohaselt alaneb euroala eelarvepuudujääk programmiperioodi jooksul keskmiselt 0,5 protsendipunkti SKPst aastas. Vaatamata mitmele soodsale majanduskasvu aastale peaks euroala keskmine eelarvepuudujääk 2007. aastal olema siiski üle 1%. Seda põhjustavad peamiselt sellised suured euroala riigid, kelle eelarvepuudujääk jääb nimetatud perioodil endiselt suureks.

Eelmiste stabiilsusprogrammidega võrreldes seatakse uuendatud stabiilsusprogrammis üldiseks eesmärgiks vähemambitsioonikas keskpikk eelarvepuudujääk. Vead tulenevad aga täielikult 2004. aastal ületatud eelarvepuudujääkidest. Järgnevatel aastatel peaks kohandamismeetmed jääma üldjoontes samaks.

Tabel 10. Nõukogu arvamused euroala riikide uuendatud stabiilsusprogrammide kohta (2005 kuni 2007–2008¹)

Riik	Eelarvepuudujääk suurem kui 3% SKPst	Tasakaallähedane	Makromajanduslik stsenaarium	Vastavus majanduspoliitika üldsunnistele (BEPG)	Üle 3%lise eelarvepuudujäägi tekkimise oht 2005. aastal või hiljem	Pikaajaline eelarverisk
Belgia (2005–2008)	Ei	Jah, kõigil aastatel	Kajastab usutavaid majanduskasvu eeldusi	Üldjoontes vastab.	Tavapäraste tsükliliste kõikumiste puhul mitte	Präeguse koguvõla juures on teatud risk olemas.
Saksamaa (2005–2008)	Eesmärk on kõrvaldada see 2005. aastaks.	Kuni 2008. aastani mitte	2005. aasta majanduskasvu prognoos näib liialt soodne; pärast seda muutub stsenaarium usutavaks.	Osaliselt vastab; 2007.–2008. aastaks kavandatud vähenemine alla 0,5 protsendipunkti SKPst; ebakindel.	Eelarveseis ei loo piisavat varu normaalsete makromajanduslike kõikumiste jaoks enne 2008. aastat.	Esinevad teatud riskid. Pikaajaline jätkusuutlikkus sõltub liiga palju kavandatud eelarve konsolideerimisest keskpikas perspektiivis ning võlakooormuse vähendamisest.
Hispaania (2005–2008)	Ei	Jah, kõigil aastatel	Suhteliselt optimistlikud	Osaliselt vastab. Soovitatud riigipensionisüsteemi reform tuleb veel ellu viia.	Tavapäraste makromajanduslike kõikumiste puhul mitte	Suhteliselt soodne positsioon, kuid siiski tuleb rakendada täiendavaid meetmeid, eriti pensionireformi.
Prantsusmaa (2005–2008)	Eesmärk on kõrvaldada see 2005. aastal.	Kuni 2008. aastani mitte	Põhineb usutavatel majanduskasvu ootustel.	Osaliselt BEPGga kooskõlas. Tasakaallähedast positsiooni programmeerimisele ei saavuta.	Eelarveseis ei loo piisavat turvavaru normaalsete makromajanduslike kõikumiste tarvis enne 2007. aastat.	Esinevad mõned riskid. Eelolevatel aastatel tuleb läbi viia eelarve lisakonsolideerimine ja täiendavad reformid.
Iirimaa (2005–2007)	Ei	Jah, kõigil aastatel	Põhineb usutavatel majanduskasvu ootustel.	Suures osas BEPGga kooskõlas	Tavapäraste makromajanduslike kõikumiste puhul mitte	Eelarvepositsioon on suhteliselt soodne.
Itaalia (2005–2008)	Ei	Kuni 2008. aastani mitte	Põhineb pisut liiga soodsatel majanduskasvu eeldustel.	Osaliselt vastab. Programm ei näe ette tasakaallähedase või ülejäägis eelarvepositsiooni saavutamist.	2005. ja 2006. aastal ei loo eelarveseis piisavat turvavaru normaalsete makromajanduslike kõikumiste tarvis.	Esinevad mõned riskid. Sõltub eelarveta seotud eesmärkide täielikust täitmisest ja pensionireformist. Eelarvepositsioon võiks olla suhteliselt soodne.
Luksemburg (2005–2007)	Ei	Jah, kõigil aastatel	Põhineb usutavatel majanduskasvu ootustel.	-	Eelarveseis ei loo piisavat varu normaalsete tsükliliste kõikumiste tarvis.	Tundub olevat soodsas seisus.
Holland (2005–2007)	Ei	Kuni 2007. aastani mitte	Üldjoontes usutav.	Osaliselt vastab. Edasiminek tasakaallähedase eelarvepositsiooni saavutamise suunas pärast 2005. aastat puudub.	2006.–2007. aastal ei loo eelarveseis piisavat varu normaalsete makromajanduslike kõikumiste tarvis.	Pikaajalise jätkusuutlikkuse seisukohast suhteliselt soodne seis.
Austria (2005–2008)	Ei	Ei, mitte enne 2008. aastat.	Realistlik, kuid 2007.–2008. aastal liiga soodne.	Osaliselt vastab; tsükliliselt kohandatav eelarveseis halveneb märgatavalt 2005. aastal.	Tavapäraste makromajanduslike kõikumiste puhul mitte	Tundub olevat suhteliselt soodsas seisus.
Soome (2005–2008)	Ei	Jah, kõigil aastatel	Põhineb üsna ettevaatlikel kasvuootustel.	Üldjoontes vastab.	Tavapäraste makromajanduslike kõikumiste puhul mitte	Pikaajalise jätkusuutlikkuse seisukohast on eelarvepositsioon soodne.

¹) ECOFINi nõukogu poolt 18. jaanuaril, 17. veebruaril ja 8. märtsil 2005 esitatud arvamused riikide poolt 2004. aasta lõpus esitatud programmide kohta.

KESKPIKKADE EESMÄRKIDE HINDAMINE

Stabiilsusprogramme tuleb hinnata asutamislepingus ning stabiilsuse ja majanduskasvu paktis sätestatud nõuete valguses. Kõige tähtsam eesmärk on vältida ülemäärast eelarvepuudujääki või korrigeerida seda õigeaegselt. Lisaks eeltoodule näeb stabiilsuse ja majanduskasvu pakt ette, et riigid peavad saavutama keskpika perioodi jooksul tasakaalulähedase või ülejäägis eelarveseisundi, et tugevdada euroala riikide rahanduse jätkusuutlikkust ning tagada automaatsete tasakaalustamismehhanismide turvaline toimimine. Vastavalt eurosüsteemi riikide 2002. aasta oktoobri kokkuleppele tuleb tasakaalulähedase või ülejäägis eelarve saavutamiseks rakendada konsolideerimisel vähemalt 0,5% nõuet SKPst aastas. Eelarvekadade aluseks olevad makromajanduslikud eeldused peavad olema realistlikud ning meetmed selgelt määratletud. 2003.–2005. aasta majanduspoliitika üldsüünelised (BEPG) ja nende 2004. aastal ajakohastatud versioon kutsuvad tegema edusamme struktuurireformide elluviimisel, et saavutada jätkusuutlikum ja majanduskasvu kiirendav rahanduspoliitika euroala riikides. Rahanduspoliitika osas antud institutsionaalsete lubaduste ja suuniste eesmärgiks on kaitsta euroala riikide rahanduse usaldusväärsust ning seeläbi majanduse stabiilsust.

Ülaltoodu taustal väljendavad viimased uuendatud stabiilsusprogrammide versioonid teatud edasiminekut, kuid endiselt on põhjust ka muret tunda. Prognooside kohaselt peaks euroala keskmine eelarvepuudujääk püsivalt langema, kuid eelarvete konsolideerimise tempo on nii aeglane, et programmiperioodi lõpul valitseb euroala eelarves endiselt märkimisväärne puudujääk ja seda vaatamata kolmele aastale, mil majanduskasv prognoositakse potentsiaalilähedaseks või üle selle. Lisaks peaks keskmine võlamäär nimetatud perioodi jooksul ootuste kohaselt alanema ainult veidi ja moodustama umbes 70% SKPst. Seetõttu valitseb risk, et liikmesriigid ei kasuta oma eelarvete korrastamiseks oodatavaid majandustingimusi piisaval määral ära ning kordavad seega eelmisel majanduskasvu kiirenemise perioodil tehtud vigu.

Euroala näitajad kajastavad ka liikmesriikides toimunud väga erinevaid rahapoliitilisi arengusuundi (tabelis 10 on toodud ülevaade ECOFINi nõukogu seisukohtadest uuendatud stabiilsusprogrammide kohta). Positiivsest küljest vaadatuna peaksid kõik riigid peale ühe korrigeerima 2005. aastal oma ülemääraseid eelarvepuudujääke. Ainult mõned riigid kavatsevad säilitada või saavutada stabiilse eelarveseisundi keskpika perioodi jooksul. Samas ei saavuta vähemalt pooled euroala riigid tasakaalulähedast eelarveseisundit programmiperioodi lõpuks. Paljudel juhtudel rajaneb eelarvekadade realiseerumine mõnevõrra optimistlikule makromajanduslikule stsenaariumile. Lisaks ei sõltu tasakaalustamata eelarvega riikides nende kehtestatud keskpikkade eesmärkide saavutamine ainult majanduskeskkonnast, vaid eeldab ka konsolideerimismeetmete täpset ja õigeaegset määratlemist ning rakendamist.

Euroala riikide rahanduse jätkusuutlikkuse ja soodsa majanduskeskkonna osas ootavad ees suured ülesanded. Tulude ja kulude suhe SKPse ning rahvastiku vananemisest tulenevad võimalikud kohustused püsivad kõrgel peaaegu kogu euroalal. Kuigi mitmed liikmesriigid kavandavad edasisi samme oma sotsiaalkindlustussüsteemi reformimise suunas, pole taolised reformid alati piisavalt edasipüüdlidud, konkreetsed ega põhjalikud. Seetõttu tuleb teha suuremaid jõupingutusi, et suurendada euroala kasvupotentsiaali ja olla valmis demograafilistest muutustest tingitud rahanduslikeks mõjudeks vastavalt Lissaboni strateegiale, BEPG riikide strateegiatele ning peamistele riskidele.

RIIGID, STRATEEGIAD JA PEAMISED OHUD

Ülemäärane eelarvepuudujääk valitses 2004. aastal neljas riigis ning nende uuendatud stabiilsusprogramm annab üsna segase pildi. Saksamaa ja Prantsusmaa plaanivad vähendada oma eelarvepuudujääki kuni 3%le SKPst või alla selle ning täidavad seega antud lubadusi. Holland kavatses saavutada veidi alla 3%lise eelarvepuudujäägi SKPst. Kõik see on igati pooldatav, kuigi esimesel kahel juhul, kus seatud eesmärgid aitavad saavutada ühekordselt rakendatavad meetmed, jääb eelarvepoliitiline olukord endiselt äärmiselt haavatavaks. Keskpikas perspektiivis on kõigil kolmel riigil kavas liikuda väga aeglaselt edasi tasakaalulähedase või ülejäägis eelarveseisundi poole, mida ei saavutata 2007. aastaks.

Kreeka puhul on ECOFINi nõukogu vastavalt asutamislepingu artikli 104 lõikele 8 otsustanud, et 2005. aastal pole riigi ülemäärase eelarvepuudujäägi vähendamiseks astunud tõhusaid samme ning see ei vasta artikli 104 lõikes 7 sätestatud nõukogu soovitudele. Hiljem võttis nõukogu artikli 104 lõike 9 alusel vastu otsuse, millega teavitatakse Kreekat vajadusest rakendada ülemäärase eelarvepuudujäägi likvideerimise meetmeid, kuid samas on ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tähtaeg nihutatud 2005. aastalt 2006. aastale.

On oluline ja õige, et Kreeka suhtes rakendatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluses on astunud järgmised sammud. See väljendab Euroopa Komisjoni ja nõukogu soovi liikuda edasi vastavalt menetluskorrale. Samas tekitab muret ülemäärase eelarvepuudujäägi likvideerimiseks antud tähtajapikendus. See kehtestab Kreekale vähem edasipüüdliku eesmärgi kui 2005. aasta eelarvesse oli kavandatud, ning loob võimalused nimetatud eeskirjade ja korra mitmemõtteliseks tõlgendamiseks. Samuti võib see vähendada fiskaalraamistiku usaldusväarsust, eriti kui arvestada asjaolu, et tähtajapikendus järgnes suurtele süsteemi läbipaistvusega seotud probleemidele, andmete ulatuslikule ümberhindamisele ning ebasobivale ekspansiivsele poliitikale 2004. aastal. Tuleb teha kõik selleks, et taolised sammud ei õõnestaks moraali. Riigid ei tohi arvata, et eelarve tasakaalustamatus peabki olema nii suur, et saada ülemäärase eelarvepuudujäägi likvideerimiseks soodne tähtaeg. See oleks vastuolus pakti eesmärgiga, mille kohaselt peavad riigid hoiduma ülemäärase eelarvepuudujäägi tekkimisest ning selle tekkimisel puudujäägi viivitamatult likvideerima. Lisaks võib tähtajapikenduse andmisel olla vastupidine mõju, kui edasipüüdlike reformide läbiviimine hilineb ning mure riigi rahanduse stabiilsuse pärast kahjustab usaldusväarsust.

Ülemäärase eelarvepuudujäägiga riigid peavad nüüd aktiivselt antud lubadusi täitma asuma. Oodatust suurema majanduskasvu või muude tegurite abil teenitud ülemääraseid tulusid tuleks kasutada puudujäägi kiiremaks likvideerimiseks. Samuti peavad kõik liikmesriigid programmiperioodi lõpuks saavutama tasakaalulähedase või ülejäägis eelarveseisundi. Eelarvekavad peavad tuginema realistlikele makromajanduslikele stsenaariumidele, olema piisavalt edasipüüdlikud ja määratlema täpsed konsolideerimismeetmed, millega saab vähendada uue suure eelarvepuudujäägi tekkimise või selle jätkumise riski. Sihipärane konsolideerimine ei pruugi avaldada majandusaktiivsusele negatiivset mõju, kui see moodustab osa ulatuslikust reformistrateegiast. Niisugune strateegia ei peaks olema seotud mitte üksnes ülemäärase eelarvepuudujäägi, vaid ka ülimalt moonutatud maksurežiimi, ebaefektiivsete kulumäärade ja -struktuuride ning rahvastiku vananemisest tingitud tulevaste kaudsete kohustustega.

Suur eelarve tasakaalustamatus valitseb ka mitmetes teistes riikides, eriti Itaalias ja Portugalis. Need riigid plaanivad lõpetada ajutiste meetmete rakendamise, kuid eelarvekavad näitavad vähemalt mõne aasta pärast ebapiisavat konsolideerimist. Järelikult jääb ülemäärase eelarvepuudujäägi taastekkimise risk lühemas perspektiivis endiselt kõrgeks. Tasakaalulähedane eelarveseisund saavutatakse alles programmiperioodi lõpuks, kui üldse. Eelarve eesmärkideni jõudmine on seotud riskidega, mis tulenevad peamiselt optimistlikest majanduskasvu ootustest ning ebapiisavalt määratletud või tagasilööke andvatest kohandamismeetmetest. Nimetatud riigid peaksid rakendama meetmeid õigeaegselt ja täitma hoolikalt oma eelarvet, et tagada automaatsete tasakaalustusmehhanismide toimimine ilma 3%lise eelarvepuudujäägi piiri ületamata. Piisavalt kiire edasimineku stabiilse eelarveseisundi saavutamise ja valitsemissektori võlakoormuse vähendamise poole on kindlustatud ning konsolideerimine parimal viisil ühildatud usutava ja usaldusväärsust kasvatava reformistrateegiaga.

Ülejäänud liikmesriigid peavad säilitama oma stabiilse eelarveseisundi, viies läbi vajalikud struktuurireformid. See aitab tugevdada ka euroala riikide rahanduse jätkusuutlikkust ning loob eeldused pikaajaliseks tugevaks majanduskasvuks. Selles kontekstis on majandusliku stabiilsuse saavutamist võimalik toetada automaatsete tasakaalustamismehhanismide abil.

6 VAHETUSKURSI JA MAKSEBILANSI ARENG

6.1 VAHETUSKURSID

Valuutaturul tegi euro pärast esialgset mõningast langust 2005. aasta veebruaris läbi väikese kallinemise enamiku põhivaluutade suhtes. Kaubanduse osakaaluna oli euro tugevnemine kõige märgatavam Jaapani jeeni ja USA dollari suhtes. Euro nominaalne efektiivne vahetuskurss oli 2. märtsil peaaegu sama mis jaanuari lõpus ja 1,3% kõrgem kui 2004. aasta keskmine.

USA DOLLAR / EURO

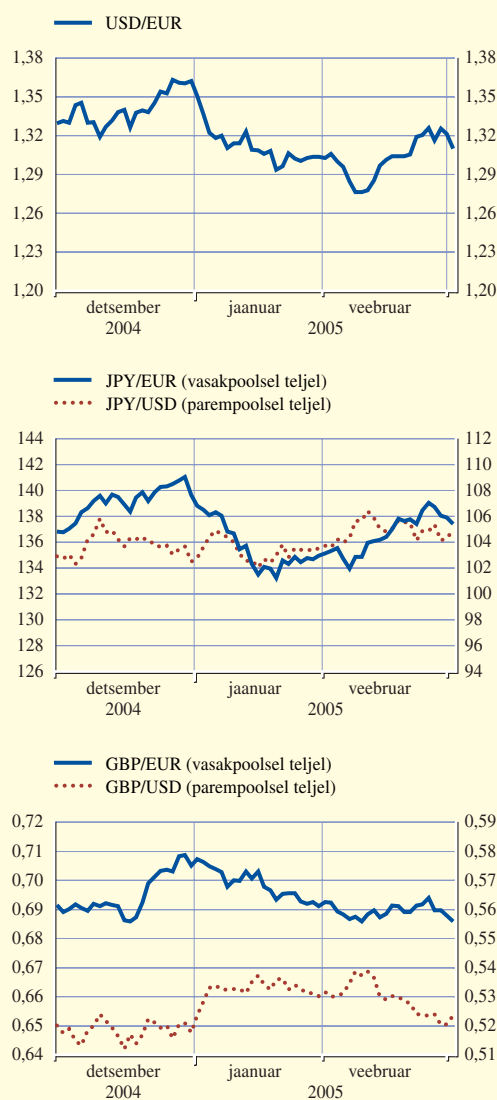
Pärast veebruari esimesel poolel aset leidnud nõrgenemist USA dollari suhtes tegi euro kuu teisel poolel läbi kallinemise, saavutades 2. märtsiks mõnevõrra kõrgema taseme kui jaanuari lõpus (vt joonist 44). Euro/dollari vahetuskursi kõikumised, mis peegeldasid USA dollari vahetuskursi samalaadset arengut teiste peamiste valuutade suhtes, on ilmselt seotud muutustega turuosaliste hinnangus selle kohta, millised on USA jooksevkonto võimaliku kohanemise võimalused ja kiirus. Konkreetsemalt tähendab see, et USA dollari tugevnemine euro ja teiste peamiste valuutade suhtes veebruari esimesel poolel näis olevat seotud USA välistajanduse tasakaalutuse osas valitsenud mure hajumisega. See oli tingitud USA poliitikakujundajate julgustavatest avaldustest, milles väljendati valmisolekut tegeleda aktiivsemalt eelarvepuudujäägi küsimusega. Kuu lõpus näis turuosaliste esialgne optimism USA jooksevkonto ja eelarvepoliitika väljavaadete osas siiski asenduvat ettevaatlikuma suhtumisega. Uudised selle kohta, et Aasia keskpangad kaaluvad oma välisvaluutareserve mitmekesistamist, süvendasid muret taas ja avaldasid USA vääringule teatavat mõju, eelkõige veebruari lõpupoole. 2. märtsil oli euro kurss USA dollari suhtes 1,31 ehk 0,5% kõrgem kui jaanuari lõpus ja 5,3% kõrgem kui 2004. aasta keskmine.

JAAPANI JEEN / EURO

Pärast kauplemist üsna kitsas vahemikus on Jaapani jeen alates veebruari teisest nädalast euro suhtes teinud läbi languse.

Joonis 44. Valuutakursside liikumine

(päevased andmed)

Allikas: EKP.

See areng näitas algselt Jaapani jeeni üldist nõrgenemist, mis viitas olemasolevate andmete põhjal turuootuste vähenemisele seoses peagi aset leidva Hiina jüaani vahetuskursi paindlikkuse suurenemisega. Vaatlusperioodi lõpus süvendas Jaapani jeeni nõrgenemist euro suhtes veelgi uudis SKP negatiivsest reaalkasvust Jaapanis 2004. aasta viimase kolme kvartali jooksul. 2. märtsil 2005 oli euro kurss Jaapani jeeni suhtes 137,4 ehk 1,8% kõrgem kui jaanuari lõpus ning 2,2% kõrgem kui 2004. aasta keskmine.

EL-I LIIKMESRIIKIDE VÄÄRINGUD

Vahetuskursimehhanismi ERM2 osas kõikusid Taani kroon ja Sloveenia tolar väga kitsas vahemikus, jäädes oma keskkursi lähedale (vt joonist 45). Eesti kroon ja Leedu liti jäid oma ERM2 keskkursi suhtes muutumatuks kooskõlas Eesti ja Leedu ühepoolse kohustusega hoida valuutakomitee süsteemis fikseeritud vahetuskursi ERM2 standardse kõikumisvahemiku raames.

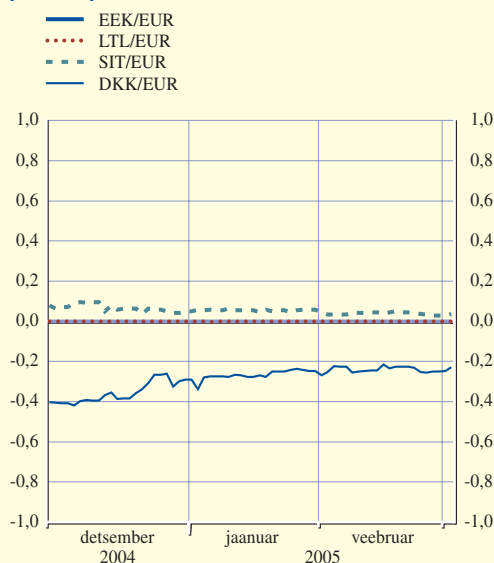
Teistest ELi liikmesriikide vääringutest nõrgenes euro pisut naelsterlingi suhtes, tehes veebruari jooksul läbi mõningase lühiajalise kõikumise, mis oli peamiselt tingitud vastandlikest andmetest-ühelt poolt kajastasid need Ühendkuningriigi suurt tööstustoodangut 2004. aasta detsembris ja teisalt tarbijate väikest nõudlust. 2. märtsil kaubeldi euroga naelsterlingi suhtes kursiga GBP 0,69, mis on 0,8% madalam kui jaanuari lõpu näitaja ja 1,1% kõrgem kui 2004. aasta keskmine. Veebruaris jätkas euro nõrgenemist Poola zloti (4,2%) ja Tšehhi krooni suhtes (1,6%), mis viis mõlemad vääringud euro suhtes kahe aasta kõrgeimale tasemele; samuti jätkas euro nõrgenemist Ungari forinti (1,4%), Slovakkia krooni (0,8%) ja Rootsi krooni (0,5%) suhtes. Küprose naela, Läti liti ja Malta liiri suhtes jäi euro kurss üldjoontes muutumatuks.

MUUD VÄÄRINGUD

Teiste vääringute osas kahanes euro vahetuskurs jaanuari lõpust kuni 2. märtsini Šveitsi frangi suhtes 0,4%. Muude samal ajavahemikul aset leidnud tähtsamate muutuste osas tuleks nimetada euro kallinemist Kanada dollari suhtes (0,7%) ja odavnemist Taiwani dollari (2,3%) ja Korea vonni (1,3%) suhtes. Viimane muutus viitas osaliselt alates 2004. aasta teisest poolest kestvale üldisele suundumusele, mille kohaselt on need kaks Aasia vääringut USA dollari suhtes kallinenud, kuid samuti mõjutasid nimetatud suundumust spekulatsioonid võimaliku nihke üle mõningate Aasia keskpankade välisvaluutareservide valuutakomponentides.

Joonis 45. Valuutakursside liikumine ERM2 raames

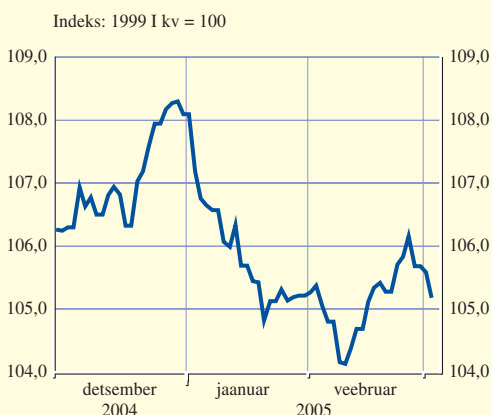
(päevased andmed; kõrvalekalle keskpärisest protsendipunktides)

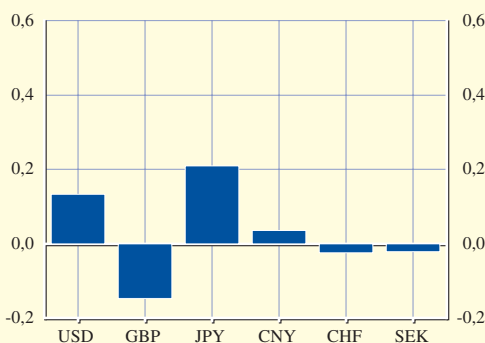
Allikas: EKP.
Märkus. Keskkursist üles- või allapoole liikumine viitab sellele, et vääring on vastavalt kõikumisvahemiku nõrgemal või tugevamal poolel. Taani krooni puhul on kõikumisvahemik $\pm 2,25\%$; kõikide teiste vääringute puhul kohaldatakse standardset kõikumisvahemikku $\pm 15\%$.

Joonis 46. Euro efektiivne vahetuskurs ja selle osad¹

(päevased andmed)

Osakaal efektiivse vahetuskursi muutustes² 31. jaanuar – 2. märts 2005 (protsendipunktid)

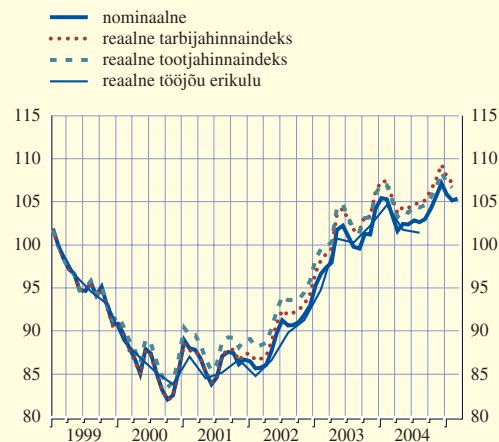
Allikas: EKP.

1) Indeksi ülespoole liikumine tähendab euro kallinemist euroala kõige olulisemate kaubanduspartnerite ja kõigi euroalaväliste ELi liikmesriikide vääringute suhtes.

2) Osakaalu EER-23 muutustes näidatakse ainult euroala kuue peamise kaubanduspartneri vääringute suhtes. Muutuste arvutamisel kasutatakse vastavaid kaubanduse osakaalusid indeksis EER-23.

Joonis 47. Euro nominaalsed ja reaalsed efektiivsed vahetuskursid¹

(kuised/kvartaalsed andmed; indeks: 1999 I kv = 100)

Allikas: EKP.

1) EER-23 indeksi liikumine ülespoole näitab euro kallinemist. Kuiste andmete viimased vaatlused pärinevad 2005. aasta veebruarist. Reaalsele töötleva tööstuse tööjõu erikulule tugineva EER-23 viimane vaatlus pärineb 2004. aasta III kvartalist ja on osaliselt hinnanguline.

EURO EFEKTIIVNE VAHETUSKURSS

2. märtsil 2005 oli euro nominaalne efektiivne vahetuskurs mõõdetuna euroala 23 olulise kaubanduspartneri vääringute suhtes jaanuari lõpuga võrreldes peaaegu muutumatu ja 1,3% kõrgem kui 2004. aasta keskmine (vt joonist 46). Euro efektiivse vahetuskursi kallinemise põhjuseks oli euro tugevnemine vääringute suhtes, millel on suhteliselt suur kaal väliskaubanduse osatähtsusega kaalutud vahetuskursside korvis, s.o Jaapani jeeni, USA dollari ja Hiina juaani suhtes. Seda tasakaalustas veidi ainult euro nõrgenemine naelsterlingi ja Poola zloti suhtes.

Euro reaalne efektiivne vahetuskurs, mis põhineb erinevatel kulu- ja hinnaindeksitel, on kulgenud paralleelselt nominaalse indeksi arenguga (vt joonist 47). Kõige värskemad andmed näitavad, et pärast suhtelist stabiilsust 2004. aasta maist kuni septembrini on euro reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid 2004. aasta viimase kolme kuu jooksul kerkinud, seda peamiselt euro kallinemise tõttu. See on toonud kaasa hindade konkurentsivõimelisuse kahanemise euroala ettevõtete jaoks. 2005. aasta veebruaris oli tarbijahindade arengul põhinev reaalne efektiivne vahetuskurs 1,3% kõrgem kui 2004. aasta keskmine tase, samas kui tootjahindade muutustele tuginedes oli see 1,2% nimetatud tasemest kõrgem.

6.2 MAKSEBILANSS

2004. aasta neljandas kvartalis kasvas kaupade ja teenuste euroalaväline eksport 0,5%, samas kui kaupade ja teenuste import kasvas 1,2%, andes märku kolmandas kvartalis registreeritud impordi kiire kasvutempo aeglustumisest. 2004. aastal tervikuna oli euroala jooksevkonto ülejääk 40,2 miljardit eurot, s.t umbes 0,5% SKPst, võrrelduna 2003. aasta 22,2 miljardi euroga (umbes 0,3% SKPst). Selle kasvu põhjuseks oli väiksem tulude konto ja vähemal määral ka ülekannete konto puudujääk, samuti suurem teenuste konto ülejääk. 2004. aastal moodustas euroala kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute netosissevool 18,3 miljardit eurot, 2003. aastal oli netosissevool 38,3 miljardit eurot.

JOOKSEVKONTO JA KAUBANDUS

Euroala sesoonselt kohandatud jooksevkonto ülejääk oli 2004. aasta detsembris 2,7 miljardit eurot (sesoonselt kohandamata ülejääk oli 6,6 miljardit eurot). See kajastas kaupade ja teenuste konto ülejääki, mida tasakaalustas osaliselt ülekannete ja tulu konto puudujääk.

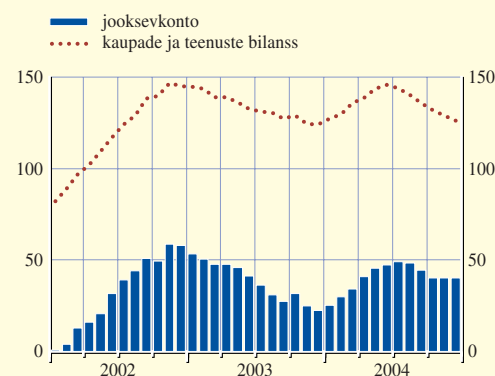
Võrreldes 2004. aasta novembri uuendatud andmetega suurenes sesoonselt kohandatud jooksevkonto ülejääk detsembris 1,0 miljardit eurot; selle põhjuseks oli kaupade konto ülejäägi suurenemine (1,4 miljardit eurot) ja ülekannete konto puudujäägi langus, mida ainult osaliselt tasakaalustasid väiksem teenuste konto ülejääk ja suurem tulude konto puudujääk.

Kvartaalsete näitajate osas suurenesid kaupade eksport ja import 2004. aasta neljandas kvartalis sarnases suurusjärjestuses, vastavalt 1,9% ja 2,1%, samas kui teenustega kauplemine oli märkimisväärselt aeglasem ning teenuste eksport ja import tegid tegelikult läbi languse (vastavalt 4% ja 1,7%). Selle tulemusena suurenes neljandas kvartalis kaupade ja teenuste kogueksport 0,5% ning kaupade ja teenuste koguimport 1,2%.

Vaadeldes kaubanduse arengut kogu 2004. aasta jooksul, täheldati 12 kuu sesoonselt kohandatud kaupade ja teenuste konto ülejäägis kahte peamist liikumist: esialgne tõus kuni juunini ning sellele järgnenud langus kuni detsembrini (vt joonist 48). Esialgne suurenemine oli tingitud väga jõulisest kaupade ja teenuste ekspordist 2004. aasta esimesel poolel, mille peamiseks põhjuseks oli suur välisnõudlus. 2004. aasta teisel poolel ekspordikasv aeglustus – osaliselt oli selle põhjuseks loium välisnõudlus sellel ajavahemikul, samuti võis oma osa olla euro varasema kallinemise järelmõjul. Langus oli samuti tingitud suurest impordikasvust 2004. aasta teises ja kolmandas kvartalis,

Joonis 48. Euroala jooksevkonto ning kaupade ja teenuste bilanss

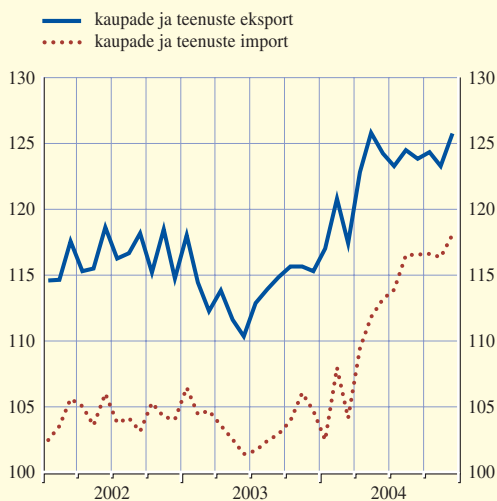
(mld EUR; 12 kuu kumulatiivsed andmed; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

Joonis 49. Euroala kaupade ja teenuste eksport ja import

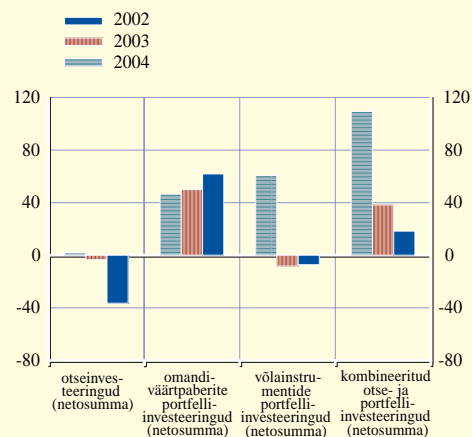
(mld EUR; kolme kuu libisev keskmine; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

Joonis 50. Otse- ja portfelliinvesteeringute netovoog

(mld EUR)

Allikas: EKP.

mis oli kooskõlas nii sellel ajavahemikul täheldatud kõrgema naftahinnaga kui ka kolmandas kvartalis registreeritud impordimahukate euroala kulukomponentide kasvuga (investeeringud ja eriti varud) (vt joonist 49).

2004. aastal tervikuna oli euroala jooksevkonto ülejääk 40,2 miljardit eurot, s.t umbes 0,5% SKPst, võrrelduna 2003. aasta 22,2 miljardi euroga (umbes 0,3% SKPst). Selle kasvu põhjuseks oli väiksem tulude konto ja vähemal määral ka ülekannete konto puudujääk, samuti suurem teenuste konto ülejääk. Tulude puudujäägi vähenemine oli peamiselt tingitud väljastpoolt euroala saadud laenude suuremast mahust võrreldes 2003. aastaga. Kaupade konto ülejääk jäi 2004. aastal üldiselt muutumatult umbes 105 miljardi euro tasemele, kuna nii import kui ka eksport suurenesid ligikaudu 90 miljardit eurot.

FINANTSKONTO

2004. aasta detsembris täheldati euroala kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute suurt netosissevoolu – 44,4 miljardit eurot, mis kajastab omandiväärtpaberite investeeringute (40 miljardit eurot) ja palju väiksemas ulatuses ka otseinvesteeringute (7,3 miljardit eurot) netosissevoolu. Netorahavood võlainstrumentidesse olid tasakaalulähedased. Omandiväärtpaberite investeeringute arengut mõjutas peamiselt euroala omandiväärtpaberite suur netosoetamine mitteresidentide poolt (28,9 miljardit eurot).

Kogu 2004. aastal moodustas kombineeritud otse- ja portfelliinvesteeringute netosissevool 18,3 miljardit eurot, 2003. aastal oli netosissevool 38,3 miljardit eurot. Madalam euroala positiivne kapitali ja finantskonto tulenes peamiselt otseinvesteeringute suurenenud netoväljavoolust, mida tasakaalustas ainult osaliselt portfelliinvesteeringute kiirem netosissevool (vt joonist 50).

Muutused otseinvesteeringutes olid peamiselt tingitud välismaiste otseinvesteeringute sissevoolu järkjärgulisest vähenemisest euroalal, mille põhjuseks oli peamiselt see, et mitteresidentide investeeringud euroala aktsiakapitali moodustasid ainult kolmandiku 2003. aasta tulemusest. See langus oli suurem kui mõõn, mille tegid läbi euroala residentide otseinvesteeringud aktsiakapitali välismaal, ning selle põhjuseks võivad osaliselt olla teiste maailma piirkondade paremad majandustulemused kui euroalal 2004. aastal.

Kiirem portfelliinvesteeringute netosissevool tulenes peamiselt euroala omandiväärtpaberite suurenenud netosoetamisest mitteresidentide poolt. Turu-uuringud kajastasid välisinvestorite uuenenud huvi euroala omandiväärtpaberite vastu ning turuosalisel viitasid sellele, et euroala aktsiad olid muutunud hinna osas suhteliselt atraktiivsemaks. Sellele arengule võis kaasa aidata ka ootus, et euro kallineb 2004. aastal.

Võlainstrumentide osas olid piiriülesed vood 2003. ja 2004. aastal sarnases suurusjärjestuses, moodustades nii varade kui ka kohustuste poolel umbes 200 miljardit eurot. Kohustuste osas ei soodustanud euroala lühiajaliste intressimäärade madal tase välisinvesteeringuid euroala rahaturuinstrumentidesse – mitteresidendid investeerisid 2004. aastal peaaegu eranditult euroala võlakirjadesse. Varade osas paigutasid euroala investorid umbes 75% oma rahvusvahelisest võlainstrumentide portfelist võlakirjadesse ja 25% rahaturuinstrumentidesse. Taoline paigutus näitab, et residendid pidasid 2004. aastal rahvusvahelisi võlakirju vähem tähtsaks kui 2003. aastal. See võis olla seotud kapitalikahjude etteaimamisega, mille põhjuseks oli ootus USA kõrgemate pikaajaliste intressimäärade suhtes. Tegelikult kahanesid euroala võlakirjade vood Ameerika Ühendriikidesse 75 miljardist eurost 2003. aastal 29 miljardi euroni 2004. aasta esimese kolme kvartali jooksul.

EUROALA STATISTIKA

SISUKORD¹

EUROALA ÜLEVAADE

Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest **S5**

I RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

- 1.1 Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne **S6**
- 1.2 EKP baasintressimäärad **S7**
- 1.3 Eurosüsteemi rahapoliitiliste operatsioonide kaudu jaotatud instrumendid **S8**
- 1.4 Kohustuslik reserv ja likviidsus **S9**

2 RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

- 2.1 Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss **S10**
- 2.2 Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss **S11**
- 2.3 Rahandusstatistika **S12**
- 2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus **S14**
- 2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus **S17**
- 2.6 Rahaloomeasutuste väärtpaberite jaotus **S20**
- 2.7 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete ümberhindamine **S21**
- 2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa **S22**
- 2.9 Euroala investeerimisfondide koondbilanss **S24**
- 2.10 Investeerimispoliitika ja investori liigi alusel jaotatud euroala investeerimisfondide varad **S25**

3 FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

- 3.1 Reaalsektorite peamised finantsvarad **S26**
- 3.2 Reaalsektorite peamised kohustused **S27**
- 3.3 Kindlustusettevõtete ja pensionifondide peamised finantsvarad ja -kohustused **S28**
- 3.4 Aastane sääst, investeringud ja rahastamine **S29**

4 FINANTSTURUD

- 4.1 Väärtpaberite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja vääringu kaupa **S30**
- 4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) esialgse tähtaja ja emitendi sektori kaupa **S31**
- 4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) aastased kasvumäärad **S33**
- 4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad **S35**
- 4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes **S37**
- 4.6 Rahaturu intressimäärad **S39**
- 4.7 Riigivõlakirjade tootlus **S40**
- 4.8 Aktsiaturgude indeksid **S41**

5 HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

- 5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud **S42**
- 5.2 Toodang ja nõudlus **S45**
- 5.3 Tööturud **S49**

¹ Täiendava teabe saamiseks võtke meiega ühendust elektronposti aadressil: statistics@ecb.int. Pikemate perioodide kohta leiata andmed ka EKP veebileheküljelt (<http://www.ecb.int>).

6	RIIGI RAHANDUS	
6.1	Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S50
6.2	Valitsemissektori võlg	S51
6.3	Võla muutus	S52
6.4	Kvartaalsed tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak	S53
7	VÄLISMAJANDUS	
7.1	Maksebilanss	S54
7.2	Maksebilansi rahaline esitus	S59
7.3	Kaubad	S60
7.4	Rahvusvaheline investeerimispositsioon	S62
7.5	Rahvusvahelised reservid	S64
8	VAHETUSKURSID	
8.1	Efektiivsed vahetuskursid	S66
8.2	Kahepoolsed vahetuskursid	S67
9	EUROALAVÄLINE ARENG	
9.1	Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides	S68
9.2	Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis	S69
	JOONISTE LOETELU	S71
	TEHNILISED MÄRKUSED	S72
	ÜLDMÄRKUSED	S76

MUUDATUSED

Nüüdsest sisaldab tabel 7.2.5 (Kaubad, geograafiline jaotus) andmeid ka kaubavahetuse kohta Hiina, Venemaa ja Türgiga.

Tabelites kasutatud tingmärgid

“-”	andmed puuduvad / andmed pole kohaldatavad
“.”	andmed pole veel saadaval
“...”	null või mitteamestatud
“miljard”	10 ⁹
(t)	tinglik

EUROALA ÜLEVAADE

Kokkuvõte euroala majandusnäitajatest
(aastane muutus protsentides, kui pole viidatud teisiti)

1. Rahanduspoliitika areng ja intressimäärad

	M1 ¹	M2 ¹	M3 ^{1,2}	M3 ^{1,2} 3 kuu liikuv keskmine (keskel)	Rahaloomeasutuste laenuid euroala residentidele, v.a rahaloomeasutustele ja valitsemis-sektorile ¹	Väärtpaberid, v.a kaupu ja mittefinantseeritud pakkuvate ettevõtete ja mitterahaloomeasutuste poolt eurodes emiteeritud aktsiad ¹	3 kuu intressimäär (EURIBOR, protsenti aastas, perioodi keskmised)	10-aastase tähtajaga riigivõlakirjade tootlus (protsenti aastas, perioodi keskmised)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2003	10,9	8,0	8,1	-	4,9	20,2	2,33	4,16
2004	10,0	6,3	5,8	-	6,0	11,3	2,11	4,14
2004 I kv	11,0	7,2	6,4	-	5,4	15,8	2,06	4,15
II kv	10,2	6,0	5,4	-	5,6	10,7	2,08	4,36
III kv	9,6	5,8	5,6	-	6,2	10,0	2,12	4,21
IV kv	9,3	6,4	6,0	-	6,8	9,1	2,16	3,84
2004 sept	9,7	6,3	6,0	5,8	6,5	8,8	2,12	4,11
okt	9,0	6,3	5,8	6,0	6,7	8,5	2,15	3,98
nov	9,8	6,5	6,0	6,1	6,9	9,5	2,17	3,87
dets	8,4	6,5	6,4	6,3	7,0	9,5	2,17	3,69
2005 jaan	9,2	6,9	6,6	.	7,3	.	2,15	3,63
veebr	2,14	3,62

2. Hinnad, toodang, nõudlus ja tööturud

	ÜTHI	Tööstustoodangu tootjahinnad	Tööjõukulu tunnis	Reaalne SKP	Tööstustoodang, v.a ehitus	Tootmisvõimsuse rakendusaste (protsentides)	Tööhõive	Tööpuudus (protsenti tööjõust)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2003	2,1	1,4	2,8	0,5	0,3	81,1	0,2	8,9
2004	2,1	2,3	.	1,8	1,9	81,7	.	8,9
2004 I kv	1,7	0,2	2,8	1,6	1,0	81,1	0,2	9,0
II kv	2,3	2,0	2,2	2,2	3,1	81,6	0,3	8,8
III kv	2,2	3,1	1,9	1,9	2,9	82,1	0,4	8,9
IV kv	2,3	3,8	.	1,6	0,8	82,1	.	8,8
2004 sept	2,1	3,3	-	-	3,7	-	-	8,9
okt	2,4	4,1	-	-	1,0	82,1	-	8,8
nov	2,2	3,7	-	-	0,4	-	-	8,8
dets	2,4	3,5	-	-	1,0	-	-	8,9
2005 jaan	1,9	3,9	-	-	.	82,0	-	.
veebr	2,0	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksebilanss, reservid ja vahetuskursid

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti)

	Maksebilanss (netotehingud)				Reservid (perioodi lõpu positsioonid)	Euro efektiivne vahetuskurs: EER-23 ³⁾ (indeks, 1999 I kv = 100)		USD/EUR vahetuskurs
	Jooksev- ja kapitalikontod	Kaubad	Otseinvesteeringud	Portfelli-investeeringud		Nominaalne	Reaalne (THI)	
2003	35,0	105,3	-3,4	41,7	306,5	99,9	101,7	1,1312
2004	57,3	105,7	-36,4	54,7	279,6	103,8	105,9	1,2439
2004 I kv	17,2	28,6	-23,6	-3,1	308,4	104,7	106,7	1,2497
II kv	9,9	31,5	-12,9	21,7	301,4	102,1	104,1	1,2046
III kv	14,0	24,6	5,3	3,6	298,2	102,8	104,9	1,2220
IV kv	16,2	21,0	-5,2	32,5	279,6	105,7	107,7	1,2977
2004 sept	2,6	5,0	2,5	43,9	298,2	103,0	105,2	1,2218
okt	1,8	7,7	-11,6	6,2	294,2	104,2	106,3	1,2490
nov	5,4	5,9	-0,8	-10,8	291,6	105,6	107,6	1,2991
dets	9,0	7,5	7,3	37,1	279,6	107,1	109,3	1,3408
2005 jaan	289,0	105,8	107,9	1,3119
veebr	105,1	107,2	1,3014

Allikad: EKP, Euroopa Komisjon (Eurostat ning majanduse ja rahanduse peadirektoraat) ja Reuters.

Märkus. Täiendav teave andmete kohta on esitatud käesoleva osa järgmistes tabelites.

- 1) Kuiste andmete aastane muutus protsentides viitab kuu lõpu seisule, kvartaalsete ja aasta andmete muutused viitavad perioodi aegrea keskmiste väärtuste aastasele muutusele. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkustes.
- 2) M3 ja selle osad ei sisalda euroalavälise riikide residentide rahaturufondide osakuid ja võlaväärtpabereid tähtajaga kuni kaks aastat.
- 3) Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

I.1 Eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruanne (mln EUR)

1. Varad	4. veebr 2005	11. veebr 2005	18. veebr 2005	25. veebr 2005
Kuld	125 477	125 420	125 327	125 228
Nõuded euroalaväliste residentide vastu välisvaluutas	155 222	151 334	152 586	151 081
Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	17 141	18 758	16 833	17 180
Nõuded euroalaväliste residentide vastu eurodes	6 542	7 686	8 174	8 258
Laenud euroala krediitiasutustele eurodes	357 501	355 522	356 702	369 509
Peamised refinantseerimisoperatsioonid	277 500	275 501	276 500	284 501
Pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid	79 999	79 999	79 999	84 999
Tasanduspöördoperatsioonid	0	0	0	0
Struktuursed pöördoperatsioonid	0	0	0	0
Laenamise püsivõimalus	0	0	201	1
Lisatagatise nõudega seotud laenud	2	22	2	8
Muud nõuded euroala krediitiasutuste vastu eurodes	3 449	3 057	3 455	3 303
Euroala residentide väärtpaperid eurodes	72 786	73 500	74 776	75 393
Valitsemissektori võlg eurodes	41 260	41 260	41 260	41 260
Muud varad	120 094	120 568	121 225	122 637
Varad kokku	899 472	897 105	900 338	913 849

2. Kohustused

	4. veebr 2005	11. veebr 2005	18. veebr 2005	25. veebr 2005
Ringluses olevad pangatähed	490 010	489 846	488 203	488 195
Kohustused euroala krediitiasutuste ees eurodes	138 645	142 246	145 086	140 881
Arvelduskontod (mis hõlmavad kohustusliku reservi süsteemi)	138 556	142 198	145 064	140 814
Hoiustamise püsivõimalus	89	48	10	59
Tähtajalised hoiused	0	0	0	0
Tasanduspöördoperatsioonid	0	0	0	0
Lisatagatise nõudega seotud hoiused	0	0	12	8
Muud kohustused euroala krediitiasutuste ees eurodes	125	125	125	125
Väljastatud võlasertifikaadid	0	0	0	0
Kohustused muude euroala residentide ees eurodes	71 834	68 099	69 868	88 013
Kohustused euroalaväliste residentide ees eurodes	8 039	8 175	8 230	8 498
Kohustused euroala residentide ees välisvaluutas	254	296	317	303
Kohustused euroalaväliste residentide ees välisvaluutas	11 609	9 309	8 439	7 505
Rahvusvahelise Valuutafondi arvestusühikute vastaskirje	5 573	5 573	5 573	5 573
Muud kohustused	50 716	50 769	51 093	51 565
Ümberhindluskontod	64 842	64 842	64 842	64 842
Omakapital ja reservid	57 825	57 825	58 562	58 349
Kohustused kokku	899 472	897 105	900 338	913 849

Allikas: EKP.

1.2 EKP baasintressimäärad
(protsenti aastas, muutused protsendipunktides)

Jõustunud alates ¹	Hoiustamise püsivõimalus		Põhilised refinantseerimisoperatsioonid			Laenamise püsivõimalus	
			Fikseeritud intressimääraga oksjonid	Muutuva intressimääraga oksjonid			
	Tase	Muutus	Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär	Muutus	Tase	Muutus
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1. jaan	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
4. ²	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
9. apr	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
5. nov	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 4. veebr	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
17. märts	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
28. apr	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
9. juuni	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
28. ³	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
1. sept	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
6. okt	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
2001 11. mai	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
31. aug	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
18. sept	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
9. nov	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50
2002 6. dets	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 7. märts	1,50	-0,25	-	2,50	-0,25	3,50	-0,25
6. juuni	1,00	-0,50	-	2,00	-0,50	3,00	-0,50

Allikas: EKP.

- Alates 1. jaanuarist 1999 kuni 9. märtsini 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele. Põhiliste refinantseerimisoperatsioonide puhul kehtivad intressimäärade muutused alates esimesest operatsioonist pärast osutatud kuupäeva. 18. septembril 2001 toimunud muudatus jõustus samal päeval. Alates 10. märtsist 2004 viitab kuupäev hoiustamise ja laenamise püsivõimalustele ja põhilistele refinantseerimisoperatsioonidele (muudatused jõustuvad EKP nõukogu intressiotsusele järgnenud esimesest refinantseerimisoperatsioonist), kui pole osutatud teisiti.
22. detsembril 1998 teatas EKP erandlikult kitsa (50 baaspunkti suuruse) intressimäärade kõikumisvahemiku kohaldamisest hoiustamise ja laenamise püsivõimaluse intressimäärade vahel ajavahemikul 4. kuni 21. jaanuar 1999, eesmärgiga lihtsustada turuosaliste jaoks üleminekut uuele rahasüsteemile.
8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunil 2000 sooritatud operatsioonist hakatakse eurosüsteemi põhilisi refinantseerimisoperatsioone sooritama muutuva intressimääraga oksjonitena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimääradele, millega operatsiooni osapooled võivad pakkumisi esitada.

1.3 Eurosüsteemi rahapoliitiliste operatsioonide kaudu jaotatud instrumendid^{1, 2}

(mln EUR, aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Põhilised ja pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid³

Arvelduspäev	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Muutuva intressimääraga oksjonid			Kestvus päevades
				Pakkumisintressi alammäär	Oksjonil kujunenud intressimäär ⁴	Kaalutud keskmine intressimäär	
	1	2	3	4	5	6	7
Põhilised refinantseerimisoperatsioonid							
2004 3. nov	381 182	331	264 500	2,00	2,04	2,04	6
9.	358 101	316	258 000	2,00	2,04	2,04	8
17.	384 039	341	262 500	2,00	2,05	2,05	7
24.	368 690	346	270 000	2,00	2,05	2,06	7
1. dets	370 856	323	273 500	2,00	2,05	2,06	7
8.	329 144	298	282 000	2,00	2,05	2,06	7
15.	354 121	339	276 000	2,00	2,07	2,08	7
22.	350 812	340	283 500	2,00	2,07	2,08	8
30.	284 027	355	270 000	2,00	2,09	2,17	6
2005 5. jaan	324 154	321	259 000	2,00	2,06	2,07	7
12.	343 644	332	265 000	2,00	2,06	2,07	7
19.	362 771	364	279 500	2,00	2,06	2,07	7
26.	368 794	358	273 000	2,00	2,06	2,07	7
2. veebr	332 198	329	277 500	2,00	2,06	2,06	6
8.	327 172	305	275 500	2,00	2,06	2,06	8
16.	352 917	341	276 500	2,00	2,05	2,06	7
23.	349 248	352	284 500	2,00	2,05	2,06	7
2. märts	329 036	325	275 000	2,00	2,05	2,06	7
Pikemaajalised refinantseerimisoperatsioonid							
2004 26. veebr	34 597	139	25 000	-	2,01	2,03	91
1. apr	44 153	141	25 000	-	1,85	1,90	91
29.	54 243	180	25 000	-	2,01	2,03	91
27. mai	45 594	178	25 000	-	2,04	2,05	91
1. juuli	37 698	147	25 000	-	2,06	2,08	91
29.	40 354	167	25 000	-	2,07	2,08	91
26. aug	37 957	152	25 000	-	2,06	2,08	91
30. sept	37 414	138	25 000	-	2,06	2,08	84
28. okt	46 646	187	25 000	-	2,10	2,11	91
25. nov	51 095	174	25 000	-	2,13	2,14	91
23. dets	34 466	155	25 000	-	2,12	2,14	98
2005 27. jaan	58 133	164	30 000	-	2,09	2,10	91
24. veebr	40 340	145	30 000	-	2,08	2,09	91

2. Muud operatsioonid

Arvelduspäev	Tehingu liik	Pakkumised (summa)	Osalejate arv	Jaotatav summa	Fikseeritud intressimääraga oksjonid	Muutuva intressimääraga oksjonid			Kestvus päevades
						Fikseeritud intressimäär	Pakkumisintressi alammäär	Oksjonil kujunenud intressimäär ⁴	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2000 5. jaan ⁵	Tähtajaliste hoiuste kogumine	14 420	43	14 420	-	-	3,00	3,00	7
21. juuni	Pöördtehing	18 845	38	7 000	-	-	4,26	4,28	1
2001 30. apr	Pöördtehing	105 377	329	73 000	-	4,75	4,77	4,79	7
12. sept	Pöördtehing	69 281	63	69 281	4,25	-	-	-	1
13.	Pöördtehing	40 495	45	40 495	4,25	-	-	-	1
28. nov	Pöördtehing	73 096	166	53 000	-	3,25	3,28	3,29	7
2002 4. jaan	Pöördtehing	57 644	61	25 000	-	3,25	3,30	3,32	3
10.	Pöördtehing	59 377	63	40 000	-	3,25	3,28	3,30	1
18. dets	Pöördtehing	28 480	50	10 000	-	2,75	2,80	2,82	6
2003 23. mai	Tähtajaliste hoiuste kogumine	3 850	12	3 850	2,50	-	-	-	3
2004 11. mai	Tähtajaliste hoiuste kogumine	16 200	24	13 000	2,00	-	-	-	1
8. nov	Pöördtehing	33 175	42	6 500	-	2,00	2,06	2,07	1
7. dets	Tähtajaliste hoiuste kogumine	18 185	16	15 000	2,00	-	-	-	1
2005 18. jaan	Pöördtehing	33 065	28	8 000	-	2,00	2,05	2,05	1
7. veebr	Pöördtehing	17 715	24	2 500	-	2,00	2,05	2,05	1

Allikas: EKP.

- Summad võivad tabelis 1.1 osutatust pisut erineda jaotatavate, kuid arveldamata operatsioonide tõttu.
- Alates 2002. a aprillist liigitatakse põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hulka kombineeritud pakkumisega operatsioonid (*split tender*), st ühenädalase tähtajaga operatsioonid, mida sooritatakse paralleelselt põhiliste (kahenädalaste) refinantseerimisoperatsioonidega. Enne käesolevat kuud sooritatud kombineeritud pakkumisega oksjonite kohta vt tabelis 2 osas 1.3.
8. juunil 2000 teatas EKP, et alates 28. juunist 2000 hakatakse eurosüsteemi peamisi refinantseerimisoperatsioone sooritama muutuva intressimääraga oksjonitena. Pakkumisintressi alammäär viitab miinimumintressimäärale, millega osapooled võivad pakkumisi esitada.
- Likviidsust suurendavates (vähendavates) operatsioonides viitab oksjonil kujunenud intressimäär madalaimale (kõrgeimale) määrale, millega pakkumisi aktsepteeritakse.
- See operatsioon sooritati maksimummääraga 3,00%.

1.4 Kohustuslik reserv ja likviidsus

(mld EUR; perioodi keskmised positsioonid päevas, kui pole viidatud teisiti; aastased protsentuaalsed intressimäärad)

1. Krediidiasutuste reservibaas

Reservibaas seisuga ¹	Kokku	Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 2% list reservimäära		Kohustused, mille suhtes kohaldatakse 0% list reservimäära		
		Hoiused (üleõhoidused, hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat ja etteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga kuni 2 aastat)	Võlakirjad lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Hoiused (lepingulise tähtajaga üle 2 aasta ja etteatamisega lõpetatavad hoiused tähtajaga üle 2 aasta)	Repotehingud	Võlakirjad lepingulise tähtajaga üle 2 aasta
	1	2	3	4	5	6
2002	11 116,8	6 139,9	409,2	1 381,9	725,5	2 460,3
2003	11 538,7	6 283,8	412,9	1 459,1	759,5	2 623,5
2004 I kv	11 926,7	6 404,7	442,5	1 483,2	867,7	2 728,6
II kv	12 148,5	6 524,1	439,1	1 515,1	859,0	2 811,2
2004 juuli	12 182,0	6 517,4	442,6	1 527,7	857,0	2 837,3
aug	12 167,5	6 470,2	446,4	1 531,1	884,2	2 835,5
sept	12 209,6	6 488,0	435,3	1 535,3	880,8	2 870,3
okt	12 262,1	6 496,9	448,2	1 546,5	888,8	2 881,7
nov	12 371,7	6 535,7	452,7	1 551,1	946,6	2 885,6
dets	12 415,9	6 593,7	458,1	1 565,2	913,7	2 885,3

2. Reservide hoidmine

Hoidmisperioodi lõpp	Kohustuslik reservi nõue	Krediidiasutuste arvelduskontod	Ülereservid	Puudujääk	Kohustusliku reservi tasustamise intressimäär
	1	2	3	4	5
2002	128,8	129,5	0,8	0,0	3,06
2003	131,8	132,6	0,8	0,0	2,00
2004 I kv	133,4	134,1	0,7	0,0	2,00
II kv	136,4	137,1	0,7	0,0	2,00
III kv	138,7	139,3	0,6	0,0	2,02
2004 11. okt	138,7	139,3	0,6	0,0	2,02
8. nov	137,8	138,4	0,7	0,0	2,03
7. dets	137,9	138,5	0,6	0,0	2,05
2005 18. jaan	138,4	139,1	0,7	0,0	2,07
7. veebr	139,3	140,0	0,8	0,0	2,06
8. märts	140,5				

3. Likviidsus

Hoidmisperioodi lõpp	Likviidsust lisavad tegurid					Likviidsust vähendavad tegurid					Krediidiasutuste arveldus- kontod	Baasraha
	Eurosüsteemi netovarad kullas ja välisvaluutas	Põhilised refinantseeri- misoperat- sioonid	Pikemaajali- sed refinant- seerimis- operatsioonid	Laenamise püsi- võimalus	Muud likviidsust lisavad operat- sioonid	Hoiustamise püsi- võimalus	Muud likviidsust vähendavad operat- sioonid	Ringluses olevad pangatähed	Keskvalituse hoiused euro- süsteemis	Muud tegurid (netoväär- tuses)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	371,5	168,1	45,0	1,1	2,0	0,2	0,0	350,7	51,7	55,5	129,5	480,5
2003	320,1	235,5	45,0	0,6	0,0	0,1	0,0	416,1	57,0	-4,5	132,6	548,7
2004 I kv	303,3	219,4	56,7	0,4	0,0	0,2	0,0	418,0	48,6	-21,1	134,1	552,3
II kv	311,3	224,7	75,0	0,1	0,0	0,5	0,0	442,5	52,2	-21,1	137,1	580,1
III kv	299,4	251,6	75,0	0,1	0,0	0,2	0,0	462,8	56,3	-32,4	139,3	602,3
2004 11. okt	298,8	256,4	75,0	0,3	0,0	0,0	0,0	465,1	58,2	-32,1	139,3	604,4
8. nov	298,3	257,9	75,0	0,1	0,2	0,3	0,0	469,7	55,1	-32,1	138,4	608,4
7. dets	298,0	265,7	75,0	0,1	0,0	0,1	0,5	475,4	60,2	-36,0	138,5	614,1
2005 18. jaan	290,3	272,9	75,0	0,2	0,2	0,1	0,0	496,0	45,3	-41,9	139,1	635,2
7. veebr	280,6	276,6	78,0	0,1	0,1	0,1	0,0	487,1	63,8	-55,5	140,0	627,2

Allikas: EKP

1) Perioodi lõpp.

RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

2.1 Euroala rahaloomeasutuste koondbilanss (mld EUR: bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele				Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad				Rahaturu-fondide osakud ¹	Euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud osakud	Välisvarad	Põhivarad	Ülejäänud varad
		Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Rahaloome-asutused	Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Rahaloome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurosüsteem														
2002	1 042,8	416,2	24,2	0,6	391,3	94,6	86,0	1,0	7,6	-	13,2	374,2	11,9	132,7
2003	1 086,8	471,3	22,6	0,6	448,0	133,6	121,5	1,3	10,8	-	12,8	317,9	12,4	138,8
2004 I kv	1 102,7	467,6	22,6	0,7	444,3	143,4	128,9	1,5	13,0	-	13,1	320,7	14,0	143,9
II kv	1 200,0	560,9	22,2	0,6	538,0	147,8	133,5	1,9	12,3	-	13,3	311,3	14,1	152,7
III kv	1 193,5	544,3	22,2	0,6	521,5	150,7	135,2	1,9	13,6	-	13,5	309,2	14,2	161,7
2004 okt	1 224,8	572,6	22,2	0,6	549,8	152,9	137,3	1,7	13,9	-	13,8	307,5	14,2	163,9
nov	1 206,6	550,5	22,2	0,6	527,6	156,6	141,7	1,3	13,5	-	14,1	305,5	14,3	165,7
dets	1 197,3	546,6	21,5	0,6	524,4	154,8	140,0	1,7	13,1	-	14,2	291,6	14,2	176,0
2005 jaan ^(p)	1 240,6	581,9	21,5	0,6	559,8	159,3	143,6	1,7	14,0	-	13,8	298,2	14,9	172,5
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi														
2002	18 857,9	11 611,4	813,0	6 780,6	4 017,8	2 671,5	1 135,0	366,2	1 170,4	62,4	827,6	2 465,5	167,6	1 051,8
2003	19 800,8	12 114,7	819,1	7 101,8	4 193,8	2 944,0	1 242,6	427,7	1 273,6	67,3	895,1	2 569,9	161,8	1 048,2
2004 I kv	20 395,6	12 218,0	823,3	7 170,1	4 224,6	3 077,6	1 301,6	434,2	1 341,8	78,0	926,4	2 836,1	160,0	1 099,5
II kv	20 757,5	12 434,3	818,3	7 319,9	4 296,2	3 153,6	1 347,0	447,1	1 359,4	76,8	948,7	2 874,0	159,7	1 110,4
III kv	20 984,2	12 569,9	812,2	7 401,3	4 356,4	3 179,2	1 345,9	447,5	1 385,9	77,5	920,6	2 907,3	161,0	1 168,7
2004 okt	21 158,9	12 675,6	812,2	7 447,4	4 416,0	3 200,1	1 343,3	450,4	1 406,4	77,9	925,0	2 913,7	161,7	1 204,8
nov	21 346,1	12 717,6	808,2	7 510,7	4 398,7	3 217,1	1 346,0	456,1	1 414,9	78,3	944,7	2 978,5	161,2	1 248,6
dets	21 344,6	12 824,9	814,9	7 549,6	4 460,4	3 185,4	1 295,8	465,3	1 424,3	72,5	947,0	2 943,1	160,3	1 211,4
2005 jaan ^(p)	21 646,5	12 886,0	820,1	7 590,0	4 475,9	3 233,5	1 336,6	468,5	1 428,4	75,6	962,7	3 075,5	157,1	1 256,0

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Euroala residentide hoiused				Rahaturufon-dide osakud ²	Emiteeritud/võlakirjad ³	Omakapital	Välis-kohustused	Ülejäänud kohustused
			Kokku	Keskvalitus	Muu valitsemis-sektor / muud euroala residentid	Rahaloome-asutused					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurosüsteem											
2002	1 042,8	392,9	328,4	29,5	15,6	283,3	-	3,6	165,9	32,9	119,1
2003	1 086,8	450,5	324,0	21,3	16,9	285,8	-	1,6	143,8	27,5	139,4
2004 I kv	1 102,7	439,9	336,6	43,1	15,8	277,7	-	1,6	155,5	23,6	145,3
II kv	1 200,0	465,1	413,2	67,1	18,4	327,6	-	1,6	145,5	23,5	151,1
III kv	1 193,5	480,6	380,4	57,8	16,3	306,3	-	1,6	148,5	23,6	158,8
2004 okt	1 224,8	487,0	401,4	64,1	18,2	319,2	-	1,6	147,5	24,2	163,2
nov	1 206,6	491,9	379,2	53,0	17,9	308,3	-	0,5	145,7	24,9	164,3
dets	1 197,3	517,3	346,7	24,7	15,0	306,9	-	0,5	138,0	27,2	167,7
2005 jaan ^(p)	1 240,6	502,4	401,7	57,6	15,7	328,4	-	0,5	144,9	25,8	165,3
Rahaloomeasutused väljaspool eurosüsteemi											
2002	18 857,9	0,0	10 197,8	106,9	5 954,3	4 136,6	532,8	2 993,5	1 108,7	2 593,3	1 431,7
2003	19 800,8	0,0	10 774,7	132,3	6 277,6	4 364,9	648,8	3 161,4	1 151,0	2 606,5	1 458,5
2004 I kv	20 395,6	0,0	10 863,5	140,7	6 310,3	4 412,5	680,6	3 304,6	1 160,4	2 832,6	1 553,9
II kv	20 757,5	0,0	11 087,9	156,6	6 408,5	4 522,8	686,0	3 370,5	1 177,6	2 870,3	1 565,2
III kv	20 984,2	0,0	11 174,2	146,3	6 441,3	4 586,6	687,0	3 447,8	1 187,2	2 838,0	1 650,0
2004 okt	21 158,9	0,0	11 291,2	133,4	6 491,6	4 666,2	695,0	3 477,8	1 191,2	2 823,3	1 680,4
nov	21 346,1	0,0	11 319,3	129,8	6 528,3	4 661,2	691,8	3 489,0	1 208,8	2 880,2	1 757,1
dets	21 344,6	0,0	11 479,6	138,9	6 638,4	4 702,3	676,3	3 498,8	1 205,6	2 814,7	1 669,6
2005 jaan ^(p)	21 646,5	0,0	11 502,9	122,9	6 652,3	4 727,8	689,0	3 533,7	1 205,3	2 967,4	1 748,2

Allikas: EKP.

- 1) Euroala residentide poolt väljastatud summad. Euroalaväliste residentide poolt väljastatud summad on kajastatud välisvarade all.
- 2) Euroala residentide poolt hoitavad summad.
- 3) Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoiavad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.2 Euroala rahaloomeasutuste konsolideeritud bilanss

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpuseisuga; tehingud perioodi jooksul)

1. Varad

	Kokku	Laenuid euroala residentidele			Väärtpapierid, v.a residentide poolt emiteeritud aktsiad			Muude euroala residentide poolt emiteeritud aktsiad ja muud osakud	Välisvarad	Põhivarad	Ülejäänud varad
		Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid	Kokku	Valitsemis-sektor	Muud euroala residentid				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2002	13 931,2	7 618,5	837,2	6 781,2	1 588,1	1 221,0	367,1	572,7	2 839,7	179,5	1 132,7
2003	14 557,4	7 944,2	841,7	7 102,5	1 793,1	1 364,1	429,0	623,8	2 887,8	174,1	1 134,4
2004 I kv	15 066,3	8 016,8	846,0	7 170,8	1 866,2	1 430,5	435,7	649,4	3 156,8	173,9	1 203,1
II kv	15 333,6	8 161,0	840,5	7 320,5	1 929,6	1 480,5	449,0	662,9	3 185,3	173,8	1 221,1
III kv	15 489,3	8 236,4	834,5	7 401,9	1 930,4	1 481,1	449,3	643,1	3 216,5	175,2	1 287,8
2004 okt	15 585,4	8 282,5	834,5	7 448,0	1 932,7	1 480,6	452,1	647,0	3 221,2	175,9	1 326,1
nov	15 777,9	8 341,8	830,4	7 511,3	1 945,2	1 487,8	457,4	660,2	3 284,0	175,5	1 371,2
dets	15 704,7	8 386,6	836,4	7 550,2	1 902,8	1 435,8	467,0	667,5	3 234,8	174,5	1 338,5
2005 jaan ^(p)	15 993,2	8 432,3	841,6	7 590,6	1 950,4	1 480,1	470,3	678,8	3 373,7	172,0	1 386,0
Tehingud											
2002	602,8	299,2	-9,4	308,6	72,2	43,4	28,8	7,7	245,2	-1,3	-20,1
2003	767,4	385,9	13,7	372,2	170,4	116,2	54,1	19,4	222,0	-3,6	-26,8
2004 I kv	430,6	84,6	5,8	78,8	56,6	52,8	3,8	24,6	214,4	-0,4	51,0
II kv	269,4	150,3	-7,1	157,4	64,7	50,3	14,3	8,3	33,1	1,6	11,4
III kv	190,6	87,6	-5,7	93,3	-4,0	-1,8	-2,2	-19,6	60,8	1,6	64,2
2004 okt	122,8	49,5	0,2	49,4	1,8	-1,1	2,9	2,9	30,7	0,7	37,2
nov	239,2	65,2	-3,9	69,0	12,4	6,9	5,5	12,2	106,1	-0,4	43,8
dets	-9,3	55,8	5,7	50,1	-41,6	-52,3	10,7	5,6	-11,6	0,4	-17,8
2005 jaan ^(p)	223,4	44,8	5,0	39,8	44,4	41,3	3,1	11,8	82,1	-2,3	42,6

2. Kohustused

	Kokku	Ringluses olev sularaha	Keskvalitsuse hoiused	Muu valitsemis-sektori / muude euroala residentide hoiused	Rahaturu-fondide osakud ¹	Emiteeritud võlakirjad ²	Omakapital	Välis-kohustused	Ülejäänud kohustused	Rahaloome-asutuste vaheliste kohustuste ülejääk
Bilansiline jääk										
2002	13 931,2	341,2	136,4	5 969,9	470,5	1 819,0	1 006,4	2 626,2	1 550,9	10,8
2003	14 557,4	397,9	153,6	6 294,4	581,5	1 878,5	1 010,7	2 634,0	1 597,9	8,9
2004 I kv	15 066,3	399,6	183,8	6 326,1	602,6	1 951,5	1 025,8	2 856,2	1 699,3	21,4
II kv	15 333,6	423,0	223,7	6 427,0	609,2	2 000,4	1 024,1	2 893,8	1 716,3	16,1
III kv	15 489,3	438,0	204,1	6 457,6	609,5	2 049,9	1 044,7	2 861,6	1 808,8	15,0
2004 okt	15 585,4	444,4	197,4	6 509,8	617,1	2 059,1	1 047,0	2 847,4	1 843,6	19,6
nov	15 777,9	448,7	182,8	6 546,2	613,5	2 061,1	1 055,8	2 905,1	1 921,4	43,2
dets	15 704,7	468,4	163,6	6 653,4	603,8	2 062,0	1 049,8	2 841,9	1 837,3	24,4
2005 jaan ^(p)	15 993,2	459,9	180,5	6 667,9	613,3	2 091,8	1 052,5	2 993,2	1 913,5	20,6
Tehingud										
2002	602,8	101,4	-5,8	222,0	70,0	106,1	39,7	75,1	-92,3	86,5
2003	767,4	79,0	12,9	315,8	57,2	133,4	40,1	130,3	-61,0	59,8
2004 I kv	430,6	1,7	30,2	25,2	22,4	61,3	8,2	174,7	117,7	-10,7
II kv	269,4	23,4	39,4	102,4	2,2	48,7	10,0	32,3	13,2	-2,3
III kv	190,6	15,1	-19,7	35,5	1,6	54,8	19,2	-3,7	79,5	8,3
2004 okt	122,8	6,4	-6,7	55,2	7,4	14,1	1,8	10,4	22,9	11,4
nov	239,2	4,4	-14,6	41,7	-3,1	11,1	5,9	96,0	63,4	34,3
dets	-9,3	19,7	-19,2	111,3	-9,2	8,9	0,1	-34,4	-73,4	-13,1
2005 jaan ^(p)	223,4	-8,5	16,8	8,2	9,8	10,0	6,6	104,6	88,7	-12,9

Allikas: EKP.

1) Euroala residentide poolt hoitavad summad.

2) Summad, mis on väljastatud kuni kaheaastase tähtajaga ja mida hoivad euroalavälised residentid, on kajastatud väliskohustuste all.

2.3 Rahandusstatistika

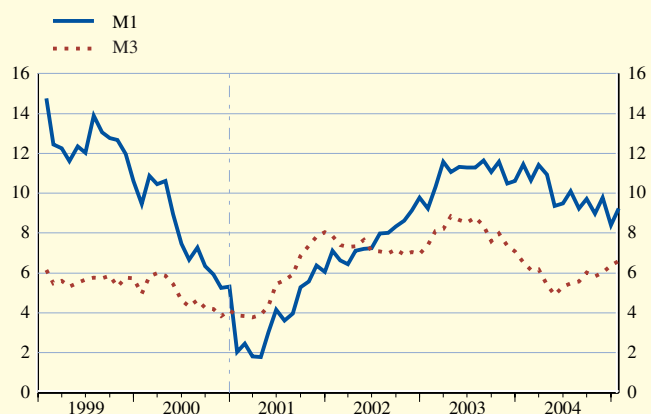
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Rahaagregaadid¹ ja vastaskirjed

	M1		M2		M3	M3 3 kuu libisev keskmine (keskel)	Pikemaajalised finantskohustused	Laenu- valitsemis- sektorile	Laenu- muudele euroala residentidele		Netovälis- varad ²			
	1	2	3	4	5				6	7		8	9	Laenu-
														10
	Bilansiline jääk													
2002	2 441,7	2 475,9	4 917,6	853,5	5 771,1	-	3 989,2	2 072,2	7 723,3	6 778,9	189,3			
2003	2 676,1	2 559,6	5 235,7	912,3	6 148,1	-	4 142,6	2 222,3	8 158,0	7 100,9	231,3			
2004 I kv	2 769,2	2 552,2	5 321,4	905,9	6 227,2	-	4 240,8	2 259,5	8 241,7	7 165,0	316,9			
II kv	2 790,3	2 581,9	5 372,2	931,8	6 304,0	-	4 307,3	2 306,9	8 403,2	7 293,3	290,2			
III kv	2 868,9	2 621,1	5 490,0	941,3	6 431,3	-	4 395,1	2 324,9	8 523,4	7 415,2	344,8			
2004 okt	2 881,6	2 642,6	5 524,2	946,2	6 470,3	-	4 416,0	2 326,6	8 577,3	7 465,0	355,9			
nov	2 907,3	2 637,7	5 544,9	945,7	6 490,6	-	4 443,4	2 316,7	8 646,2	7 518,0	355,5			
dets	2 892,3	2 672,3	5 564,6	963,8	6 528,5	-	4 459,3	2 290,0	8 687,4	7 548,7	372,4			
2005 jaan ^(p)	2 956,1	2 664,9	5 621,0	949,3	6 570,4	-	4 493,4	2 324,7	8 746,5	7 596,9	378,3			
	Tehingud													
2002	217,3	89,3	306,5	68,8	375,3	-	189,1	35,1	347,2	311,9	173,1			
2003	258,1	114,6	372,7	34,8	407,5	-	238,6	132,3	446,1	373,0	93,5			
2004 I kv	92,3	-13,2	79,1	-1,6	77,5	-	76,0	25,0	90,2	74,5	78,4			
II kv	20,6	31,8	52,4	22,8	75,2	-	76,9	46,1	165,1	136,1	-16,7			
III kv	80,6	40,7	121,3	9,0	130,3	-	94,7	16,1	129,8	133,9	55,8			
2004 okt	14,0	23,0	36,9	4,2	41,1	-	26,1	1,2	56,3	53,0	12,5			
nov	28,5	-2,5	26,0	-0,2	25,8	-	34,0	-10,0	73,7	58,7	4,5			
dets	-11,4	35,0	23,6	18,3	41,9	-	30,4	-27,4	51,9	42,0	25,8			
2005 jaan ^(p)	61,3	-10,3	51,0	-14,3	36,7	-	17,4	31,4	58,8	47,6	-4,2			
	Kasvumäärad													
2002 dets	9,8	3,7	6,6	8,8	7,0	7,1	4,9	1,7	4,7	4,8	173,1			
2003 dets	10,6	4,7	7,6	4,1	7,1	7,0	6,0	6,3	5,8	5,5	93,5			
2004 märts	11,4	2,1	6,7	3,2	6,2	5,9	7,0	6,6	5,7	5,3	93,1			
juuni	9,5	1,7	5,6	3,5	5,3	5,2	7,7	7,4	6,1	6,0	0,7			
sept	9,7	2,7	6,3	4,7	6,0	5,8	7,9	5,2	6,3	6,5	124,3			
2004 okt	9,0	3,6	6,3	3,0	5,8	6,0	7,8	4,2	6,5	6,7	132,3			
nov	9,8	3,2	6,5	3,1	6,0	6,1	7,7	3,3	6,7	6,9	125,9			
dets	8,4	4,5	6,5	5,8	6,4	6,3	8,1	2,3	7,0	7,0	160,4			
2005 jaan ^(p)	9,2	4,4	6,9	4,8	6,6	.	8,1	3,7	7,3	7,3	111,9			

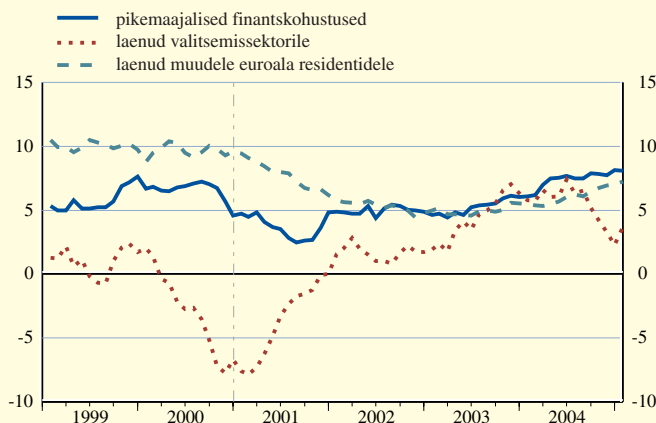
J1 Rahaagregaadid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J2 Vastaskirjed

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

- Rahaloomeasutuste ja keskvalitsuse (postiasutus, riigikassa) rahalised kohustused euroala residentidest mitterahaloomeasutuste suhtes, v.a keskvalitsus (M1, M2, M3: vt sõnastikku).
- Kasvumäärade osas kajastatud väärtused on kõnealusel perioodil lõppenud 12 kuu jooksul sooritatud tehingute summad.

2.3 Rahandusstatistika

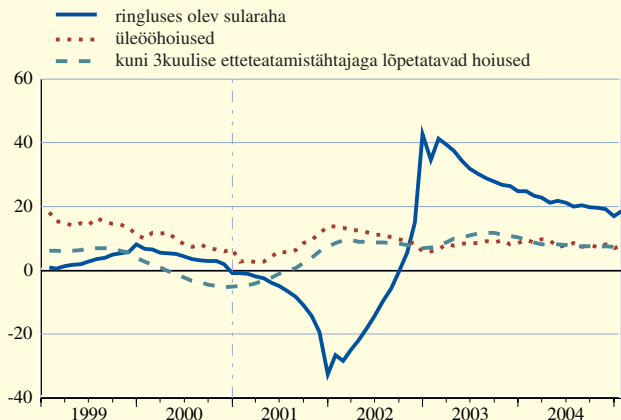
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; sesoonselt kohandatud; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Rahaagregaatide komponendid ja pikemaajalised finantskohustused

	Ringluses olev sularaha	Üleööhoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga kuni 2 aastat	Kuni 3kuulise etteteatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Repo-tehingud	Rahaturu-fondide osakud	Võlakirjad tähtajaga kuni 2 aastat	Võlakirjad tähtajaga üle 2 aasta	Üle 3kuulise etteteatamis-tähtajaga lõpetatavad hoiused	Hoiused lepingulise tähtajaga üle 2 aasta	Omakapital
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bilansiline jääk											
2002	332,3	2 109,4	1 077,0	1 399,0	240,5	484,5	128,5	1 694,0	103,8	1 186,6	1 004,8
2003	387,6	2 288,6	1 037,0	1 522,6	222,5	597,1	92,7	1 790,2	90,6	1 253,1	1 008,7
2004 I kv	406,2	2 363,1	1 003,9	1 548,3	214,3	597,1	94,5	1 855,8	90,1	1 268,3	1 026,6
II kv	420,5	2 369,8	995,2	1 586,7	220,2	611,5	100,1	1 899,0	89,1	1 298,6	1 020,6
III kv	439,9	2 429,0	1 002,6	1 618,5	225,3	615,6	100,4	1 947,2	88,4	1 318,7	1 040,8
2004 okt	446,3	2 435,2	1 020,2	1 622,4	224,5	622,7	99,0	1 953,5	89,4	1 327,8	1 045,3
nov	453,3	2 453,9	1 006,8	1 630,9	225,3	617,3	103,1	1 949,7	89,7	1 343,4	1 060,5
dets	453,3	2 439,0	1 037,4	1 634,9	243,2	619,4	101,2	1 964,7	89,5	1 357,6	1 047,5
2005 jaan ^(p)	468,2	2 488,0	1 030,3	1 634,6	229,9	615,4	104,0	1 992,4	90,1	1 363,4	1 047,5
Tehingud											
2002	99,3	118,0	-1,1	90,3	10,7	70,6	-12,5	118,7	-10,0	41,0	39,4
2003	77,8	180,3	-28,8	143,4	-8,8	58,6	-15,1	149,4	-13,2	62,7	39,7
2004 I kv	18,6	73,7	-38,8	25,5	-7,2	1,2	4,5	51,2	-0,5	14,4	10,9
II kv	14,4	6,2	-6,7	38,5	5,5	10,0	7,3	41,3	-1,0	30,7	5,9
III kv	19,3	61,3	8,7	32,0	5,1	5,3	-1,5	55,2	-0,7	21,4	18,7
2004 okt	6,5	7,5	19,0	3,9	-0,7	6,9	-2,0	11,8	1,0	9,4	4,0
nov	7,0	21,5	-11,1	8,6	0,9	-4,8	3,7	5,7	0,3	15,6	12,3
dets	0,0	-11,4	31,0	4,1	18,0	2,5	-2,2	23,3	-0,2	14,3	-6,9
2005 jaan ^(p)	14,9	46,5	-9,8	-0,5	-13,5	-3,6	2,7	7,9	0,6	5,0	3,9
Kasvumäärad											
2002dets	42,6	5,9	-0,1	6,9	4,7	17,1	-9,0	7,4	-8,8	3,5	4,0
2003dets	24,9	8,5	-2,7	10,4	-3,9	11,2	-14,9	8,9	-12,7	5,3	4,0
2004 märts	22,7	9,7	-6,1	8,2	-1,2	6,9	-7,3	10,5	-9,9	5,4	4,6
juuni	21,1	7,7	-6,9	8,0	2,0	4,7	0,5	10,4	-7,1	7,0	5,2
sept	19,9	8,1	-4,3	7,6	3,2	4,2	11,7	10,9	-3,0	7,2	4,5
2004 okt	19,6	7,2	-2,0	7,4	1,9	4,4	-3,0	10,5	-2,1	7,4	4,5
nov	19,2	8,2	-3,1	7,5	0,2	4,7	0,5	9,8	-1,4	7,9	4,6
dets	17,0	6,9	0,2	7,4	9,8	3,5	10,7	10,5	-1,2	8,4	4,4
2005 jaan ^(p)	18,5	7,7	0,6	7,0	6,3	3,6	8,2	9,9	-0,3	8,6	5,0

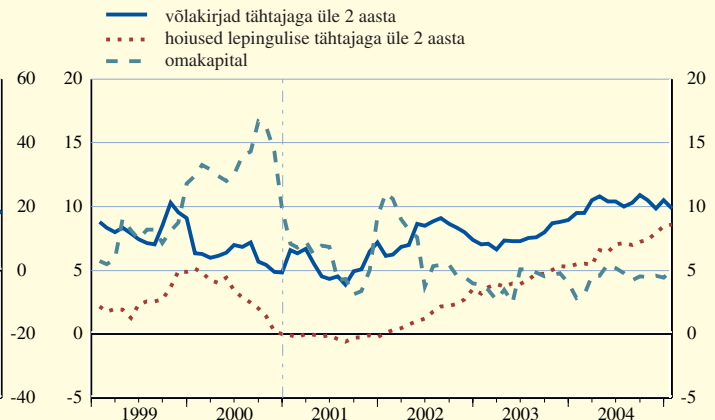
J3 Rahaagregaatide komponendid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

J4 Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid

(aastane kasvumäär; sesoonselt kohandatud)

Allikas: EKP.

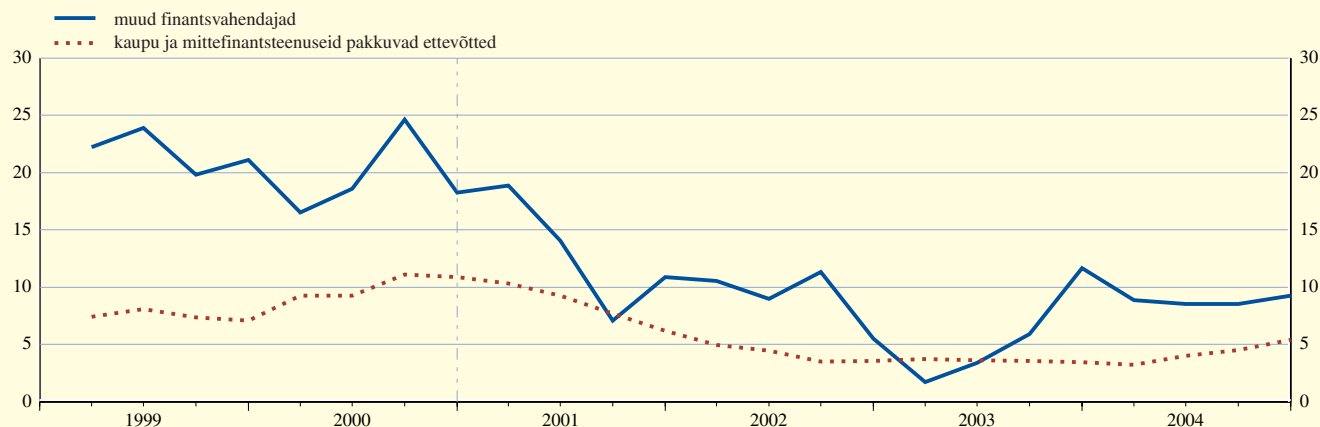
2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Laenud finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid		Muud finantsvahendajad ²		Ettevõtted			
	Kokku		Kokku		Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8
Bilansiline jääk								
2002	32,9	19,6	455,5	289,3	2 965,1	980,2	514,8	1 470,1
2003	35,4	22,1	511,6	321,9	3 034,2	958,7	527,0	1 548,5
2004 I kv	46,3	32,2	503,8	303,8	3 055,3	955,1	526,2	1 574,0
II kv	53,7	39,8	509,7	305,7	3 093,4	966,4	537,3	1 589,7
III kv	52,5	37,6	508,3	301,2	3 104,2	952,5	545,9	1 605,8
2004 okt	54,8	39,1	511,9	305,2	3 123,1	961,1	546,8	1 615,2
nov	54,0	37,8	534,6	328,5	3 142,7	975,3	549,1	1 618,3
dets	48,7	30,8	541,6	332,3	3 154,8	974,4	548,6	1 631,8
2005 jaan ^(p)	55,6	38,6	542,1	337,4	3 170,8	979,5	557,8	1 633,5
Tehingud								
2002	-4,1	-8,0	23,9	14,2	103,7	-26,6	31,8	98,5
2003	4,2	2,2	53,8	26,1	102,4	-8,0	15,5	94,8
2004 I kv	10,8	10,0	-2,8	-11,6	22,5	-3,5	4,0	22,1
II kv	7,0	7,3	8,5	4,5	59,9	16,1	11,7	32,1
III kv	-1,1	-2,2	2,4	-0,8	16,4	-12,0	9,5	18,9
2004 okt	2,4	1,6	5,2	4,5	20,2	9,2	1,2	9,8
nov	-0,7	-1,3	23,9	24,4	23,3	15,3	2,8	5,1
dets	-5,2	-6,9	8,7	3,6	20,8	-1,5	3,3	19,0
2005 jaan ^(p)	6,5	7,5	-1,5	3,9	16,1	5,1	9,1	1,8
Kasvumäärad								
2002dets	-10,3	-28,4	5,5	5,1	3,6	-2,6	6,5	7,1
2003dets	11,8	11,6	11,7	8,8	3,5	-0,8	3,0	6,5
2004 juuni	18,8	25,6	8,5	3,0	4,0	-2,1	6,4	7,2
sept	17,5	31,5	8,5	5,6	4,5	-0,5	6,1	7,2
2004 okt	9,4	14,7	9,2	7,5	5,1	1,5	5,6	7,2
nov	10,0	14,0	10,1	8,5	5,2	2,6	5,5	6,7
dets	37,1	39,1	9,2	8,1	5,4	2,5	6,2	6,9
2005 jaan ^(p)	16,4	11,9	9,5	10,6	5,7	2,8	7,6	6,8

J5 Laenud finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele (aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a euroüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) See kategooria hõlmab investeerimisfondide.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹

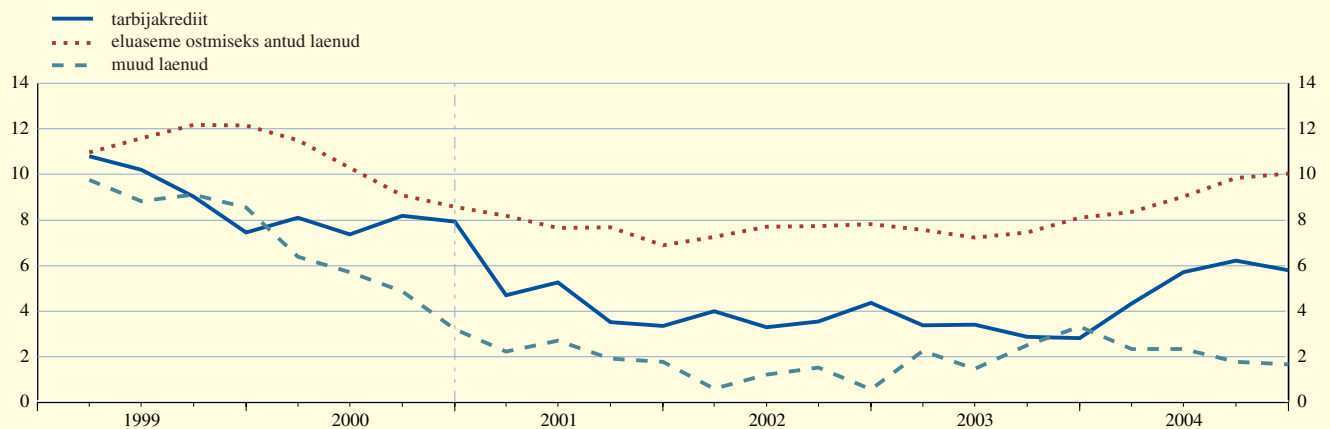
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

2. Laenuid kodumajapidamistele²

	Kokku	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenuid				Muud laenuid			
		Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2002	3 327,0	518,9	105,9	178,3	234,7	2 188,5	22,3	65,1	2 101,1	619,6	153,9	99,7	366,0
2003	3 520,6	484,5	112,0	181,0	191,5	2 360,4	14,4	63,3	2 282,7	675,6	145,0	95,5	435,1
2004 I kv	3 564,7	484,5	109,9	182,3	192,3	2 400,2	14,2	61,6	2 324,4	679,9	141,8	95,1	443,0
II kv	3 663,2	502,2	115,1	187,1	199,9	2 463,7	15,2	64,7	2 383,8	697,2	147,5	99,2	450,5
III kv	3 736,3	507,5	115,2	188,4	203,9	2 534,1	14,9	65,8	2 453,3	694,7	144,6	99,0	451,0
2004 okt	3 757,6	509,4	114,9	189,5	205,0	2 553,5	15,5	66,5	2 471,5	694,8	143,6	99,7	451,5
nov	3 779,4	509,9	114,8	189,7	205,4	2 571,9	15,3	65,7	2 491,0	697,6	146,5	99,4	451,7
dets	3 804,5	513,8	117,3	191,0	205,5	2 592,3	15,5	65,8	2 511,0	698,4	144,5	99,7	454,3
2005 jaan ^(p)	3 821,5	515,3	118,6	190,7	205,9	2 607,2	15,0	65,5	2 526,7	699,1	144,1	98,8	456,2
Tehingud													
2002	183,2	21,9	7,1	5,3	9,4	157,9	-0,4	2,3	156,0	3,5	-3,1	2,2	4,4
2003	211,8	13,3	8,4	6,3	-1,4	177,4	-5,9	1,7	181,5	21,1	-6,3	-4,9	32,3
2004 I kv	48,2	2,1	-1,6	1,8	2,0	44,9	-0,1	-0,8	45,7	1,3	-2,3	0,4	3,2
II kv	82,0	13,6	4,8	3,7	5,1	59,9	0,9	2,6	56,5	8,5	3,1	1,0	4,5
III kv	75,6	5,4	0,2	1,3	3,9	71,4	-0,2	1,2	70,4	-1,1	-2,6	-0,4	2,0
2004 okt	21,6	1,7	-0,3	0,7	1,2	19,9	0,5	0,3	19,1	0,0	-0,9	0,9	0,0
nov	22,5	0,8	-0,1	0,3	0,7	18,7	-0,4	-0,6	19,7	3,0	3,2	-0,2	-0,1
dets	25,9	4,5	2,8	1,5	0,2	21,7	0,3	0,2	21,2	-0,3	-1,2	0,4	0,5
2005 jaan ^(p)	18,7	1,7	0,8	0,0	0,9	15,0	-0,4	-0,3	15,7	1,9	0,0	-0,9	2,8
Kasvumäärad													
2002 dets	5,8	4,4	6,9	3,1	4,2	7,8	-1,8	3,7	8,1	0,6	-2,0	2,2	1,2
2003 dets	6,4	2,8	8,1	3,6	-0,2	8,1	-26,2	2,6	8,7	3,3	-4,2	-5,0	8,5
2004 märts	6,6	4,3	-0,1	6,1	5,3	8,4	4,6	-3,3	8,8	2,4	-1,0	-1,8	4,4
juuni	7,3	5,7	3,3	5,8	7,0	9,0	9,1	1,0	9,3	2,3	-1,4	1,7	3,8
sept	7,8	6,2	4,4	5,4	8,0	9,8	4,3	0,6	10,2	1,8	-0,1	-0,1	2,8
2004 okt	7,8	5,9	3,7	5,2	7,9	9,8	9,1	-0,2	10,2	2,1	1,0	1,1	2,6
nov	7,9	6,5	7,0	4,6	8,1	10,0	6,2	-0,9	10,3	1,9	1,2	1,2	2,3
dets	7,8	5,8	5,2	5,1	6,8	10,0	6,6	4,6	10,2	1,7	-0,5	2,2	2,3
2005 jaan ^(p)	8,1	6,8	7,3	6,0	7,1	10,1	5,8	5,8	10,2	2,3	0,9	2,1	2,9

J6 Laenuid kodumajapidamistele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

2.4 Rahaloomeasutuste antud laenude jaotus¹

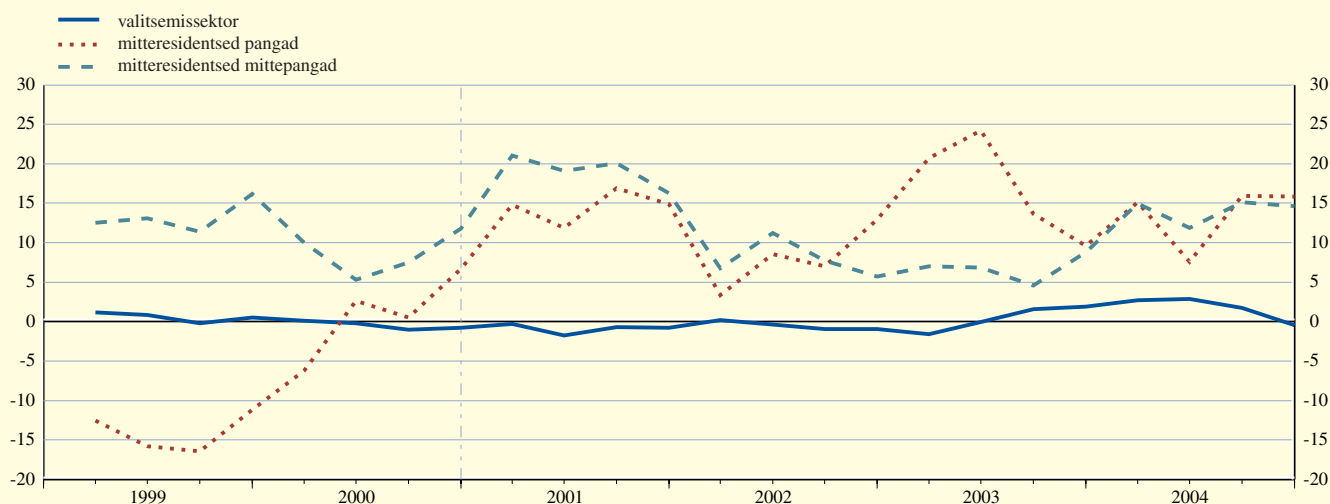
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Laenud valitsemissektorile ja eurovälistele residentidele

	Valitsemissektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Kokku	Pangad ²	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaal-kindlustusfondid			Kokku	Valitsemissektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2002	813,0	132,7	277,7	382,8	19,7	1 730,1	1 146,2	583,9	64,6	519,3
2003	819,1	130,0	265,1	388,9	35,0	1 762,7	1 182,2	580,6	59,3	521,2
2004 I kv	823,3	134,6	261,3	388,5	38,9	1 955,5	1 308,6	646,9	61,1	585,8
II kv	818,3	129,7	253,4	391,4	43,7	1 965,3	1 322,7	642,6	60,8	581,8
III kv	812,2	126,5	252,3	394,6	38,8	1 965,9	1 317,3	648,6	60,9	587,7
IV kv ^(p)	814,9	129,5	252,4	395,7	37,3	1 978,4	1 336,6	641,8	61,5	580,4
Tehingud										
2002	-7,9	-11,3	-21,1	19,9	4,6	169,1	135,2	34,5	-1,2	35,7
2003	15,3	-4,3	-12,2	16,6	15,3	159,6	109,2	50,3	-5,0	55,3
2004 I kv	5,8	5,7	-3,9	0,1	3,9	164,1	107,4	56,6	1,8	54,8
II kv	-6,7	-5,9	-8,5	2,9	4,8	6,2	11,4	-5,3	-0,5	-4,8
III kv	-5,7	-3,0	-1,0	3,2	-5,0	22,5	7,7	14,8	0,1	14,7
IV kv ^(p)	2,7	3,5	-0,5	1,2	-1,5	80,8	61,4	19,4	0,6	18,8
Kasvumäärad										
2002 dets	-1,0	-7,8	-7,1	5,5	30,0	10,3	12,9	5,7	-1,9	6,7
2003 dets	1,9	-3,2	-4,4	4,4	77,5	9,3	9,6	8,8	-7,7	10,9
2004 märts	2,7	0,9	-2,2	3,0	63,2	15,1	15,1	15,0	4,0	16,3
juuni	2,9	2,0	-4,0	4,2	54,4	9,0	7,6	11,9	2,9	12,9
sept	1,8	-1,4	-4,1	4,9	26,9	15,7	16,0	15,1	1,9	16,6
dets ^(p)	-0,5	0,3	-5,2	1,9	6,4	15,5	15,8	14,7	3,3	16,0

J7 Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) Käesolevas tabelis tähendab termin "pank" rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust, mis asub väljaspool euroala.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus¹

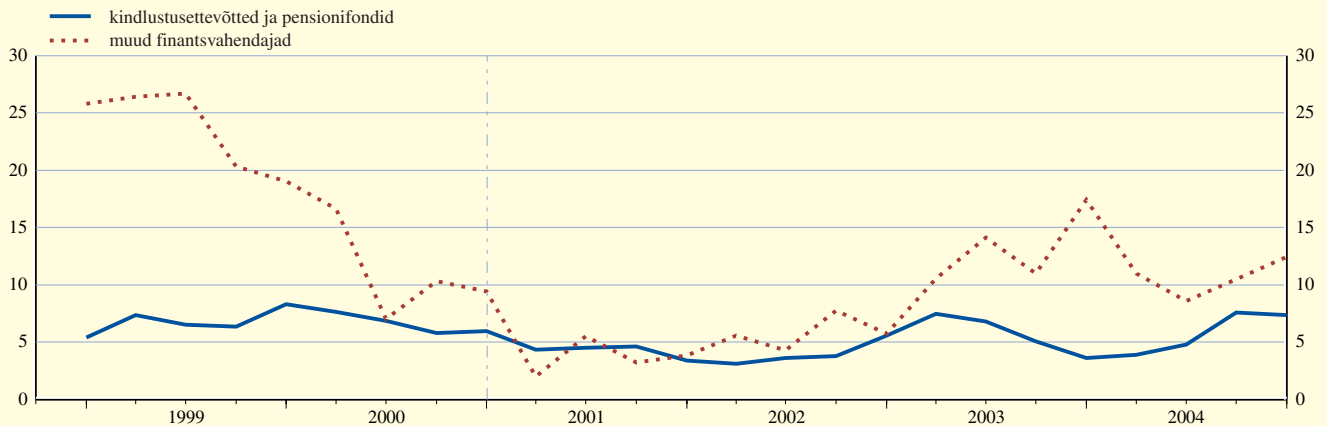
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

1. Finantsvahendajate hoiused

	Kindlustusettevõtted ja pensionifondid							Muud finantsvahendajad ²						
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteeteatamistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteeteatamistähtajaga		Repo- tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Bilansiline jääk														
2002	523,1	55,8	-	-	-	-	17,8	493,6	152,7	-	-	-	-	97,1
2003	542,4	58,9	41,7	420,5	1,3	0,8	19,1	567,6	183,1	130,6	143,3	6,1	0,1	104,4
2004 I kv	557,3	64,7	42,2	426,2	1,3	1,0	22,0	586,4	197,0	119,7	145,7	7,8	0,1	116,1
II kv	565,4	59,9	42,1	439,8	1,3	1,0	21,2	595,9	194,3	122,3	153,7	8,3	0,1	117,2
III kv	573,6	61,5	47,3	442,5	1,2	1,0	20,0	598,0	189,9	120,2	164,9	8,1	0,1	114,8
2004 okt	579,1	58,6	49,1	446,1	1,3	1,3	22,8	620,8	187,3	133,6	166,9	8,4	0,1	124,5
nov	584,4	63,2	47,7	450,0	1,3	1,3	20,8	631,8	197,4	126,4	177,0	9,7	0,1	121,3
dets	583,1	59,0	51,4	449,5	1,2	1,3	20,8	635,1	180,7	138,8	186,9	10,1	0,1	118,6
2005 jaan ^(p)	595,3	66,9	50,8	451,2	1,4	1,3	23,6	659,1	208,3	129,9	185,1	11,6	0,1	124,2
Tehingud														
2002	27,6	7,8	-	-	-	-	1,4	26,6	-4,7	-	-	-	-	12,8
2003	19,0	1,6	-3,1	18,8	0,3	0,4	1,1	84,8	27,5	-0,7	38,8	3,2	0,0	16,0
2004 I kv	14,6	5,7	0,3	5,6	0,0	0,2	2,8	15,2	14,0	-14,7	1,5	1,6	0,0	12,7
II kv	7,2	-4,9	0,0	13,7	0,0	-0,6	-0,9	12,2	-1,3	3,9	8,3	0,6	0,0	0,8
III kv	8,2	1,6	5,3	2,6	-0,1	0,0	-1,1	2,5	-4,0	-2,3	11,4	-0,2	0,0	-2,4
2004 okt	5,4	-2,9	1,9	3,3	0,0	0,3	2,8	23,8	-2,2	13,6	2,2	0,4	0,0	9,8
nov	5,5	5,1	-1,2	3,5	0,1	0,0	-2,0	12,8	10,9	-6,7	10,5	1,3	0,0	-3,2
dets	-1,2	-4,1	3,7	-0,5	-0,1	0,0	-0,1	4,3	-15,2	11,9	9,7	0,5	0,0	-2,6
2005 jaan ^(p)	11,9	7,8	-0,7	1,7	0,2	0,0	2,9	21,9	26,7	-9,5	-2,3	1,5	0,0	5,5
Kasvumäärad														
2002 dets	5,6	16,3	-	-	-	-	8,5	5,7	-3,0	-	-	-	-	-14,9
2003 dets	3,6	2,8	-6,7	4,7	40,9	60,8	6,0	17,4	17,8	-0,6	36,8	70,6	-17,1	
2004 märts	3,9	5,1	9,9	2,4	40,8	52,8	18,6	11,0	17,1	-13,2	22,3	47,6	-17,8	
juuni	4,8	-6,4	12,7	6,4	40,0	-44,0	-6,3	8,6	7,8	-10,2	18,6	44,5	-20,5	
sept	7,6	6,9	46,4	4,8	13,6	-52,5	6,9	10,5	7,4	-6,2	28,3	63,5	-11,7	
2004 okt	8,3	10,3	32,9	5,1	3,3	38,3	24,2	11,2	7,5	1,7	27,0	48,4	-7,8	
nov	9,4	22,7	33,3	5,9	3,8	-37,9	7,2	11,8	12,7	-4,2	29,3	73,6	-4,9	
dets	7,3	1,0	23,5	6,7	-8,2	-43,1	8,0	12,5	1,1	4,3	30,3	67,6	-14,6	
2005 jaan ^(p)	7,2	2,9	17,8	6,7	6,6	37,1	8,3	16,1	16,7	-1,0	31,8	69,9	-12,0	

J8 Finantsvahendajate hoiused

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) See kategooria hõlmab investeerimisfonde.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus¹

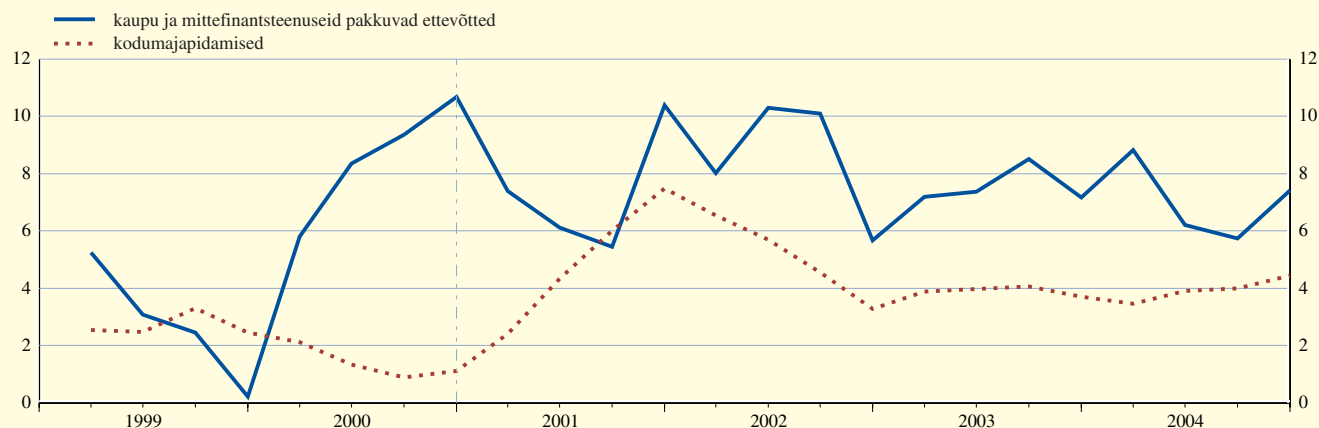
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehinguid perioodil)

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused

	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted							Kodumajapidamised ²						
	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteteatamistähtajaga		Repo- tehingud	Kokku	Üleöö- hoiused	Lepingulise tähtajaga		Lõpetatavad etteteatamistähtajaga		Repo- tehingud
			Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu				Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Bilansiline jääk														
2002	990,0	595,6	-	-	-	-	34,7	3 806,3	1 173,0	-	-	-	-	74,7
2003	1 050,2	633,3	280,2	67,6	38,1	1,0	30,0	3 978,5	1 311,8	544,0	600,8	1 379,2	89,9	52,9
2004 I kv	1 036,7	624,2	275,9	69,9	39,9	1,0	25,8	3 997,9	1 320,7	527,4	608,6	1 401,2	88,2	51,9
II kv	1 054,0	650,6	265,6	70,3	41,0	1,0	25,5	4 055,5	1 367,5	517,0	612,4	1 422,3	85,8	50,4
III kv	1 067,1	657,6	269,7	70,6	42,6	1,1	25,6	4 060,8	1 363,2	511,4	615,0	1 431,9	85,5	53,7
2004 okt	1 071,7	648,6	283,9	69,6	42,5	1,1	25,9	4 078,5	1 376,9	509,1	617,6	1 434,4	86,0	54,4
nov	1 077,8	660,5	279,7	69,7	41,2	1,1	25,5	4 089,8	1 381,0	509,1	618,7	1 439,8	86,8	54,4
dets	1 115,6	674,1	295,0	72,0	43,7	1,1	29,8	4 160,0	1 402,7	514,3	632,9	1 466,5	88,0	55,6
2005 jaan ^(p)	1 080,1	657,3	279,0	74,8	43,0	1,1	24,9	4 167,0	1 400,7	514,7	634,3	1 477,4	87,8	52,2
Tehingud														
2002	54,3	28,9	-	-	-	-	-1,3	120,5	65,3	-	-	-	-	-1,9
2003	70,5	40,9	53,5	-29,8	10,2	0,0	-4,2	141,8	95,2	-71,2	35,9	117,4	-13,7	-21,8
2004 I kv	-14,5	-9,5	-5,3	2,6	1,9	0,0	-4,2	18,0	8,5	-17,4	7,7	21,9	-1,7	-1,0
II kv	21,1	27,8	-8,9	0,9	1,1	0,6	-0,3	53,5	43,8	-11,0	3,3	21,1	-2,4	-1,5
III kv	15,5	7,9	5,4	0,4	1,6	0,0	0,2	6,0	-3,7	-5,3	2,4	9,6	-0,3	3,3
2004 okt	6,0	-8,3	14,7	-0,7	0,0	0,0	0,3	18,4	13,9	-1,8	2,7	2,5	0,5	0,7
nov	10,8	13,1	-3,2	0,1	1,2	0,0	-0,4	9,9	4,4	0,7	1,1	3,0	0,8	0,0
dets	38,5	14,3	15,9	1,6	2,5	0,0	4,2	71,2	22,9	5,4	13,7	26,7	1,2	1,3
2005 jaan ^(p)	-38,0	-17,9	-17,1	2,5	-0,7	0,0	-4,8	5,6	-2,4	-0,4	1,4	10,8	-0,2	-3,5
Kasvumäärad														
2002 dets	5,7	5,1	-	-	-	-	3,5	3,3	6,0	-	-	-	-	-2,5
2003 dets	7,2	6,7	23,1	-30,7	41,5	-3,5	-12,4	3,7	7,9	-11,5	6,4	9,3	-13,2	-29,2
2004 märts	8,8	11,9	3,1	13,2	23,1	-3,9	-19,1	3,5	7,7	-8,7	3,7	7,4	-10,5	-26,5
juuni	6,2	10,1	-3,5	14,8	17,1	52,2	-13,5	3,9	7,6	-8,0	4,5	7,0	-7,7	-18,6
sept	5,7	9,8	-2,7	7,1	18,8	64,7	-16,0	4,0	7,1	-7,7	4,8	6,4	-3,5	-4,5
2004 okt	5,6	8,7	-0,2	7,4	17,3	21,3	-17,6	4,4	7,9	-7,4	5,1	6,3	-3,0	-2,9
nov	5,1	8,1	-1,3	4,7	18,1	73,8	-12,8	4,0	6,3	-6,7	5,3	6,2	-2,4	-2,1
dets	7,4	7,2	6,7	7,3	21,8	72,2	-0,8	4,4	6,8	-5,4	5,2	6,2	-2,1	5,2
2005 jaan ^(p)	7,9	8,3	6,0	10,0	16,8	17,0	-1,7	4,2	6,4	-4,5	4,7	5,9	-1,2	-3,5

19 Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

2.5 Rahaloomeasutustesse paigutatud hoiuste jaotus¹

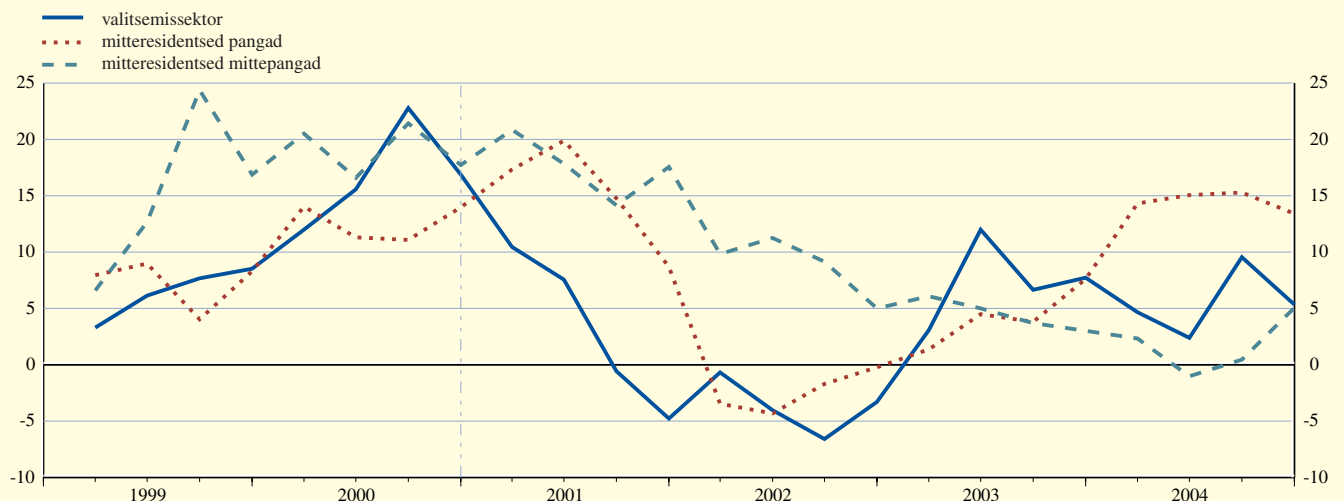
(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

3. Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused

	Valitsemissektor					Euroalavälised residentid				
	Kokku	Keskkvalitus	Muu valitsemissektor			Kokku	Pangad ²	Mittepangad		
			Piirkondlik valitsus	Kohalik omavalitsus	Sotsiaal-kindlustus-fondid			Kokku	Valitsemissektor	Muu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bilansiline jääk										
2002	248,4	106,9	31,6	69,2	40,7	2 271,0	1 585,3	685,7	97,4	588,3
2003	271,2	132,3	31,1	66,9	40,9	2 245,1	1 580,9	664,3	96,1	568,2
2004 I kv	272,7	140,7	30,0	62,4	39,6	2 444,2	1 742,7	701,5	100,8	600,7
II kv	294,4	156,6	31,6	64,5	41,7	2 471,5	1 788,9	682,6	102,0	580,6
III kv	288,2	146,3	33,0	66,3	42,6	2 452,1	1 764,8	687,4	105,1	582,3
IV kv ^(p)	283,4	138,9	30,6	69,6	44,4	2 429,6	1 747,4	682,3	103,8	578,5
Tehingud										
2002	-8,3	-0,2	1,8	0,4	-10,3	30,2	-4,9	35,2	3,6	31,6
2003	19,3	21,1	-0,5	-2,3	1,0	138,7	117,6	21,1	-1,3	22,4
2004 I kv	1,5	8,4	-1,1	-4,5	-1,3	155,3	129,6	25,8	4,8	21,0
II kv	21,2	15,4	1,6	2,1	2,1	21,3	41,3	-20,1	1,2	-21,3
III kv	-4,9	-10,3	2,3	1,9	1,2	6,9	-4,6	11,5	3,1	8,4
IV kv ^(p)	-3,4	-7,4	-1,0	3,2	1,8	63,0	46,4	16,4	-1,7	18,1
Kasvumäärad										
2002dets	-3,3	-0,2	5,9	0,5	-20,2	1,3	-0,2	5,0	3,9	5,1
2003dets	7,7	19,3	-1,5	-3,4	2,6	6,2	7,6	3,0	-1,3	3,7
2004 märts	4,7	14,4	-6,2	-4,7	-1,4	10,6	14,3	2,3	3,1	2,2
juuni	2,4	7,9	-7,6	-0,1	-4,4	10,1	15,0	-1,0	7,9	-2,4
sept	9,5	13,2	5,1	3,3	11,4	10,7	15,3	0,4	12,5	-1,5
dets ^(p)	5,3	4,6	5,7	4,0	9,3	10,9	13,4	5,0	7,6	4,6

J10 Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) Käesolevas tabelis tähendab termin "pank" rahaloomeasutusega sarnast asutust, mis asub väljaspool euroala.

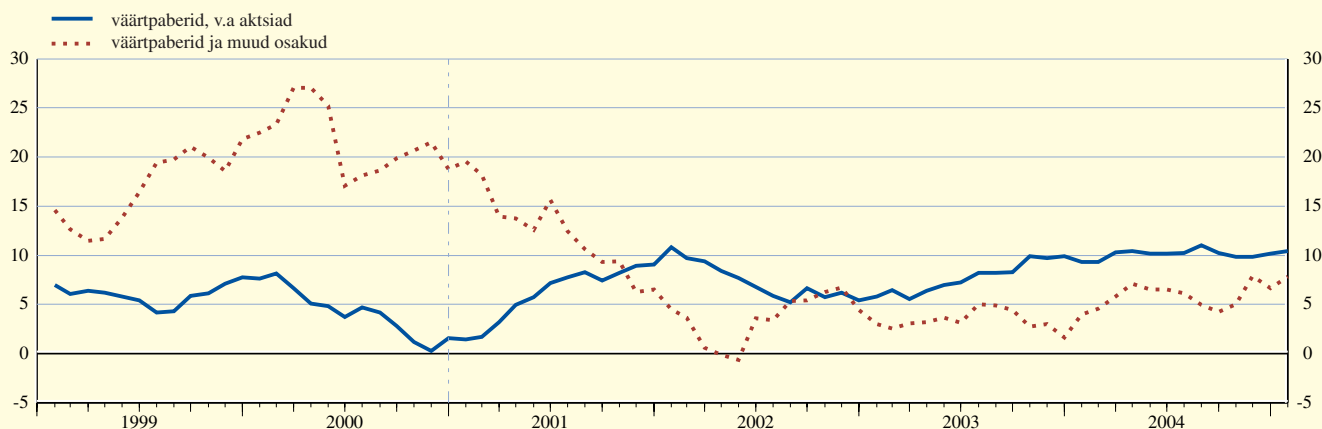
2.6 Rahaloomeasutuste väärtpaperite jaotus¹

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk ja kasvumäärad perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Väärtpaperid, v.a aktsiad							Aktsiad ja muud osakud				
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsemissektor		Muud euroala residendid		Euroala- välised residendid	Kokku	Rahaloome- asutused	Mitteraha- loome- asutused	Euroala- välised residendid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Bilansiline jääk												
2002	3 228,2	1 122,2	48,2	1 119,5	15,5	349,5	16,7	556,6	1 004,9	263,3	564,3	177,3
2003	3 576,3	1 216,2	57,4	1 227,1	15,6	409,1	18,6	632,3	1 068,7	279,7	615,4	173,7
2004 I kv	3 767,6	1 280,9	60,9	1 283,8	17,8	416,2	18,0	690,0	1 115,8	285,7	640,7	189,5
II kv	3 854,7	1 296,7	62,8	1 329,5	17,6	429,0	18,1	701,2	1 154,8	294,7	654,0	206,0
III kv	3 912,6	1 323,0	62,9	1 330,0	15,9	430,0	17,5	733,4	1 127,2	286,6	634,0	206,6
2004 okt	3 941,0	1 344,2	62,2	1 323,0	20,3	432,8	17,6	740,9	1 134,8	287,4	637,6	209,8
nov	3 970,1	1 353,6	61,3	1 327,6	18,4	438,9	17,2	753,0	1 176,2	294,2	650,5	231,5
dets	3 935,2	1 364,8	59,5	1 280,0	15,8	449,0	16,3	749,8	1 160,7	289,3	657,7	213,8
2005 jaan ^(p)	4 029,7	1 363,1	65,2	1 317,6	18,9	452,2	16,3	796,3	1 193,3	293,3	669,4	230,6
Tehingud												
2002	167,0	47,2	-0,5	38,6	-0,8	25,9	3,2	53,4	42,7	14,0	7,0	21,8
2003	324,7	90,9	4,1	78,9	0,8	52,3	1,7	95,9	16,1	7,2	19,5	-10,5
2004 I kv	156,7	61,3	1,3	45,1	1,4	4,8	-1,1	43,9	44,7	6,1	24,6	14,0
II kv	89,4	15,2	1,7	44,2	0,0	13,9	0,1	14,3	26,1	6,3	8,3	11,5
III kv	67,7	30,8	1,5	-1,0	-1,2	-1,9	-0,2	39,8	-26,3	-7,9	-19,7	1,4
2004 okt	35,7	20,9	0,2	-7,4	4,7	2,7	0,3	14,3	5,6	0,4	2,8	2,5
nov	41,6	9,1	0,4	4,3	-1,4	5,7	0,2	23,2	38,7	5,8	12,1	20,8
dets	-25,3	11,4	-0,6	-48,3	-2,2	10,8	-0,5	4,2	-17,8	-5,4	5,8	-18,2
2005 jaan ^(p)	79,6	1,6	3,9	36,5	2,5	3,6	-0,6	32,1	31,4	3,5	12,4	15,5
Kasvumäärad												
2002dets	5,4	4,4	-1,8	3,7	-4,3	8,1	21,9	10,1	4,4	5,5	1,3	13,6
2003dets	9,9	8,1	8,7	6,9	5,0	14,8	8,2	17,2	1,6	2,7	3,5	-5,7
2004 märts	10,3	9,6	5,3	7,2	5,1	10,8	3,8	18,8	5,8	6,3	7,5	-0,2
juuni	10,1	9,5	6,6	8,5	9,7	10,2	1,5	15,3	6,5	6,4	5,3	11,1
sept	10,3	10,7	12,5	6,1	-0,4	8,1	-4,2	19,6	4,2	2,7	3,2	9,8
2004 okt	9,9	11,4	11,1	4,1	33,2	6,7	-2,7	20,2	5,0	2,2	4,4	11,1
nov	9,9	11,5	9,9	3,5	21,5	6,8	-3,2	21,7	7,9	4,6	4,8	23,4
dets	10,2	12,2	7,6	3,0	8,0	8,7	-7,0	21,9	6,6	1,9	5,5	18,2
2005 jaan ^(p)	10,4	11,1	10,2	4,7	24,0	9,6	-3,9	20,8	7,8	1,7	6,3	22,6

JII Rahaloomeasutuste väärtpaperid

(aastased kasvumäärad)

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2.7 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete ümberhindamine¹
(mld EUR)

1. Kodumajapidamiste laenude kustutamine/vähendamine²

	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenud				Muud laenud			
	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	-0,9	-	-	-	-1,0	-	-	-	-5,3	-	-	-
2003	-2,7	-1,1	-0,5	-1,1	-3,2	-0,3	-0,1	-2,8	-7,4	-2,8	-0,3	-4,3
2004 I kv	-1,3	-0,5	-0,2	-0,6	-1,3	-0,1	0,0	-1,1	-2,5	-1,0	-0,1	-1,4
II kv	-0,5	-0,2	-0,1	-0,2	-0,6	0,0	0,0	-0,5	-1,0	-0,4	0,0	-0,7
III kv	-0,4	-0,2	-0,1	-0,1	-0,4	0,0	0,0	-0,4	-0,8	-0,2	0,0	-0,6
2004 okt	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,4	-0,1	0,0	-0,3
nov	-0,2	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	-0,1	0,0	-0,3
dets	-0,6	-0,3	-0,1	-0,2	-0,8	-0,1	0,0	-0,7	-1,5	-0,6	-0,1	-0,8
2005 jaan ^(p)	-0,6	-0,3	-0,1	-0,2	-0,6	-0,1	0,0	-0,5	-1,2	-0,5	-0,1	-0,7

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja euroalaväliste residentide laenude kustutamine/vähendamine

	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted				Euroalavälised residentid		
	Kokku	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta
	1	2	3	4	5	6	7
2002	-9,7	-2,1	-2,7	-4,9	-7,2	-	-
2003	-17,7	-8,8	-1,3	-7,6	-1,1	-0,3	-0,7
2004 I kv	-6,2	-3,3	-0,6	-2,3	-1,0	-0,4	-0,6
II kv	-2,9	-2,0	0,2	-1,1	-0,1	0,0	-0,1
III kv	-1,7	-0,9	-0,2	-0,7	-0,1	-0,1	-0,1
2004 okt	-0,6	-0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
nov	-0,8	-0,4	-0,1	-0,3	-0,2	0,0	-0,2
dets	-3,8	-1,9	-0,2	-1,7	-0,2	0,0	-0,2
2005 jaan ^(p)	-2,9	-1,3	-0,3	-1,2	-0,1	0,0	-0,1

3. Rahaloomeasutuste hoitavate väärtpaperite ümberhindamine

	Väärtpaperid, v.a aktsiad							Aktsiad ja muud osakud				
	Kokku	Rahaloomeasutused		Valitsemissektor		Muud euroala residentid		Euroalavälised residentid	Kokku	Rahaloomeasutused	Mitterahaloomeasutused	Euroalavälised residentid
		Euro	Muu	Euro	Muu	Euro	Muu					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	39,6	9,9	0,6	13,2	-0,1	5,8	0,2	9,9	-12,3	-5,0	-1,5	-5,8
2003	-1,2	-0,9	-0,3	3,0	0,0	-1,2	-0,1	-1,8	19,4	8,0	5,0	6,4
2004 I kv	16,6	2,5	0,3	11,1	0,1	1,5	0,0	1,0	2,3	-0,3	1,0	1,7
II kv	-8,5	-0,8	0,0	-5,0	-0,1	-0,8	0,0	-2,0	0,1	-0,7	0,1	0,7
III kv	2,2	-0,6	-0,1	1,5	0,0	0,7	0,0	0,6	-1,5	-0,1	-0,5	-0,9
2004 okt	0,5	0,1	0,0	0,4	-0,1	0,1	0,0	0,0	2,2	0,7	0,8	0,7
nov	0,7	0,5	-0,1	0,5	-0,1	0,4	-0,1	-0,5	2,7	1,0	0,8	0,9
dets	0,3	0,0	-0,1	1,4	-0,1	-1,2	0,0	0,3	2,4	0,6	1,4	0,5
2005 jaan ^(p)	2,5	0,3	0,1	1,1	0,1	-0,2	0,1	1,1	2,9	0,6	1,0	1,3

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa¹

(protsent kogusummast; bilansiline jääk mld EUR; perioodi lõpp)

1. Hoised

	Rahaloomeasutused ²								Mitterahaloomeasutused					
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud						Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud			
			Kokku								Kokku			
			USD	JPY	CHF	GBP	USD	JPY			CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroala residentide poolt														
2002	4 136,6	90,2	9,8	6,1	0,8	1,5	0,7	6 061,2	97,1	2,9	1,8	0,3	0,2	0,3
2003	4 364,9	91,3	8,7	5,4	0,5	1,5	0,9	6 409,8	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,3
2004 I kv	4 412,5	90,4	9,6	5,7	0,5	1,5	1,2	6 451,0	97,1	2,9	1,7	0,3	0,1	0,4
II kv	4 522,8	90,3	9,7	5,7	0,5	1,5	1,3	6 565,2	97,1	2,9	1,7	0,3	0,1	0,4
III kv	4 586,6	90,5	9,5	5,7	0,5	1,5	1,3	6 587,6	97,1	2,9	1,8	0,3	0,1	0,4
IV kv ^(p)	4 702,3	91,4	8,6	5,1	0,4	1,4	1,1	6 777,3	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,4
Euroalaväliste residentide poolt														
2002	1 585,3	43,7	56,3	39,2	2,1	4,3	7,8	685,7	48,3	51,7	35,0	2,3	1,9	9,8
2003	1 580,9	46,9	53,1	35,6	1,8	3,6	9,4	664,3	51,0	49,0	32,1	2,1	2,2	9,6
2004 I kv	1 742,7	46,3	53,7	35,1	2,0	3,3	10,4	701,5	53,2	46,8	30,0	2,1	1,8	9,7
II kv	1 788,9	45,1	54,9	36,8	1,7	3,3	10,4	682,6	52,5	47,5	30,5	1,9	2,0	9,9
III kv	1 764,8	46,7	53,3	35,5	1,8	3,1	9,7	687,4	53,1	46,9	29,8	1,8	2,0	9,8
IV kv ^(p)	1 747,4	46,8	53,2	35,3	2,0	3,3	9,8	682,3	55,1	44,9	29,1	1,5	2,1	9,4

2. Euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjad

	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud				
			Kokku				
			USD	JPY	CHF	GBP	
1	2	3	4	5	6	7	
2002	3 138,7	85,4	14,6	7,7	1,8	1,6	2,3
2003	3 304,0	85,4	14,6	7,9	1,5	1,7	2,3
2004 I kv	3 458,0	84,6	15,4	7,7	1,7	2,0	2,6
II kv	3 533,8	84,0	16,0	8,2	1,7	2,0	2,6
III kv	3 597,2	84,2	15,8	8,0	1,8	2,0	2,6
IV kv ^(p)	3 654,9	84,6	15,4	7,8	1,6	1,9	2,6

Allikas: EKP.

1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.

2) Euroalaväliste residentide puhul tähendab mõiste "rahaloomeasutus" euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.

3) Hõlmab kirjeid, mis on kajastatud euro liikmesriigivääringutes.

2.8 Rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotus vääringute kaupa¹
(protsent kogusummast; bilansiline väärtus mld EUR; perioodi lõpp)

3. Laenuid

	Rahaloomeasutused ²							Mitterahaloomeasutused						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud					
			Kokku						Kokku					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Euroala residentidele														
2002	4 017,8	-	-	-	-	-	7 593,6	96,2	3,8	1,8	0,5	1,1	0,3	
2003	4 193,8	-	-	-	-	-	7 920,9	96,5	3,5	1,6	0,3	1,2	0,3	
2004 I kv	4 224,6	-	-	-	-	-	7 993,4	96,4	3,6	1,6	0,3	1,2	0,4	
II kv	4 296,2	-	-	-	-	-	8 138,1	96,4	3,6	1,6	0,2	1,3	0,4	
III kv	4 356,4	-	-	-	-	-	8 213,5	96,5	3,5	1,5	0,2	1,3	0,4	
IV kv ^(p)	4 460,4	-	-	-	-	-	8 364,5	96,6	3,4	1,4	0,2	1,3	0,4	
Euroalavälisetele residentidele														
2002	1 146,2	48,3	51,7	32,4	4,5	2,6	9,1	583,9	36,2	63,8	47,6	2,3	4,7	5,6
2003	1 182,2	50,2	49,8	29,3	4,7	2,5	9,2	580,6	38,7	61,3	43,9	2,4	4,6	7,0
2004 I kv	1 308,6	49,1	50,9	30,4	4,7	2,7	9,4	646,9	40,0	60,0	41,9	2,5	4,4	8,0
II kv	1 322,7	49,2	50,8	30,9	4,7	2,4	9,2	642,6	38,6	61,4	42,6	2,4	4,4	8,8
III kv	1 317,3	51,2	48,8	30,0	3,7	2,2	9,0	648,6	40,2	59,8	42,2	2,5	4,4	7,4
IV kv ^(p)	1 336,6	51,3	48,7	30,1	3,6	2,2	8,6	641,8	42,2	57,8	40,5	2,5	4,3	7,0

4. Väärtpaberid, v.a aktsiad

	Emiteeritud rahaloomeasutuste poolt ²							Emiteeritud mitterahaloomeasutuste poolt						
	Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud				Kõigi vääringute bilansiline jääk	Euro ³	Muud vääringud					
			Kokku						Kokku					
			USD	JPY	CHF	GBP			USD	JPY	CHF	GBP		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Emiteeritud euroala residentide poolt														
2002	1 170,4	95,9	4,1	1,7	0,4	0,2	0,9	1 501,2	97,9	2,1	1,0	0,7	0,1	0,4
2003	1 273,6	95,5	4,5	1,7	0,3	0,9	1,3	1 670,3	98,0	2,0	1,0	0,5	0,3	0,2
2004 I kv	1 341,8	95,5	4,5	1,6	0,3	0,9	1,4	1 735,8	97,9	2,1	1,0	0,5	0,2	0,2
II kv	1 359,4	95,4	4,6	2,2	0,4	0,4	1,4	1 794,1	98,0	2,0	1,1	0,5	0,1	0,2
III kv	1 385,9	95,5	4,5	2,1	0,3	0,5	1,3	1 793,3	98,1	1,9	1,0	0,5	0,1	0,2
IV kv ^(p)	1 424,3	95,8	4,2	1,8	0,3	0,5	1,3	1 761,1	98,2	1,8	0,9	0,4	0,1	0,3
Emiteeritud euroalavälisetele residentide poolt														
2002	239,6	36,9	63,1	45,5	1,7	0,6	13,2	317,1	41,5	58,5	42,0	5,8	0,9	5,6
2003	276,9	45,1	54,9	30,6	1,2	4,9	15,4	355,5	45,8	54,2	31,1	5,8	5,8	6,4
2004 I kv	309,2	44,7	55,3	29,6	1,2	5,0	16,6	380,8	44,4	55,6	31,1	6,1	5,4	7,1
II kv	312,7	46,3	53,7	32,8	1,1	0,6	16,8	388,4	45,2	54,8	33,6	6,7	1,0	7,4
III kv	322,3	47,7	52,3	32,2	1,0	0,5	16,2	411,1	44,2	55,8	32,3	7,6	0,8	8,4
IV kv ^(p)	344,1	49,9	50,1	28,9	1,0	0,6	17,1	405,7	44,9	55,1	30,5	8,1	0,8	9,3

Allikas: EKP.

- 1) Rahaloomeasutuste sektor, v.a eurosüsteem; sektorite liigituse aluseks on ESA 95.
- 2) Euroalavälisetele residentide puhul tähendab mõiste "rahaloomeasutus" euroala rahaloomeasutusega sarnast liiki asutust.
- 3) Hõlmab kirjeid, mis on kajastatud euro liikmesriigivääringutes.

2.9 Euroala investeerimisfondide koondbilanss¹

(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Varad

	Kokku 1	Hoiused 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad			Aktsiad ja muud osakud 6	Investeerimis- fondide osakud 7	Põhivarad 8	Muud varad 9
			Kokku 3	Kuni 1 aasta 4	Üle 1 aasta 5				
2003 II kv	2 959,5	232,6	1 382,7	67,1	1 315,6	880,9	224,5	120,7	118,1
III kv	3 085,6	248,3	1 405,3	65,3	1 340,0	932,3	234,6	126,3	138,8
IV kv	3 175,0	235,2	1 389,4	67,4	1 322,0	1 033,7	243,9	133,7	139,1
2004 I kv	3 353,6	266,5	1 433,9	70,3	1 363,6	1 102,8	262,6	136,7	151,2
II kv	3 366,1	244,8	1 429,4	69,2	1 360,2	1 117,1	277,1	139,7	157,9
III kv ^(p)	3 385,2	246,4	1 471,6	71,7	1 399,8	1 090,6	280,4	143,5	152,7

2. Kohustused

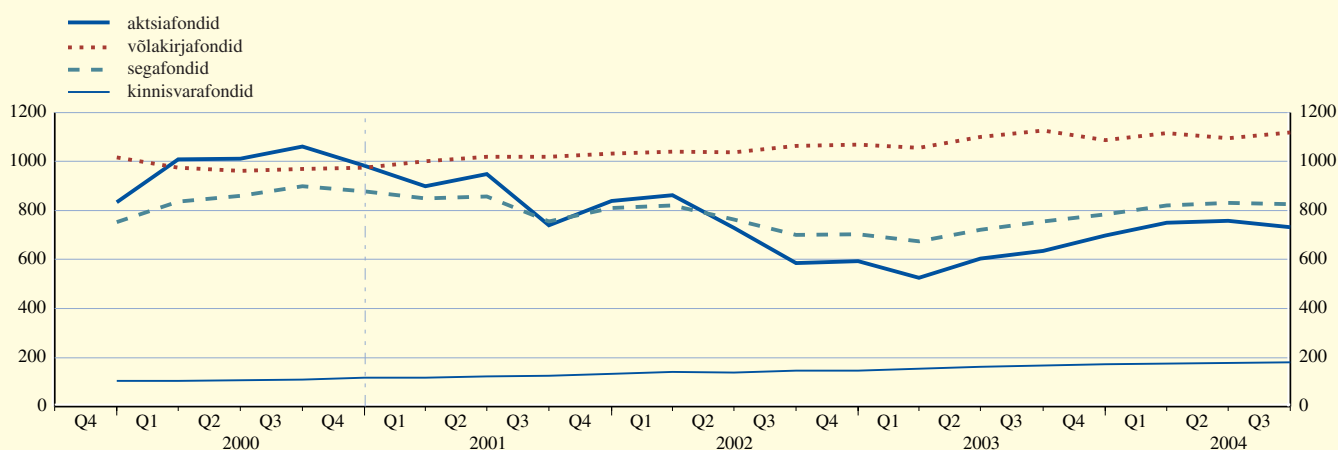
	Kokku 1	Hoiused ja võetud laenud 2	Investeerimisfondide osakud 3	Muud kohustused 4
2003 II kv	2 959,5	41,8	2 825,8	91,9
III kv	3 085,6	43,2	2 917,7	124,8
IV kv	3 175,0	44,2	3 011,7	119,1
2004 I kv	3 353,6	49,6	3 171,2	132,8
II kv	3 366,1	50,3	3 189,0	126,7
III kv ^(p)	3 385,2	48,7	3 209,0	127,4

3. Investeerimispoliitika ja investori liigi alusel jaotatud varade/kohustuste kogusumma

	Kokku 1	Investeerimispoliitika alusel jaotatud fondid					Investori liigi alusel jaotatud fondid	
		Aktsiafondid 2	Võlakirjafondid 3	Segafondid 4	Kinnisvarafondid 5	Muud fondid 6	Avatud fondid 7	Kinnised fondid 8
2003 II kv	2 959,5	603,3	1 099,6	720,8	161,4	374,4	2 140,5	819,0
III kv	3 085,6	635,4	1 127,0	754,2	167,7	401,4	2 249,1	836,5
IV kv	3 175,0	697,8	1 086,6	783,4	171,7	435,6	2 318,4	856,6
2004 I kv	3 353,6	750,5	1 116,6	821,2	175,9	489,5	2 470,4	883,2
II kv	3 366,1	756,5	1 094,4	830,2	179,1	505,8	2 479,1	887,0
III kv ^(p)	3 385,2	732,3	1 117,2	825,5	181,5	528,7	2 484,6	900,6

J12 Investeerimisfondide varad kokku

(mld EUR)

Allikas: EKP.

1) V.a rahaturufondid. Andmed viitavad kõikidele euroalasse kuuluvatele riikidele peale Iirimaa. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

2.10 Investeeringupoliitika ja investori liigi alusel jaotatud euroala investeeringufondide varad
(mld EUR; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

1. Fondid investeeringupoliitika alusel

	Kokku 1	Hoitud 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad			Aktsiad ja muud osakud 6	Investeeringu- fondide osakud 7	Põhivarad 8	Muud varad 9
			Kokku 3	Kuni 1 aasta 4	Üle 1 aasta 5				
Aktsiafondid									
2003 II kv	603,3	27,9	31,6	2,9	28,7	506,5	18,5	-	18,8
III kv	635,4	29,5	27,8	2,4	25,4	536,4	19,5	-	22,1
IV kv	697,8	29,3	31,3	2,9	28,4	593,6	21,1	-	22,5
2004 I kv	750,5	32,8	32,2	3,0	29,2	635,7	23,4	-	26,5
II kv	756,5	31,5	31,6	3,2	28,3	642,8	25,3	-	25,3
III kv ^(p)	732,3	31,5	32,8	3,5	29,3	618,7	24,4	-	25,0
Võlakirjafondid									
2003 II kv	1 099,6	82,4	927,9	33,0	894,9	31,1	20,9	-	37,3
III kv	1 127,0	93,6	934,7	30,7	904,1	29,1	21,7	-	47,9
IV kv	1 086,6	82,5	905,9	31,6	874,3	31,0	21,6	-	45,5
2004 I kv	1 116,6	97,3	918,4	35,3	883,1	32,9	21,4	-	46,6
II kv	1 094,4	79,1	910,0	36,3	873,7	33,0	21,8	-	50,5
III kv ^(p)	1 117,2	80,5	930,9	38,6	892,3	31,9	23,4	-	50,4
Segafondid									
2003 II kv	720,8	49,4	311,9	20,9	291,0	237,0	91,9	0,3	30,3
III kv	754,2	50,5	324,0	22,2	301,8	248,4	95,4	0,3	35,6
IV kv	783,4	49,5	324,0	22,1	301,9	272,5	100,5	0,3	36,7
2004 I kv	821,2	52,9	333,9	21,2	312,6	287,0	107,2	0,3	39,9
II kv	830,2	52,2	340,1	22,3	317,8	279,0	114,9	0,3	43,6
III kv ^(p)	825,5	52,3	347,7	21,8	325,8	270,6	115,3	0,3	39,4
Kinnisvarafondid									
2003 II kv	161,4	16,5	9,0	0,6	8,5	0,7	9,1	119,8	6,3
III kv	167,7	16,1	9,0	0,6	8,4	0,8	9,5	125,3	6,9
IV kv	171,7	13,2	9,3	0,6	8,7	0,8	8,5	132,7	7,4
2004 I kv	175,9	14,7	9,1	0,6	8,5	0,8	7,7	135,6	8,0
II kv	179,1	15,0	8,5	0,6	7,9	0,7	7,7	138,6	8,7
III kv ^(p)	181,5	14,4	8,5	0,6	7,9	0,7	7,5	142,3	8,0

2. Fondid investori liigi alusel

	Kokku 1	Hoitud 2	Väärtpaberid, v.a aktsiad 3	Aktsiad ja muud osakud 4	Investeeringu- fondide osakud 5	Põhivarad 6	Muud varad 7
Avatud fondid							
2003 II kv	2 140,5	181,6	912,4	691,7	168,3	104,2	82,2
III kv	2 249,1	199,0	927,7	736,5	176,6	108,9	100,4
IV kv	2 318,4	191,7	913,6	815,8	183,8	115,5	98,0
2004 I kv	2 470,4	219,3	948,8	878,2	198,8	117,5	107,8
II kv	2 479,1	202,0	945,9	890,3	210,9	119,9	110,1
III kv ^(p)	2 484,6	205,5	972,6	866,0	212,3	123,1	105,2
Kinnised fondid							
2003 II kv	819,0	51,0	470,3	189,2	56,1	16,5	36,0
III kv	836,5	49,3	477,6	195,8	58,0	17,4	38,4
IV kv	856,6	43,4	475,8	217,9	60,1	18,3	41,2
2004 I kv	883,2	47,2	485,1	224,6	63,8	19,1	43,3
II kv	887,0	42,7	483,6	226,9	66,2	19,8	47,8
III kv ^(p)	900,6	40,9	499,0	224,6	68,2	20,4	47,5

Allikas: EKP.

FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

3.1 Realsektorite peamised finantsvarad

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Kokku		Sularaha ja hoised							Memo: mittepankade hoised väljaspool euroala asuvates pankades	
	1	2	3	Realsektorite (v.a keskvalitsuse) hoised euroala rahaloomeasutustes				Keskvalitsuse hoised euroala rahaloome- asutustes	Hoised mitterahaloome- asutustes ¹		11
				4	5	6	7				
Bilansiline jääk											
2003II kv	15 050,0	5 758,1	311,9	5 029,4	1 918,4	1 560,2	1 456,1	94,7	200,3	216,5	329,8
III kv	15 150,6	5 762,9	322,7	5 070,8	1 956,6	1 555,8	1 469,0	89,3	183,9	185,5	345,4
IV kv	15 553,8	5 882,0	352,4	5 183,3	2 027,5	1 559,2	1 511,4	85,2	153,6	192,8	348,4
2004I kv	15 751,7	5 915,8	350,8	5 181,1	2 021,0	1 545,0	1 533,9	81,2	183,8	200,1	395,0
II kv	16 025,4	6 053,0	372,0	5 264,5	2 101,6	1 529,7	1 553,9	79,4	223,7	192,7	396,3
III kv	16 081,0	6 078,5	383,5	5 284,9	2 104,7	1 532,3	1 565,1	82,8	204,1	206,0	-
Tehingud											
2003II kv	206,8	131,4	21,3	85,7	83,8	-8,8	22,2	-11,4	24,1	0,3	11,4
III kv	129,7	12,4	11,4	12,0	6,8	-3,8	12,9	-3,9	-13,7	2,7	17,2
IV kv	150,5	124,7	29,7	118,0	79,0	7,9	36,3	-5,2	-30,3	7,3	10,9
2004I kv	133,1	31,3	-1,6	-4,6	-7,2	-15,8	22,4	-3,9	30,2	7,3	40,7
II kv	285,9	136,4	21,2	83,1	78,8	-14,5	20,7	-1,9	39,4	-7,4	0,8
III kv	108,5	30,0	11,5	24,8	4,7	5,4	11,3	3,4	-19,7	13,3	-
Kasvumäärad											
2003II kv	4,5	6,4	27,6	4,5	7,6	-1,0	8,9	-19,0	22,3	13,6	22,6
III kv	4,7	6,5	23,9	4,7	8,2	-0,7	9,1	-23,5	22,8	13,3	24,5
IV kv	4,4	5,5	21,2	4,3	7,6	-1,0	8,1	-23,4	9,5	9,0	24,5
2004I kv	4,3	5,3	20,9	4,3	8,8	-1,3	6,5	-23,0	5,9	7,7	24,8
II kv	4,6	5,3	19,5	4,1	8,2	-1,7	6,3	-15,7	12,8	4,6	21,1
III kv	4,5	5,6	18,8	4,4	7,9	-1,1	6,2	-8,5	10,7	11,1	-

	Väärtpaperid, v.a aktsiad			Aktsiad ²				Kindlustustehnilised eraldised		
	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Noteeritud aktsiad	Avatud investeermis- fondide osakud	Rahaturufon- dide osakud	Kokku	Kodumaja- pidamiste elukindlustus- eraldiste ja pensionifondide eraldiste netoväärtus	Kindlustusmak- sete ettemaksed ja rahuldamata nõuete eraldised
Bilansiline jääk										
2003II kv	1 936,3	165,6	1 770,7	3 587,9	1 751,5	1 836,4	404,6	3 767,7	3 399,5	368,1
III kv	1 927,6	166,6	1 760,9	3 624,6	1 764,0	1 860,6	408,7	3 835,6	3 464,2	371,4
IV kv	1 900,4	178,6	1 721,8	3 887,2	2 006,9	1 880,2	406,5	3 884,2	3 509,4	374,8
2004I kv	1 915,2	179,7	1 735,5	3 976,2	2 047,5	1 928,7	420,8	3 944,5	3 562,0	382,5
II kv	1 954,7	197,5	1 757,2	4 024,9	2 109,3	1 915,6	423,9	3 992,8	3 607,7	385,1
III kv	1 958,7	191,9	1 766,8	3 995,0	2 087,6	1 907,4	424,3	4 048,8	3 660,8	388,0
Tehingud										
2003II kv	-40,4	-18,3	-22,2	54,9	17,1	37,8	3,8	60,9	57,4	3,5
III kv	10,1	0,0	10,1	47,7	29,9	17,8	2,7	59,4	57,1	2,3
IV kv	7,1	8,6	-1,5	-24,6	-24,2	-0,4	-10,2	43,3	41,5	1,8
2004I kv	11,3	0,7	10,7	22,0	-3,5	25,5	15,0	68,4	60,7	7,7
II kv	43,8	16,3	27,5	54,6	56,2	-1,6	-0,5	51,1	48,5	2,7
III kv	0,3	-5,8	6,1	19,1	17,7	1,4	-2,2	59,1	56,2	2,9
Kasvumäärad										
2003II kv	-2,5	-15,7	-1,0	3,4	0,5	7,1	13,6	6,3	6,7	2,6
III kv	-3,5	-25,3	-0,9	4,5	2,0	6,9	9,3	6,4	6,9	2,4
IV kv	-2,4	-16,1	-0,7	4,0	1,1	6,9	8,5	6,6	6,9	3,7
2004I kv	-0,6	-4,7	-0,2	3,1	1,3	4,6	2,8	6,3	6,5	4,2
II kv	3,7	15,4	2,6	2,8	3,3	2,3	1,7	5,9	6,1	3,9
III kv	3,2	11,9	2,4	2,0	2,6	1,3	0,5	5,8	6,0	4,1

Allikas: EKP.

1) Hõlmab euroala keskvalitsuse (§1311 ESA 95 järgi), muude finantsvahendajate (§123 ESA 95 järgi) ning kindlustusettevõtete ja pensionifondide (§125 ESA 95 järgi) hoiseid.

2) V.a noteerimata aktsiad.

3.2 Reaalsektorite peamised kohustused

(mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Euroola rahaloomeasutustelt ja teistel finantsettevõtetelt võetud laenu												Memo: mittepan- kade poolt väljaspool euroala asuvatelt pankadelt võetud laenu
	Kokku			Valitsemissektor			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			Kodumajapidamised ¹			
		Võetud euroala rahaloomeasutuselt		Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Bilansiline jääk													
2003 II kv	16 188,4	8 243,6	7 236,1	877,7	70,0	807,7	3 651,8	1 213,2	2 438,6	3 714,1	291,4	3 422,6	253,8
III kv	16 257,4	8 328,4	7 293,7	886,5	71,1	815,4	3 657,6	1 184,8	2 472,9	3 784,2	286,0	3 498,2	275,6
IV kv	16 586,7	8 469,2	7 397,1	957,2	81,0	876,2	3 660,7	1 164,7	2 496,0	3 851,2	287,4	3 563,8	266,5
2004 I kv	16 931,0	8 522,4	7 466,6	961,8	85,0	876,8	3 655,6	1 161,5	2 494,1	3 905,0	281,7	3 623,3	305,5
II kv	17 148,0	8 670,6	7 597,7	954,6	90,5	864,1	3 699,6	1 168,9	2 530,7	4 016,4	294,0	3 722,5	303,8
III kv	17 226,3	8 749,0	7 675,6	949,8	89,1	860,7	3 702,6	1 150,9	2 551,7	4 096,6	290,7	3 805,9	-
Tehingud													
2003 II kv	238,7	116,3	84,1	-4,6	3,3	-7,9	51,5	24,2	27,3	69,4	5,3	64,2	2,6
III kv	137,4	81,9	58,8	8,9	1,1	7,8	1,9	-25,9	27,8	71,1	-4,7	75,8	22,9
IV kv	119,0	113,0	118,4	22,3	9,9	12,4	17,1	-16,1	33,2	73,6	4,6	69,0	-1,4
2004 I kv	199,5	50,3	76,5	6,0	4,0	2,1	-13,6	-6,2	-7,4	57,9	-4,2	62,1	33,5
II kv	264,9	153,7	134,8	-8,8	5,5	-14,3	67,5	13,5	54,1	95,0	8,9	86,1	-2,0
III kv	137,7	83,1	86,3	-4,4	-1,4	-3,0	4,8	-15,4	20,3	82,7	-2,7	85,5	-
Kasvumäärad													
2003 II kv	4,9	4,9	4,0	0,9	34,4	-1,3	4,2	1,4	5,7	6,5	-1,5	7,3	3,7
III kv	5,2	5,4	4,3	2,8	33,1	0,8	4,4	1,0	6,1	7,1	-1,4	7,9	16,1
IV kv	4,8	5,0	4,6	3,6	36,4	1,2	3,2	0,1	4,7	7,1	-0,8	7,8	12,9
2004 I kv	4,4	4,4	4,7	3,7	26,5	1,8	1,6	-2,0	3,3	7,5	0,4	8,1	22,5
II kv	4,5	4,8	5,4	3,2	29,1	1,0	2,0	-2,9	4,4	8,0	1,6	8,6	20,9
III kv	4,4	4,8	5,7	1,7	25,1	-0,3	2,1	-2,0	4,0	8,2	2,3	8,6	-
Väärtpaberid (v.a aktsiad), mille emitendiks on													
	Kokku			Valitsemissektor			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted			Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud nomineeritud aktsiad	Keskvalituse poolt kaasatud hoised	Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondide eraldised	
				Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised				
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
Bilansiline jääk													
2003 II kv	5 003,8	4 415,4	564,2	3 851,2	588,4	166,4	422,0	2 449,8	205,7	285,6			
III kv	4 991,9	4 407,3	558,3	3 849,0	584,6	165,2	419,4	2 473,0	174,3	289,8			
IV kv	4 919,2	4 328,2	539,7	3 788,5	591,0	164,3	426,7	2 726,3	181,7	290,4			
2004 I kv	5 091,1	4 494,8	577,2	3 917,6	596,3	180,7	415,6	2 834,2	189,0	294,4			
II kv	5 153,9	4 544,0	594,5	3 949,5	609,9	192,3	417,6	2 843,0	181,9	298,7			
III kv	5 216,0	4 602,6	588,4	4 014,1	613,4	188,2	425,2	2 763,5	195,0	302,9			
Tehingud													
2003 II kv	103,8	88,0	34,1	53,9	15,9	-0,6	16,5	14,9	-0,6	4,2			
III kv	45,0	42,6	-5,7	48,3	2,4	-0,9	3,4	3,9	2,4	4,2			
IV kv	-5,5	-13,5	-18,3	4,8	8,0	-0,8	8,8	0,0	7,4	4,1			
2004 I kv	135,7	136,6	36,1	100,5	-0,8	16,2	-17,0	2,1	7,3	4,0			
II kv	109,7	94,4	17,1	77,3	15,3	11,7	3,6	4,5	-7,1	4,3			
III kv	31,8	26,2	-5,7	31,9	5,6	-3,9	9,5	5,4	13,1	4,3			
Kasvumäärad													
2003 II kv	7,3	6,7	15,6	5,5	11,8	27,7	6,4	0,6	13,4	5,8			
III kv	6,7	6,3	14,6	5,2	9,8	20,0	6,2	0,7	13,2	5,8			
IV kv	6,2	5,7	12,5	4,8	10,4	13,7	9,1	0,8	8,9	6,0			
2004 I kv	5,7	5,9	8,7	5,5	4,5	8,3	2,9	1,0	7,5	5,9			
II kv	5,7	5,9	5,2	6,0	4,2	15,7	-0,3	0,4	4,8	5,8			
III kv	5,4	5,5	5,2	5,6	4,8	14,1	1,2	0,5	11,8	5,8			

Allikas: EKP.

¹ Hõlmab kodumajapidamisi teenindavaid kasumitaotluseta asutusi.

3.3 Kindlustusettevõtete ja pensionifondide peamised finantsvarad ja -kohustused (mld EUR ja aastased kasvumäärad; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; tehingud perioodil)

	Peamised finantsvarad											
	Kokku	Hoiused euroala rahaloomeasutustes					Laenud			Väärtpaberid, v.a aktsiad		
		Kokku	Üleööhoiused	Lepingulise tähtajaga	Lõpetatavad etteatamis-tähtajaga	Repo-tehingud	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised	Kokku	Lühiajalised	Pikaajalised
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Bilansiline jääk											
2003 II kv	3 460,3	538,1	63,8	450,5	1,6	22,3	337,5	65,1	272,4	1 398,3	55,8	1 342,4
III kv	3 513,8	533,3	57,5	455,3	1,8	18,7	339,5	65,8	273,6	1 419,8	58,7	1 361,2
IV kv	3 623,6	542,4	58,9	462,3	2,1	19,1	328,2	66,7	261,5	1 447,7	59,9	1 387,8
2004 I kv	3 772,7	557,3	64,7	468,3	2,3	22,0	338,3	69,4	268,9	1 516,2	57,7	1 458,5
II kv	3 798,3	565,4	59,9	482,0	2,3	21,2	335,5	71,0	264,5	1 523,3	54,1	1 469,2
III kv	3 860,4	573,6	61,5	489,8	2,3	20,0	338,0	71,7	266,3	1 579,8	62,9	1 516,8
	Tehingud											
2003 II kv	43,2	2,3	2,2	-3,9	0,0	3,9	4,4	1,4	3,0	18,9	-2,2	21,1
III kv	34,1	-6,2	-6,4	3,8	0,3	-3,8	2,0	0,7	1,2	22,8	2,8	19,9
IV kv	60,5	10,2	1,5	7,9	0,3	0,5	-11,3	0,9	-12,2	37,4	1,2	36,2
2004 I kv	95,5	14,6	5,7	5,9	0,2	2,8	10,0	2,7	7,3	44,0	-1,8	45,8
II kv	31,1	7,2	-4,9	13,7	-0,6	-0,9	-2,8	1,6	-4,4	25,1	-3,6	28,7
III kv	51,1	8,2	1,6	7,8	-0,1	-1,1	2,5	0,7	1,8	37,9	8,8	29,1
	Kasvumäärad											
2003 II kv	6,7	6,8	28,9	3,9	-1,6	17,4	-0,6	-11,9	2,6	11,7	40,3	10,8
III kv	6,5	5,0	11,7	3,6	-1,6	28,2	0,8	-11,6	4,4	10,0	21,3	9,6
IV kv	6,2	3,6	2,9	3,5	17,9	6,1	-4,0	-4,7	-3,8	10,0	17,4	9,7
2004 I kv	7,0	3,9	5,0	3,0	38,5	18,7	1,5	9,0	-0,2	9,0	0,1	9,4
II kv	6,4	4,8	-6,4	6,9	6,5	-6,3	-0,6	9,1	-3,0	9,2	-2,5	9,7
III kv	6,8	7,5	6,9	7,7	-12,8	6,7	-0,5	8,9	-2,7	10,2	7,8	10,3

	Peamised finantsvarad					Peamised kohustused							
	Aktsiad ¹				Kindlustus- maksete ettemakset ja rahuldamata nõuete eraldised	Kokku	Euroala rahaloomeasutustelt ja teistelt finantsettevõtelt võetud laenud		Väärt- paberid, v.a aktsiad	Noteeritud aktsiad	Kindlustustehnilised eraldised		
	Kokku	Noteeritud aktsiad	Avatud investee- rimisfondide osakud	Rahaturu- fondide osakud			Kokku	Võetud euroala rahaloome- asutustelt			Kokku	Kodumaja- pidamiste elukindlus- tuseraldiste ja pensioni- fondide eraldiste netoväärtus	Kindlustus- maksete ettemakset ja rahuldamata nõuete eraldised
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
	Bilansiline jääk												
2003 II kv	1 072,7	472,9	599,7	64,4	113,8	3 734,3	60,6	44,8	18,4	163,7	3 491,6	2 970,8	520,8
III kv	1 106,0	490,4	615,6	60,6	115,2	3 801,7	62,7	44,3	19,0	165,2	3 554,9	3 029,2	525,7
IV kv	1 188,8	542,0	646,8	64,1	116,5	3 863,2	51,9	35,4	20,9	190,5	3 600,0	3 069,7	530,3
2004 I kv	1 241,1	558,7	682,4	63,5	119,8	3 930,9	61,6	46,3	21,7	191,5	3 656,1	3 115,0	541,1
II kv	1 253,4	556,4	697,1	63,8	120,7	3 984,2	69,6	53,7	22,1	193,9	3 698,6	3 154,3	544,2
III kv	1 246,5	547,3	699,2	63,4	122,6	4 025,9	69,5	52,5	20,5	186,4	3 749,5	3 200,9	548,6
	Tehingud												
2003 II kv	15,6	3,9	11,6	4,6	2,1	62,1	-0,3	2,3	0,1	4,5	57,8	51,1	6,6
III kv	14,1	4,9	9,2	-4,2	1,4	58,2	2,0	-0,5	0,5	0,0	55,7	50,9	4,8
IV kv	22,8	7,0	15,8	4,2	1,5	33,9	-10,8	-8,9	1,8	5,0	37,9	33,9	4,0
2004 I kv	23,6	2,0	21,7	-0,6	3,2	76,8	9,6	10,8	0,4	0,8	66,0	54,1	11,9
II kv	0,8	-8,5	9,2	0,1	0,9	54,8	7,6	7,0	0,5	0,1	46,6	42,4	4,2
III kv	0,6	2,4	-1,7	-0,3	1,9	56,2	-0,1	-1,1	-1,2	2,1	55,4	50,0	5,4
	Kasvumäärad												
2003 II kv	3,5	-0,5	7,1	23,0	5,8	5,9	0,8	4,5	-0,8	1,5	6,4	6,9	4,0
III kv	4,9	0,1	8,7	18,1	4,6	6,3	6,7	9,4	2,8	2,8	6,5	7,0	3,6
IV kv	5,8	2,6	8,3	11,6	6,9	6,7	12,9	12,7	12,6	6,2	6,6	6,9	4,9
2004 I kv	7,8	4,3	10,3	6,5	7,3	6,4	0,9	8,5	15,4	8,3	6,4	6,5	5,3
II kv	5,7	1,1	9,3	-1,0	6,2	6,0	14,0	18,8	17,6	3,6	5,9	6,1	4,8
III kv	4,3	0,6	7,3	5,4	6,5	5,8	10,2	17,5	8,1	4,8	5,8	6,0	4,8

Allikas: EKP.

1) V.a noteerimata aktsiad.

3.4 Aastane sääst, investeeringud ja rahastamine
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti)

1. Kõik euroala sektorid

	Mittefinantsvarade netosoetamine					Finantsvarade netosoetamine							
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Varude muutused ¹	Mitte-toodetud varad	Kokku	Rahakuld ja SDR-ühikud	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²	Laenu	Aktsiad ja muud osakud	Kindlustus-tehnilised eraldised	Muud investeeringud (neto-summa) ³
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	350,5	1 137,7	-797,1	9,9	0,0	1 938,9	-0,2	390,9	330,7	464,6	491,4	224,1	37,4
1998	411,5	1 201,7	-823,6	33,2	0,2	2 412,5	11,0	419,6	360,1	515,3	845,0	213,7	47,9
1999	448,6	1 290,5	-863,7	21,6	0,2	3 113,7	1,3	559,2	429,1	878,8	942,2	259,2	43,8
2000	485,7	1 389,6	-913,1	25,9	-16,7	2 911,6	1,3	350,9	264,6	829,9	1 189,1	251,3	24,4
2001	459,8	1 441,3	-973,6	-10,0	2,0	2 597,0	-0,5	579,0	449,1	731,2	602,3	248,8	-12,9
2002	389,0	1 428,1	-1 021,8	-18,3	1,1	2 311,9	0,9	656,6	279,7	632,8	468,4	220,8	52,6
2003	391,8	1 440,3	-1 054,5	5,6	0,5	2 420,4	1,7	678,6	426,8	578,8	456,6	240,7	37,1

	Muutused netoväärtuses ⁴				Netokohustuste võtmine						
	Kokku	Kogusääst	Põhivarade kulum (-)	Saadavad kapitalisiirded (netosumma)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²	Laenu	Aktsiad ja muud osakud	Kindlustus-tehnilised eraldised	
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
1997	455,7	1 241,8	-797,1	11,0	1 833,7	509,7	318,0	393,1	382,5	230,3	
1998	486,5	1 299,1	-823,6	11,1	2 337,4	648,8	323,2	484,6	659,8	221,0	
1999	498,0	1 352,0	-863,7	9,7	3 064,3	934,9	503,4	765,2	597,1	263,7	
2000	515,1	1 419,4	-913,1	8,8	2 882,2	539,5	416,9	882,9	788,7	254,1	
2001	486,0	1 449,4	-973,6	10,2	2 570,8	668,9	489,9	634,3	521,6	256,0	
2002	467,2	1 479,1	-1 021,8	9,9	2 233,7	572,9	442,0	618,0	376,2	224,7	
2003	419,5	1 469,0	-1 054,5	5,0	2 392,7	676,2	514,0	539,3	420,3	242,8	

2. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted

	Mittefinantsvarade netosoetamine			Finantsvarade netosoetamine					Muutused netoväärtuses ⁴		Netokohustuste võtmine			
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²	Laenu	Aktsiad ja muud osakud	Kokku	Kogusääst	Kokku	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²	Laenu	Aktsiad ja muud osakud
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1997	150,3	591,9	-453,2	272,3	26,0	-12,1	65,8	100,8	104,8	521,3	317,8	12,1	175,9	120,1
1998	193,7	635,1	-470,6	439,8	45,7	-11,5	110,9	204,5	147,6	569,1	485,9	22,8	257,2	194,9
1999	212,0	683,1	-490,7	654,0	24,5	93,6	186,0	336,3	106,7	547,6	759,3	47,5	434,1	261,1
2000	306,1	751,6	-522,4	921,0	74,2	87,4	230,4	511,4	79,9	554,9	1 147,2	61,0	597,1	480,7
2001	215,7	778,9	-558,8	638,2	101,6	44,6	169,2	232,1	91,3	590,5	762,6	99,7	355,5	295,9
2002	172,0	757,6	-580,9	515,7	31,8	-55,7	174,2	253,1	108,7	633,2	579,0	21,0	352,0	190,8
2003	157,4	745,6	-597,4	354,6	69,3	-57,9	107,6	191,3	74,9	644,7	437,1	55,0	174,1	194,9

3. Kodumajapidamised⁵

	Mittefinantsvarade netosoetamine			Finantsvarade netosoetamine					Muutused netoväärtuses ⁴		Netokohustuste võtmine		Memo	
	Kokku	Kapitali kogumatus põhivarasse	Põhivarade kulum (-)	Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid, v.a aktsiad ²	Aktsiad ja muud osakud	Kindlustus-tehnilised eraldised	Kokku	Kogusääst	Kokku	Laenu	Kasutatav tulu	Kogusäästu suhtarv ⁶
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1997	164,9	376,0	-211,5	429,4	69,3	-20,8	192,5	217,6	424,6	615,6	169,7	168,3	3 818,3	16,1
1998	176,8	388,0	-216,2	446,3	92,9	-119,0	287,4	209,3	408,4	593,5	214,6	213,3	3 924,7	15,1
1999	188,1	417,6	-231,5	475,0	122,6	-28,5	195,8	245,2	394,7	580,0	268,4	266,9	4 086,0	14,2
2000	197,9	438,1	-241,6	434,8	66,2	35,3	122,6	245,9	406,2	607,7	226,4	224,7	4 290,6	14,2
2001	184,5	445,7	-259,0	415,6	180,7	82,7	45,4	229,1	423,9	649,7	176,2	174,3	4 576,4	14,2
2002	161,1	454,2	-279,4	483,2	220,6	83,1	-1,0	211,3	431,2	672,3	213,2	211,1	4 712,8	14,3
2003	166,1	462,2	-291,1	530,5	224,2	16,6	83,6	229,8	436,4	693,8	260,2	257,9	4 853,6	14,3

Allikas: EKP.

- 1) Sh väärisesemete soetamine (netosumma).
- 2) V.a tuletisinstrumentid.
- 3) Tuletisinstrumentid, muud debitoorsed/kreditoorsed võlgnevused ja statistilised lahknevused.
- 4) Tuleneb säästust ja saadavatest kapitalisiiretest (netosumma) pärast põhivara kulumiga mahaarvamist.
- 5) Sh kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta asutused.
- 6) Kogusääst protsendina kasutatavast tulust.

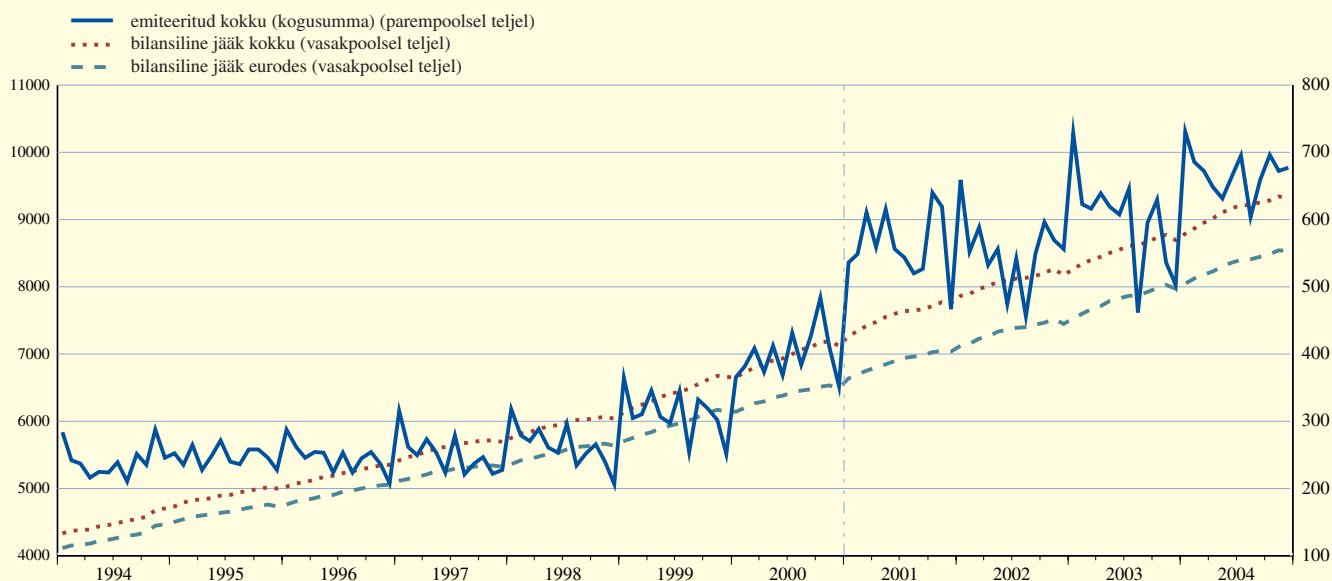
4

FINANTSTURUD

4.1 Väärtpaberite (v.a aktsiate) emiteerimine esialgse tähtaja, emitendi residentsuse ja vääringu kaupa (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; kuu jooksul sooritatud tehingud ja bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga; nominaalväärtus)

	Kokku eurodes ¹				Euroala residentide poolt							
	Bilansiline jääk	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Kokku				Sh eurodes			
					Bilansiline jääk	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Bilansiline jääk (protsentides)	Emissiooni koguväärtus (protsentides)	Väljaostmine (protsentides)	Emissiooni netoväärtus
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kokku												
2003 dets	9 206,7	521,0	553,5	-32,5	8 698,3	503,0	557,4	-54,3	91,6	93,8	94,6	-55,4
2004 jaan	9 277,5	738,5	665,4	73,2	8 789,7	730,8	644,7	86,1	91,5	94,2	94,8	77,7
veebr	9 353,5	698,5	622,7	75,8	8 865,9	685,5	605,6	79,9	91,6	94,6	94,2	77,6
märts	9 462,1	717,6	608,8	108,8	8 951,5	672,8	597,1	75,8	91,3	92,7	95,3	54,9
apr	9 488,3	649,0	624,6	24,4	9 019,3	648,7	587,0	61,7	91,2	93,3	95,0	47,2
mai	9 588,4	649,6	549,7	99,8	9 102,2	631,2	543,7	87,5	91,2	93,9	94,9	76,6
juuni	9 696,6	711,0	601,8	109,3	9 169,0	664,4	597,6	66,7	91,2	94,3	94,7	60,4
juuli	9 716,7	707,8	685,9	21,9	9 211,1	695,1	653,5	41,6	91,1	94,1	94,6	35,8
aug	9 747,6	619,7	588,7	30,9	9 223,6	603,6	588,4	15,1	91,2	94,7	94,7	14,4
sept	9 858,1	723,7	613,4	110,3	9 255,2	659,6	618,5	41,0	91,3	94,9	94,4	41,8
okt	9 880,4	711,7	690,6	21,0	9 289,5	696,2	656,6	39,6	91,3	93,7	94,9	29,6
nov	9 971,3	702,6	616,9	85,7	9 341,8	672,7	613,6	59,1	91,5	94,3	94,3	56,3
dets	9 985,2	704,2	691,3	12,9	9 321,1	677,6	692,1	-14,5	91,5	95,3	95,2	-13,3
Pikaajalised												
2003 dets	8 348,3	119,3	120,5	-1,2	7 867,6	112,1	114,6	-2,5	91,7	90,4	93,1	-5,3
2004 jaan	8 405,8	195,8	137,6	58,2	7 915,2	178,4	139,1	39,3	91,6	92,9	90,9	39,2
veebr	8 491,2	193,5	109,1	84,3	7 997,9	182,7	98,8	84,0	91,7	92,2	88,0	81,6
märts	8 553,2	213,5	150,8	62,7	8 063,5	189,6	132,7	56,9	91,4	86,8	94,1	39,7
apr	8 594,6	163,8	124,1	39,6	8 114,3	155,5	110,2	45,3	91,3	88,5	94,7	33,3
mai	8 696,6	175,0	72,3	102,7	8 198,5	156,7	67,9	88,8	91,3	89,3	90,9	78,2
juuni	8 782,8	204,2	120,0	84,1	8 270,9	181,0	112,3	68,7	91,3	92,9	92,2	64,6
juuli	8 818,8	190,3	152,7	37,6	8 306,7	173,4	138,6	34,8	91,2	91,8	93,7	29,3
aug	8 846,2	87,2	60,2	26,9	8 322,3	75,3	58,2	17,1	91,2	86,9	91,4	12,2
sept	8 939,1	191,1	99,5	91,6	8 370,1	156,4	102,2	54,2	91,3	91,6	88,8	52,5
okt	8 973,3	173,9	140,1	33,8	8 388,6	158,1	132,2	25,9	91,3	88,1	93,7	15,4
nov	9 048,2	167,8	96,7	71,1	8 441,2	154,2	93,9	60,3	91,4	89,1	92,1	50,9
dets	9 082,4	147,5	114,0	33,5	8 458,0	134,7	109,9	24,8	91,5	91,7	89,8	24,8

J13 Bilansiline jääk kokku ja euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad (kogusumma) (mld EUR)

Allikad: EKP ja Rahvusvaheline Arvelduspank (BIS) (euroalaväliste residentide emissioonide osa).

1) Euroala residentide ja euroalaväliste residentide poolt emiteeritud, eurodes nomineeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) kokku.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) emitendi sektori ja instrumendi kategooria kaupa
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; nominaalväärtused)

1. Bilansiline jääk
(perioodi lõpu seisuga)

	Kokku						Sh eurodes (protsentides)					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh euroüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh euroüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitteraha- loome- asutused	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitus	Muu valitsemis- sektor			Mitteraha- loome- asutused	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitus	Muu valitsemis- sektor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	Kokku											
2003	8 698	3 288	678	592	3 922	219	91,6	85,5	87,8	88,4	97,7	95,4
2004	9 321	3 593	764	601	4 113	249	91,5	84,9	90,8	87,9	97,7	95,7
2004 I kv	8 952	3 403	680	592	4 045	232	91,3	85,2	87,7	87,8	97,4	95,5
II kv	9 169	3 476	708	608	4 138	239	91,2	84,7	88,5	87,6	97,4	95,5
III kv	9 255	3 533	714	604	4 162	242	91,3	84,7	89,4	87,5	97,6	95,7
IV kv	9 321	3 593	764	601	4 113	249	91,5	84,9	90,8	87,9	97,7	95,7
2004 sept	9 255	3 533	714	604	4 162	242	91,3	84,7	89,4	87,5	97,6	95,7
okt	9 290	3 565	723	606	4 152	243	91,3	84,6	89,7	87,6	97,6	95,7
nov	9 342	3 578	742	608	4 166	248	91,5	84,8	90,3	87,8	97,6	95,7
dets	9 321	3 593	764	601	4 113	249	91,5	84,9	90,8	87,9	97,7	95,7
	Lühiajalised											
2003	831	360	6	94	367	3	91,2	81,8	100,0	94,1	99,6	87,6
2004	863	400	7	90	362	4	91,7	83,8	93,9	95,8	99,5	85,1
2004 I kv	888	374	5	102	403	4	90,7	81,4	100,0	94,7	98,3	83,7
II kv	898	378	5	108	402	5	90,3	80,5	100,0	95,2	98,2	83,2
III kv	885	370	6	100	405	5	91,2	82,1	96,1	95,7	98,5	82,8
IV kv	863	400	7	90	362	4	91,7	83,8	93,9	95,8	99,5	85,1
2004 sept	885	370	6	100	405	5	91,2	82,1	96,1	95,7	98,5	82,8
okt	901	384	6	99	407	4	91,3	82,5	96,0	95,4	98,6	83,4
nov	901	391	6	98	400	5	92,1	84,2	95,1	95,6	99,0	89,9
dets	863	400	7	90	362	4	91,7	83,8	93,9	95,8	99,5	85,1
	Pikaajalised kokku¹											
2003	7 868	2 927	672	498	3 555	215	91,7	86,0	87,6	87,3	97,5	95,5
2004	8 458	3 194	757	511	3 751	245	91,5	85,0	90,8	86,5	97,6	95,8
2004 I kv	8 063	3 029	675	490	3 642	228	91,4	85,7	87,6	86,3	97,3	95,7
II kv	8 271	3 098	703	500	3 737	234	91,3	85,2	88,4	85,9	97,3	95,8
III kv	8 370	3 163	708	505	3 757	237	91,3	85,0	89,3	85,9	97,5	95,9
IV kv	8 458	3 194	757	511	3 751	245	91,5	85,0	90,8	86,5	97,6	95,8
2004 sept	8 370	3 163	708	505	3 757	237	91,3	85,0	89,3	85,9	97,5	95,9
okt	8 389	3 181	717	507	3 745	239	91,3	84,9	89,7	86,0	97,5	96,0
nov	8 441	3 187	735	509	3 767	243	91,4	84,9	90,3	86,3	97,5	95,8
dets	8 458	3 194	757	511	3 751	245	91,5	85,0	90,8	86,5	97,6	95,8
	millest pikaajalised fikseeritud intressimääraga											
2003	6 120	1 885	407	423	3 240	165	91,8	85,4	80,4	86,8	97,4	95,4
2004	6 389	1 931	425	418	3 430	186	91,8	84,1	84,3	85,9	97,5	95,6
2004 I kv	6 249	1 926	412	414	3 324	173	91,6	84,9	80,4	85,7	97,3	95,5
II kv	6 366	1 943	419	419	3 409	177	91,5	84,5	81,3	85,1	97,3	95,6
III kv	6 393	1 950	414	417	3 431	181	91,6	84,1	82,5	85,4	97,4	95,8
IV kv	6 389	1 931	425	418	3 430	186	91,8	84,1	84,3	85,9	97,5	95,6
2004 sept	6 393	1 950	414	417	3 431	181	91,6	84,1	82,5	85,4	97,4	95,8
okt	6 372	1 944	415	418	3 414	181	91,6	84,0	82,9	85,5	97,4	95,8
nov	6 393	1 937	422	418	3 432	185	91,6	83,9	83,7	85,7	97,4	95,6
dets	6 389	1 931	425	418	3 430	186	91,8	84,1	84,3	85,9	97,5	95,6
	millest pikaajalised muutuva intressimääraga											
2003	1 591	959	261	58	261	51	91,3	87,5	98,8	89,5	97,5	95,8
2004	1 886	1 145	328	80	274	59	90,9	86,8	99,1	88,9	97,7	96,6
2004 I kv	1 650	1 008	259	63	265	55	91,2	87,5	98,7	89,4	97,5	96,0
II kv	1 728	1 048	281	67	276	57	90,8	86,7	98,9	89,9	97,5	96,2
III kv	1 788	1 100	291	74	267	56	90,7	86,7	99,0	87,8	97,5	96,3
IV kv	1 886	1 145	328	80	274	59	90,9	86,8	99,1	88,9	97,7	96,6
2004 sept	1 788	1 100	291	74	267	56	90,7	86,7	99,0	87,8	97,5	96,3
okt	1 826	1 123	299	75	272	57	90,6	86,6	99,0	88,1	97,6	96,4
nov	1 857	1 136	310	77	275	59	90,8	86,7	99,1	88,5	97,6	96,5
dets	1 886	1 145	328	80	274	59	90,9	86,8	99,1	88,9	97,7	96,6

Allikas: EKP.

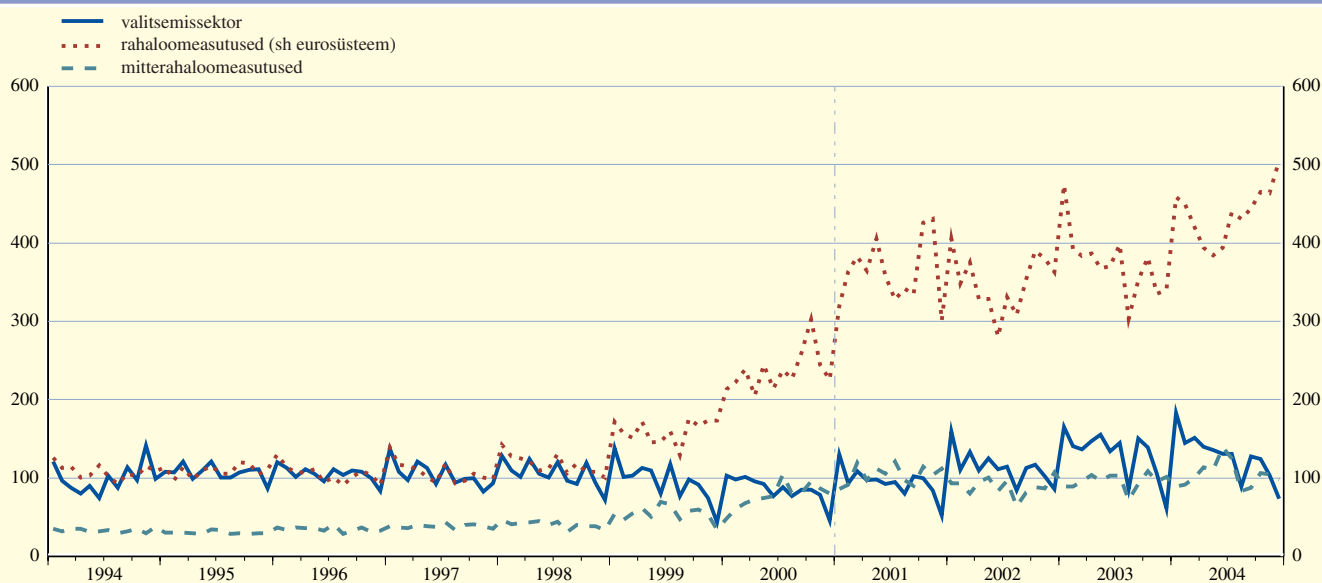
1) Pikaajaliste võlakirjade kogusummas fikseeritud ja muutuva intressimääraga pikaajaliste võlakirjade lahutamisel tekkinud vahe tuleneb nullkupongiga võlakirjadest ja ümberhindamise mõjust.

4.2 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid (v.a aktsiad) esialgse tähtaja ja emitendi sektori kaupa (mld EUR, kui pole viidatud teisiti; nominaalväärtused)

2. Emissiooni koguväärtus (tehingud perioodi jooksul)

	Kokku						Pikaajalised ¹					
	Kokku	Rahaloomeasutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloomeasutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitterahaloomeasutused	Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor			Mitterahaloomeasutused	Kaupu ja mittefinants-teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemissektor
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kokku						Pikaajalised fikseeritud intressimääraga					
2003	7 205,1	4 485,6	244,7	909,4	1 478,8	86,5	1 284,7	414,3	113,7	88,9	626,4	41,4
2004	8 038,1	5 248,3	226,4	1 026,1	1 457,1	80,2	1 194,7	407,8	78,0	59,4	614,0	35,4
2004 I kv	2 089,2	1 328,5	38,1	243,4	453,0	26,2	376,8	135,6	16,8	11,7	199,7	13,2
II kv	1 944,2	1 173,1	64,0	300,3	387,5	19,3	307,6	91,3	21,8	19,5	166,8	8,1
III kv	1 958,2	1 313,3	41,5	254,9	333,2	15,2	247,8	86,6	10,3	14,0	130,9	6,1
IV kv	2 046,5	1 433,4	82,8	227,5	283,4	19,4	262,4	94,4	29,1	14,3	116,6	8,0
2004 sept	659,6	443,8	12,1	75,8	120,4	7,4	99,5	39,4	2,7	3,4	49,8	4,2
okt	696,2	464,8	20,9	85,9	119,1	5,6	93,8	28,4	6,4	8,2	49,0	1,8
nov	672,7	463,7	30,3	74,6	95,4	8,8	94,3	32,9	13,4	3,3	40,3	4,3
dets	677,6	504,9	31,6	67,1	68,9	5,1	74,3	33,1	9,2	2,8	27,3	1,9
	millest lühiajalised						Pikaajalised muutuva intressimääraga					
2003	5 331,9	3 698,2	41,3	796,1	767,6	28,6	507,6	336,7	89,6	11,7	53,3	16,4
2004	6 142,0	4 381,9	42,9	930,3	755,6	31,3	611,2	401,0	105,3	31,6	59,7	13,5
2004 I kv	1 538,4	1 071,9	10,0	224,7	223,7	8,1	146,6	105,5	11,3	6,6	18,4	4,9
II kv	1 451,0	969,0	11,1	271,0	191,3	8,5	159,4	96,9	30,9	7,8	21,1	2,7
III kv	1 553,1	1 118,9	10,6	230,1	185,9	7,6	136,0	95,2	20,6	10,0	8,6	1,6
IV kv	1 599,5	1 222,2	11,2	204,4	154,7	7,0	169,1	103,3	42,5	7,3	11,7	4,4
2004 sept	503,1	361,5	3,2	71,2	64,5	2,6	51,9	40,1	6,2	1,1	4,0	0,6
okt	538,1	393,6	4,2	75,1	63,1	2,1	59,4	38,7	10,3	1,9	7,0	1,6
nov	518,5	393,0	4,3	68,1	50,4	2,7	55,6	34,2	12,5	2,5	4,7	1,7
dets	542,9	435,6	2,7	61,3	41,2	2,2	54,1	30,5	19,7	2,9	0,0	1,0

J14 Väärtpaberite (v.a aktsiate) emissiooni koguväärtus sektorite kaupa (mld EUR, tehingud kuu jooksul, nominaalväärtused)

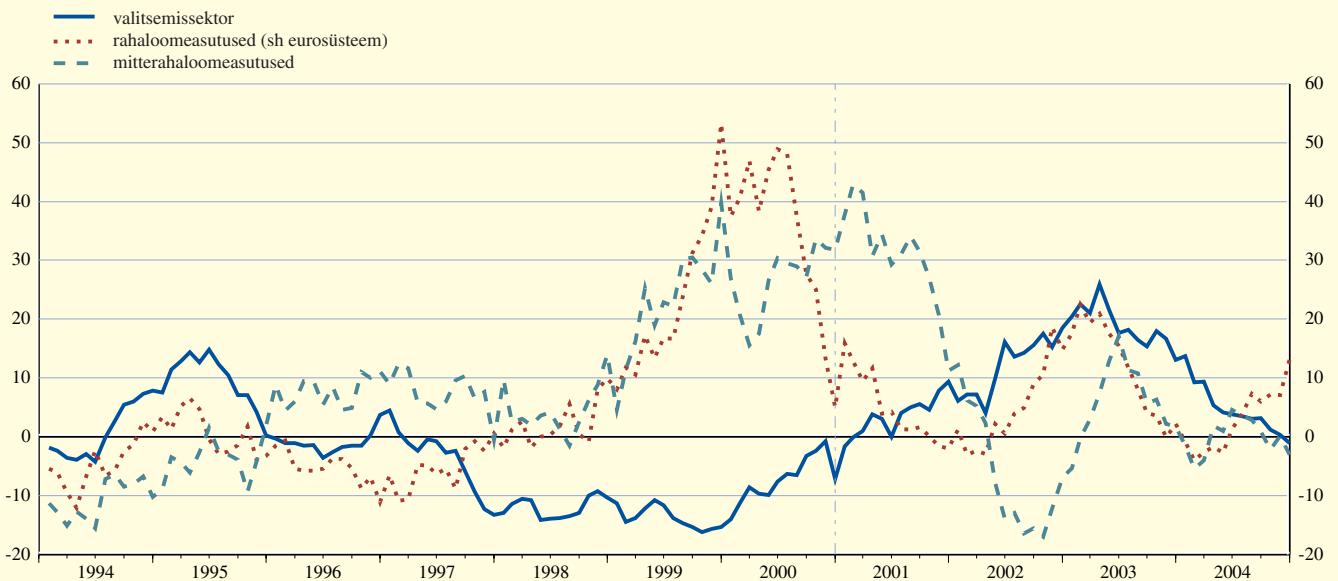
Allikas: EKP.

1) Pikaajaliste võlakirjade kogusummas fikseeritud ja muutuva intressimääraga pikaajaliste võlakirjade lahutamisel tekkinud vahe tuleneb nullkupongiga võlakirjadest ja ümberhindamise mõjudest.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) aastased kasvumäärad¹
(protsentuaalsed muutused)

	Kokku						Lühiajalised					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitteraha- loome- asutused	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitusus	Muu valitsemis- sektor			Mitteraha- loome- asutused	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitusus	Muu valitsemis- sektor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Kõigis vääringutes kokku												
2003	6,8	5,1	26,2	9,0	4,6	26,0	14,1	12,1	1,1	5,7	19,2	-2,0
2004	7,1	8,0	15,1	4,3	4,9	17,5	3,2	2,2	-10,5	0,7	4,9	22,1
2004 I kv	7,0	6,3	20,7	6,9	4,8	21,4	3,5	-1,8	-17,9	-1,8	11,4	6,8
II kv	7,0	8,0	15,4	3,2	5,0	18,5	1,7	-1,7	-16,6	2,1	5,2	15,4
III kv	7,3	8,7	13,2	3,9	5,2	16,4	4,0	4,9	-11,1	3,9	3,1	27,2
IV kv	6,9	9,0	11,8	3,3	4,6	14,3	3,6	8,0	5,7	-1,4	0,5	41,3
2004 juuli	7,2	8,4	13,4	4,5	5,2	16,0	3,7	4,0	-17,4	4,8	3,3	17,3
aug	7,4	8,9	12,9	3,7	5,4	16,8	4,8	7,3	-8,6	3,6	2,8	35,1
sept	7,1	9,1	11,0	3,8	4,9	15,3	4,1	6,0	3,4	0,7	2,8	41,7
okt	6,7	8,9	10,9	3,3	4,4	14,1	3,3	7,2	1,6	-2,4	0,9	38,6
nov	6,9	8,7	12,4	3,4	4,5	14,2	3,1	7,1	5,0	-0,2	-0,2	53,1
dets	7,3	9,6	13,2	2,4	4,9	14,0	4,8	13,2	16,9	-4,3	-1,3	22,8
Eurodes												
2003	6,5	3,9	32,0	10,0	4,4	24,9	15,7	15,8	0,9	4,8	19,3	-8,0
2004	6,7	6,7	18,7	3,6	5,0	17,2	3,0	1,7	-11,9	0,9	4,8	20,6
2004 I kv	6,8	5,3	24,7	7,0	4,9	20,6	4,3	-1,0	-17,9	-2,5	11,3	7,4
II kv	6,7	6,7	19,0	2,6	5,0	18,1	1,5	-2,5	-15,5	1,7	5,0	12,8
III kv	6,9	7,1	17,0	2,8	5,3	16,3	3,0	2,5	-13,7	4,4	3,0	22,6
IV kv	6,6	7,7	15,3	2,2	4,6	14,4	3,4	7,9	0,7	-0,1	0,6	43,1
2004 juuli	6,8	6,9	17,4	3,4	5,3	15,9	2,7	1,7	-20,6	4,8	3,3	12,5
aug	7,0	7,2	16,9	2,5	5,5	16,8	3,3	3,9	-11,0	4,2	2,6	30,7
sept	6,8	7,8	14,5	2,7	5,0	15,4	3,4	4,3	-0,6	2,0	2,8	38,0
okt	6,4	7,6	14,2	2,3	4,4	14,3	3,0	6,7	-2,5	-1,2	1,1	38,6
nov	6,4	7,4	16,0	2,4	4,5	14,1	3,1	7,5	-0,2	1,2	-0,1	62,6
dets	7,0	8,5	16,5	1,5	4,8	14,3	4,9	14,9	9,7	-2,5	-1,4	18,9

J15 Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku
(protsentuaalsed muutused)

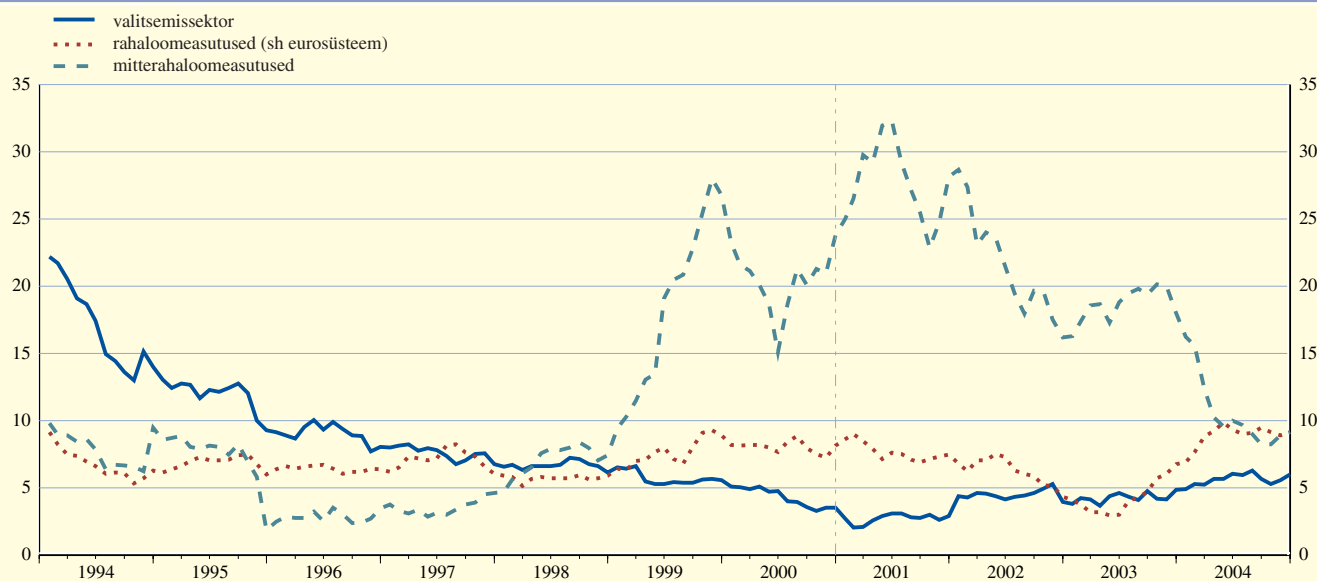
Allikas: EKP.

1) Indeksi ja kasvumäärade arutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.3 Euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate) aastased kasvumäärad¹ (protsentaalsed muutused)

	Pikaajalised fikseeritud intressimääraga						Pikaajalised muutuva intressimääraga					
	Kokku	Rahaloome- asutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor		Kokku	Rahaloome- asutused (sh eurosüsteem)	Mitterahaloomeasutused		Valitsemissektor	
			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemis- sektor			Mitteraha- loomelised finants- ettevõtted	Kaupu ja mittefinants- teenuseid pakkuvad ettevõtted	Keskvalitsus	Muu valitsemis- sektor
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
Kõigis vääringutes kokku												
2003	5,2	2,1	15,4	12,6	4,4	22,6	8,9	8,3	54,7	-13,4	-9,2	43,2
2004	5,1	3,0	7,6	3,8	5,7	14,8	16,6	18,3	29,4	10,1	0,4	26,5
2004 I kv	5,7	3,0	12,6	9,9	5,3	18,4	13,9	15,2	37,9	-8,5	-4,3	33,4
II kv	5,5	3,8	9,5	3,6	5,8	15,2	16,2	18,8	27,4	-0,1	0,9	30,1
III kv	4,9	3,0	4,8	1,3	6,1	13,6	17,9	19,0	28,9	20,7	3,0	25,2
IV kv	4,3	2,3	4,1	0,8	5,6	12,5	18,1	20,0	24,8	32,0	2,1	18,8
2004 juuli	4,8	3,0	4,8	1,5	6,0	13,0	18,0	18,6	29,9	22,8	4,0	26,3
aug	4,8	2,7	3,9	0,7	6,3	14,4	18,5	19,4	30,1	22,7	4,3	23,7
sept	4,7	3,2	3,2	1,1	5,7	13,4	17,3	19,6	24,7	27,5	0,3	20,1
okt	4,2	2,2	3,3	1,6	5,4	12,3	17,7	20,4	24,0	29,3	0,1	18,7
nov	4,1	1,8	4,7	0,3	5,5	12,0	18,8	20,4	25,2	35,0	3,6	19,1
dets	4,6	2,6	5,2	-0,3	5,9	13,0	18,3	18,9	25,5	36,0	4,8	17,2
Eurodes												
2003	4,6	0,1	20,7	13,1	4,2	21,3	9,1	7,7	54,7	-8,9	-9,2	43,7
2004	4,8	1,3	11,9	2,6	5,8	14,8	16,1	17,6	29,5	10,6	0,3	25,4
2004 I kv	5,5	1,6	17,1	9,7	5,4	17,7	13,5	14,4	37,7	-5,7	-4,5	31,9
II kv	5,2	2,0	13,9	2,3	5,8	15,0	15,8	18,2	27,4	2,2	0,9	28,8
III kv	4,7	1,2	9,1	-0,2	6,2	13,9	17,2	18,1	29,2	18,6	3,0	24,1
IV kv	4,0	0,3	8,2	-0,8	5,6	12,8	17,5	19,4	25,1	29,8	2,0	18,2
2004 juuli	4,7	1,3	9,3	0,3	6,2	13,3	17,3	17,5	30,2	19,8	4,0	25,2
aug	4,7	0,8	8,2	-0,8	6,4	14,8	17,8	18,4	30,3	19,7	4,4	22,6
sept	4,4	1,3	7,3	-0,6	5,9	13,9	16,8	19,2	24,9	25,1	0,2	19,0
okt	3,9	0,3	7,0	0,3	5,5	12,8	17,1	19,9	24,3	26,8	0,1	17,8
nov	3,7	-0,3	9,1	-1,2	5,4	12,1	18,2	19,7	25,6	32,6	3,6	18,2
dets	4,3	0,8	9,4	-1,9	5,9	13,1	17,7	18,0	25,8	34,9	4,9	18,0

J16 Pikaajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis vääringutes kokku (protsentaalsed muutused)

Allikas: EKP.

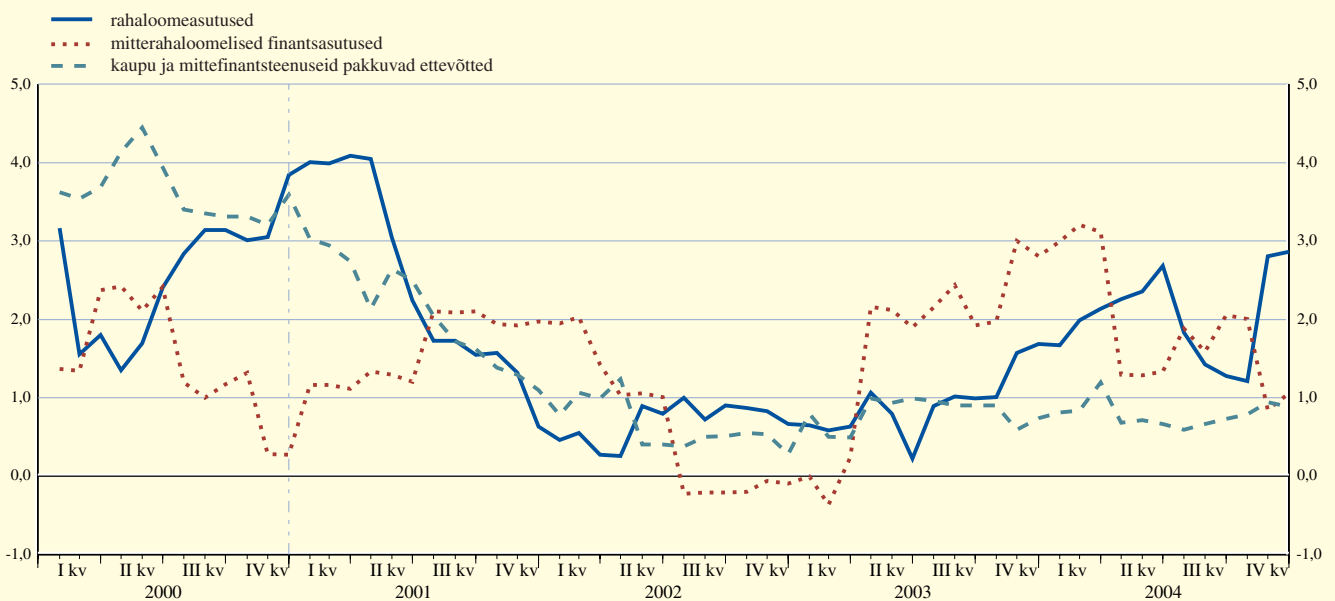
1) Kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad¹
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; turuväärtused)

1. Bilansiline jääk ja kasvumäärad
(bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Kokku			Rahaloomeasutused		Mitterahaloemised finantsettevõtted		Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted	
	Kokku 1	Indeks, dets 01 = 100 (%) 2	Aastased kasvumäärad (%) 3	Kokku 4	Aastased kasvumäärad (%) 5	Kokku 6	Aastased kasvumäärad (%) 7	Kokku 8	Aastased kasvumäärad (%) 9
2002dets	3 118,3	100,3	0,3	450,7	0,7	283,6	-0,1	2 384,0	0,3
2003jaan	2 978,4	100,3	0,7	425,8	0,6	261,1	0,0	2 291,5	0,8
veebr	2 885,0	100,3	0,4	425,3	0,6	270,8	-0,4	2 189,0	0,5
märts	2 763,5	100,3	0,5	413,0	0,6	236,2	0,2	2 114,3	0,5
apr	3 113,0	100,9	1,1	471,4	1,1	291,8	2,2	2 349,8	1,0
mai	3 145,7	100,9	1,0	476,7	0,8	291,3	2,1	2 377,7	0,9
juuni	3 256,2	100,9	0,9	504,2	0,2	300,6	1,9	2 451,4	1,0
juuli	3 366,5	101,1	1,1	528,0	0,9	330,9	2,1	2 507,6	1,0
aug	3 413,4	101,1	1,1	506,5	1,0	325,5	2,4	2 581,5	0,9
sept	3 276,7	101,1	1,0	494,8	1,0	307,1	1,9	2 474,7	0,9
okt	3 484,0	101,2	1,0	535,2	1,0	333,2	2,0	2 615,6	0,9
nov	3 546,9	101,3	1,0	549,5	1,6	337,9	3,0	2 659,6	0,6
dets	3 647,4	101,4	1,1	569,5	1,7	348,6	2,8	2 729,3	0,7
2004jaan	3 788,6	101,4	1,1	584,1	1,7	372,3	3,0	2 832,2	0,8
veebr	3 852,1	101,5	1,2	587,9	2,0	374,3	3,2	2 889,9	0,8
märts	3 766,5	101,8	1,5	571,9	2,1	355,0	3,1	2 839,6	1,2
apr	3 748,5	101,9	1,0	579,4	2,3	361,1	1,3	2 808,0	0,7
mai	3 687,9	101,9	1,0	568,1	2,4	350,6	1,3	2 769,2	0,7
juuni	3 790,1	102,0	1,0	582,5	2,7	362,0	1,3	2 845,7	0,7
juuli	3 679,8	102,0	0,9	562,3	1,8	354,0	1,9	2 763,5	0,6
aug	3 621,2	102,0	0,9	562,5	1,4	353,1	1,6	2 705,6	0,7
sept	3 707,9	102,1	0,9	579,6	1,3	362,3	2,1	2 766,1	0,7
okt	3 787,6	102,2	1,0	598,0	1,2	372,6	2,0	2 817,0	0,8
nov	3 906,5	102,5	1,2	623,9	2,8	386,5	0,8	2 896,2	0,9
dets	4 034,5	102,6	1,2	643,7	2,9	406,4	1,1	2 984,4	0,9

J17 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad
(aastased protsentuaalsed muutused)

Allikas: EKP.

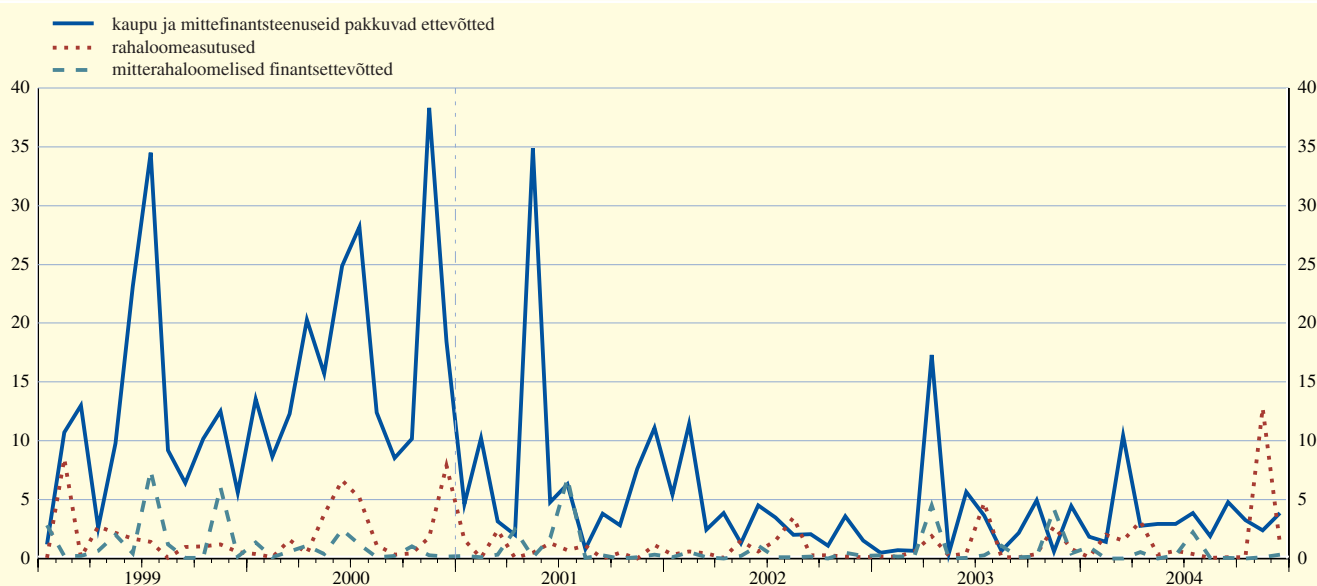
1) Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.4 Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiad¹ (mld EUR; turuväärtused)

2. Tehingud kuu jooksul

	Kokku			Rahaloomeasutused			Mitterahaloomelised finantsettevõtted			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted		
	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus	Emissiooni koguväärtus	Väljaostmine	Emissiooni netoväärtus
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002 dets	1,8	1,6	0,2	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1	1,5	1,6	-0,1
2003 jaan	0,9	1,4	-0,5	0,1	0,0	0,1	0,3	0,0	0,3	0,5	1,4	-0,9
veebr	1,0	1,3	-0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,8	-0,7	0,7	0,5	0,2
märts	1,4	1,5	-0,1	0,6	0,1	0,5	0,2	0,0	0,1	0,6	1,3	-0,7
apr	23,7	4,9	18,8	1,9	0,1	1,7	4,5	0,0	4,5	17,3	4,8	12,5
mai	0,7	2,2	-1,6	0,2	0,4	-0,2	0,0	0,0	0,0	0,5	1,8	-1,3
juuni	6,1	5,2	0,9	0,4	2,8	-2,3	0,0	0,0	0,0	5,7	2,4	3,2
juuli	8,6	2,0	6,6	4,7	0,2	4,5	0,2	0,0	0,2	3,6	1,8	1,8
aug	1,8	1,4	0,4	0,1	0,0	0,1	1,1	0,1	1,0	0,6	1,3	-0,7
sept	2,3	2,1	0,3	0,1	0,1	0,0	0,1	1,6	-1,5	2,2	0,4	1,8
okt	5,4	3,9	1,6	0,4	0,0	0,4	0,2	0,0	0,1	4,9	3,8	1,1
nov	7,5	5,5	2,1	2,7	0,0	2,7	4,2	0,3	3,9	0,6	5,1	-4,5
dets	5,7	1,6	4,0	0,8	0,1	0,8	0,4	0,9	-0,5	4,4	0,6	3,8
2004 jaan	2,9	1,0	1,9	0,1	0,0	0,1	0,9	0,0	0,9	1,8	1,0	0,8
veebr	3,5	0,7	2,8	2,0	0,0	2,0	0,0	0,2	-0,2	1,4	0,5	1,0
märts	12,0	1,3	10,7	1,5	0,0	1,5	0,0	0,1	-0,1	10,5	1,1	9,3
apr	6,4	0,6	5,8	3,1	0,1	3,1	0,5	0,1	0,4	2,8	0,5	2,3
mai	3,3	3,6	-0,4	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	2,9	3,6	-0,6
juuni	3,8	2,2	1,6	0,7	1,6	-1,0	0,3	0,0	0,2	2,9	0,5	2,4
juuli	6,4	3,6	2,8	0,4	0,0	0,4	2,2	0,0	2,2	3,8	3,6	0,2
aug	2,0	2,9	-0,9	0,1	2,2	-2,2	0,0	0,0	0,0	1,9	0,7	1,2
sept	4,9	2,2	2,7	0,1	0,9	-0,8	0,0	0,0	0,0	4,8	1,3	3,5
okt	3,4	0,4	3,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	3,3	0,3	2,9
nov	15,2	3,3	11,9	12,8	0,3	12,4	0,1	0,0	0,1	2,4	3,0	-0,6
dets	5,4	1,6	3,9	1,2	0,0	1,2	0,3	0,1	0,2	3,9	1,4	2,4

J18 Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa (mld EUR, tehinguid kuu jooksul, turuväärtused)

Allikas: EKP.

1) Indeksi ja kasvumäärade arvutamist on käsitletud tehnilistes märkustes.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused ja laenuid perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

1. Hoiuste intressimäärad (uued hoiused)

	Kodumajapidamiste hoiused						Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused				Repo- tehingud
	Üleöö- hoiused ¹	Lepingulise tähtajaga			Etteatamistähajaga lõpetatavad ^{1,2}		Üleöö- hoiused ¹	Lepingulise tähtajaga			
		Kuni 1 aasta	1-2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 1 aasta	1-2 aastat	Üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2004 jaan	0,69	1,90	2,38	2,74	2,03	2,65	0,93	1,99	2,08	3,10	1,95
veebr	0,69	1,89	2,16	2,45	2,02	2,63	0,86	1,98	2,22	3,60	1,98
märts	0,70	1,91	2,13	2,31	2,00	2,60	0,86	1,96	2,16	3,35	1,98
apr	0,70	1,96	2,13	2,41	2,02	2,57	0,85	1,97	2,04	3,46	1,95
mai	0,70	1,86	2,15	2,43	2,00	2,56	0,86	1,96	2,06	3,74	1,95
juuni	0,70	1,87	2,21	2,42	2,00	2,55	0,87	1,98	2,27	3,76	1,98
juuli	0,70	1,90	2,21	2,54	1,99	2,55	0,86	1,99	2,59	4,00	1,99
aug	0,71	1,91	2,18	2,67	2,00	2,53	0,87	1,98	2,36	3,99	1,98
sept	0,72	1,90	2,20	2,48	2,00	2,52	0,90	2,00	2,31	3,68	1,99
okt	0,72	1,92	2,29	2,48	2,00	2,52	0,89	2,04	2,32	3,56	2,00
nov	0,73	1,94	2,20	2,50	2,01	2,51	0,90	2,04	2,22	3,39	2,02
dets	0,73	1,95	2,19	2,32	2,00	2,52	0,90	2,08	2,68	3,52	2,02

2. Kodumajapidamistele antud laenude intressimäärad (uued laenuid)

	Arveldus- krediit ¹	Tarbijakrediit				Eluaseme ostmiseks antud laenuid					Muud fikseeritud intressimääraga laenuid		
		Fikseeritud intressimääraga			Aasta- põhine intressi- määr ³	Fikseeritud intressimääraga				Aastapõhise intressi- määraga ³	Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta		Ujuva intressi- määraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	5-10 aastat	Üle 10 aasta				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2004 jaan	9,87	7,63	7,22	8,56	8,35	3,61	4,30	5,02	4,85	4,47	4,08	5,10	5,18
veebr	9,81	7,45	7,06	8,49	8,20	3,54	4,22	4,96	4,86	4,31	4,13	5,07	5,04
märts	9,71	7,38	6,90	8,37	8,05	3,47	4,14	4,87	4,71	4,28	3,96	5,06	4,96
apr	9,73	7,35	6,64	8,30	7,86	3,42	4,06	4,77	4,69	4,24	3,89	4,97	4,95
mai	9,68	7,33	6,77	8,27	7,96	3,40	4,05	4,75	4,61	4,17	4,14	4,87	4,94
juuni	9,55	7,12	6,74	8,42	7,96	3,42	4,12	4,82	4,69	4,17	3,93	4,97	5,01
juuli	9,57	7,18	6,86	8,52	8,07	3,47	4,16	4,81	4,69	4,20	4,04	4,94	5,01
aug	9,62	7,67	6,89	8,58	8,26	3,50	4,19	4,87	4,65	4,29	3,91	5,07	5,02
sept	9,59	7,45	6,96	8,45	8,18	3,49	4,14	4,82	4,66	4,24	3,90	4,98	5,00
okt	9,53	7,37	6,87	8,34	7,98	3,50	4,12	4,77	4,64	4,18	4,08	4,87	4,92
nov	9,47	7,42	6,85	8,23	7,97	3,45	4,07	4,66	4,58	4,09	3,96	4,89	4,82
dets	9,51	7,24	6,60	7,67	7,71	3,43	3,95	4,49	4,41	4,07	3,82	4,59	4,66

3. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele antud laenude intressimäärad (uued laenuid)

	Arvelduskrediit ¹	Muud, kuni 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenuid			Muud, üle 1 miljoni euro suurused fikseeritud intressimääraga laenuid			
		Ujuva intressimääraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Ujuva intressimääraga ja kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	
		1	2	3	4	5	6	7
2004 jaan		5,67	4,01	4,88	4,87	3,02	3,39	4,29
veebr		5,63	4,00	4,93	4,78	3,00	3,19	4,30
märts		5,56	3,95	4,81	4,73	2,95	3,27	4,37
apr		5,51	3,88	4,75	4,69	3,00	3,28	4,21
mai		5,46	4,00	4,62	4,59	3,00	3,30	4,21
juuni		5,46	3,97	4,81	4,71	2,99	3,26	4,08
juuli		5,36	4,02	4,85	4,65	3,02	3,28	4,27
aug		5,37	4,06	4,89	4,73	2,99	3,12	4,30
sept		5,37	4,00	4,85	4,68	2,99	3,37	4,45
okt		5,39	4,02	4,87	4,64	2,98	3,30	4,27
nov		5,37	4,02	4,79	4,55	2,95	3,35	4,31
dets		5,26	3,98	4,67	4,46	3,05	3,55	4,10

Allikas: EKP.

- 1) Selle instrumendikategooria puhul langevad uued hoiused/laenuid ja bilansiline jääk kokku. Perioodi lõpu seisuga.
- 2) Selle instrumendikategooria puhul liidetakse kodumajapidamised ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja neid kajastatakse kodumajapidamiste sektoris, sest kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete bilansiline jääk on kõigi liikmesriikide kodumajapidamiste sektorite kogusummaga võrreldes ebaoluline.
- 3) Aastapõhine intressimäär hõlmab laenu kogukulu. Kogukulu koosneb intressimäära komponendist ja muudest vastavatest tasudest, sh päringute tegemise, haldamise, dokumentide ettevalmistamise, garantiide jms kulud.

4.5 Euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes

(protsenti aastas; bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga, uued hoiused perioodi keskmisena, kui pole viidatud teisiti)

4. Hoiuste intressimäärad (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste hoiused					Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete hoiused			Repo tehingud
	Üleõhhoiused ¹	Lepingulise tähtajaga		Etteteatamistähtajaga lõpetatavad ^{1,2}		Üleõhhoiused ¹	Lepingulise tähtajaga		
		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	Kuni 3 kuud	Üle 3 kuu		Kuni 2 aastat	Üle 2 aasta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2004 jaan	0,69	1,94	3,36	2,03	2,65	0,93	2,08	4,28	1,95
veebr	0,69	1,93	3,42	2,02	2,63	0,86	2,08	4,22	1,97
märts	0,70	1,92	3,32	2,00	2,60	0,86	2,07	4,17	1,93
apr	0,70	1,90	3,35	2,02	2,57	0,85	2,08	4,17	1,92
mai	0,70	1,89	3,28	2,00	2,56	0,86	2,07	4,15	1,93
juuni	0,70	1,88	3,27	2,00	2,55	0,87	2,08	4,12	1,94
juuli	0,70	1,89	3,25	1,99	2,55	0,86	2,09	4,11	1,96
aug	0,71	1,89	3,22	2,00	2,53	0,87	2,12	4,03	1,97
sept	0,72	1,90	3,22	2,00	2,52	0,90	2,12	3,97	1,97
okt	0,72	1,90	3,27	2,00	2,52	0,89	2,11	3,89	1,98
nov	0,73	1,90	3,26	2,01	2,51	0,90	2,12	3,86	2,00
dets	0,73	1,92	3,24	2,00	2,52	0,90	2,16	3,76	2,02

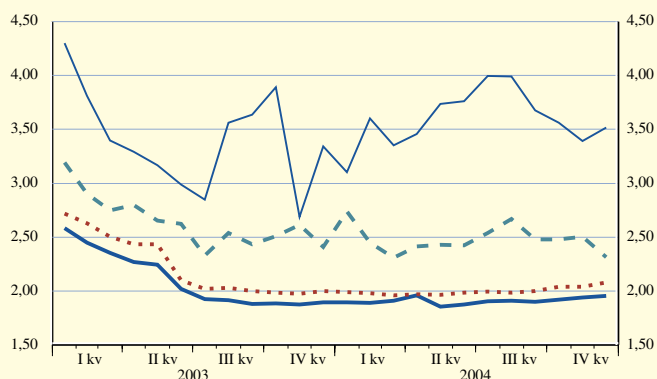
5. Laenuintressid (bilansiline jääk)

	Kodumajapidamiste laenu						Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete laenu		
	Eluaseme ostmiseks antud laenu, tähtajaga			Tarbijakrediit ja muud laenu, tähtajaga			Tähtajaga		
	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1-5 aasta	Üle 5 aasta	Kuni 1 aasta	1-5 aastat	Üle 5 aasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2004 jaan	5,05	4,89	5,11	8,15	7,02	5,92	4,58	4,07	4,56
veebr	5,01	4,91	5,11	8,13	7,16	5,95	4,62	4,06	4,58
märts	4,98	4,82	5,03	8,05	7,16	5,89	4,56	3,96	4,61
apr	4,90	4,75	5,01	8,03	7,08	5,85	4,51	3,91	4,59
mai	4,89	4,72	4,99	7,99	7,04	5,82	4,50	3,87	4,55
juuni	4,87	4,69	4,97	7,93	6,99	5,80	4,47	3,89	4,53
juuli	4,91	4,63	4,94	7,93	6,98	5,76	4,48	3,88	4,50
aug	4,88	4,58	4,91	7,93	6,95	5,77	4,45	3,84	4,48
sept	4,82	4,58	4,90	8,06	7,14	5,85	4,46	3,99	4,52
okt	4,69	4,53	4,88	8,05	7,08	5,80	4,42	3,97	4,48
nov	4,67	4,52	4,86	7,93	6,99	5,82	4,41	3,96	4,48
dets	4,72	4,49	4,83	7,94	7,02	5,80	4,35	3,97	4,44

J19 Lepingulise tähtajaga uued hoiused

(protsenti aastas, ei sisalda kulusid; perioodi keskmised)

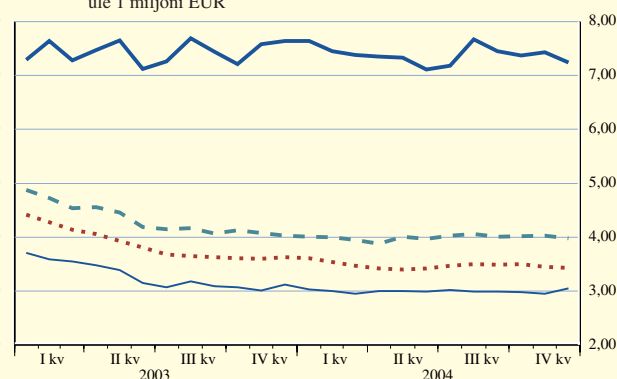
- kodumajapidamistele, kuni 1 aasta
- ... kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, kuni 1 aasta
- - - kodumajapidamistele, üle 2 aasta
- kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, üle 2 aasta

J20 Ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase fikseeritud intressimääraga uued laenu

(protsenti aastas, ei sisalda kulusid; perioodi keskmised)

- kodumajapidamistele tarbimiseks
- ... kodumajapidamistele eluaseme ostmiseks
- - - kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, kuni 1 miljon EUR
- kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele, üle 1 miljoni EUR

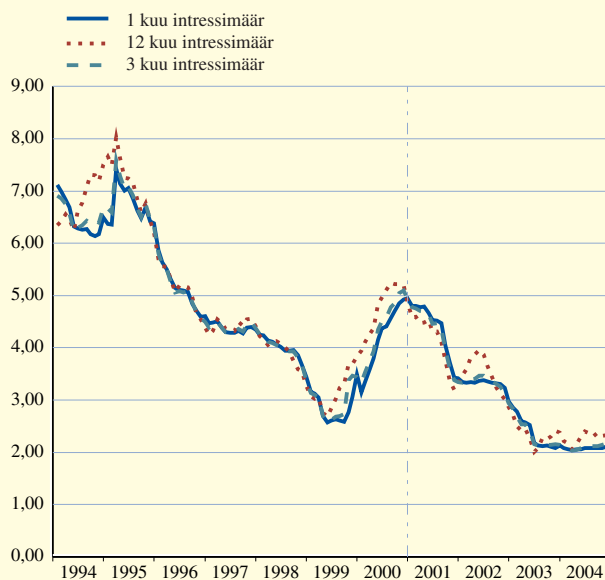

Allikas: EKP.

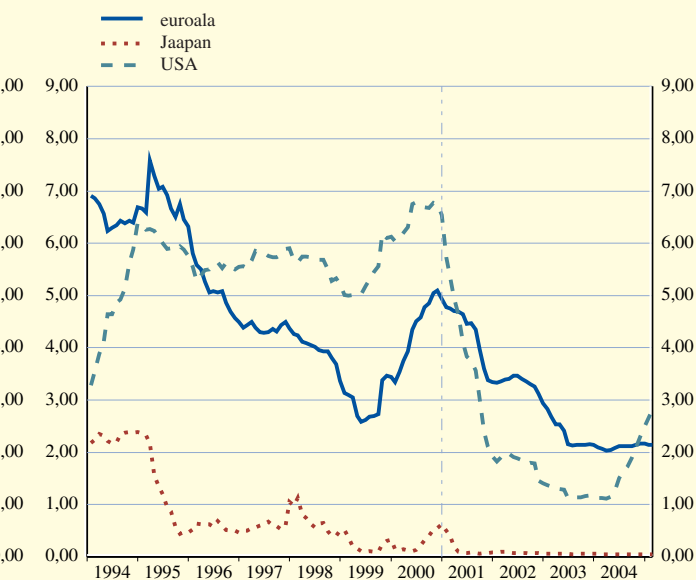
4.6 Rahaturu intressimäärad
(protsenti aastas, perioodi keskmised)

	Euroala ¹					USA	Jaapan
	Üleööhoiused (EONIA)	1kuulised hoiused (EURIBOR)	3kuulised hoiused (EURIBOR)	6kuulised hoiused (EURIBOR)	12kuulised hoiused (EURIBOR)	3kuulised hoiused (LIBOR)	3kuulised hoiused (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2002	3,29	3,30	3,32	3,35	3,49	1,80	0,08
2003	2,32	2,35	2,33	2,31	2,34	1,22	0,06
2004	2,05	2,08	2,11	2,15	2,27	1,62	0,05
2003 IV kv	2,02	2,11	2,15	2,20	2,36	1,17	0,06
2004 I kv	2,02	2,06	2,06	2,07	2,15	1,12	0,05
II kv	2,04	2,06	2,08	2,13	2,29	1,30	0,05
III kv	2,05	2,08	2,12	2,19	2,35	1,75	0,05
IV kv	2,08	2,12	2,16	2,20	2,32	2,30	0,05
2004 veebr	2,03	2,06	2,07	2,09	2,16	1,12	0,05
märts	2,01	2,04	2,03	2,02	2,06	1,11	0,05
apr	2,08	2,05	2,05	2,06	2,16	1,15	0,05
mai	2,02	2,06	2,09	2,14	2,30	1,25	0,05
juuni	2,03	2,08	2,11	2,19	2,40	1,50	0,05
juuli	2,07	2,08	2,12	2,19	2,36	1,63	0,05
aug	2,04	2,08	2,11	2,17	2,30	1,73	0,05
sept	2,05	2,08	2,12	2,20	2,38	1,90	0,05
okt	2,11	2,09	2,15	2,19	2,32	2,08	0,05
nov	2,09	2,11	2,17	2,22	2,33	2,31	0,05
dets	2,05	2,17	2,17	2,21	2,30	2,50	0,05
2005 jaan	2,08	2,11	2,15	2,19	2,31	2,66	0,05
veebr	2,06	2,10	2,14	2,18	2,31	2,82	0,05

J21 Euroala rahaturu intressimäärad
(kuupõhised; protsenti aastas)

J22 3 kuu rahaturu intressimäärad
(kuupõhised; protsenti aastas)

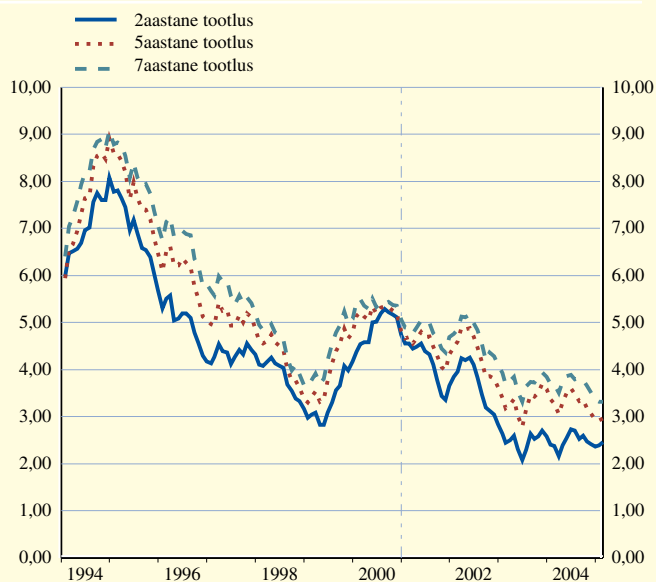
Allikas: EKP.

1) Enne 1999. a jaanuari arvutati arvestuslikud euroala intressimäärad SKPga kaalutud liikmesriikide intressimäärade alusel. Täpsem teave on esitatud üldmärkustes.

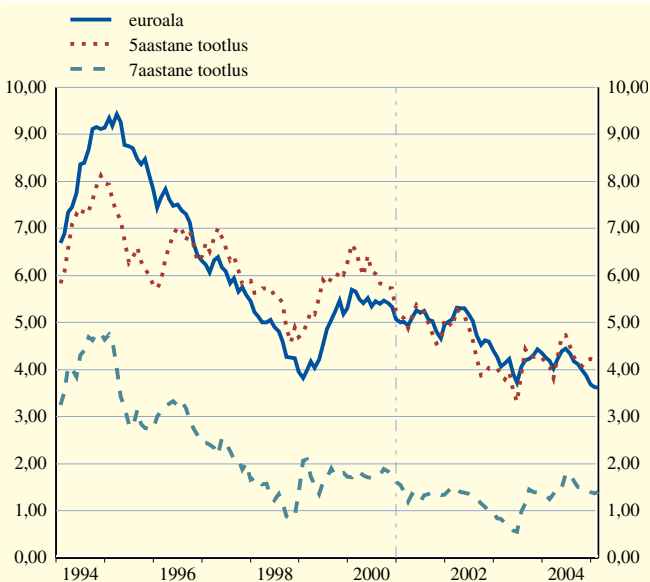
4.7 Riigivõlakirjade tootlus (protsenti aastas, perioodi keskmised)

	Euroola ¹					USA	Jaapan
	2 aastat 1	3 aastat 2	5 aastat 3	7 aastat 4	10 aastat 5	10 aastat 6	10 aastat 7
2002	3,68	3,94	4,35	4,70	4,92	4,60	1,27
2003	2,49	2,74	3,32	3,74	4,16	4,00	0,99
2004	2,47	2,77	3,29	3,70	4,14	4,26	1,50
2003 IV kv	2,62	2,91	3,59	3,88	4,36	4,27	1,38
2004 I kv	2,31	2,63	3,23	3,63	4,15	4,00	1,31
II kv	2,56	2,92	3,47	3,84	4,36	4,58	1,59
III kv	2,61	2,89	3,39	3,80	4,21	4,29	1,64
IV kv	2,41	2,62	3,06	3,51	3,84	4,17	1,45
2004 veebr	2,38	2,71	3,28	3,69	4,18	4,06	1,25
märts	2,16	2,48	3,06	3,51	4,02	3,81	1,35
aprill	2,39	2,75	3,31	3,75	4,24	4,32	1,51
mai	2,55	2,94	3,50	3,87	4,39	4,70	1,49
juuni	2,74	3,06	3,60	3,89	4,44	4,73	1,77
juuli	2,70	2,97	3,49	3,80	4,34	4,48	1,79
aug	2,53	2,83	3,33	3,82	4,17	4,27	1,63
sept	2,60	2,87	3,35	3,79	4,11	4,13	1,50
okt	2,47	2,71	3,18	3,66	3,98	4,08	1,49
nov	2,41	2,62	3,08	3,53	3,87	4,19	1,46
dets	2,36	2,53	2,93	3,35	3,69	4,23	1,40
2005 jaan	2,39	2,57	2,92	3,31	3,63	4,21	1,37
veebr	2,45	2,67	2,97	3,32	3,62	4,16	1,40

J23 Euroala riigivõlakirjade tootlus (kuupõhine; protsenti aastas)

J24 10 aastaste riigivõlakirjade tootlus (kuupõhine; protsenti aastas)

Allikas: EKP.

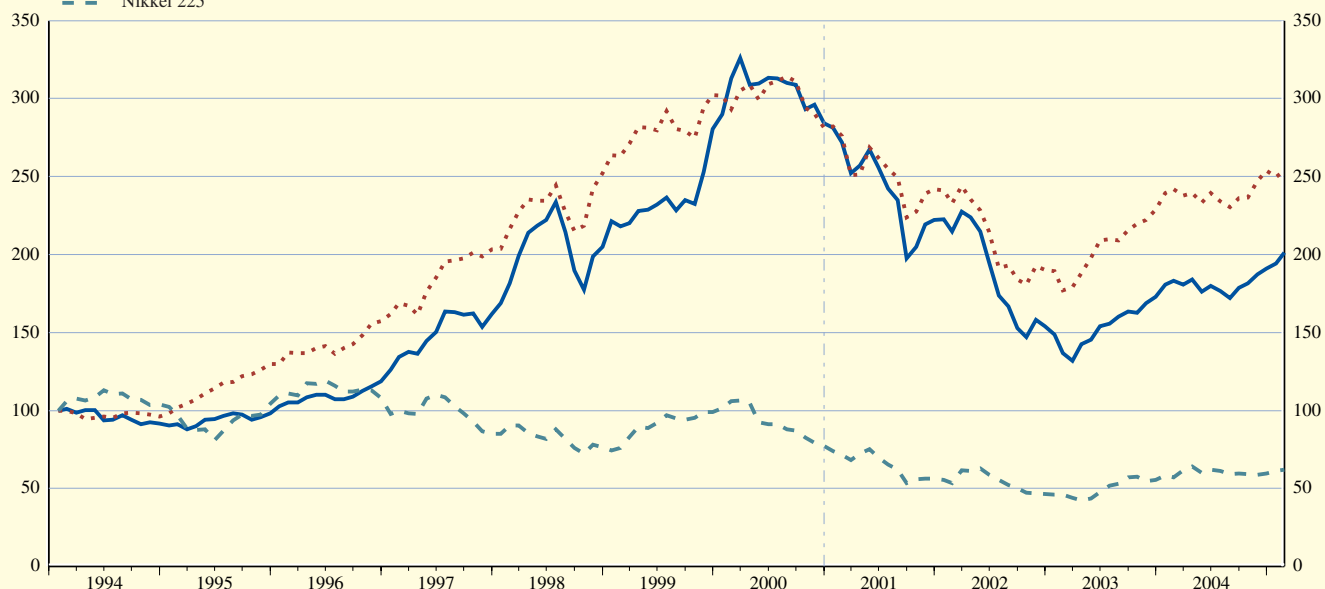
1) Kuni 1998. a detsembrini arvutati euroala tootlust liikmesriikide sarnaste valitsuse võlakirjade SKPga kaalutud tootluse alusel. Edaspidi on kaalumise aluseks riiklike võlakirjade nominaalsed jäägid tähtajavahemike lõikes.

4.8 Aktsiaturgude indeksid (indeksimäärad punktides; perioodi keskmised)

	Dow Jones EURO STOXX indeksid												USA Standard & Poor's 500	Jaapan Nikkei 225
	Võrdlusindeks		Peamiste majandussektorite indeksid											
	Üldindeks	50	Põhi- materjalide sektor	Tarbija- sektor, tsüklikiline	Tarbija- sektor, mitte- tsüklikiline	Energia- sektor	Finants- sektor	Tööstus- sektor	Tehno- loogia- sektor	Kommu- naal- teenuste sektor	Telekom- munikat- siooni- sektor	Tervis- hoiusektor		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2002	260,0	3 052,5	267,5	194,8	239,0	309,0	243,4	252,4	345,2	255,5	349,2	411,9	995,3	10 119,3
2003	213,3	2 422,7	212,5	144,9	193,8	259,5	199,3	213,5	275,2	210,7	337,5	304,5	964,9	9 312,9
2004	251,1	2 804,8	251,4	163,4	219,9	300,5	238,2	258,6	298,3	266,3	399,2	395,9	1 131,1	11 180,9
2003 IV kv	233,0	2 614,3	233,7	160,2	211,2	266,7	221,9	240,2	317,5	219,7	360,6	320,2	1 057,1	10 423,3
2004 I kv	251,6	2 846,5	245,0	166,9	222,1	279,9	240,5	257,1	353,0	248,7	405,3	366,6	1 132,7	10 996,9
II kv	249,8	2 794,7	244,7	164,7	226,3	300,9	234,6	256,1	299,4	262,1	388,3	394,9	1 123,6	11 550,0
III kv	244,0	2 708,7	246,8	159,3	216,4	305,0	228,7	253,1	259,9	266,8	379,8	402,6	1 104,4	11 152,3
IV kv	259,2	2 869,7	268,9	162,7	215,0	315,7	249,1	268,0	281,8	287,3	423,5	419,1	1 163,7	11 027,1
2004 veebr	253,9	2 874,8	244,7	168,4	224,1	275,6	243,7	260,1	359,0	252,1	412,3	370,0	1 143,5	10 618,6
märts	250,5	2 829,0	240,3	166,7	220,9	286,3	236,1	254,1	351,4	254,5	399,3	379,3	1 124,0	11 441,1
aprill	255,0	2 860,9	247,6	168,3	227,8	300,2	241,0	262,6	321,3	264,7	402,0	389,3	1 133,4	11 962,8
mai	244,4	2 728,0	240,2	160,8	223,0	297,7	228,7	250,9	284,8	256,6	378,0	395,3	1 103,6	11 141,0
juuni	249,8	2 792,2	246,1	164,9	227,9	304,7	233,9	254,5	291,4	264,9	384,3	400,0	1 132,9	11 527,7
juuli	245,2	2 730,4	245,5	162,1	221,6	302,8	227,8	251,4	272,3	267,5	382,1	397,7	1 106,7	11 390,8
aug	238,9	2 646,9	243,7	155,7	212,5	300,2	223,9	248,1	245,3	262,6	372,8	396,4	1 088,9	10 989,3
sept	248,0	2 748,6	251,1	160,0	215,1	311,8	234,6	259,9	261,9	270,1	384,4	413,7	1 117,5	11 076,8
okt	252,1	2 794,4	259,1	157,4	211,5	315,5	240,4	262,5	273,3	278,8	401,2	415,1	1 118,1	11 028,9
nov	260,0	2 882,7	269,5	163,8	215,6	317,3	249,4	267,7	290,3	287,4	421,1	422,3	1 169,5	10 963,5
dets	264,8	2 926,0	277,2	166,5	217,7	314,4	256,8	273,2	281,3	295,0	446,2	419,6	1 199,7	11 086,3
2005 jaan	269,4	2 957,0	277,0	172,0	221,6	318,1	262,8	284,2	270,4	302,9	450,6	423,8	1 181,6	11 401,2
veebr	279,0	3 050,4	294,2	179,5	230,0	338,5	270,1	295,1	277,4	317,5	453,8	428,7	1 199,7	11 545,7

J25 Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 (jaanuar 1994 = 100; kuu keskmised)

- Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks
- ... Standard & Poor's 500
- - - Nikkei 225

Allikas: EKP.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud (aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Ühtlustatud tarbijahinnaindeks

	Kokku				Kokku (sesoonselt kohandatud; protsentuaalne muutus võrreldes eelmise perioodiga)						
	Indeks 1996 = 100	Kokku	Kaubad	Teenused	Kokku	Töödeldud toidukaubad	Töötlemata toidukaubad	Tööstuskaubad, v.a energia	Energia (sesoonselt kohandamata)	Teenused	
Protsent kogusummast ²	100,0	100,0	59,0	41,0	100,0	12,0	7,6	30,8	8,5	41,0	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001	108,5	2,3	2,3	2,5	-	-	-	-	-	-	
2002	110,9	2,3	1,7	3,1	-	-	-	-	-	-	
2003	113,2	2,1	1,8	2,5	-	-	-	-	-	-	
2004	115,7	2,1	1,8	2,6	-	-	-	-	-	-	
2003 IV kv	114,0	2,0	1,8	2,4	0,5	1,1	0,6	0,2	-0,2	0,6	
2004 I kv	114,4	1,7	1,1	2,6	0,5	0,9	-0,5	0,2	1,2	0,7	
II kv	115,8	2,3	2,1	2,6	0,8	1,1	-0,1	0,4	3,3	0,6	
III kv	115,9	2,2	2,0	2,6	0,5	0,4	-0,3	0,1	1,9	0,7	
IV kv	116,6	2,3	2,1	2,7	0,5	0,3	0,2	0,2	1,8	0,6	
2004 sept	116,1	2,1	1,8	2,6	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	0,1	
okt	116,5	2,4	2,2	2,6	0,3	0,0	-0,1	0,1	2,9	0,2	
nov	116,4	2,2	2,0	2,7	0,0	-0,1	0,3	0,1	-1,2	0,2	
dets	116,9	2,4	2,0	2,7	0,1	1,1	0,7	0,0	-1,8	0,3	
2005 jaan	116,2	1,9	1,6	2,4	-0,2	-0,2	-0,7	-0,2	0,3	-0,1	
veebr ²		2,0									

	Kaubad						Teenused					
	Toit (sh alkohoolsed joogid ja tubakas)			Tööstuskaubad			Elamumajandus		Transport	Side	Vaba aja ja isikliku tegevusega seotud teenused	Mitmesugust
	Kokku	Töödeldud toidukaubad	Töötlemata toidukaubad	Kokku	Tööstuskaubad, v.a energia	Energia	Üür					
Protsent kogusummast ²	19,6	12,0	7,6	39,4	30,8	8,5	10,4	6,4	6,4	2,8	14,8	6,6
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2001	4,5	2,9	7,0	1,2	0,9	2,2	1,8	1,4	3,6	-4,1	3,6	2,7
2002	3,1	3,1	3,1	1,0	1,5	-0,6	2,4	2,0	3,2	-0,3	4,2	3,4
2003	2,8	3,3	2,1	1,2	0,8	3,0	2,3	2,0	2,9	-0,6	2,7	3,4
2004	2,3	3,4	0,6	1,6	0,8	4,5	2,4	1,9	2,8	-2,0	2,4	5,1
2003 IV kv	3,7	3,8	3,6	0,9	0,8	1,6	2,3	1,9	2,8	-0,7	2,5	3,3
2004 I kv	3,0	3,5	2,2	0,2	0,7	-1,5	2,3	1,9	2,5	-1,0	2,4	4,9
II kv	2,9	3,9	1,5	1,7	0,9	4,8	2,3	1,8	3,0	-1,9	2,4	4,9
III kv	2,0	3,6	-0,3	2,0	0,8	6,3	2,5	2,0	2,8	-2,6	2,5	5,3
IV kv	1,4	2,8	-0,7	2,4	0,8	8,5	2,6	2,1	3,0	-2,6	2,4	5,3
2004 sept	1,4	3,3	-1,5	2,0	0,8	6,4	2,5	1,9	2,7	-2,8	2,5	5,2
okt	1,2	2,8	-1,2	2,7	0,8	9,8	2,6	2,1	2,7	-2,5	2,4	5,2
nov	1,0	2,3	-1,0	2,5	0,8	8,7	2,6	2,1	2,8	-2,6	2,4	5,4
dets	2,0	3,2	0,0	2,0	0,8	6,9	2,7	2,1	3,3	-2,6	2,4	5,4
2005 jaan	1,5	2,8	-0,6	1,7	0,5	6,2	2,6	2,1	3,2	-2,4	2,3	3,5

Allikad: Eurostati ja EKP arvutused.

1) Viitab 2005. aasta indeksiperioodile.

2) Hinnangu aluseks on Saksamaa, Hispaania ja Itaalia (ja olemasolu korral ka teiste liikmesriikide) esialgsed andmed ning esmane teave energiahindade kohta.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

2. Tööstustoodangu tootjahinnad ja toormehinnad

	Tööstustoodangu tootjahinnad										Toorme maailmaturu-hinnad ¹	Nafta hind ² (EUR/barrel)		
	Tööstus, v.a ehitus									Ehitus ³			Töötlev tööstus	Kokku
	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Tööstus, v.a ehitus ja energia						Energia					
			Kokku	Vahetooted	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad								
						Kokku	Kestvus-kaubad	Kulu-kaubad						
Protsent kogusummast ⁴	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	102,0	2,0	1,7	1,1	0,9	3,0	1,9	3,1	2,6	2,4	1,2	-8,3	-8,1	27,8
2002	101,9	-0,1	0,5	-0,3	0,9	1,0	1,3	1,0	-2,3	2,8	0,3	-4,1	-0,9	26,5
2003	103,4	1,4	0,8	0,8	0,3	1,1	0,6	1,2	3,8	2,2	0,9	-4,0	-4,5	25,1
2004	105,7	2,3	1,9	3,5	0,7	1,3	0,7	1,4	3,7	.	2,5	18,4	10,8	30,5
2003 IV kv	103,4	1,0	0,6	0,3	0,3	1,2	0,5	1,3	2,0	1,7	0,5	-4,2	-1,2	24,5
2004 I kv	103,9	0,2	0,9	1,0	0,3	1,1	0,4	1,3	-2,6	1,8	0,2	-2,5	9,8	25,0
II kv	105,3	2,0	1,7	2,8	0,6	1,5	0,6	1,6	3,7	2,1	2,5	28,8	20,9	29,3
III kv	106,4	3,1	2,4	4,7	0,9	1,3	0,8	1,4	5,9	2,8	3,5	26,9	11,9	33,3
IV kv	107,2	3,8	2,7	5,5	1,1	1,2	1,1	1,2	8,1	.	4,0	22,9	1,3	34,5
2004 sept	106,7	3,3	2,5	5,0	0,9	1,1	0,8	1,1	7,0	-	3,8	30,5	6,9	35,0
okt	107,5	4,1	2,7	5,5	1,1	1,1	1,0	1,1	9,7	-	4,3	35,1	3,7	39,4
nov	107,3	3,7	2,7	5,5	1,1	0,9	1,1	0,9	8,0	-	3,9	21,0	0,4	34,5
dets	107,0	3,5	2,9	5,5	1,2	1,5	1,1	1,5	6,6	-	3,8	12,8	-0,2	30,0
2005 jaan	107,6	3,9	2,9	5,5	1,5	1,3	1,3	1,3	8,0	-	3,7	18,9	-1,9	33,6
veebr	-	.	22,0	-1,8	35,2

3. Tööjõukulu tunnis⁵

	Kokku (indeks 2000 = 100, seasonselt kohandatud)	Kokku	Komponentide järgi		Tegevuse järgi			Memokirje: kollektiiv-lepinguga määratud palga näitaja
			Palk	Tööandja poolt tasutud sotsiaalkindlustusmaksed	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Teenused	
2001	103,5	3,6	3,7	2,9	3,4	4,0	3,2	2,6
2002	107,4	3,7	3,6	4,2	3,8	4,0	3,5	2,7
2003	110,5	2,8	2,7	3,2	2,9	3,4	2,7	2,4
2004	2,2	.
2003 IV kv	111,4	2,3	2,2	2,5	2,2	2,8	2,4	2,2
2004 I kv	112,2	2,8	2,9	2,7	3,2	3,2	2,8	2,3
II kv	112,7	2,2	2,3	2,0	2,4	2,2	2,2	2,3
III kv	113,2	1,9	2,0	1,8	1,9	2,4	1,9	2,0
IV kv	2,2

Allikad: Eurostat, HWWA (veerud 12 ja 13), Thomson Financial Datastream (veerg 14), Eurostati andmetele tuginevad EKP arvutused (veerg 6 tabelis 2 osas 5.1 ja veerg 7 tabelis 3 osas 5.1) ja EKP arvutused (veerg 8 tabelis 3 osas 5.1).

- 1) Viitab eurodes esitatud hindadele.
- 2) Brent Blend (ühekuulise tähtajaga tarne puhul).
- 3) Elamud, aluseks on võetud ühtlustamata andmed.
- 4) Aastal 2000.
- 5) Tööjõukulu tunnis kogu majanduses, v.a põllumajandus, avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused. Ulatuses seotud erinevuste tõttu ei pruugi osad tervikuga ühtida.

5.1 ÜTHI, muud hinnad ja kulud

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

4. Tööjõuhikukulud, hüvitis töötaja kohta ja tööjõu tootlikkus

	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Majandustegevuse alusel					
			Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finantsvahendus-, kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused
	1	2	3	4	5	6	7	8
Tööjõuhikukulud ¹								
2000	100,0	1,2	1,3	-0,7	1,1	0,0	3,0	1,8
2001	102,5	2,5	3,9	2,4	3,5	0,9	3,6	3,0
2002	104,8	2,2	0,2	0,7	2,4	1,8	3,8	2,4
2003	106,9	2,0	4,2	1,0	4,7	2,2	1,6	2,9
2003 III kv	107,3	2,3	6,2	1,6	5,0	1,7	0,9	3,8
IV kv	107,1	1,5	3,2	0,1	4,4	2,1	1,6	2,0
2004 I kv	107,2	1,0	-3,8	0,1	1,8	0,8	1,9	2,0
II kv	107,5	0,4	-4,5	-2,4	1,3	-0,7	1,3	2,4
III kv	107,4	0,1	-3,1	-1,8	2,7	0,0	2,1	0,3
Hüvitis töötaja kohta								
2000	100,0	2,7	2,1	3,4	2,6	1,7	2,4	2,8
2001	102,9	2,9	2,1	2,7	3,0	2,7	2,5	3,1
2002	105,5	2,5	2,9	2,4	3,0	2,6	2,1	2,8
2003	108,0	2,4	3,1	3,3	3,3	2,0	1,6	2,3
2003 III kv	108,5	2,5	2,7	3,3	3,5	1,5	1,2	3,2
IV kv	108,7	2,2	2,8	3,3	3,3	1,6	1,5	2,1
2004 I kv	109,5	2,3	-0,2	3,9	2,8	1,5	1,0	2,5
II kv	110,1	2,2	0,7	3,0	1,8	1,1	1,2	3,3
III kv	110,1	1,5	4,2	2,2	2,5	1,4	1,3	0,9
Tööjõu tootlikkus ²								
2000	100,0	1,5	0,8	4,1	1,5	1,7	-0,6	1,0
2001	100,3	0,3	-1,7	0,3	-0,5	1,8	-1,1	0,2
2002	100,6	0,3	2,7	1,7	0,6	0,8	-1,6	0,4
2003	101,0	0,4	-1,0	2,3	-1,4	-0,1	0,0	-0,5
2003 III kv	101,1	0,2	-3,3	1,7	-1,4	-0,2	0,2	-0,5
IV kv	101,5	0,7	-0,4	3,2	-1,1	-0,5	-0,1	0,1
2004 I kv	102,1	1,3	3,7	3,8	1,0	0,8	-0,9	0,5
II kv	102,4	1,9	5,4	5,6	0,6	1,8	-0,1	0,9
III kv	102,5	1,4	7,5	4,1	-0,2	1,4	-0,8	0,6

5. Sisemajanduse koguprodukti deflaatorid

	Kokku (indeks 2000 = 100)	Kokku	Sisemine nõudlus			Ekspord ³	Import ³	
			Kokku	Eratarbimine	Valitsemissektori tarbimine			Kapitali kogu- mahutus põhivarasse
	1	2	3	4	5	6	7	8
2001	102,4	2,4	2,2	2,3	2,4	2,0	1,4	0,8
2002	105,0	2,5	2,2	2,2	2,1	1,8	-0,4	-1,6
2003	107,2	2,1	1,9	2,0	2,2	1,4	-0,6	-1,3
2004	109,2	1,8	2,0	1,8	1,6	2,6	0,8	1,1
2003 IV kv	107,9	2,0	1,6	1,9	1,7	1,2	-0,8	-2,0
2004 I kv	108,5	1,9	1,6	1,5	1,7	1,8	-1,1	-2,2
II kv	109,2	2,1	2,2	1,9	2,0	2,5	0,9	1,1
III kv	109,4	1,7	1,9	2,0	0,8	3,0	1,9	2,5
IV kv	109,8	1,7	2,2	1,8	2,1	3,1	1,6	3,0

Allikad: Eurostati andmetele tuginevad EKP arvutused.

1) Hüvitis töötaja kohta (jooksevhindades), jagatud lisandväärtusega töötaja kohta (püsivhindades).

2) Lisandväärtus töötaja kohta (püsivhindades).

3) Ekspordi ja impordi deflaatorid viitavad kaupadele ja teenustele ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalas.

5.2 Toodang ja nõudlus

1. SKP ja kulukomponendid

	SKP								
	Kokku	Sisemaine nõudlus					Väliskaubandusbilanss ¹		
			Kokku	Eratarbimine	Valitsemissektori tarbimine	Kapitali kogumahutus põhivarasse	Varude muutus ²	Kokku	Eksport ¹
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
<i>Jooksehinnaid (mld EUR, sesoonselt kohandatud)</i>									
2001	6 850,3	6 728,0	3 927,3	1 373,4	1 442,1	-14,8	122,4	2 559,5	2 437,1
2002	7 085,5	6 897,8	4 041,7	1 445,1	1 430,9	-20,0	187,6	2 598,0	2 410,3
2003	7 271,6	7 111,1	4 165,3	1 500,4	1 442,1	3,2	160,5	2 588,4	2 427,8
2004	7 542,8	7 387,3	4 288,4	1 549,0	1 504,4	45,6	155,5	2 756,6	2 601,1
2003 IV kv	1 840,6	1 798,1	1 049,9	378,9	365,8	3,4	42,5	654,3	611,8
2004 I kv	1 863,4	1 817,2	1 061,9	382,5	368,6	4,3	46,2	662,8	616,6
II kv	1 883,8	1 839,2	1 067,9	387,4	373,8	10,0	44,6	687,4	642,8
III kv	1 893,1	1 858,5	1 075,2	387,6	378,9	16,8	34,5	701,5	667,0
IV kv	1 902,6	1 872,4	1 083,3	391,5	383,1	14,5	30,2	704,9	674,7
<i>protsent SKPst</i>									
2004	100	97,9	56,9	20,5	19,9	0,6	2,1	-	-
<i>Püsivhinnaid (mld eküüd 1995. a hindadega, sesoonselt kohandatud)</i>									
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga</i>									
2003IV kv	0,4	1,0	0,0	0,5	1,1	-	-	-0,1	1,7
2004 I kv	0,7	0,3	0,8	0,2	-0,1	-	-	-1,4	0,4
II kv	0,5	0,3	0,0	0,4	0,5	-	-	-2,7	2,4
III kv	0,2	0,9	0,1	0,4	0,6	-	-	-1,3	3,1
IV kv	0,2	0,3	0,5	0,2	0,6	-	-	-0,5	1,0
<i>aastane protsentuaalne muutus</i>									
2001	1,6	1,0	1,9	2,4	-0,2	-	-	3,5	1,8
2002	0,9	0,4	0,7	3,1	-2,5	-	-	1,9	0,5
2003	0,5	1,2	1,0	1,6	-0,6	-	-	0,2	2,0
2004	1,8	1,9	1,1	1,6	1,7	-	-	5,6	5,9
2003 IV kv	0,8	1,5	0,6	1,4	0,2	-	-	0,2	2,0
2004 I kv	1,6	1,2	1,2	1,9	1,2	-	-	3,6	2,8
II kv	2,2	1,7	1,2	1,8	1,9	-	-	7,2	6,0
III kv	1,9	2,6	0,9	1,5	2,1	-	-	5,6	7,8
IV kv	1,6	1,9	1,3	1,2	1,6	-	-	6,0	7,1
<i>panus SKP aastasessa protsentuaalsesse muutusesse protsendipunktides</i>									
2001	1,6	0,9	1,1	0,5	0,0	-0,6	0,7	-	-
2002	0,9	0,4	0,4	0,6	-0,5	-0,1	0,5	-	-
2003	0,5	1,2	0,6	0,3	-0,1	0,4	-0,6	-	-
2004	1,8	1,8	0,6	0,3	0,3	0,5	0,0	-	-
2003 IV kv	0,8	1,5	0,3	0,3	0,0	0,8	-0,6	-	-
2004 I kv	1,6	1,2	0,7	0,4	0,2	-0,1	0,4	-	-
II kv	2,2	1,6	0,7	0,4	0,4	0,2	0,6	-	-
III kv	1,9	2,5	0,5	0,3	0,4	1,3	-0,6	-	-
IV kv	1,6	1,9	0,8	0,2	0,3	0,5	-0,3	-	-

Allikas: Eurostat.

- 1) Eksport ja import hõlmavad kaupu ja teenuseid ning sisaldavad piiriülest kaubavahetust euroalas. Need pole tabeliga 1 osas 7.3 täielikult kooskõlas.
2) Sh varade soetamine miinus realiseerimine.

5.2 Toodang ja nõudlus

2. Lisandväärtus tegevusala järgi

	Kogulisandväärtus (baashinnad)							FISIMi vahetarbimine ¹	Tootemaksud miinus toote-subsidiidumid
	Kokku	Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finants-vahendus-, kinnisvara-, üürimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Jooksev hinnad (mld EUR, sesoonselt kohandatud)									
2001	6 345,3	150,4	1 407,30	351,5	1 349,90	1 721,20	1 365,00	212,2	717,2
2002	6 569,3	147,5	1 432,40	365,5	1 393,40	1 796,40	1 434,10	222,7	739,0
2003	6 734,1	151,1	1 440,10	373,0	1 419,30	1 866,60	1 484,00	231,3	768,8
2004	6 983,1	153,4	1 491,20	394,5	1 464,70	1 950,90	1 528,50	240,9	800,6
2003 IV kv	1 703,3	38,7	363,5	94,8	357,9	473,6	374,7	57,9	195,2
2004 I kv	1 724,4	38,7	366,9	96,4	362,9	480,4	379,2	59,2	198,2
II kv	1 746,5	38,7	373,9	98,5	365,8	486,7	383,0	61,0	198,2
III kv	1 751,4	38,0	375,2	98,9	368,1	490,1	381,1	59,9	201,5
IV kv	1 760,8	38,0	375,3	100,6	367,9	493,8	385,2	60,8	202,6
<i>protsent lisandväärtusest</i>									
2004	100,0	2,2	21,4	5,6	21,0	27,9	21,9	-	-
Püsiv hinnad (mld eküüd 1995. a hindadega, sesoonselt kohandatud)									
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga</i>									
2003 IV kv	0,4	1,5	0,8	0,1	0,0	0,2	0,5	-0,7	0,4
2004 I kv	0,7	4,1	0,8	0,6	1,2	0,4	0,1	0,8	0,9
II kv	0,7	0,4	1,1	0,5	0,8	0,8	0,3	1,3	-1,7
III kv	0,1	0,9	-0,1	-0,7	0,5	-0,1	0,2	-0,6	1,6
IV kv	0,2	0,5	-0,6	0,3	0,2	0,4	0,6	0,9	0,3
<i>aastased muutused protsentides</i>									
2001	1,8	-2,4	0,6	-0,1	3,2	2,7	1,5	4,7	1,3
2002	1,0	0,5	0,4	-0,2	1,2	0,8	2,2	0,7	-0,5
2003	0,5	-3,5	0,2	-1,5	0,4	1,3	0,7	1,5	1,6
2004	1,8	5,0	2,2	0,8	2,4	1,5	1,1	1,6	1,5
2003 IV kv	0,7	-2,0	0,9	-1,0	0,4	1,2	0,8	0,2	2,0
2004 I kv	1,4	2,5	1,3	0,8	1,8	1,3	0,9	0,9	3,3
II kv	2,4	4,8	3,6	1,1	2,8	2,0	1,2	2,1	0,3
III kv	1,9	7,0	2,6	0,6	2,5	1,3	1,1	0,9	1,2
IV kv	1,7	5,9	1,2	0,8	2,6	1,5	1,2	2,5	1,1
<i>panus lisandväärtuse aastasesse protsentuaalsesse muutusesse protsendipunktides</i>									
2001	1,9	-0,1	0,1	0,0	0,7	0,7	0,3	-	-
2002	1,0	0,0	0,1	0,0	0,3	0,2	0,5	-	-
2003	0,5	-0,1	0,0	-0,1	0,1	0,4	0,1	-	-
2004	2,1	0,1	0,5	0,0	0,5	0,4	0,2	-	-
2003 IV kv	0,7	-0,1	0,2	-0,1	0,1	0,3	0,2	-	-
2004 I kv	1,4	0,1	0,3	0,0	0,4	0,4	0,2	-	-
II kv	2,4	0,1	0,8	0,1	0,6	0,5	0,2	-	-
III kv	1,9	0,2	0,6	0,0	0,6	0,4	0,2	-	-
IV kv	1,7	0,1	0,3	0,0	0,6	0,4	0,3	-	-

Allikas: Eurostat.

1) Kaudselt mõõdetavate finantsvahendusteenuste (FISIM) kasutamist loetakse vahetarbimiseks, mida ei jaotata majandusharude vahel.

5.2 Toodang ja nõudlus
(aastaste protsentuaalsete näitajate muutused, kui pole viidatud teisiti)

3. Tööstustoodang

Protsent kogusummast ¹	Kokku	Tööstus, v.a ehitus									Ehitus	Töötlev tööstus
		Kokku (indeks 2000 = 100, sesoonselt kohandatud)	Kokku	Tööstus, v.a ehitus ja energia						Energia		
				Kokku	Vahetooted	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad					
							Kokku	Kestvus-kaubad	Kulukaubad			
100,0	82,9	82,9	74,0	30,0	22,4	21,5	3,6	17,9	8,9	17,1	75,0	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	-0,3	99,9	-0,5	-0,7	-0,1	-1,7	-0,3	-5,5	0,7	1,2	0,7	-0,8
2003	0,2	100,2	0,3	-0,1	0,2	-0,1	-0,5	-4,6	0,2	3,0	0,0	0,0
2004	.	102,1	1,9	1,9	1,9	3,0	0,5	-0,3	0,6	2,2	.	2,0
2004 I kv	1,4	101,3	1,0	1,0	0,8	0,8	0,5	1,0	0,4	2,0	1,3	1,0
II kv	3,3	102,3	3,1	3,2	2,7	4,9	1,6	3,0	1,3	2,8	-0,1	3,3
III kv	2,9	102,6	2,9	3,0	3,1	5,2	0,5	-0,6	0,7	2,4	-0,3	3,1
IV kv	.	102,1	0,8	0,4	1,2	1,3	-0,5	-4,1	0,2	1,7	.	0,6
2004 juuli	2,6	102,7	2,6	2,8	3,5	3,9	0,2	0,5	0,1	1,6	0,2	2,8
aug	3,2	102,1	2,1	2,4	2,3	5,0	0,5	-1,2	0,7	1,4	0,7	2,6
sept	3,1	102,9	3,7	3,6	3,3	6,4	0,8	-1,4	1,2	4,2	-1,6	3,7
okt	.	102,2	1,0	1,0	1,2	4,2	-1,1	-2,9	-0,8	-1,4	.	1,1
nov	.	101,8	0,4	-0,3	0,8	0,3	-0,8	-4,6	-0,1	2,7	.	-0,1
dets	.	102,3	1,0	0,5	1,7	-0,7	0,7	-5,1	1,7	3,6	.	0,7
protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)												
2004 juuli	0,4	-	0,3	0,4	0,9	0,1	0,3	0,9	0,2	-0,1	0,4	0,4
aug	-0,1	-	-0,6	-0,6	-0,6	-0,2	-0,6	-3,0	-0,1	0,6	-1,4	-0,6
sept	-0,1	-	0,7	0,6	0,2	1,0	0,2	0,5	0,1	0,1	-0,9	0,6
okt	.	-	-0,7	-0,7	-0,4	-0,3	-0,6	-0,7	-0,6	-1,6	.	-0,8
nov	.	-	-0,3	-0,6	0,0	-1,7	-0,2	-1,3	0,0	0,1	.	-0,6
dets	.	-	0,5	0,5	0,8	-0,4	1,0	-0,5	1,2	1,7	.	0,7

4. Jaemüük ja uute sõiduautode registreerimine

Protsent kogusummast ¹	Tööstuse uued tellimused		Tööstuslik käive		Jaemüük							Uute sõiduautode registreerimine	
	Töötlev tööstus ² (jooksevhinnad)		Töötlev tööstus (jooksevhinnad)		Jooksevhinnad	Püsivhinnad						Kokku (sesoonselt kohandatud, tuhandetes) ³	Kokku
	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Kokku	Kokku (sesoonselt kohandatud indeks 2000 = 100)	Kokku	Toidukaubad, joogid, tubakatooted	Toiduks mittekasutatavad kaubad				
									Tekstiil, garderoobi-kaubad	Majapidamistarbed			
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,7	56,3	10,6	14,8			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2002	98,0	-0,5	101,4	-0,6	1,9	102,3	0,5	0,9	-0,6	-1,0	-2,0	925	-4,4
2003	98,3	0,5	101,0	-0,3	1,8	102,6	0,3	1,1	-0,3	-2,7	0,2	911	-1,5
2004	106,7	8,8	105,8	4,9	1,0	102,7	0,1	-0,2	0,2	-0,2	1,7	922	1,1
2004 I kv	100,9	4,6	103,8	2,5	1,0	102,9	0,4	0,4	0,3	-1,9	2,1	911	0,8
II kv	108,0	12,6	105,9	6,3	1,1	102,8	0,0	-0,4	0,3	-0,3	2,4	928	3,1
III kv	106,1	7,9	106,5	5,7	0,9	102,6	0,0	-0,8	0,6	0,8	1,8	903	-3,5
IV kv	111,8	10,1	107,0	5,0	0,9	102,7	0,1	0,0	-0,1	0,4	0,6	944	3,6
2004 aug	105,3	10,8	105,4	9,5	1,6	102,4	0,0	-1,8	1,3	2,1	2,1	873	-9,4
sept	107,1	8,1	108,2	6,1	0,5	102,3	-0,4	-0,9	0,1	-0,7	1,2	927	-0,6
okt	107,3	0,5	104,6	1,6	0,1	102,7	-0,6	-1,0	-0,4	-1,8	0,7	948	3,9
nov	109,2	12,8	108,3	8,4	1,2	102,7	0,5	0,3	0,4	2,6	0,8	954	4,8
dets	118,8	17,4	108,1	5,1	1,0	102,6	0,4	0,6	0,0	0,8	1,0	928	1,9
2005 jaan	924	1,6
protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga (sesoonselt kohandatud)													
2004 aug	-	-0,5	-	-0,7	0,0	-	-0,6	-1,3	-0,4	-1,8	-0,5	-	-4,2
sept	-	1,8	-	2,7	-0,3	-	-0,1	0,2	-0,1	-1,3	0,1	-	6,3
okt	-	0,2	-	-3,3	0,2	-	0,3	0,3	0,2	1,3	-0,1	-	2,3
nov	-	1,8	-	3,6	0,5	-	0,0	0,4	-0,3	-0,2	-0,6	-	0,6
dets	-	8,8	-	-0,2	-0,2	-	-0,1	-0,1	0,1	-0,2	0,4	-	-2,7
2005 jaan	-	.	-	.	.	-	-	-0,5

Allikad: Eurostat, v.a veerud 12 ja 13 tabelis 4 osas 5.2 (EKP arvutused tuginevad ACEA (European Automobile Manufacturers' Association) andmetele).

1) Aastal 2000.

2) Hõlmab töötlevat tööstust, mis toimib peamiselt tellimuspõhiselt ja mis võttis 2000. aastal enda alla 62,6% tööstuse kogumahust.

3) Aastased ja kvartaalsed näitajad on kõnealuse perioodi kuiste näitajate keskmised.

5.2 Toodang ja nõudlus

(protsentaalsed jäägid, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

5. Ettevõtlus- ja tarbijaküsitlused

	Majanduses valitseva meeleolu näitaja ² (pikaajaline keskmine 2000 = 100)	Töötlev tööstus				Tootmisvõimsuse rakendusaste ^{3,4} (protsentides)	Tarbijate kindlustunde näitaja ³				
		Tööstussektori kindlustunde näitaja					Kokku ⁵	Finants-olukord järgmise 12 kuu jooksul	Majanduslik olukord järgmise 12 kuu jooksul	Tööpuudus järgmise 12 kuu jooksul	Säästud järgmise 12 kuu jooksul
		Kokku ⁵	Tellimused	Valmistoodangu varu	Tootmisega seotud ootused						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2001	100,9	-9	-15	13	1	82,8	-5	2	-9	14	2
2002	94,4	-11	-25	11	3	81,3	-11	-1	-12	26	-3
2003	93,5	-10	-25	10	3	81,1	-18	-5	-21	38	-9
2004	100,0	-5	-15	8	10	81,7	-14	-4	-14	30	-8
2003 IV kv	97,6	-8	-22	9	8	81,3	-16	-5	-17	34	-9
2004 I kv	98,6	-7	-21	10	10	81,1	-14	-4	-13	30	-9
II kv	99,9	-5	-17	8	10	81,6	-14	-3	-15	32	-8
III kv	100,6	-4	-12	7	9	82,1	-14	-4	-14	29	-8
IV kv	100,9	-3	-12	8	10	82,1	-13	-3	-13	29	-6
2004 sept	100,9	-3	-12	8	11	-	-13	-3	-12	28	-7
okt	101,5	-3	-11	7	11	82,1	-13	-4	-13	29	-8
nov	100,9	-3	-12	8	10	-	-13	-4	-14	29	-5
dets	100,2	-4	-12	9	9	-	-13	-3	-13	29	-6
2005 jaan	100,8	-5	-11	9	7	82,0	-13	-3	-13	28	-7
veebr	98,8	-7	-15	10	6	-	-13	-2	-13	30	-8

	Ehitussektori kindlustunde näitaja			Jaemüügisektori kindlustunde näitaja				Teenindussektori kindlustunde näitaja			
	Kokku ⁵	Tellimused	Tööhõivega seotud ootused	Kokku ⁵	Ettevõtluses valitsev olukord	Laovarude maht	Oodatav majanduskeskkond	Kokku ⁵	Ärikliima	Nõudlus viimastel kuudel	Nõudlus eelseisvatel kuudel
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2001	-10	-16	-4	-8	-5	17	-1	15	16	8	20
2002	-19	-26	-11	-16	-20	18	-12	1	-4	-6	13
2003	-20	-27	-13	-11	-15	17	-2	2	-6	1	12
2004	-16	-24	-8	-8	-12	14	2	12	7	10	18
2003 IV kv	-19	-27	-11	-8	-12	15	3	11	6	11	15
2004 I kv	-19	-28	-9	-8	-12	15	1	11	8	6	20
II kv	-16	-23	-9	-8	-10	15	2	11	6	12	17
III kv	-15	-24	-7	-8	-10	14	0	12	8	11	17
IV kv	-14	-21	-6	-8	-14	13	3	11	8	9	16
2004 sept	-15	-22	-9	-9	-11	16	0	11	6	9	20
okt	-14	-23	-5	-7	-13	14	7	12	9	12	17
nov	-14	-20	-7	-10	-17	12	-1	11	8	8	17
dets	-13	-21	-6	-7	-12	12	2	10	8	8	14
2005 jaan	-13	-19	-7	-6	-8	11	1	13	12	9	18
veebr	-14	-18	-10	-8	-14	12	2	10	6	6	18

Allikas: Euroopa Komisjon (majanduse ja rahapoliitika peadirektoraat).

1) Negatiivseid ja positiivseid vastuseid andnud vastajate protsendid.

2) Majanduses valitseva meeleolu näitaja koosneb tööstussektori, teenindussektori, tarbijate, ehitussektori ja jaemüügisektori kindlustunde näitajatest; tööstussektori kindlustunde näitaja osakaal on 40%, teenindussektori kindlustunde näitaja osakaal on 30%, tarbijate kindlustunde näitaja osakaal on 20% ja kahe ülejäänud näitaja osakaal on kummalgi 5%. Majanduses valitseva meeleolu näitaja suurused üle (alla) 100 viitavad keskmisest kõrgemale (madalamale) meeleolule alates 1985. aasta jaanuarist.

3) Prantsuskeelses küsitluses tehtud muudatuste tõttu pole euroala tulemused alates 2004. a jaanuarist varasemate tulemustega täielikult võrreldavad.

4) Andmeid kogutakse jaanuaris, aprillis, juulis ja oktoobris. Kvartaalsed näitajad on kahe järjestikuse küsitluse keskmised. Aastased andmed saadakse kvartaalsete keskmiste põhjal.

5) Kindlustunde näitajad on välja arvatud ülaltoodud komponentide aritmeetilise keskmisena; varude (veerud 4 ja 17) ja tööpuuduse (veerg 10) hindamisel kasutatakse kindlustunde näitajate arvutamiseks pöördmärke.

5.3 Tööturud¹

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Tööhõive

	Kogu majandus		Tööhõivevorm		Majandustegevus					
	Miljonit (sesoonselt kohandatud)		Töötajad	Füüsilisest isikust ettevõtja	Põllumajandus, jahindus, metsandus ja kalandus	Mäetööstus, töötlev tööstus ja energia	Ehitus	Kaubandus, hotellid ja restoranid, transport ja side	Finants- vahendus-, kinnisvara- üürimis- ja äritegevus	Avalik haldus, haridus, tervishoid ja muud teenused
Protsent kogusummast ²	100,0	100,0	84,3	15,7	4,4	18,8	7,1	25,1	14,7	30,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	131,417	2,2	2,5	0,5	-1,5	0,6	1,9	3,0	5,9	1,5
2001	133,184	1,3	1,6	0,2	-0,5	0,3	0,5	1,4	3,8	1,3
2002	133,960	0,6	0,7	-0,1	-2,0	-1,3	-0,6	0,4	2,4	1,8
2003	134,212	0,2	0,2	0,1	-2,3	-2,0	0,0	0,5	1,3	1,2
2003 III kv	134,148	0,2	0,2	0,2	-2,0	-2,0	0,0	0,8	1,2	1,1
IV kv	134,100	0,1	0,1	0,4	-1,6	-2,2	0,0	1,0	1,1	0,7
2004 I kv	134,258	0,2	0,0	1,2	-1,2	-2,4	-0,3	1,1	2,3	0,4
II kv	134,529	0,3	0,1	1,2	-0,4	-1,8	0,7	0,9	2,2	0,2
III kv	134,785	0,4	0,2	1,5	-0,3	-1,5	0,9	0,9	2,1	0,4
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kvartaliga (sesoonselt kohandatud)</i>										
2003 III kv	0,050	0,0	-0,1	0,7	-0,1	-0,5	-0,4	0,4	0,7	-0,1
IV kv	-0,048	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,7	0,0	0,1	0,4	0,1
2004 I kv	0,158	0,1	0,1	0,1	-0,4	-0,6	-0,2	0,3	1,0	0,1
II kv	0,271	0,2	0,2	0,4	0,1	0,0	1,2	0,3	0,0	0,2
III kv	0,256	0,2	0,1	0,9	-0,1	-0,2	-0,1	0,5	0,6	0,1

2. Tööpuudus

(sesoonselt kohandatud)

	Kokku		Vanuse alusel ³				Soo alusel ⁴			
	Miljonit	Protsent tööjõust	Täiskasvanud		Noored		Mehi		Naisi	
			Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust	Miljonit	Protsent tööjõust
Protsent kogusummast ²	100,0		78,6		21,4		50,0		50,0	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	11,126	8,0	8,570	7,0	2,557	15,8	5,358	6,8	5,768	9,7
2002	11,851	8,4	9,215	7,4	2,636	16,4	5,860	7,3	5,991	9,9
2003	12,589	8,9	9,847	7,8	2,742	17,2	6,310	7,9	6,279	10,2
2004	12,701	8,9	9,985	7,9	2,716	17,1	6,354	7,9	6,347	10,2
2003 IV kv	12,673	8,9	9,959	7,9	2,714	17,2	6,340	7,9	6,333	10,2
2004 I kv	12,748	9,0	10,051	8,0	2,697	17,0	6,341	7,9	6,407	10,3
II kv	12,609	8,8	9,877	7,8	2,733	17,2	6,335	7,9	6,274	10,1
II kv	12,644	8,9	9,910	7,8	2,734	17,2	6,347	7,9	6,297	10,1
IV kv	12,641	8,8	9,900	7,8	2,741	17,3	6,345	7,9	6,296	10,1
2004 juuli	12,624	8,8	9,900	7,8	2,724	17,2	6,337	7,9	6,288	10,1
aug	12,653	8,9	9,914	7,8	2,739	17,2	6,351	7,9	6,302	10,1
sept	12,656	8,9	9,916	7,8	2,740	17,2	6,354	7,9	6,302	10,1
okt	12,622	8,8	9,888	7,8	2,734	17,2	6,340	7,9	6,282	10,1
nov	12,636	8,8	9,897	7,8	2,739	17,2	6,341	7,9	6,295	10,1
dets.	12,664	8,9	9,916	7,8	2,748	17,3	6,354	7,9	6,310	10,1

Allikad: EKP arvutused, mis tuginevad Eurostati andmetele (tabel 1 osas 5.3), ja Eurostat (tabel 2 osas 5.3).

- 1) Tööhõive andmed viitavad isikutele ja tuginevad ESA 95-le. Tööpuuduse andmed viitavad isikutele ja nende puhul lähtutakse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) soovistest.
- 2) Tööhõive 2003. aastal; tööpuudus 2004. aastal.
- 3) Täiskasvanu: 25 aastat ja vanem; noor: alla 25-aastane; määrad on kajastatud protsendina tööjõust vastavas vanusegrupis.
- 4) Määrad on kajastatud protsendina tööjõust vastavas soogrupis.

RIIGI RAHANDUS

6.1 Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹ (protsent SKPst)

1. Euroala – tulud

	Kokku 1	Jooksvad tulud									Kapitalitulud		Memo- maksu- koormus ² 14	
		Otsesed maksud 2	Kodumaja- pidamised 3		Ettevõtted 4	Kaudsed maksud 6	Saadud ELi institutsioonide poolt 7	Sotsiaal- kindlustus- maksed 8	Tööandjad 9	Töötajad 10	Müük 11	Kapitali- maksud 13		
			5	8,4					5,5					
1995	46,9	46,4	11,5	9,1	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,5	2,4	0,4	0,3	42,4
1996	47,6	47,3	11,9	9,2	2,3	13,4	0,8	17,5	8,7	5,6	2,4	0,4	0,3	43,1
1997	47,9	47,4	12,1	9,2	2,6	13,6	0,7	17,5	8,7	5,5	2,4	0,5	0,4	43,6
1998	47,3	47,0	12,4	9,7	2,3	14,2	0,7	16,4	8,5	4,9	2,4	0,3	0,3	43,3
1999	47,8	47,5	12,8	9,8	2,6	14,4	0,6	16,4	8,4	5,0	2,3	0,3	0,3	43,8
2000	47,5	47,2	13,0	10,0	2,7	14,2	0,6	16,2	8,4	4,9	2,3	0,3	0,3	43,6
2001	46,8	46,6	12,6	9,8	2,5	13,9	0,6	16,0	8,4	4,8	2,2	0,3	0,3	42,8
2002	46,3	45,9	12,2	9,6	2,3	13,8	0,4	16,0	8,4	4,7	2,3	0,3	0,3	42,3
2003	46,3	45,7	11,8	9,3	2,2	13,9	0,4	16,2	8,5	4,8	2,3	0,7	0,5	42,4

2. Euroala – kulud

	Kokku 1	Jooksvad kulutused							Kapitalikulutused			Memo- esmased kulud ³ 14		
		Kokku 2	Töötajate hüvitised 3	Vahe- tarbimine 4	Intressi- maksed 5	Jooksev- ülekan- ded 6	Sotsiaal- maksud 7	Toetused 8	Investee- ringud 10	Kapitali- siirded 12	Tasutud ELi institut- sioonide poolt 13			
							Tasutud ELi institut- sioonide poolt 9							
1995	52,0	47,6	11,2	4,8	5,8	25,9	22,7	2,3	0,6	4,4	2,7	1,7	0,1	46,2
1996	52,0	48,1	11,2	4,8	5,8	26,3	23,2	2,3	0,6	3,9	2,6	1,3	0,0	46,2
1997	50,6	46,9	11,1	4,7	5,2	26,0	23,1	2,1	0,6	3,6	2,4	1,2	0,1	45,4
1998	49,6	45,8	10,7	4,6	4,8	25,7	22,6	2,1	0,6	3,8	2,5	1,3	0,1	44,8
1999	49,1	45,2	10,7	4,7	4,3	25,6	22,5	2,1	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,8
2000	48,5	44,6	10,6	4,7	4,1	25,3	22,2	1,9	0,5	3,9	2,5	1,3	0,1	44,4
2001	48,6	44,6	10,5	4,8	4,0	25,3	22,3	1,9	0,5	4,0	2,6	1,4	0,0	44,6
2002	48,7	44,9	10,6	4,9	3,7	25,6	22,8	1,9	0,5	3,8	2,5	1,3	0,0	45,0
2003	49,1	45,2	10,7	4,9	3,5	26,0	23,1	1,8	0,5	3,9	2,6	1,3	0,1	45,6

3. Euroala – puudujääk/ülejäak, finantspuudujääk/- ülejäak ja valitsemissektori tarbimine

	Puudujääk (-) / ülejäak (+)					Finants- puudujääk (-)/ finants- ülejäak (+) 6	Valitsemissektori tarbimine ⁴					Kollektiivne tarbimine 13	Individaalne tarbimine 14	
	Kokku 1	Kesk- valitsus 2	Piir- kondlik valitsus 3	Kohalik oma- valitsus 4	Sotsiaal- kindlustus- fondid 5		Kokku 7	Töötajate hüvitised 8	Vahe- tarbimine 9	Mitte- rahalisel sotsiaal- siirded turutootjate kaudu 10	Põhivara kulum 11			Müük (-) 12
1996	-4,3	-3,8	-0,4	0,0	-0,1	1,4	20,5	11,2	4,8	5,1	1,9	2,4	8,6	11,9
1997	-2,7	-2,4	-0,4	0,1	0,1	2,5	20,2	11,1	4,7	5,0	1,8	2,4	8,4	11,8
1998	-2,3	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,5	19,9	10,7	4,6	5,0	1,8	2,4	8,2	11,7
1999	-1,3	-1,7	-0,1	0,1	0,4	2,9	19,9	10,7	4,7	5,0	1,8	2,3	8,2	11,6
2000	-1,0	-1,4	-0,1	0,1	0,5	3,1	19,9	10,6	4,7	5,1	1,8	2,3	8,2	11,7
2001	-1,7	-1,6	-0,4	0,0	0,3	2,3	20,1	10,5	4,8	5,2	1,8	2,2	8,2	11,8
2002	-2,4	-2,0	-0,5	0,0	0,2	1,3	20,4	10,6	4,9	5,3	1,8	2,3	8,3	12,1
2003	-2,7	-2,2	-0,4	-0,1	0,0	0,7	20,7	10,7	4,9	5,4	1,8	2,3	8,4	12,3

4. Euroala riigid – puudujääk (-) / ülejäak (+)⁵

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
2000	0,2	1,3	-4,1	-0,9	-1,4	4,4	-0,6	6,0	2,2	-1,5	-2,8	7,1
2001	0,6	-2,8	-3,7	-0,4	-1,5	0,9	-2,6	6,4	-0,1	0,3	-4,4	5,2
2002	0,1	-3,7	-3,7	-0,1	-3,2	-0,2	-2,3	2,8	-1,9	-0,2	-2,7	4,3
2003	0,4	-3,8	-4,6	0,4	-4,1	0,1	-2,4	0,8	-3,2	-1,1	-2,8	2,3

Allikad: euroala kokkuvõtlikud andmed – EKP; riikide puudujääke/ülejäake puudutavad andmed – Euroopa Komisjon.

- 1) Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak tuginevad ESA 95-le, kuid ei sisalda 2000. a UMTS-litsentside müügist saadud tulu (euroala puudujääk/ülejäak on koos nende tuludega 0,1% SKPst). Riikide ja ELi institutsioonide vahelisi tehinguid on arvesse võetud ja need on konsolideeritud. Liikmesriikide valitsuste vahelisi tehinguid konsolideeritud ei ole.
- 2) Maksukoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.
- 3) Sisaldab kogukulutusi, millest on lahutatud intressimaksed.
- 4) Vastab valitsemissektori lõpptarbimiskulutustele (P.3) ESA 95-s.
- 5) Sisaldab UMTS-litsentside müügist saadud tulu.

6.2 Valitsemissektori võlg¹
(protsent SKPst)

1. Euroala – rahastamisinstrumentide ja võlausaldaja kaupa

	Kokku	Rahastamisinstrumentid				Võlausaldajad				
		Mündid ja hoiused	Laenud	Lühiajalised väärtpaberid	Pikaajalised väärtpaberid	Kodumaised võlausaldajad ²				Muud võlausaldajad ³
						Kokku	Rahaloome- asutused	Muud finants- ettevõtted	Muud sektorid	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1994	70,7	2,8	16,2	10,7	41,0	56,3	30,2	9,6	16,5	14,4
1995	74,9	2,8	17,9	10,1	44,1	58,6	32,8	8,7	17,1	16,2
1996	76,1	2,8	17,3	10,2	45,8	59,0	32,7	10,2	16,2	17,1
1997	75,5	2,7	16,3	9,0	47,4	56,7	31,0	11,8	13,9	18,7
1998	73,8	2,7	15,1	7,9	48,1	53,1	28,8	12,7	11,6	20,7
1999	72,8	2,9	14,3	6,8	48,9	48,5	27,1	9,7	11,7	24,4
2000	70,4	2,7	13,2	6,1	48,4	44,2	23,4	9,1	11,7	26,2
2001	69,4	2,7	12,5	6,3	48,0	42,2	22,1	8,3	11,7	27,3
2002	69,4	2,7	11,8	6,6	48,3	39,0	20,5	6,9	11,6	30,4
2003	70,7	2,1	11,8	8,2	48,5	38,8	20,6	7,3	10,8	31,9

2. Euroala – emitendi, tähtaja ja vääringu kaupa

	Kokku	Emitent ⁴⁾				Esialgne tähtaeg			Järelejäänud tähtaeg			Vääring	
		Kesk- valitsus	Piir- kondlik valitsus	Kohalik oma- valitsus	Sotsiaal- kindlus- tusfondid	Kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	Muutuv intressimäär	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Euro või liikmesriigi vääring ⁵⁾	Muud vääringud
1994	70,7	58,9	5,3	5,9	0,6	12,3	58,3	7,2	17,8	27,1	25,7	68,3	2,3
1995	74,9	62,6	5,6	5,9	0,8	12,9	62,0	5,6	18,9	26,8	29,2	72,7	2,2
1996	76,1	63,8	6,0	5,7	0,5	12,2	63,9	5,3	20,5	25,8	29,7	74,1	2,0
1997	75,5	63,2	6,2	5,5	0,6	11,1	64,3	4,6	19,8	25,9	29,8	73,5	2,0
1998	73,8	62,0	6,2	5,3	0,4	9,4	64,4	4,8	17,1	26,9	29,8	72,0	1,8
1999	72,8	61,2	6,1	5,2	0,3	9,2	63,6	3,2	15,5	27,7	29,7	70,9	2,0
2000	70,4	59,1	6,0	5,0	0,3	8,2	62,2	2,9	15,3	28,3	26,8	68,6	1,8
2001	69,4	58,1	6,2	4,9	0,3	8,7	60,7	1,6	15,9	26,4	27,1	67,9	1,6
2002	69,4	57,8	6,4	4,8	0,3	9,1	60,3	1,6	16,8	25,3	27,3	68,0	1,4
2003	70,7	58,3	6,7	5,2	0,6	9,2	61,5	1,5	15,6	26,4	28,8	69,7	1,0

3. Euroala riigid

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000	109,1	60,2	114,0	61,1	56,8	38,3	111,2	5,5	55,9	65,8	53,3	44,6
2001	108,0	59,4	114,7	57,5	56,5	35,9	110,6	5,5	52,9	66,1	55,8	43,8
2002	105,4	60,9	112,5	54,4	58,8	32,7	107,9	5,7	52,6	65,7	58,4	42,6
2003	100,0	64,2	109,9	50,7	63,7	32,1	106,2	5,3	54,1	64,5	60,3	45,6

Allikad: euroala koondandmed – EKP; riikide võlga puudutavad andmed – Euroopa Komisjon.

- 1) Valitsemissektori koguvõlg nominaalväärtuses ja konsolideerituna valitsemissektori alamsektorite vahel. Mitteresidentide valitsuste võlgu ei konsolideerita. Andmed on osaliselt hinnangulised.
- 2) Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.
- 3) Hõlmab euroala riikide resideente (v.a riikides, mille valitsus on emitent).
- 4) V.a valitsemissektori võlg liikmesriigis, mille valitsus on emitent.
- 5) Enne 1999. a koosnes eküüdes, omavääringus ja teiste euro kasutusele võtnud liikmesriikide vääringutes nomineeritud võlast.

6.3 Võla muutus¹ (protsent SKPst)

1. Euroala – allika, rahastamisinstrumendi ja võlausaldaja sektori kaupa

	Kokku	Muutuse allikas				Rahastamisinstrument				Võlausaldaja			Muud võlausaldajad ⁷
		Laenuvajadus ²	Hindamise mõjud ³	Muud mahu muutused ⁴	Agregatsiooni efekt ⁵	Mündid ja hoiused	Laenud	Lühiajalised väärt-paberid	Pikaajalised väärt-paberid	Kodumaised võlausaldajad ⁶	Rahaloomeasutused	Muud finants-ettevõtted	
1995	7,7	5,2	0,4	2,4	-0,3	0,1	2,5	0,0	5,1	5,1	4,1	-0,4	2,6
1996	3,9	4,4	-0,2	0,1	-0,4	0,1	0,1	0,4	3,3	2,4	1,0	1,7	1,4
1997	2,3	2,3	0,5	-0,4	-0,1	0,0	-0,3	-0,8	3,4	0,0	-0,4	2,0	2,3
1998	1,7	1,9	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,5	-0,7	2,8	-1,1	-0,9	1,4	2,8
1999	1,9	1,5	0,3	0,0	-0,1	0,2	-0,3	-0,8	2,7	-2,6	-0,5	-2,6	4,5
2000	1,1	1,0	0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,4	-0,4	1,8	-1,9	-2,4	-0,1	3,0
2001	1,8	1,7	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,4	1,4	-0,3	-0,4	-0,5	2,1
2002	2,1	2,4	-0,4	0,2	0,0	0,1	-0,3	0,7	1,9	-1,8	-1,0	-1,1	4,0
2003	3,1	2,9	0,3	-0,1	0,0	-0,5	0,3	0,8	1,4	0,8	0,7	0,5	2,3

2. Euroala riigid – fiskaalpositsiooni kohandamine

	Võla muutus	Puudujääk (-) / ülejääk (+) ⁸	Fiskaalpositsiooni kohandamine ⁹										Hindamise mõjud	Muud mahu muutused	Muu ¹¹
			Kokku	Tehingud valitsemissektori poolt hoitavate peamiste finantsvaradega							Vahetuskursi mõju	Muud mahu muutused			
				Kokku	Sularaha ja hoiused	Väärt-paberid ¹⁰	Laenud	Aktsiad ja muud osakud							
								Erastamine	Aktсия- ja osakapitali suurendamine						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1995	7,7	-5,2	2,5	0,3	0,2	-0,1	0,4	-0,1	-0,4	0,2	0,4	-0,1	2,4	-0,6	
1996	3,9	-4,3	-0,5	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,2	
1997	2,3	-2,7	-0,4	-0,4	0,1	0,0	0,0	-0,5	-0,7	0,2	0,5	0,2	-0,4	-0,1	
1998	1,7	-2,3	-0,6	-0,5	0,1	0,0	-0,1	-0,5	-0,8	0,2	-0,2	0,0	0,0	0,0	
1999	1,9	-1,3	0,6	-0,2	0,5	0,1	0,0	-0,7	-0,8	0,1	0,3	0,3	0,0	0,4	
2000	1,0	0,1	1,1	0,6	0,7	0,1	0,2	-0,5	-0,4	0,2	0,2	0,1	-0,1	0,4	
2001	1,8	-1,7	0,1	-0,5	-0,6	0,0	0,2	0,0	-0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,4	
2002	2,2	-2,4	-0,2	-0,4	0,0	0,1	0,1	-0,5	-0,4	0,2	-0,4	0,0	0,2	0,4	
2003	3,1	-2,7	0,3	-0,3	-0,1	0,0	0,0	-0,2	-0,4	0,1	0,3	-0,2	-0,1	0,4	

Allikas: EKP.

- 1) Andmeid on hinnatud osaliselt. Nominaalse konsolideeritud koguvõla aastast muutust on väljendatud protsendina SKPst, st $[võlg(t) - võlg(t-1)] \div SKP(t)$.
- 2) Laenuvajadus võrdub võlatehingutega.
- 3) Lisaks valuutakursi muutuse mõjule sisaldab ka nimiväärtusele tugineva mõõtmise mõju (nt emiteeritud väärt-paberite aazio ja disaazio).
- 4) Sisaldab ühikute ja teatud liiki võlakohustuste ümberliigitamist.
- 5) Liikmesriikide koondvõla muutuste ja nende võlamuutuste koondandmete vaheline erinevus, mille põhjuseks on enne 1999. a andmete liitmiseks kasutatavate vahetuskursside muutused.
- 6) Võlausaldajad, kes resideeruvad riigis, mille valitsus on emitent.
- 7) Hõlmab euroala riikide residentide (v.a riikides, mille valitsus on emitent).
- 8) Sisaldab UMTS-litsentside müügist saadud tulu.
- 9) Nominaalse konsolideeritud koguvõla aastase muutuse ja puudujäägi vaheline erinevus, mida on väljendatud protsendina SKPst.
- 10) Koosneb peamiselt tehingutest muude varade ja kohustustega (kaubanduskrediit, muud nõuded/kohustused ja tuletisinstrumendid).
- 11) V.a tuletisinstrumendid.

6.4 Kvartaalsed tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak¹
(protsent SKPst)

1. Euroala – kvartaalsed tulud

	Kokku		Jooksvad tulud					Kapitalitulud		Memo: maksu- koormus ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
			Otsesed maksud	Kaudsed maksud	Sotsiaalkindlus- tasmaksed	Müük	Tulu varadelt		Kapitali- maksud	
1999 I kv	44,1	43,6	10,8	13,3	16,0	2,0	0,7	0,5	0,3	40,3
II kv	48,3	47,8	13,7	13,6	16,2	2,2	1,3	0,5	0,3	43,7
III kv	45,2	44,7	11,9	13,1	16,1	2,1	0,7	0,5	0,3	41,3
IV kv	52,0	51,4	14,5	14,9	17,1	3,1	0,8	0,7	0,3	46,8
2000 I kv	44,0	43,5	11,2	13,2	15,7	1,9	0,7	0,5	0,3	40,4
II kv	48,3	47,7	14,1	13,6	16,0	2,1	1,1	0,6	0,3	44,0
III kv	44,9	44,4	12,1	12,8	16,0	2,0	0,8	0,4	0,3	41,1
IV kv	51,3	50,7	14,3	14,5	17,0	3,1	0,9	0,5	0,3	46,1
2001 I kv	43,0	42,5	10,7	12,9	15,5	1,8	0,8	0,4	0,2	39,4
II kv	47,7	47,2	13,8	13,2	15,9	2,0	1,5	0,4	0,2	43,0
III kv	44,4	44,0	11,9	12,5	15,8	1,9	0,8	0,4	0,3	40,6
IV kv	50,7	50,1	13,9	14,3	16,8	3,2	0,9	0,5	0,3	45,3
2002 I kv	42,7	42,2	10,4	13,0	15,7	1,7	0,7	0,4	0,2	39,3
II kv	46,4	45,8	12,9	12,9	15,8	2,1	1,4	0,6	0,4	41,9
III kv	44,5	44,0	11,5	13,0	15,8	2,0	0,7	0,4	0,3	40,5
IV kv	50,6	50,0	13,8	14,6	16,7	3,2	0,8	0,6	0,3	45,4
2003 I kv	42,7	42,2	10,0	13,1	15,9	1,7	0,7	0,5	0,2	39,2
II kv	47,2	45,5	12,4	12,9	16,1	2,1	1,2	1,7	1,4	42,8
III kv	43,9	43,4	11,1	12,9	15,9	1,9	0,7	0,5	0,3	40,2
IV kv	51,0	50,0	13,5	14,8	16,8	3,2	0,8	1,1	0,3	45,3
2004 I kv	42,2	41,7	9,8	13,0	15,7	1,7	0,6	0,5	0,3	38,8
II kv	45,6	45,0	12,4	13,1	15,7	2,1	0,9	0,6	0,4	41,7
III kv	43,5	43,1	11,0	12,8	15,7	2,0	0,7	0,4	0,3	39,9

2. Euroala – kvartaalsed kulud ja puudujääk/ülejäak

	Kokku		Jooksvad kulutused						Kapitalikulutused			Puudujääk (-) / ülejäak (+)	Finantspuudu- jääk (-) / finantsülejäak (+)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
												Kokku	Töötajate hüvitised
1999 I kv	47,7	44,5	10,5	4,3	4,7	25,0	21,8	1,3	3,3	1,9	1,3	-3,6	1,0
II kv	47,9	44,3	10,6	4,5	4,3	24,8	21,6	1,5	3,6	2,4	1,2	0,4	4,7
III kv	47,7	44,1	10,3	4,5	4,2	25,1	21,6	1,6	3,7	2,5	1,1	-2,5	1,6
IV kv	51,7	46,9	11,2	5,3	3,9	26,5	22,9	1,7	4,8	3,1	1,7	0,3	4,2
2000 I kv	46,6	43,3	10,3	4,4	4,3	24,2	21,2	1,2	3,3	2,0	1,4	-2,6	1,7
II kv	47,1	43,6	10,5	4,6	4,0	24,5	21,3	1,4	3,4	2,4	1,1	1,2	5,2
III kv	43,7	43,4	10,2	4,5	4,1	24,5	21,4	1,5	0,3	2,5	1,1	1,2	5,3
IV kv	50,8	46,9	11,2	5,3	3,9	26,5	22,7	1,6	3,9	3,2	1,5	0,4	4,3
2001 I kv	45,9	42,5	10,2	4,1	4,1	24,1	21,2	1,2	3,3	2,0	1,4	-2,9	1,2
II kv	47,1	43,6	10,5	4,7	4,0	24,5	21,3	1,4	3,4	2,4	1,1	0,6	4,6
III kv	47,1	43,3	10,2	4,6	4,0	24,6	21,5	1,5	3,7	2,5	1,2	-2,7	1,3
IV kv	52,5	47,4	11,3	5,6	3,8	26,7	23,0	1,6	5,1	3,2	1,8	-1,8	1,9
2002 I kv	46,5	43,0	10,5	4,2	3,8	24,6	21,6	1,2	3,4	2,0	1,4	-3,8	0,0
II kv	47,6	44,1	10,5	4,9	3,7	24,9	21,7	1,3	3,5	2,4	1,1	-1,1	2,6
III kv	47,7	44,0	10,2	4,7	3,7	25,4	21,9	1,4	3,7	2,6	1,1	-3,2	0,5
IV kv	52,2	47,7	11,3	5,7	3,5	27,2	23,5	1,5	4,5	2,8	1,6	-1,5	2,0
2003 I kv	47,1	43,6	10,5	4,3	3,7	25,1	22,0	1,1	3,5	2,0	1,5	-4,5	-0,8
II kv	48,3	44,8	10,7	4,8	3,5	25,8	22,4	1,4	3,5	2,4	1,1	-1,1	2,4
III kv	47,9	44,3	10,4	4,8	3,4	25,6	22,2	1,4	3,6	2,6	1,0	-4,0	-0,5
IV kv	52,5	47,7	11,3	5,8	3,3	27,4	23,8	1,5	4,8	3,3	1,5	-1,5	1,8
2004 I kv	46,6	43,3	10,4	4,3	3,4	25,2	21,9	1,1	3,3	2,1	1,3	-4,4	-1,1
II kv	47,4	44,0	10,6	4,8	3,3	25,4	22,1	1,3	3,4	2,4	0,9	-1,8	1,5
III kv	47,0	43,6	10,1	4,6	3,4	25,5	22,1	1,3	3,4	2,5	0,9	-3,4	-0,1

Allikas: Eurostati ja riikide andmetele tuginevad EKP arvutused.

- Tulud, kulud ja puudujääk/ülejäak tuginevad ESA 95-le. Ei hõlma ELi eelarvega seotud tehinguid. Nende tehingute lisamine suurendaks tulusid ja kulusid keskmiselt 0,2% võrra SKPst. Muudel juhtudel ja siis, kui andmete edastamise tähtjaid kattuvad, vastavad kvartaalsed andmed aastaandmetele. Andmeid pole seoselt kohandatud.
- Maksukoormus koosneb maksudest ja sotsiaalkindlustusmaksetest.

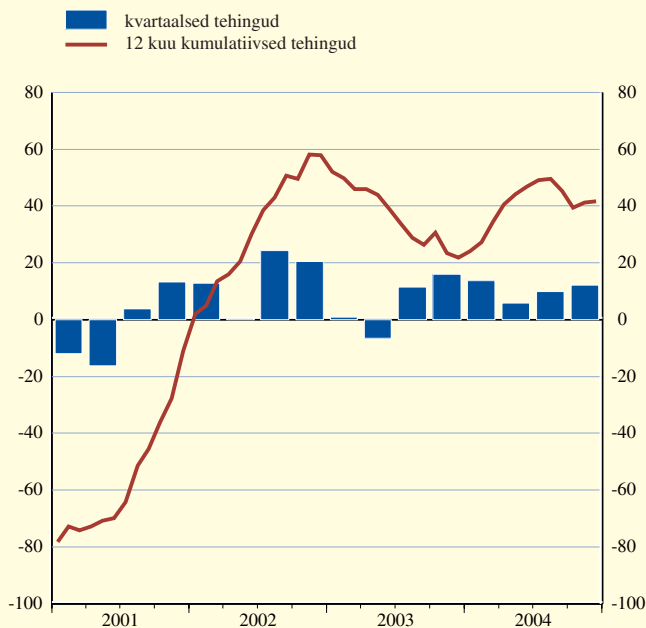
VÄLISMAJANDUS

7.1 Maksebilanss (mld EUR; netotehingud)

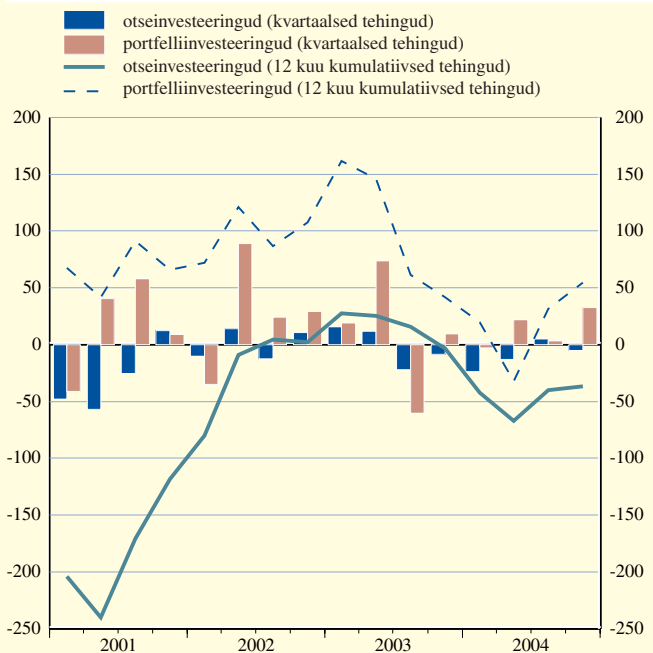
1. Maksebilanss – kokkuvõte

	Jooksevkonto					Kapitali- konto	Netolaenu- andmine/ -võtmine väljaspool euroala (veerud 1+6)	Finantskonto					Vead ja täpsustused	
	Kokku	Kaubad	Teenused	Tulu	Jooksev- ülekan- d			Kokku	Otse- investee- ringud	Portfelli- investee- ringud	Tuletis- instru- mentid	Muud investee- ringud		Reservid
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2002	57,8	128,9	16,0	-38,5	-48,6	10,2	68,0	-62,1	2,1	107,3	-10,9	-158,3	-2,3	-5,9
2003	21,8	105,3	17,9	-44,8	-56,5	13,2	35,0	-17,9	-3,4	41,7	-12,4	-73,7	29,9	-17,1
2004	41,6	105,7	21,6	-32,2	-53,6	15,7	57,3	-4,2	-36,4	54,7	-2,8	-32,1	12,4	-53,1
2003 IV kv	15,9	29,9	5,0	-6,3	-12,7	7,5	23,4	-7,5	-8,7	9,3	-3,8	-18,0	13,6	-15,9
2004 I kv	13,6	28,6	0,1	-8,0	-7,0	3,6	17,2	-12,2	-23,6	-3,1	6,6	-1,5	9,4	-5,0
II kv	5,8	31,5	9,6	-18,9	-16,4	4,0	9,9	-0,2	-12,9	21,7	-0,4	-5,7	-2,8	-9,7
III kv	9,9	24,6	8,1	-5,1	-17,6	4,1	14,0	-4,1	5,3	3,6	-4,4	-11,9	3,4	-9,9
IV kv	12,2	21,0	3,8	-0,1	-12,5	4,0	16,2	12,3	-5,2	32,5	-4,5	-13,0	2,4	-28,5
2003 dets	6,1	8,4	2,4	-1,9	-2,8	5,1	11,2	-22,6	-8,9	-27,4	-6,2	12,6	7,3	11,4
2004 jaan	-2,7	5,3	-1,0	-8,6	1,7	0,3	-2,4	-18,7	-7,2	-9,1	1,8	-1,1	-3,0	21,1
veebr	5,4	9,8	0,4	-0,1	-4,7	2,1	7,5	18,2	9,1	13,3	1,3	-14,1	8,6	-25,7
märts	11,0	13,6	0,7	0,7	-4,0	1,2	12,2	-11,7	-25,5	-7,2	3,5	13,8	3,7	-0,4
aprill	-0,2	9,8	1,8	-7,8	-4,0	0,8	0,6	-17,5	-1,9	-7,6	-1,1	-4,3	-2,7	17,0
mai	1,6	10,2	4,0	-6,6	-5,8	2,3	4,0	11,4	0,0	-0,5	-0,8	12,1	0,7	-15,4
juuni	4,4	11,6	3,8	-4,4	-6,5	0,9	5,3	6,0	-11,0	29,8	1,5	-13,5	-0,8	-11,3
juuli	4,6	13,8	3,0	-6,0	-6,2	1,4	6,0	-18,1	-4,5	-41,4	-0,8	28,5	0,2	12,1
aug	3,8	5,8	2,2	1,0	-5,2	1,6	5,4	5,1	7,3	1,1	-6,4	-0,6	3,7	-10,5
sept	1,5	5,0	2,9	-0,2	-6,2	1,1	2,6	8,9	2,5	43,9	2,8	-39,8	-0,5	-11,5
okt	1,2	7,7	2,4	-3,3	-5,6	0,6	1,8	-21,5	-11,6	6,2	-3,3	-13,8	0,9	19,7
nov	4,4	5,9	1,0	2,0	-4,5	1,0	5,4	29,3	-0,8	-10,8	1,9	39,2	-0,1	-34,7
dets	6,6	7,5	0,5	1,1	-2,5	2,4	9,0	4,5	7,3	37,1	-3,0	-38,5	1,6	-13,5
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>														
2004 dets	41,6	105,7	21,6	-32,2	-53,6	15,7	57,3	-4,2	-36,4	54,7	-2,8	-32,1	12,4	-53,1

J26 Maksebilanss: jooksevkonto (mld EUR)

J27 Maksebilanss: otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma) (mld EUR)

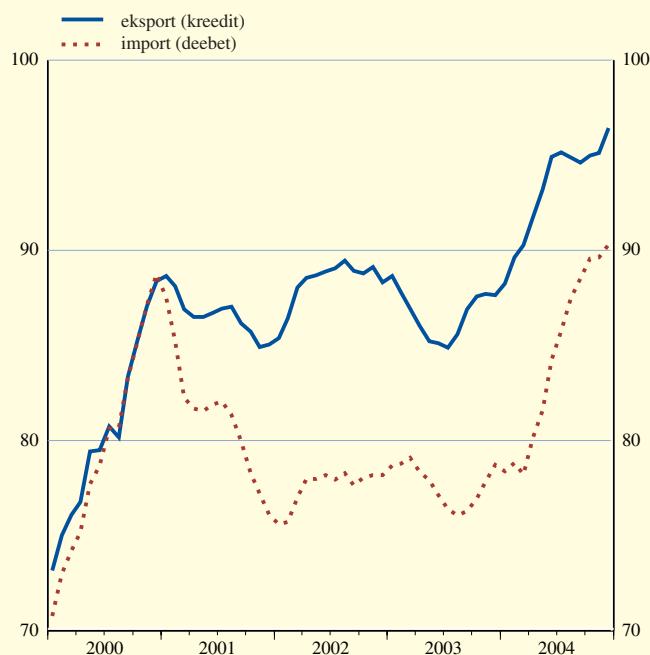
Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss
(mld EUR; tehingud)

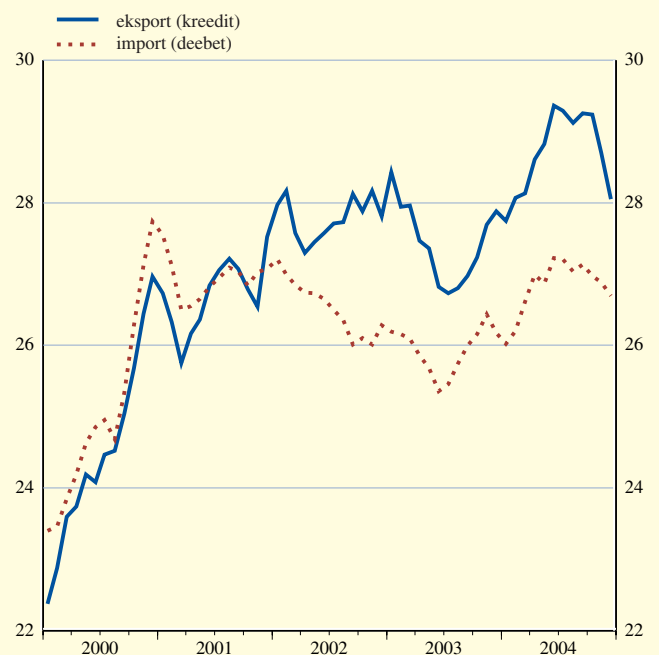
2. Jooksev- ja kapitalikonto

	Jooksevkonto										Kapitalikonto		
	Kokku			Kaubad		Teenused		Tulu		Jooksevilekanded		Kreedit	Deebet
	Kreedit	Deebet	Neto- summa	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2002	1 721,5	1 663,6	57,8	1 062,9	934,0	333,5	317,5	239,6	278,1	85,4	133,9	19,2	9,0
2003	1 677,5	1 655,7	21,8	1 040,2	934,9	328,8	311,0	227,6	272,5	80,8	137,3	23,3	10,1
2004	1 800,0	1 758,5	41,6	1 131,1	1 025,3	344,9	323,4	243,1	275,3	80,9	134,5	21,6	5,9
2003 IV kv	434,3	418,4	15,9	272,1	242,2	85,0	79,9	57,9	64,2	19,3	32,0	9,3	1,9
2004 I kv	430,2	416,5	13,6	265,9	237,3	76,0	75,9	56,6	64,7	31,7	38,7	5,1	1,6
II kv	454,2	448,4	5,8	285,7	254,2	88,8	79,2	64,2	83,1	15,5	31,9	5,3	1,3
III kv	448,8	438,9	9,9	280,5	255,9	94,6	86,5	57,9	63,0	15,9	33,5	5,6	1,5
IV kv	466,8	454,6	12,2	299,0	278,0	85,5	81,7	64,4	64,5	17,9	30,4	5,6	1,6
2004 okt	152,1	150,9	1,2	100,1	92,4	29,1	26,7	18,8	22,0	4,2	9,8	1,0	0,4
nov	152,3	147,9	4,4	101,0	95,1	26,6	25,6	19,3	17,3	5,5	10,0	1,4	0,4
dets	162,3	155,7	6,6	97,9	90,4	29,9	29,4	26,3	25,2	8,2	10,7	3,2	0,8
	Sesoonselt kohandatud												
2003 IV kv	423,7	413,8	9,8	263,0	236,2	83,6	78,5	55,8	66,4	21,3	32,8	.	.
2004 I kv	434,8	419,3	15,5	270,8	234,7	84,4	79,8	59,4	68,8	20,2	36,0	.	.
II kv	453,2	438,0	15,3	284,8	252,7	88,1	81,7	59,8	71,4	20,5	32,1	.	.
III kv	452,1	448,5	3,6	283,8	265,5	87,8	81,4	60,7	66,9	19,8	34,7	.	.
IV kv	455,4	449,7	5,8	289,2	270,9	84,1	80,1	62,3	67,3	19,8	31,3	.	.
2004 apr	150,5	142,3	8,2	93,9	82,4	28,9	27,0	21,0	24,0	6,6	8,9	.	.
mai	151,3	146,5	4,7	95,9	84,5	29,9	27,3	18,7	23,1	6,8	11,7	.	.
juuni	151,5	149,1	2,4	94,9	85,8	29,3	27,4	20,1	24,3	7,2	11,6	.	.
juuli	149,6	147,3	2,3	94,6	86,9	28,6	27,0	20,2	21,9	6,1	11,5	.	.
aug	151,7	149,8	1,9	95,1	89,7	29,4	26,8	20,1	21,6	7,1	11,8	.	.
sept	150,8	151,4	-0,5	94,1	88,9	29,7	27,7	20,3	23,4	6,7	11,4	.	.
okt	151,6	150,3	1,4	95,8	90,1	28,6	26,5	20,8	23,0	6,5	10,6	.	.
nov	150,5	148,8	1,7	95,5	89,9	27,8	26,5	20,8	22,0	6,4	10,4	.	.
dets	153,3	150,6	2,7	98,0	91,0	27,8	27,1	20,6	22,3	7,0	10,3	.	.

J28 Maksebilanss: kaubad
(mld EUR; sesoonselt kohandatud; kolme kuu libisev keskmine)

J29 Maksebilanss: teenused
(mld EUR; sesoonselt kohandatud; kolme kuu libisev keskmine)

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss (mld EUR)

3. Jooksev- ja kapitalikonto

(tehingud)

	Töötajate hüvitised				Investeermistulud									
	Kreedit	Deebet	Kokku		Otseinvesteeringud				Portfelliinvesteeringud				Muud investeeringud	
			Kreedit	Deebet	Aksia- ja osakapital		Deebet		Aksia- ja osakapital		Deebet		Kreedit	Deebet
					Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet	Kreedit	Deebet		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	14,7	6,0	256,0	297,3	43,4	38,8	10,4	10,1	18,0	45,1	67,1	72,0	117,1	131,5
2002	14,8	6,2	224,8	271,9	47,2	48,7	8,2	7,1	19,8	52,3	66,2	70,4	83,4	93,4
2003	14,7	6,2	212,9	266,2	48,9	53,4	10,6	9,7	19,0	49,8	64,7	77,4	69,8	76,0
2003 III kv	3,7	1,7	51,6	63,6	11,7	14,4	2,4	1,8	4,6	10,3	16,7	20,5	16,1	16,6
IV kv	3,9	1,6	54,1	62,6	13,7	13,0	3,1	3,2	4,7	9,7	16,8	17,2	15,8	19,6
2004 I kv	3,7	1,3	53,0	63,3	12,0	12,6	3,1	2,4	4,7	9,4	16,9	21,4	16,2	17,6
II kv	3,7	1,6	60,5	81,5	18,0	17,4	3,0	2,5	8,5	26,5	15,9	17,7	15,1	17,3
III kv	3,8	1,8	54,1	61,3	14,1	13,1	2,6	2,3	6,8	12,8	16,0	17,0	14,5	16,1

4. Otseinvesteeringud

(netotehingud)

	Väljaspool euroala asuvad residentidist üksused							Euroalas asuvad mitteresidentidist üksused						
	Kokku	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringutulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)			Kokku	Aksia-/osakapital ja reinvesteeringutulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)		
		Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused		Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused	Kokku	Rahaloomeasutused väljaspool euro-süsteemi	Mitterahaloomeasutused
2002	-175,1	-173,7	-19,8	-153,9	-1,5	0,0	-1,5	177,2	122,1	2,4	119,7	55,1	0,5	54,7
2003	-130,3	-106,9	2,2	-109,1	-23,4	-0,2	-23,2	126,9	109,6	2,8	106,8	17,3	0,1	17,2
2004	-103,5	-101,2	-17,7	-83,5	-2,3	0,0	-2,3	67,0	57,5	2,0	55,6	9,5	1,3	8,2
2003 IV kv	-31,6	-19,3	1,6	-20,9	-12,3	0,2	-12,4	22,9	34,1	0,6	33,5	-11,2	0,5	-11,7
2004 I kv	-27,8	-21,3	-5,8	-15,5	-6,5	-0,1	-6,4	4,2	13,7	-0,6	14,3	-9,5	-0,3	-9,2
II kv	-28,6	-24,9	-3,6	-21,3	-3,7	0,0	-3,7	15,6	11,1	0,6	10,5	4,5	0,8	3,8
III kv	-12,2	-22,4	-1,1	-21,3	10,1	0,0	10,1	17,5	15,8	1,5	14,3	1,7	0,4	1,3
IV kv	-34,9	-32,6	-7,2	-25,4	-2,2	0,1	-2,3	29,7	17,0	0,5	16,4	12,7	0,4	12,3
2003 detš	-20,8	-16,9	1,1	-18,0	-3,8	0,1	-3,9	11,8	17,9	-0,1	18,0	-6,1	0,1	-6,2
2004 jaan	-9,4	-4,3	0,3	-4,6	-5,1	0,0	-5,1	2,2	7,8	0,2	7,5	-5,6	-0,1	-5,5
veebr	-5,8	-3,2	-1,2	-2,0	-2,6	0,0	-2,6	14,9	4,7	0,3	4,4	10,3	-0,1	10,3
märts	-12,6	-13,8	-4,9	-8,9	1,2	-0,1	1,3	-12,9	1,2	-1,2	2,4	-14,2	-0,1	-14,1
apr	-15,1	-7,3	-0,4	-6,9	-7,8	0,1	-7,9	13,2	8,3	0,2	8,1	4,9	0,0	4,8
mai	-2,3	-5,7	0,0	-5,7	3,5	0,0	3,5	2,2	3,4	0,3	3,1	-1,2	0,3	-1,5
juuni	-11,2	-11,9	-3,2	-8,7	0,7	0,0	0,7	0,2	-0,7	0,0	-0,7	0,8	0,4	0,5
juuli	-17,5	-14,7	0,1	-14,8	-2,8	0,0	-2,8	13,0	11,2	0,2	11,1	1,7	-0,1	1,8
aug	10,4	-5,9	0,2	-6,1	16,3	0,0	16,2	-3,0	-2,2	0,4	-2,5	-0,9	0,0	-0,9
sept	-5,1	-1,8	-1,3	-0,5	-3,3	0,0	-3,3	7,5	6,7	1,0	5,7	0,9	0,5	0,4
okt	-25,5	-15,6	0,2	-15,7	-9,9	0,0	-9,9	13,9	4,9	0,2	4,7	9,0	0,0	9,0
nov	-15,8	-13,6	-13,0	-0,6	-2,2	0,1	-2,3	15,0	5,8	0,1	5,7	9,2	0,4	8,8
detš	6,4	-3,5	5,6	-9,1	9,9	0,0	9,9	0,8	6,4	0,3	6,1	-5,5	0,0	-5,6

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss
(mld EUR; tehingud)

5. Portfelliinvesteringud instrumentide ja valdaja sektori kaupa

	Aksia- ja osakapital					Võlainstrumendid										
	Varad				Kohus- tused	Võlakirjad					Kohus- tused	Rahaturuinstrumendid				
	Euro- süsteem	Raha- loome- asutused, v.a eurosüsteem	Mitteraha- loomeasutused			Euro- süsteem	Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem	Mitteraha- loomeasutused		Euro- süsteem		Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem	Mitteraha- loomeasutused		Kohus- tused	
			Valitse- mis- sektor	Valitse- mis- sektor				Valitse- mis- sektor	Valitse- mis- sektor							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
2002	-0,4	-7,6	-31,0	-4,4	85,5	-0,7	-17,4	-71,0	-0,9	157,2	2,0	-31,9	-19,5	-1,1	41,9	
2003	-0,3	-12,9	-54,4	-2,6	117,5	-2,4	-45,1	-132,0	-0,2	188,7	0,2	-41,3	11,2	0,4	12,4	
2004	0,0	-22,9	-42,5	.	127,3	1,4	-85,7	-68,9	.	199,4	-0,2	-40,9	-14,3	.	2,1	
2003 IV kv	0,0	-3,6	-21,9	-0,4	45,5	-0,4	-7,3	-18,9	-0,4	33,4	-0,2	-13,1	1,3	1,3	-5,6	
2004 I kv	0,0	-6,0	-24,8	-0,9	24,5	-0,5	-26,3	-20,2	-0,6	42,1	-0,2	-10,6	-3,8	-1,1	22,7	
II kv	0,0	-12,4	-3,6	-0,7	-4,8	0,3	-10,7	-17,8	-0,2	80,2	0,1	-5,0	-3,4	-2,4	-1,0	
III kv	0,0	-2,5	-3,0	-0,6	38,9	0,7	-23,0	-15,2	-0,2	33,5	0,0	-14,7	-3,5	-0,6	-7,4	
IV kv	0,0	-2,0	-11,0	.	68,7	0,8	-25,7	-15,6	.	43,6	-0,1	-10,6	-3,6	.	-12,2	
2003 dets	0,0	-0,3	-6,9	-	12,0	0,0	2,8	-1,6	-	-5,7	0,0	-6,4	2,3	-	-23,5	
2004 jaan	0,0	-3,4	-6,8	-	1,5	0,0	-13,0	-6,3	-	25,8	0,1	-15,5	-2,3	-	10,7	
veebr	0,1	-3,1	-6,7	-	20,5	0,0	-1,6	-1,4	-	11,0	-0,2	-5,5	-0,4	-	0,8	
märts	0,0	0,5	-11,4	-	2,5	-0,4	-11,6	-12,5	-	5,3	0,0	10,4	-1,1	-	11,2	
aprill	0,0	-1,0	2,6	-	-20,1	0,2	-2,8	-5,8	-	38,0	0,0	-15,3	-3,9	-	0,5	
mai	0,0	-1,8	0,5	-	0,8	0,1	-7,3	-7,4	-	15,3	-0,2	2,6	0,7	-	-3,8	
juuni	0,0	-9,7	-6,8	-	14,4	0,0	-0,5	-4,6	-	26,9	0,3	7,6	-0,3	-	2,3	
juuli	0,0	-8,9	0,2	-	10,6	-0,3	-12,9	0,8	-	-11,3	0,3	-19,1	2,0	-	-2,7	
aug	0,0	-4,2	-7,3	-	15,7	0,4	-12,0	-0,4	-	6,2	-0,2	-3,5	-0,9	-	7,3	
sept	0,0	10,6	4,0	-	12,6	0,6	1,9	-15,6	-	38,5	-0,1	7,9	-4,6	-	-12,0	
okt	0,0	-2,9	-3,3	-	16,3	0,3	-13,6	-5,1	-	15,6	-0,1	1,2	-3,9	-	1,8	
nov	0,0	-10,8	-7,1	-	23,6	0,4	-9,9	-5,1	-	16,9	0,2	-13,2	0,8	-	-6,5	
dets	0,0	11,8	-0,6	-	28,9	0,2	-2,2	-5,4	-	11,1	-0,2	1,5	-0,4	-	-7,5	

6. Muud investeringud sektorite kaupa

	Kokku		Eurosüsteem		Valitsemissektor		Rahaloomeasutused (väljaspool eurosüsteemi)						Muud sektorid			
	Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused	Kokku		Pikaajalised		Lühiajalised		Varad	Kohus- tused		
							Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused	Varad	Kohus- tused				
															Sularaha ja hoiused	Sularaha ja hoiused
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2002	-224,6	66,3	-0,9	19,3	0,1	-	-8,2	-168,0	25,8	-34,4	52,3	-133,6	-26,4	-55,8	-	29,3
2003	-241,8	168,0	-0,8	10,2	-0,4	-	-3,8	-154,7	137,6	-59,8	66,0	-94,8	71,6	-85,9	-	24,0
2004	-299,6	267,5	-0,4	7,0	-1,6	-1,5	-6,1	-260,7	245,5	-24,2	1,8	-236,5	243,7	-36,9	-18,9	21,2
2003 IV kv	-79,0	61,0	-0,7	-0,6	3,2	-	-4,6	-71,3	53,8	-16,5	18,1	-54,8	35,7	-10,1	-	12,4
2004 I kv	-182,0	180,5	-0,6	-1,2	-0,6	-0,5	-6,4	-156,1	158,5	-10,5	0,4	-145,6	158,1	-24,7	-20,0	29,6
II kv	-23,8	18,1	0,9	1,6	-4,8	-4,7	3,1	-5,5	22,3	-2,4	6,8	-3,1	15,5	-14,4	4,5	-8,8
III kv	-19,9	7,9	-1,5	3,2	0,4	-0,2	2,2	-24,1	6,6	-7,8	-5,7	-16,3	12,3	5,4	-10,3	-4,1
IV kv	-73,9	60,9	0,8	3,4	3,4	3,9	-5,0	-75,0	58,0	-3,5	0,3	-71,5	57,8	-3,2	6,9	4,6
2003 dets	10,4	2,2	-0,9	1,3	0,8	-	-4,0	3,9	0,2	-4,8	10,2	8,7	-9,9	6,6	-	4,6
2004 jaan	-68,9	67,8	-0,5	2,6	-0,3	-0,3	-4,6	-62,6	76,4	-1,3	4,3	-61,3	72,1	-5,5	-4,1	-6,7
veebr	-28,8	14,6	-0,4	-4,3	0,4	0,3	-0,2	-23,8	16,6	-5,5	-0,6	-18,3	17,2	-5,1	-5,0	2,6
märts	-84,3	98,1	0,2	0,5	-0,7	-0,5	-1,5	-69,7	65,5	-3,7	-3,2	-66,0	68,7	-14,1	-10,8	33,7
apr	-52,5	48,3	0,6	0,6	-1,4	-1,2	-0,3	-50,5	54,3	-6,3	0,4	-44,1	53,9	-1,2	3,0	-6,4
mai	10,3	1,8	-0,1	-0,3	-0,2	0,0	0,5	17,6	10,4	3,6	3,6	14,0	6,8	-7,0	4,5	-8,8
juuni	18,5	-32,0	0,5	1,3	-3,2	-3,5	2,9	27,4	-42,5	0,4	2,7	27,0	-45,2	-6,2	-3,1	6,4
juuli	55,7	-27,3	-0,3	1,5	-0,3	-0,5	-0,4	46,0	-12,7	3,1	-7,8	42,9	-4,9	10,3	1,7	-15,7
aug	-32,2	31,6	-0,2	0,2	-0,2	-0,3	0,1	-31,4	18,9	-5,8	2,4	-25,6	16,5	-0,4	-2,3	12,5
sept	-43,4	3,7	-1,0	1,5	0,9	0,7	2,6	-38,7	0,4	-5,2	-0,2	-33,5	0,6	-4,6	-9,7	-0,9
okt	-15,2	1,4	0,1	1,1	2,0	2,3	0,3	-9,9	-0,8	7,4	5,5	-17,3	-6,3	-7,4	-1,8	0,8
nov	-68,7	107,9	0,5	1,9	-1,1	-0,7	-0,4	-60,3	96,9	-0,9	2,9	-59,4	94,0	-7,7	-1,0	9,4
dets	10,0	-48,4	0,3	0,3	2,5	2,3	-4,9	-4,8	-38,2	-10,1	-8,2	5,3	-30,0	12,0	9,7	-5,7

Allikas: EKP.

7.1 Maksebilanss

(mld EUR; tehingud)

7. Muud investeeringud sektorite ja instrumentide kaupa

	Euroosüsteem				Valitsemissektor								
	Varad		Kohustused		Varad					Kohustused			
	Laenu- sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu- sularaha ja hoiused	Muud kohustused	Kaubandus- krediit	Laenu/sularaha ja hoiused			Muud varad	Kaubandus- krediit	Laenu	Muud kohustused	
						Kokku	Laenu	Sularaha ja hoiused					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
2001	0,2	0,0	4,5	0,0	-0,1	4,4	-	-	-1,3	0,0	-0,5	0,1	
2002	-0,9	0,0	19,3	0,0	1,5	-0,4	-	-	-1,0	0,0	-7,9	-0,3	
2003	-0,8	0,0	10,2	0,0	-0,1	0,6	-	-	-0,9	0,0	-4,1	0,3	
2003 III kv	0,3	0,0	5,8	0,0	0,0	-0,1	-	-	-0,2	0,0	4,8	0,5	
IV kv	-0,7	0,0	-0,6	0,0	0,0	3,1	-	-	0,1	0,0	-4,1	-0,4	
2004 I kv	-0,6	0,0	-1,3	0,0	0,0	0,2	0,7	-0,5	-0,8	0,0	-6,1	-0,3	
II kv	0,9	0,0	1,5	0,1	0,0	-4,4	0,4	-4,7	-0,5	0,0	2,8	0,2	
III kv	-1,5	0,0	3,3	-0,1	0,0	0,5	0,7	-0,2	-0,1	0,0	2,1	0,1	

	Rahaloomeasutused, v.a euroosüsteem				Muud sektorid								
	Varad		Kohustused		Varad					Kohustused			
	Laenu- sularaha ja hoiused	Muud varad	Laenu- sularaha ja hoiused	Muud kohustused	Kaubandus- krediit	Laenu/sularaha ja hoiused			Muud varad	Kaubandus- krediit	Laenu	Muud kohustused	
						Kokku	Laenu	Sularaha ja hoiused					
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
2001	-215,2	-14,0	222,8	10,2	-3,3	-30,2	-	-	-8,9	1,2	14,7	5,2	
2002	-163,0	-5,0	27,9	-2,1	-2,1	-50,1	-	-	-3,6	-3,6	26,3	6,6	
2003	-154,1	-0,5	137,7	-0,1	0,2	-83,6	-	-	-2,5	3,3	21,4	-0,7	
2003 III kv	88,4	-0,2	-6,9	-1,0	-0,1	-1,3	-	-	3,8	-1,5	-15,1	-4,8	
IV kv	-70,7	-0,6	53,6	0,2	-1,0	-8,6	-	-	-0,5	2,5	11,0	-1,1	
2004 I kv	-153,6	-2,6	157,0	1,6	-2,5	-20,6	-0,6	-20,0	-1,7	4,8	24,6	0,3	
II kv	-4,8	-0,6	22,3	0,0	-3,2	-10,3	-14,7	4,5	-0,9	1,6	-8,4	-2,0	
III kv	-22,4	-1,7	5,1	1,5	1,8	4,4	14,7	-10,3	-0,8	0,0	-6,6	2,5	

8. Reservid

	Kokku	Rahakulud	Rahvus- vahelise Valuuta- fondi arvestus- ühik (SDR)	Reservi positsioon Rahvus- vahelises Valuuta- fondis	Välisvaluuta							Tuletis- instrumendid	Muud nõuded
					Kokku	Sularaha ja hoiused		Väärtpaperid					
						Rahandus- asutus- tes ja BISis	Pankades	Aktsia- ja osakapital	Võlakirjad	Rahaturu- instrumendid			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
2001	17,8	0,6	-1,0	-4,2	22,5	10,0	-5,3	-1,1	20,4	-1,6	0,0	0,0	
2002	-2,3	0,7	0,2	-2,0	-1,2	-2,3	-15,3	0,0	8,1	8,5	-0,2	0,0	
2003	29,9	1,7	0,0	-1,6	29,8	-1,8	1,6	0,0	23,1	6,9	0,1	0,0	
2003 III kv	2,0	0,1	0,0	-0,7	2,6	-1,1	4,1	0,0	-4,5	4,1	0,0	0,0	
IV kv	13,6	0,6	0,0	1,8	11,2	-1,0	-1,9	0,0	13,0	1,1	0,0	0,0	
2004 I kv	9,4	-0,1	-0,1	0,7	8,7	0,8	1,8	0,5	8,1	-2,4	0,0	0,0	
II kv	-2,8	0,5	0,1	0,6	-4,0	-3,3	2,2	0,0	5,4	-8,4	0,1	0,0	
III kv	3,4	0,0	-0,1	1,5	2,0	2,6	-3,6	0,0	1,0	2,1	0,0	0,0	

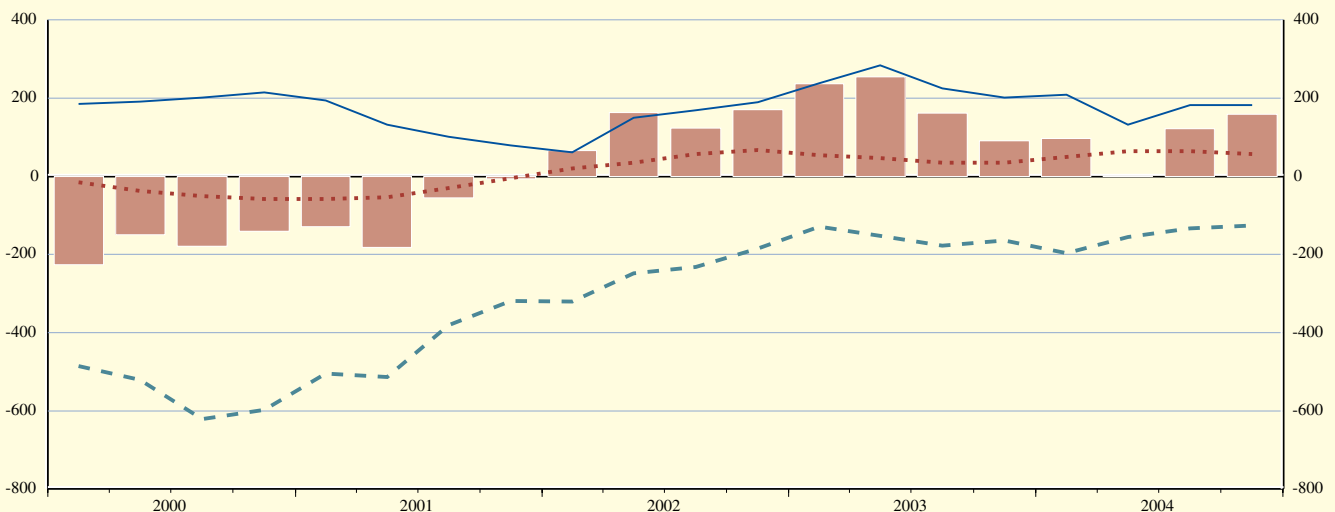
Allikas: EKP.

7.2 Maksebilansi rahaline esitus
(mld EUR; tehingud)

	Maksebilansikirjete kooskõlalises rahaagregaadiga M3											Memo: tehinguid M3 välises vastaskirjes
	Jooksev- ja kapitalikonto saldo	Otseinvesteeringud		Portfelliinvesteeringud			Muud investeeringud		Tuletis- instrumendid	Vead ja täpsustused	Veerud 1-10 kokku	
		Väljaspool euroala asuvad residentid üksused (mitte- rahaloome- asutused)	Euroalas asuvad mitte- residentid üksused	Varad Mitte- rahaloome- asutused	Kohustused		Varad Mitte- rahaloome- asutused	Kohustused Mitte- rahaloome- asutused				
					Aksia- ja osakapital ¹	Võlainstru- mendid ²						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2002	68,0	-155,4	176,8	-121,5	48,7	189,4	-55,7	21,1	-10,9	-5,9	154,6	170,1
2003	35,0	-132,4	126,8	-175,2	122,3	201,4	-86,3	20,2	-12,4	-17,1	82,4	91,7
2004	57,3	-85,8	65,7	-125,7	117,3	182,4	-38,5	15,1	-2,8	-53,1	132,0	158,3
2003 IV kv	23,4	-33,3	22,4	-39,5	41,9	19,2	-7,0	7,8	-3,8	-15,9	15,2	17,6
2004 I kv	17,2	-21,9	4,5	-48,8	8,2	57,6	-25,3	23,3	6,6	-5,0	16,4	39,7
II kv	9,9	-25,0	14,9	-24,8	-5,0	68,2	-19,3	-5,8	-0,4	-9,7	2,9	0,8
III kv	14,0	-11,2	17,1	-21,8	37,9	37,6	5,8	-1,9	-4,4	-9,9	63,2	64,5
IV kv	16,2	-27,7	29,3	-30,2	76,2	19,0	0,2	-0,5	-4,5	-28,5	49,5	53,2
2003 dets	11,2	-21,9	11,7	-6,3	13,3	-30,6	7,4	0,6	-6,2	11,4	-9,4	-11,5
2004 jaan	-2,4	-9,7	2,3	-15,4	-6,5	33,7	-5,8	-11,3	1,8	21,1	7,8	23,5
veebr	7,5	-4,6	15,0	-8,5	20,5	7,5	-4,6	2,4	1,3	-25,7	10,7	9,0
märts	12,2	-7,6	-12,8	-25,0	-5,8	16,4	-14,8	32,2	3,5	-0,4	-2,2	7,2
aprill	0,6	-14,7	13,1	-7,0	-22,9	31,3	-2,6	-6,7	-1,1	17,0	6,9	7,0
mai	4,0	-2,2	1,9	-6,2	4,1	8,7	-7,2	-8,4	-0,8	-15,4	-21,5	-20,7
juuni	5,3	-8,0	-0,2	-11,6	13,8	28,2	-9,4	9,2	1,5	-11,3	17,6	14,5
juuli	6,0	-17,6	13,1	2,9	6,3	-12,7	10,0	-16,1	-0,8	12,1	3,1	-0,7
aug	5,4	10,2	-3,0	-8,5	15,5	14,7	-0,6	12,5	-6,4	-10,5	29,2	30,3
sept	2,6	-3,8	7,0	-16,2	16,2	35,7	-3,7	1,7	2,8	-11,5	30,9	34,9
okt	1,8	-25,6	13,9	-12,4	14,9	14,7	-5,4	1,1	-3,3	19,7	19,4	20,4
nov	5,4	-2,9	14,6	-11,5	27,6	7,7	-8,9	9,0	1,9	-34,7	8,3	10,1
dets	9,0	0,8	0,8	-6,4	33,6	-3,4	14,5	-10,6	-3,0	-13,5	21,9	22,8
<i>12 kuu kumulatiivsed tehingud</i>												
2004 dets	57,3	-85,8	65,7	-125,7	117,3	182,4	-38,5	15,1	-2,8	-53,1	132,0	158,3

J30 Peamised maksebilansitehingud, mis mõjutavad rahaloomeasutuste netovälisvarasid
(mld EUR; 12 kuu kumulatiivsed tehingud)

- rahaloomeasutuste netovälisvarad
- - - jooksev- ja kapitalikonto saldo
- - - mitterahaloomeasutuste otse- ja portfelliinvesteeringud välismaal
- portfelliinvesteeringute võlaväärtpaberikohustused (v.a euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlaväärtpaberid tähtajaga kuni 2 aastat)

Allikas: EKP.

1) V.a rahaturufondide osakud.

2) V.a võlaväärtpaberid, mis on väljastatud euroala rahaloomeasutuste poolt tähtajaga kuni kaks aastat.

7.3 Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus (mld EUR)

1. Maksebilanss: jooksev- ja kapitalikonto

(kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused					
2003 IV kv kuni 2004 III kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Krediit												
Jooksevkonto	1 767,5	654,5	35,3	57,3	354,5	148,9	58,5	23,2	46,9	121,0	298,9	623,1
Kaubad	1 104,1	383,6	24,3	39,7	197,2	122,2	0,2	14,1	32,5	62,1	167,3	444,5
Teenused	344,4	126,3	6,9	9,8	89,7	15,7	4,3	4,2	9,9	34,4	69,7	99,8
Tulu	236,7	83,9	3,8	7,3	58,2	9,8	4,8	4,4	4,1	18,9	54,8	70,5
millest:investeeringustulud	221,6	79,3	3,7	7,2	56,9	9,7	1,8	4,3	4,1	12,7	53,0	68,3
Jooksevülekanded	82,3	60,6	0,4	0,5	9,4	1,2	49,2	0,4	0,3	5,6	7,1	8,3
Kapitalikonto	25,3	22,8	0,0	0,0	0,6	0,1	22,1	0,0	0,0	0,4	1,2	0,9
Deebet												
Jooksevkonto	1 722,3	584,2	33,3	54,4	287,9	126,8	81,7	18,2	81,2	115,6	255,0	668,1
Kaubad	989,6	301,4	23,5	37,3	137,9	102,7	0,0	8,5	50,3	50,2	107,2	472,0
Teenused	321,6	99,4	6,1	7,7	66,9	18,5	0,2	4,6	7,0	28,3	74,0	108,4
Tulu	275,0	94,9	3,4	8,7	75,2	4,0	3,6	3,6	23,6	32,2	64,2	56,5
millest:investeeringustulud	268,7	91,7	3,4	8,6	74,3	2,0	3,6	3,5	23,5	31,7	63,4	55,0
Jooksevülekanded	136,1	88,5	0,3	0,7	7,9	1,5	78,0	1,5	0,3	5,0	9,6	31,2
Kapitalikonto	6,2	1,0	0,0	0,0	0,3	0,2	0,4	0,1	0,0	0,2	0,4	4,5
Netosumma												
Jooksevkonto	45,3	70,3	2,0	2,9	66,5	22,2	-23,2	5,0	-34,4	5,4	43,9	-45,0
Kaubad	114,6	82,2	0,8	2,4	59,3	19,5	0,2	5,7	-17,8	11,8	60,1	-27,4
Teenused	22,8	26,9	0,8	2,0	22,8	-2,8	4,1	-0,4	2,9	6,1	-4,2	-8,6
Tulu	-38,3	-10,9	0,4	-1,3	-17,0	5,8	1,2	0,8	-19,5	-13,3	-9,4	13,9
millest:investeeringustulud	-47,1	-12,5	0,3	-1,4	-17,4	7,7	-1,7	0,9	-19,4	-19,0	-10,3	13,3
Jooksevülekanded	-53,8	-27,9	0,0	-0,2	1,4	-0,3	-28,8	-1,1	-0,1	0,6	-2,5	-22,8
Kapitalikonto	19,2	21,8	0,0	0,0	0,3	-0,1	21,7	0,0	0,0	0,2	0,8	-3,6

2. Maksebilanss: otseinvesteeringud

(kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finantskeskused	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühendkuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused						
2003 IV kv kuni 2004 III kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Otseinvesteeringud	-39,9	-31,4	0,9	-1,9	-29,0	-1,5	0,1	4,7	-6,4	14,8	10,4	-5,7	-26,3
Välismaal	-100,2	-48,3	-0,7	-5,8	-38,8	-3,1	0,0	1,2	-9,1	4,0	-0,5	-19,6	-28,0
Investeeringud aktsia-													
kapitali/reinvesteeringutulu	-87,8	-38,2	-2,1	-6,2	-22,6	-7,3	0,0	0,8	-5,2	3,1	-18,7	-12,9	-16,7
Muu kapital	-12,3	-10,1	1,5	0,4	-16,2	4,2	0,0	0,4	-3,8	1,0	18,2	-6,7	-11,3
Euroalal	60,2	16,9	1,6	3,9	9,8	1,6	0,1	3,4	2,7	10,8	10,9	13,9	1,7
Investeeringud aktsia-													
kapitali/reinvesteeringutulu	74,6	37,0	1,5	1,9	33,2	0,3	0,1	2,8	1,9	9,6	13,1	10,6	-0,4
Muu kapital	-14,4	-20,0	0,1	2,0	-23,4	1,3	0,0	0,6	0,7	1,2	-2,2	3,3	2,1

Allikas: EKP.

7.3 Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus (mld EUR)

3. Maksebilans: portfelliinvesteeringute varad instrumentide kaupa (kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finants- keskused	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühend- kuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused						
2003 IV kv kuni 2004 III kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Portfelliinvesteeringute varad	-270,3	-102,4	-0,4	-9,8	-73,8	-12,9	-5,5	-7,1	-36,1	-0,3	-60,3	-20,2	-44,0
Aktisia- ja osakapital	-77,9	-8,5	2,1	-1,4	-7,8	-1,1	-0,1	-2,4	-17,7	0,6	-16,6	-13,0	-20,4
Võlaväärtpaberid	-192,4	-93,9	-2,5	-8,4	-66,0	-11,8	-5,3	-4,7	-18,4	-0,9	-43,6	-7,2	-23,6
Võlakirjad	-139,2	-69,1	-0,3	-5,6	-48,1	-9,3	-5,7	-4,4	-7,6	-0,8	-38,4	2,5	-21,5
Rahaturuinstrumentid	-53,2	-24,9	-2,1	-2,8	-17,8	-2,4	0,3	-0,3	-10,8	-0,1	-5,3	-9,6	-2,1

4. Maksebilans: muud investeeringud sektorite kaupa (kumulatiivsed tehingud)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finants- keskused	Rahvus- vahelised organi- satsioonid	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühend- kuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused							
2003 IV kv kuni 2004 III kv	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Muud investeeringud	-37,1	-76,5	-0,3	-15,6	-69,2	-0,6	9,2	0,6	8,5	2,6	36,3	-43,8	2,2	33,0
Varad	-304,7	-239,4	-7,8	-17,4	-202,2	-12,3	0,3	-0,9	-1,1	-2,3	-18,4	-36,5	-4,0	-2,1
Valitsemissektor	-1,9	-2,5	0,0	0,0	-2,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	0,0	-1,6	1,7
Rahaloomeasutused	-259,0	-199,7	-5,8	-13,7	-168,5	-12,2	0,4	-0,2	-2,6	-0,6	-29,7	-19,3	-2,2	-4,5
Muud sektorid	-43,9	-37,2	-2,0	-3,7	-31,1	-0,3	-0,1	-0,6	1,5	-1,8	10,8	-17,1	-0,1	0,7
Kohustused	267,6	162,9	7,5	1,8	133,0	11,7	8,9	1,5	9,6	4,9	54,7	-7,3	6,2	35,1
Valitsemissektor	-5,7	-6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,0	0,0	-0,7	-0,5	0,7	0,0	0,2	0,7
Rahaloomeasutused	244,2	158,1	7,4	0,5	129,5	9,8	11,0	1,1	7,1	1,0	40,3	-6,2	6,2	36,5
Muud sektorid	29,1	10,8	0,1	1,2	3,5	1,9	4,0	0,4	3,2	4,5	13,7	-1,2	-0,2	-2,1

5. Rahvusvaheline investeerimispositsioon (bilansiline jääk perioodi lõpu seisuga)

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)						Kanada	Jaapan	Šveits	USA	Offshore finants- keskused	Rahvus- vahelised organi- satsioonid	Muu
		Kokku	Taani	Rootsi	Ühend- kuningriik	Teised ELi riigid	ELi asutused							
2003	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Otseinvesteeringud	79,7	-250,1	1,8	-11,1	-346,3	105,6	-0,1	33,0	5,0	71,2	-3,3	-40,2	-0,1	264,2
Välismaal	2 110,4	683,3	25,9	63,5	485,0	108,8	0,0	73,0	53,6	231,6	492,8	218,5	0,0	357,6
Investeeringud aktsia- kapitali/reinvesteeringut tulu	1 647,3	524,9	22,6	40,3	377,0	85,0	0,0	59,5	45,4	171,4	350,5	206,0	0,0	289,5
Muu kapital	463,1	158,3	3,4	23,2	107,9	23,8	0,0	13,5	8,2	60,1	142,3	12,5	0,0	68,0
Euroalal	2 030,7	933,4	24,2	74,6	831,2	3,2	0,1	39,9	48,7	160,4	496,2	258,7	0,1	93,4
Investeeringud aktsia- kapitali/reinvesteeringut tulu	1 474,4	732,2	18,9	60,2	650,8	2,3	0,0	37,5	38,4	109,7	347,0	135,1	0,1	74,2
Muu kapital	556,4	201,1	5,2	14,4	180,5	1,0	0,1	2,4	10,2	50,7	149,1	123,6	0,0	19,1
Portfelliinvesteeringute varad	2 607,4	799,4	48,3	91,7	568,3	45,0	46,1	57,0	117,5	84,7	960,3	284,5	27,8	276,2
Aktisia- ja osakapital	1 054,6	267,4	8,3	26,0	223,5	9,6	0,0	6,8	80,7	75,7	441,6	74,9	0,5	107,0
Võlaväärtpaberid	1 552,8	532,0	40,0	65,7	344,8	35,5	46,1	50,2	36,8	9,0	518,7	209,6	27,3	169,2
Võlakirjad	1 317,0	433,8	37,5	53,6	262,3	34,9	45,5	49,0	35,2	7,9	423,6	197,0	26,2	144,2
Rahaturuinstrumentid	235,8	98,2	2,5	12,0	82,4	0,6	0,6	1,2	1,6	1,2	95,0	12,5	1,1	25,0
Muud investeeringud	-314,8	-76,5	33,5	18,1	23,4	12,2	-163,8	2,1	14,1	-52,5	-71,8	-239,6	-6,8	116,1
Varad	2 587,3	1 240,7	49,9	49,1	0 664,8	72,5	4,5	14,2	86,4	170,6	368,4	229,7	38,9	438,4
Valitsemissektor	92,7	9,4	0,0	0,0	4,2	2,4	2,8	0,0	0,3	0,1	2,8	1,1	33,2	45,8
Rahaturuinstrumentid	1 768,1	961,8	42,2	33,1	834,2	51,7	0,7	6,8	70,3	109,0	233,9	153,0	5,1	228,1
Muud sektorid	726,4	269,5	7,7	16,0	226,4	18,4	1,0	7,3	15,8	61,5	131,7	75,6	0,5	164,5
Kohustused	2 902,1	1 317,2	16,3	31,0	1 041,4	60,3	168,2	12,1	72,3	223,1	440,1	469,3	45,6	322,3
Valitsemissektor	43,5	25,6	0,0	0,1	4,1	0,2	21,1	0,0	1,6	0,3	5,2	0,3	3,0	7,6
Rahaloomeasutused	2 333,1	1 012,1	13,2	15,5	816,6	48,3	118,5	6,7	50,6	192,0	350,7	436,2	41,3	243,5
Muud sektorid	525,5	279,5	3,2	15,3	220,7	11,8	28,6	5,4	20,1	30,8	84,3	32,8	1,4	71,2

Allikas: EKP.

7.4 Rahvusvaheline investeerimispositsioon (k.a rahvusvahelised reservid)

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi lõpu seisuga)

1. Rahvusvaheline investeerimispositsioon – kokkuvõte

	Kokku 1	Kokku, protsendina SKPst 2	Otseinvesteeringud 3	Portfelli- investeeringud 4	Tuletis- instrumendid 5	Muud investeeringud 6	Reservid 7
Rahvusvaheline netoinvesteeringupositsioon							
2000	-506,9	-7,7	369,9	-832,7	2,0	-437,3	391,2
2001	-398,8	-5,8	410,2	-820,8	2,5	-383,4	392,7
2002	-618,0	-8,7	204,2	-879,0	-12,0	-297,2	366,1
2003	-759,6	-10,5	79,7	-823,5	-7,5	-314,8	306,5
Varade jääk							
2000	6 763,5	102,8	1 632,4	2 327,7	105,8	2 306,4	391,2
2001	7 628,1	111,4	1 951,4	2 515,0	129,9	2 639,2	392,7
2002	7 260,6	102,5	1 877,4	2 302,6	135,9	2 578,6	366,1
2003	7 768,2	106,9	2 110,4	2 607,4	156,6	2 587,3	306,5
Protsent varade kogusummast							
2003	100,0	-	27,2	33,6	2,0	33,3	3,9
Kohustuste jääk							
2000	7 270,3	110,5	1 262,5	3 160,4	103,8	2 743,7	-
2001	8 026,9	117,2	1 541,2	3 335,8	127,4	3 022,6	-
2002	7 878,6	111,3	1 673,2	3 181,6	147,9	2 875,9	-
2003	8 527,8	117,4	2 030,7	3 430,9	164,1	2 902,1	-
Protsent kohustuste kogusummast							
2003	100,0	-	23,8	40,2	1,9	34,0	-

2. Otseinvesteeringud

	Väljaspool euroala asuvad residentid üksused						Euroalas asuvad mitteresidentid üksused					
	Aktisia-/osakapital ja reinvesteeringud tulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)			Aktisia-/osakapital ja reinvesteeringud tulu			Muu kapital (enamasti kontsernisisesed laenud)		
	Kokku 1	Rahaloome- asutused, v.a eurosüsteem 2	Mitteraha- loome- asutused 3	Kokku 4	Rahaloome- asutused, v.a eurosüsteem 5	Mitte- rahaloome- asutused 6	Kokku 7	Rahaloome- asutused, v.a eurosüsteem 8	Mitte- rahaloome- asutused 9	Kokku 10	Rahaloome- asutused, v.a eurosüsteem 11	Mitte- rahaloome- asutused 12
2000	1 284,7	115,2	1 169,5	347,7	1,7	346,0	976,6	32,1	944,4	285,9	1,8	284,2
2001	1 555,8	124,6	1 431,2	395,6	0,8	394,8	1 175,1	32,5	1 142,6	366,1	2,8	363,3
2002	1 544,1	127,7	1 416,4	333,3	0,3	333,0	1 264,6	37,1	1 227,5	408,6	2,9	405,7
2003	1 647,3	114,8	1 532,5	463,1	0,4	462,7	1 474,4	47,6	1 426,8	556,4	2,9	553,5

3. Portfelliinvesteeringute varad instrumentide ja valdaja sektori kaupa

	Aktisia- ja osakapital					Võlakirjad										
	Varad				Kohus- tused 5	Võlainstrumendid					Kohus- tused 10	Rahaturuinstrumentid				
	Euro- süsteem 1	Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem 2	Mitterahaloome- asutused 3			Euro- süsteem 6	Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem 7	Mitterahaloome- asutused 8		Euro- süsteem 11		Raha- loome- asutused, v.a euro- süsteem 12	Mitterahaloome- asutused 13		Kohus- tused 15	
			Valit- semis- sektor 3	Muud sektorid 4				Valit- semis- sektor 8	Muud sektorid 9				Valit- semis- sektor 13	Muud sektorid 14		
2000	0,5	43,6	5,7	1 105,2	1 620,1	3,1	335,3	5,7	704,4	1 372,7	0,5	87,5	0,1	36,2	167,5	
2001	0,6	38,5	6,7	1 070,9	1 640,5	2,0	424,8	8,2	783,6	1 514,8	2,8	135,1	0,2	41,6	180,5	
2002	0,7	43,8	8,3	800,5	1 366,1	6,4	404,8	8,0	787,2	1 628,8	1,2	193,8	1,3	46,7	186,7	
2003	1,8	52,6	11,5	988,8	1 516,2	8,3	463,7	8,0	837,1	1 701,3	1,1	184,8	0,6	49,2	213,4	

Allikas: EKP.

7.4 Rahvusvaheline investeerimispositsioon (k.a rahvusvahelised reservid)
(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; perioodi lõpu seisuga)

4. Muud investeeringud instrumentide kaupa

	Eurosüsteem					Valitsemissektor						
	Varad		Kohustused			Varad				Kohustused		
	Laenu- / sularaha ja hoised	Muud varad	Laenu- / sularaha ja hoised	Muud kohustused	Kaubanduskrediit	Laenu- / sularaha ja hoised			Muud varad	Kaubanduskrediit	Laenu-	Muud kohustused
						Kokku	Laenu-	Sularaha ja hoised				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2000	2,9	0,1	41,8	0,3	2,8	77,5	-	-	53,5	0,2	47,2	12,1
2001	3,0	0,1	40,5	0,2	3,1	68,6	-	-	55,8	0,2	44,8	12,3
2002	3,4	0,1	57,2	0,2	1,3	58,7	-	-	54,4	0,1	42,8	13,5
2003	4,2	0,6	65,3	0,2	1,4	53,2	49,1	4,1	38,1	0,0	39,7	3,8

	Rahaloomeasutused, v.a eurosüsteem					Muud sektorid						
	Varad		Kohustused			Varad				Kohustused		
	Laenu- / sularaha ja hoised	Muud varad	Laenu- / sularaha ja hoised	Muud kohustused	Kaubanduskrediit	Laenu- / sularaha ja hoised			Muud varad	Kaubanduskrediit	Laenu-	Muud kohustused
						Kokku	Laenu-	Sularaha ja hoised				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
2000	1 422,4	37,1	2 128,1	42,2	173,5	435,7	-	-	100,9	109,2	322,8	39,8
2001	1 666,6	48,8	2 364,6	49,3	176,3	515,8	-	-	101,2	109,6	360,2	40,9
2002	1 631,3	55,3	2 197,7	42,9	183,6	496,7	-	-	93,9	102,6	369,3	49,6
2003	1 731,1	32,3	2 238,8	28,8	176,4	470,4	148,7	321,6	79,6	103,0	377,6	44,9

5. Rahvusvahelised reservid

	Reservid													Memo		
	Kokku	Rahakuld			Rahvusvahelise Valuuta-fondi arvestusühik	Reservi positsioon Rahvusvahelise Valuuta-fondis	Välisvaluuta							Muud nõuded	Nõuded euroala residentide vastu välisvaluutas	Teadaolevad lühiajalised välisvarade neto-rahavood
		Mld EUR	Kogus troy untsides (puhas kuld), mln	Kokku			Sularaha ja hoised		Väärtpaberid			Tuletis-instrumendid				
							Rahandus-asutustes ja BISis	Pan-kades	Kokku	Aksia- ja osa-kapital	Võla-kirjad		Raha-turu-instrumendid			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
	Eurosüsteem															
2002	366,1	130,4	399,022	4,8	25,0	205,8	10,3	35,3	159,8	1,0	120,2	38,5	0,4	0,0	22,4	-26,3
2003	306,5	130,0	393,543	4,4	23,3	148,9	10,0	30,4	107,8	0,9	80,5	26,5	0,7	0,0	20,3	-16,3
2004 II kv	301,4	127,8	392,324	4,6	22,4	146,7	11,4	27,6	107,1	-	-	-	0,6	0,0	18,3	-10,2
III kv	298,2	131,4	392,200	4,6	20,5	141,8	8,0	31,2	102,5	-	-	-	0,1	0,0	19,1	-8,5
2004 nov	291,6	133,4	391,219	4,1	19,4	134,7	9,8	28,0	96,8	-	-	-	0,1	0,0	18,8	-11,5
dets	279,6	125,4	389,998	3,9	18,6	131,6	11,5	25,5	94,6	-	-	-	0,1	0,0	19,1	-12,8
2005 jaan	289,0	126,1	389,435	4,0	18,8	140,1	10,2	30,1	99,8	-	-	-	0,0	0,0	19,9	-14,4
	mildest Keskpank hoiab															
2002	45,5	8,1	24,656	0,2	0,0	37,3	1,2	9,9	26,1	0,0	19,5	6,7	0,0	0,0	3,0	-5,2
2003	36,9	8,1	24,656	0,2	0,0	28,6	1,4	5,0	22,2	0,0	14,9	7,3	0,0	0,0	2,8	-1,5
2004 II kv	37,4	8,0	24,656	0,2	0,0	29,2	1,5	3,7	24,0	-	-	-	0,0	0,0	2,4	-0,5
III kv	38,0	8,3	24,656	0,2	0,0	29,6	0,9	6,8	21,9	-	-	-	0,0	0,0	2,0	-1,0
2004 nov	36,5	8,4	24,656	0,2	0,0	27,9	2,2	5,5	20,2	-	-	-	0,0	0,0	1,8	-0,8
dets	35,1	7,9	24,656	0,2	0,0	27,0	2,7	3,3	21,1	-	-	-	0,0	0,0	2,6	-1,3
2005 jaan	36,3	8,0	24,656	0,2	0,0	28,2	2,0	4,8	21,5	-	-	-	0,0	0,0	2,7	-1,3

Allikas: EKP.

7.5 Kaubad

(sesoonselt kohandatud, kui pole viidatud teisiti)

1. Maksused, mahud ja ühikuhinnad tootegruppide kaupa

	Kokku (sesoonselt kohandamata)		Eksport (FOB)					Import (CIF)					
	Eksport	Import	Kokku			Memo:	Kokku			Memo			
			Vahetooted	Kapitali-kaubad	Tarbekaubad		Vahetooted	Kapitali-kaubad	Tarbe-kaubad	Valmis-tooted	Nafta		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Maksused (mld EUR; veergude 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2001	6,1	-0,7	1 062,6	505,9	234,9	289,2	932,6	1 014,5	579,2	178,9	228,5	741,1	107,7
2002	2,0	-3,0	1 083,9	512,6	227,8	309,5	949,6	984,6	559,4	163,3	234,2	717,5	105,2
2003	-2,2	0,5	1 058,7	501,0	222,8	300,4	924,6	988,2	554,0	164,2	240,9	715,5	109,1
2004	8,4	8,5	1 144,2	538,6	241,8	310,3	987,5	1 071,0	593,8	177,3	252,2	758,3	127,4
2003 III kv	-2,2	-1,0	265,4	125,7	56,4	75,4	232,7	243,3	135,4	39,6	60,3	176,6	26,8
IV kv	-0,4	1,5	269,4	125,7	57,6	76,4	233,3	250,4	139,0	42,2	61,6	180,7	27,0
2004 I kv	4,6	-0,2	277,7	130,7	58,5	75,7	241,4	251,0	137,6	41,6	62,1	182,3	26,2
II kv	11,7	8,8	286,6	134,5	59,7	78,7	245,7	262,7	145,5	44,4	62,2	186,0	29,3
III kv	8,8	14,2	289,1	136,9	61,3	78,9	249,7	277,0	156,1	45,0	64,0	193,7	36,1
IV kv	8,4	11,7	290,9	136,4	62,3	77,0	250,7	280,3	154,6	46,4	63,9	196,4	35,8
2004 juuli	7,8	9,0	96,2	45,6	20,6	26,3	83,6	91,1	51,0	14,4	21,0	64,0	11,0
aug	13,1	20,4	96,7	46,1	20,3	26,5	82,8	93,5	52,9	15,3	21,7	64,8	12,4
sept	6,3	14,1	96,2	45,3	20,5	26,1	83,3	92,3	52,2	15,2	21,2	64,8	12,7
okt	3,0	7,0	96,1	45,2	20,8	25,4	82,8	93,2	51,0	15,4	21,4	64,9	12,9
nov	14,0	17,7	97,6	45,7	20,7	25,9	83,8	94,2	52,5	15,8	21,3	66,4	12,1
dets	8,9	10,5	97,1	45,5	20,9	25,7	84,0	92,9	51,1	15,2	21,1	65,1	10,7
Mahuindeksid (2000 = 100; veergude 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2001	5,1	-0,8	105,0	102,1	108,5	107,8	105,5	98,9	99,3	96,4	100,6	98,0	99,3
2002	2,9	-0,7	108,0	105,0	106,2	115,0	108,3	98,3	98,8	89,7	104,1	96,4	101,4
2003	1,0	3,7	109,0	105,8	108,0	114,8	109,2	101,8	100,5	95,3	110,4	100,1	104,9
2004	8,3	5,8	117,8	113,5	118,2	118,7	117,1	107,5	102,0	104,5	116,7	105,9	104,2
2003 III kv	0,8	2,4	109,7	106,7	110,3	115,6	110,4	101,1	99,6	92,6	111,0	99,4	109,4
IV kv	3,0	5,5	111,9	107,2	112,2	117,3	111,3	104,1	102,0	98,4	113,7	102,0	106,5
2004 I kv	7,5	4,6	115,8	112,0	115,3	116,8	115,6	105,2	101,0	98,7	115,9	103,4	101,3
II kv	11,2	5,6	117,8	113,5	116,4	119,8	116,4	106,4	101,5	104,0	115,2	104,0	100,3
III kv	7,4	8,0	117,9	114,4	119,0	120,1	117,6	108,8	104,1	105,0	117,3	106,9	112,8
IV kv	7,3	5,1	119,5	114,0	122,2	118,1	118,9	109,7	101,4	110,5	118,4	109,3	102,2
2004 juuli	6,6	2,5	118,0	114,4	120,6	119,6	118,4	107,6	102,9	99,1	114,9	105,4	107,2
aug	10,8	13,9	117,9	115,0	117,2	121,3	116,8	110,2	105,3	108,3	119,7	107,7	113,5
sept	5,5	8,5	118,0	113,7	119,2	119,4	117,7	108,7	104,0	107,5	117,4	107,7	117,7
okt	2,0	-0,3	118,4	113,5	121,5	116,9	117,9	108,8	99,3	109,3	119,3	108,2	106,4
nov	11,9	10,5	119,6	113,4	121,6	118,5	118,6	110,0	102,6	112,7	118,4	110,6	100,9
dets	8,5	5,4	120,6	115,1	123,5	118,7	120,1	110,3	102,2	109,6	117,5	109,1	99,4
Ühikuhinna indeksid (2000 = 100; veergudes 1 ja 2 aastased protsentuaalsed muutused)													
2001	1,1	0,3	101,0	100,7	100,1	102,1	100,9	100,2	98,7	101,5	102,9	101,7	88,6
2002	-0,9	-2,3	100,1	99,1	99,2	102,4	100,1	97,8	95,8	99,6	101,9	100,0	84,6
2003	-3,2	-3,1	96,9	96,1	95,4	99,5	96,6	94,8	93,3	94,2	98,8	96,1	85,0
2004	0,0	2,5	96,9	96,3	94,5	99,5	96,2	97,2	98,5	92,8	97,9	96,2	99,4
2003 III kv	-3,0	-3,3	96,5	95,7	94,6	99,2	96,2	94,0	92,0	93,6	98,4	95,5	79,9
IV kv	-3,2	-3,7	96,1	95,3	94,9	99,1	95,7	93,9	92,2	93,8	98,1	95,2	82,5
2004 I kv	-2,7	-4,6	95,7	94,8	93,8	98,7	95,3	93,2	92,1	92,2	97,1	94,8	84,3
II kv	0,4	3,0	97,1	96,2	94,8	100,0	96,4	96,5	97,0	93,3	97,8	96,1	95,1
III kv	1,3	5,8	97,8	97,2	95,2	99,9	96,9	99,4	101,5	93,7	98,8	97,4	104,2
IV kv	1,1	6,3	97,1	97,2	94,3	99,3	96,3	99,8	103,2	91,8	97,8	96,6	114,0
2004 juuli	1,1	6,4	97,7	97,0	94,6	100,3	96,7	99,2	100,6	95,5	99,5	98,0	100,1
aug	2,1	5,8	98,2	97,6	95,9	99,7	97,1	99,5	102,1	93,0	98,6	97,1	106,7
sept	0,8	5,2	97,6	97,0	95,2	99,8	96,9	99,5	101,9	92,8	98,2	97,0	105,7
okt	0,9	7,3	97,2	97,1	94,8	99,2	96,3	100,4	104,3	92,2	97,5	96,7	118,7
nov	1,9	6,6	97,8	98,1	94,3	99,8	96,8	100,3	103,9	92,2	98,0	96,9	117,6
dets	0,4	4,9	96,4	96,3	93,8	98,9	95,9	98,8	101,4	91,1	97,8	96,2	105,7

Allikad: Eurostati andmetel põhinevad Eurostati ja EKP arvutused (mahuindeksid ja ühikuhinna indekseid sesoone kohandamine).

7.5 Kaubad

(mld EUR, kui pole viidatud teisiti; sesoonselt kohandatud)

2. Geograafiline jaotus

	Kokku	Euroopa Liit (väljaspool euroala)				Venemaa	Šveits	Türgi	USA	Aasia			Aafrika	Ladina- Ameerika	Muud riigid
		Taani	Rootsi	Ühend- kuning- riik	Teised ELi riigid					Hiina	Jaapan	Teised Aasia riigid			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Eksport (FOB)															
2001	1 062,60	24,4	37,0	202,5	105,9	24,7	66,4	17,9	180,2	25,2	34,5	140,4	60,5	49,9	93,3
2002	1 083,90	25,3	37,1	205,8	112,1	27,1	64,0	21,4	184,1	29,9	33,1	140,5	59,6	43,4	100,5
2003	1 058,70	24,9	38,7	194,8	117,7	29,2	63,4	24,9	166,4	35,3	31,3	135,4	59,6	37,9	99,2
2004	1 144,20	25,4	41,4	203,0	126,2	35,5	66,0	31,8	173,5	40,2	33,0	149,6	63,5	40,1	115,0
2003 III kv	265,4	6,3	9,7	48,1	30,3	7,6	15,3	6,5	41,6	9,2	7,8	34,2	15,1	9,1	24,6
IV kv	269,4	6,1	9,8	49,5	29,7	7,4	15,9	6,7	41,5	9,0	8,1	34,1	15,0	8,9	27,6
2004 I kv	277,7	6,1	10,0	49,3	31,2	8,0	15,5	7,9	42,4	9,8	8,4	36,9	15,2	9,6	27,2
II kv	286,6	6,3	10,4	50,4	31,5	9,0	16,2	8,2	43,9	10,4	8,0	36,8	15,7	9,9	29,8
III kv	289,1	6,4	10,5	51,7	31,1	9,3	17,2	8,0	43,3	9,9	8,4	38,8	16,8	10,2	27,5
IV kv	290,9	6,6	10,5	51,7	32,3	9,1	17,0	7,7	43,9	10,1	8,1	37,1	15,8	10,4	30,5
2004 juuli	96,2	2,1	3,5	17,4	10,1	3,0	5,9	2,6	14,5	3,5	2,8	13,4	5,6	3,4	8,4
aug	96,7	2,2	3,5	17,0	10,5	3,1	5,6	2,6	14,5	3,1	2,8	13,0	5,6	3,4	9,8
sept	96,2	2,2	3,5	17,3	10,6	3,1	5,7	2,7	14,3	3,3	2,8	12,4	5,5	3,5	9,4
okt	96,1	2,2	3,5	17,3	11,0	2,9	5,5	2,6	14,3	3,4	2,6	12,3	5,4	3,3	9,7
nov	97,6	2,2	3,5	17,6	10,7	3,1	5,7	2,5	14,7	3,3	2,7	12,2	5,1	3,7	10,6
dets	97,1	2,2	3,5	16,7	10,6	3,2	5,8	2,6	14,9	3,4	2,8	12,6	5,3	3,4	10,2
<i>protsent koguekspordist</i>															
2004	100,0	2,2	3,6	17,7	11,0	3,1	5,8	2,8	15,2	3,5	2,9	13,1	5,6	3,5	10,0
Import (CIF)															
2001	1 014,5	22,0	35,6	154,6	88,9	42,8	52,9	16,7	138,7	57,5	58,6	150,5	74,0	41,0	80,6
2002	984,6	23,0	35,6	149,7	93,5	42,0	52,1	17,7	125,6	61,8	52,7	142,8	67,9	39,4	80,8
2003	988,2	23,7	36,9	138,9	102,1	47,4	50,4	19,3	110,4	74,4	52,2	141,5	68,9	39,8	82,3
2004	1 071,0	24,3	39,2	141,6	107,7	56,1	53,4	22,7	113,2	91,7	53,3	162,7	71,9	44,7	88,6
2003 III kv	243,3	5,8	9,1	33,7	25,3	11,7	12,3	4,8	27,3	18,6	12,6	34,5	17,0	9,7	20,7
IV kv	250,4	5,9	9,4	34,5	27,0	11,9	12,4	5,0	26,6	20,0	12,9	36,4	16,5	10,5	21,4
2004 I kv	251,0	6,0	9,4	33,6	27,0	12,3	12,7	5,1	26,1	20,7	13,4	34,8	16,5	10,7	22,7
II kv	262,7	5,8	9,8	34,4	26,2	13,6	13,2	5,5	29,9	22,1	12,8	41,0	17,0	10,9	20,4
III kv	277,0	6,2	10,1	37,4	26,8	14,3	13,6	6,0	28,7	23,7	13,7	43,3	18,9	11,5	22,8
IV kv	280,3	6,3	9,9	36,1	27,8	15,9	13,8	6,1	28,5	25,1	13,4	43,6	19,5	11,6	22,6
2004 juuli	91,1	2,0	3,3	12,3	8,7	4,5	4,5	1,9	9,6	7,8	4,6	13,9	6,2	3,8	8,0
aug	93,5	2,1	3,4	12,8	9,0	4,7	4,5	2,0	9,6	7,9	4,6	15,3	6,4	3,9	7,4
sept	92,3	2,1	3,4	12,3	9,1	5,2	4,6	2,1	9,5	8,0	4,4	14,1	6,3	3,9	7,4
okt	93,2	2,2	3,3	12,3	9,1	5,1	4,6	2,0	9,4	8,2	4,3	13,0	6,6	3,8	9,2
nov	94,2	2,2	3,3	12,2	9,1	5,5	4,6	2,0	9,5	8,6	4,6	15,1	6,8	3,9	6,8
dets	92,9	2,0	3,3	11,6	9,5	5,3	4,6	2,0	9,6	8,4	4,4	15,5	6,1	3,9	6,7
<i>protsent koguimportist</i>															
2004	100,0	2,3	3,7	13,2	10,1	5,2	5,0	2,1	10,6	8,5	5,0	15,2	6,7	4,2	8,3
Saldo															
2001	48,1	2,3	1,4	47,9	17,0	-18,1	13,5	1,2	41,5	-32,3	-24,0	-10,2	-13,6	8,9	12,6
2002	99,3	2,3	1,5	56,1	18,6	-15,0	12,0	3,8	58,5	-31,9	-19,7	-2,3	-8,3	4,0	19,7
2003	70,5	1,1	1,7	55,9	15,6	-18,2	13,0	5,5	56,1	-39,1	-20,9	-6,1	-9,4	-1,8	16,9
2004	73,2	1,1	2,2	61,4	18,4	-20,6	12,6	9,1	60,3	-51,5	-20,3	-13,1	-8,3	-4,6	26,4
2003 III kv	22,1	0,5	0,6	14,4	5,0	-4,0	2,9	1,7	14,2	-9,5	-4,8	-0,3	-1,9	-0,6	3,9
IV kv	19,1	0,2	0,5	15,0	2,7	-4,5	3,5	1,8	14,9	-11,0	-4,9	-2,3	-1,4	-1,6	6,2
2004 I kv	26,7	0,1	0,7	15,6	4,3	-4,2	2,8	2,8	16,3	-10,9	-5,0	2,1	-1,3	-1,1	4,5
II kv	23,9	0,4	0,6	15,9	5,3	-4,6	3,0	2,7	14,0	-11,8	-4,8	-4,1	-1,2	-1,0	9,4
III kv	12,1	0,2	0,4	14,3	4,3	-5,0	3,5	2,0	14,6	-13,8	-5,2	-4,5	-2,1	-1,3	4,7
IV kv	10,5	0,2	0,6	15,5	4,5	-6,8	3,2	1,6	15,4	-15,0	-5,3	-6,5	-3,7	-1,2	7,8
2004 juuli	5,1	0,1	0,1	5,1	1,4	-1,4	1,4	0,7	4,9	-4,4	-1,8	-0,5	-0,6	-0,4	0,4
aug	3,1	0,1	0,1	4,2	1,4	-1,6	1,1	0,6	4,9	-4,8	-1,8	-2,3	-0,7	-0,5	2,4
sept	3,9	0,1	0,1	5,0	1,5	-2,0	1,0	0,6	4,8	-4,6	-1,6	-1,8	-0,8	-0,4	2,0
okt	2,9	0,0	0,2	5,0	1,9	-2,2	1,0	0,6	4,8	-4,8	-1,7	-0,7	-1,2	-0,5	0,5
nov	3,4	0,0	0,2	5,4	1,5	-2,4	1,1	0,4	5,2	-5,2	-1,9	-2,8	-1,6	-0,2	3,8
dets	4,2	0,2	0,2	5,1	1,1	-2,1	1,2	0,6	5,4	-4,9	-1,7	-2,9	-0,8	-0,5	3,5

Allikad: Eurostat ja EKP arvutused, mis põhinevad Eurostati andmetel (saldo ning veerud 5, 12 ja 15).

8

VAHETUSKURSID

8.1 Efektiivsed vahetuskursid¹

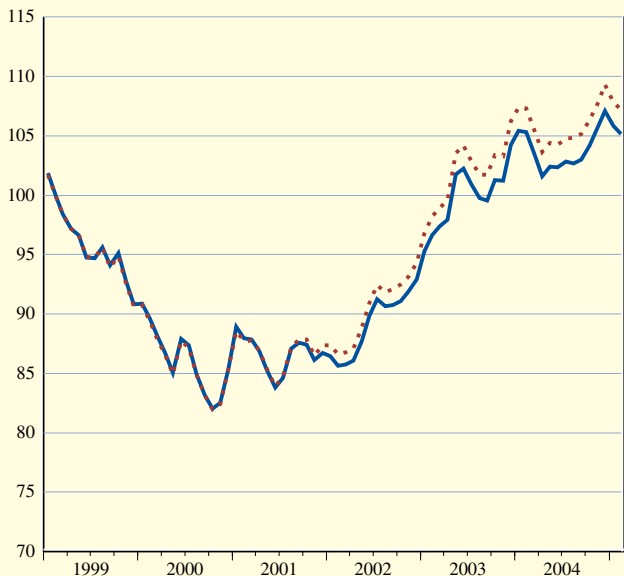
(perioodi keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

	EER-23						EER-42	
	Nominaalne 1	Reaalne; tarbijahinna- indeksi alusel 2	Reaalne; tootjahinna- indeksi alusel 3	Reaalne; SKP deflaatoriga korratatud 4	Reaalne; töötleva tööstuse tööjõu- ühikukulu alusel 5	Reaalne; kogu- majanduse tööjõu- ühikukulu alusel 6	Nominaalne 7	Reaalne; tarbijahinna- indeksi alusel 8
2002	89,2	90,4	91,9	90,4	88,1	88,5	94,8	90,9
2003	99,9	101,7	102,2	101,7	99,5	99,5	106,6	101,6
2004	103,8	105,9	105,3	-	-	-	111,0	105,3
2003 IV kv	102,2	104,3	104,1	104,5	102,2	101,5	109,1	103,9
2004 I kv	104,7	106,7	106,4	106,9	104,6	104,2	111,6	106,1
II kv	102,1	104,1	103,6	104,7	101,7	101,1	109,2	103,7
III kv	102,8	104,9	104,5	105,3	101,4	101,7	110,1	104,5
IV kv	105,7	107,7	106,9	-	-	-	113,0	107,1
2004 veebr	105,3	107,3	106,9	-	-	-	112,3	106,8
märts	103,4	105,4	105,2	-	-	-	110,2	104,7
aprill	101,6	103,7	103,2	-	-	-	108,3	103,0
mai	102,4	104,4	103,9	-	-	-	109,5	104,1
juuni	102,3	104,2	103,7	-	-	-	109,6	104,0
juuli	102,8	104,8	104,4	-	-	-	110,1	104,4
aug	102,7	104,8	104,3	-	-	-	109,9	104,4
sept	103,0	105,2	104,6	-	-	-	110,3	104,7
okt	104,2	106,3	105,5	-	-	-	111,5	105,8
nov	105,6	107,6	106,7	-	-	-	113,1	107,0
dets	107,1	109,3	108,4	-	-	-	114,4	108,4
2005 jaan	105,8	107,9	107,2	-	-	-	112,9	106,8
veebr	105,1	107,2	106,6	-	-	-	111,9	105,8
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>								
2005 veebr	-0,7	-0,6	-0,6	-	-	-	-0,9	-0,9
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>								
2005 veebr	-0,1	-0,1	-0,3	-	-	-	-0,3	-0,9

J31 Efektiivsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

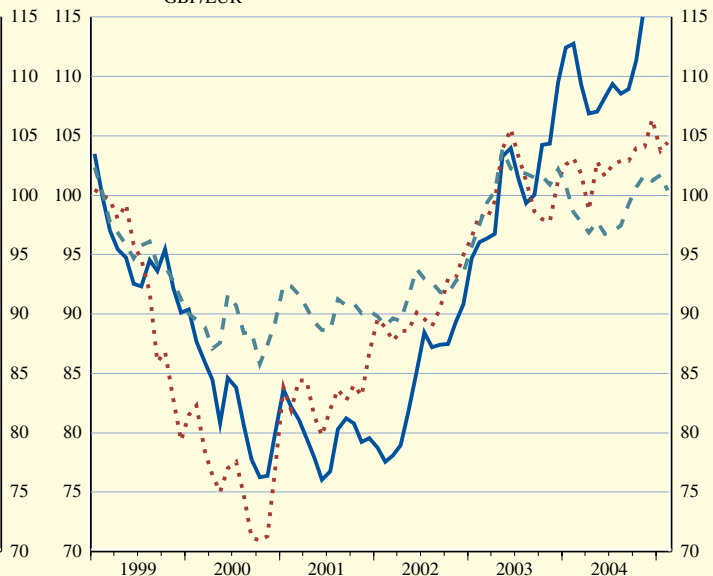
- nominaalne efektiivne vahetuskurs, EER-23
- reaalne efektiivne vahetuskurs (THI alusel), EER-23

J32 Kahepoolsed vahetuskursid

(kuu keskmised; indeks 1999 I kv = 100)

- USD/EUR
- JPY/EUR
- - - GBP/EUR

Allikas: EKP.

1) Kaubanduspartnerite gruppide mõiste ja muu teave on esitatud üldmärkustes.

8.2 Kahepoolsed vahetuskursid

(perioodi keskmised; omavääringute ühikuid euro kohta)

	USA dollar	Nael-sterling	Jaapani jeen	Šveitsi frank	Rootsi kroon	Lõuna-Korea vonn	Hongkongi dollar	Taani kroon	Singapuri dollar	Kanada dollar	Norra kroon	Austraalia dollar	Islandi kroon	Uus-Meremaa dollar	Lõuna-Aafrika rand
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2002	0,9456	0,62883	118,06	1,4670	9,1611	1 175,50	7,3750	7,4305	1,6912	1,4838	7,5086	1,7376	86,18	2,0366	9,9072
2003	1,1312	0,69199	130,97	1,5212	9,1242	1 346,90	8,8079	7,4307	1,9703	1,5817	8,0033	1,7379	86,65	1,9438	8,5317
2004	1,2439	0,67866	134,44	1,5438	9,1243	1 422,62	9,6881	7,4399	2,1016	1,6167	8,3697	1,6905	87,14	1,8731	8,0092
2003 IV kv	1,1890	0,69753	129,45	1,5537	9,0093	1 404,56	9,2219	7,4361	2,0507	1,5659	8,2227	1,6622	89,16	1,9032	8,0159
2004 I kv	1,2497	0,67987	133,97	1,5686	9,1843	1 464,18	9,7201	7,4495	2,1179	1,6482	8,6310	1,6337	87,22	1,8532	8,4768
II kv	1,2046	0,66704	132,20	1,5374	9,1450	1 400,41	9,3925	7,4393	2,0518	1,6374	8,2634	1,6907	87,70	1,9180	7,9465
III kv	1,2220	0,67216	134,38	1,5363	9,1581	1 411,03	9,5310	7,4367	2,0867	1,5998	8,3890	1,7226	87,48	1,8701	7,7869
IV kv	1,2977	0,69507	137,11	1,5355	9,0128	1 415,11	10,0964	7,4343	2,1481	1,5835	8,1987	1,7132	86,19	1,8526	7,8379
2004 veebr	1,2646	0,67690	134,78	1,5734	9,1763	1 474,74	9,8314	7,4511	2,1323	1,6817	8,7752	1,6260	86,72	1,8262	8,5555
märts	1,2262	0,67124	133,13	1,5670	9,2346	1 429,40	9,5547	7,4493	2,0838	1,6314	8,5407	1,6370	87,23	1,8566	8,1326
aprill	1,1985	0,66533	129,08	1,5547	9,1653	1 381,58	9,3451	7,4436	2,0193	1,6068	8,2976	1,6142	87,59	1,8727	7,8890
mai	1,2007	0,67157	134,48	1,5400	9,1277	1 412,29	9,3618	7,4405	2,0541	1,6541	8,2074	1,7033	87,97	1,9484	8,1432
juuni	1,2138	0,66428	132,86	1,5192	9,1430	1 406,18	9,4648	7,4342	2,0791	1,6492	8,2856	1,7483	87,55	1,9301	7,8110
juuli	1,2266	0,66576	134,08	1,5270	9,1962	1 420,66	9,5672	7,4355	2,0995	1,6220	8,4751	1,7135	87,71	1,8961	7,5137
aug	1,2176	0,66942	134,54	1,5387	9,1861	1 409,37	9,4968	7,4365	2,0886	1,6007	8,3315	1,7147	87,08	1,8604	7,8527
sept	1,2218	0,68130	134,51	1,5431	9,0920	1 403,06	9,5290	7,4381	2,0719	1,5767	8,3604	1,7396	87,65	1,8538	7,9943
okt	1,2490	0,69144	135,97	1,5426	9,0620	1 426,19	9,7284	7,4379	2,0947	1,5600	8,2349	1,7049	87,58	1,8280	7,9861
nov	1,2991	0,69862	136,09	1,5216	8,9981	1 411,15	10,1028	7,4313	2,1446	1,5540	8,1412	1,6867	87,15	1,8540	7,8566
dets	1,3408	0,69500	139,14	1,5364	8,9819	1 408,77	10,4264	7,4338	2,2002	1,6333	8,2207	1,7462	83,99	1,8737	7,6847
2005 jaan	1,3119	0,69867	135,63	1,5469	9,0476	1 362,01	10,2269	7,4405	2,1501	1,6060	8,2125	1,7147	82,12	1,8620	7,8386
veebr	1,3014	0,68968	136,55	1,5501	9,0852	1 330,26	10,1507	7,4427	2,1327	1,6128	8,3199	1,6670	80,74	1,8192	7,8337
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>															
2005 veebr	-0,8	1,3	0,7	0,2	0,4	-2,3	-0,7	0,0	-0,8	0,4	1,3	-2,8	-1,7	-2,3	-0,1
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>															
2005 veebr	2,9	1,9	1,3	-1,5	-1,0	-9,8	3,2	-0,1	0,0	-4,1	-5,2	2,5	-6,9	-0,4	-8,4

	Küprose nael	Tšehhi kroon	Eesti kroon	Ungari forint	Leedu litt	Läti latt	Malta liir	Poola zlott	Sloveenia tolar	Slovakkia kroon	Bulgaaria lev	Rumeenia leu	Uus Türgi liir
	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
2002	0,57530	30,804	15,6466	242,96	3,4594	0,5810	0,4089	3,8574	225,9772	42,694	1,9492	31 270	1 439 680
2003	0,58409	31,846	15,6466	253,62	3,4527	0,6407	0,4261	4,3996	233,8493	41,489	1,9490	37 551	1 694 851
2004	0,58185	31,891	15,6466	251,66	3,4529	0,6652	0,4280	4,5268	239,0874	40,022	1,9533	40 510	1 777 052
2003 IV kv	0,58404	32,096	15,6466	259,82	3,4526	0,6528	0,4287	4,6232	236,1407	41,184	1,9494	39 735	1 721 043
2004 I kv	0,58615	32,860	15,6466	260,00	3,4530	0,6664	0,4283	4,7763	237,6479	40,556	1,9517	40 550	1 665 395
II kv	0,58480	32,022	15,6466	252,16	3,4528	0,6542	0,4255	4,6877	238,8648	40,076	1,9493	40 664	1 759 532
III kv	0,57902	31,593	15,6466	248,80	3,4528	0,6597	0,4266	4,4236	239,9533	40,020	1,9559	40 994	1 807 510
IV kv	0,57769	31,125	15,6466	245,94	3,4528	0,6801	0,4314	4,2342	239,8298	39,454	1,9559	39 839	1 871 592
2004 märts	0,58598	32,985	15,6466	253,33	3,4528	0,6596	0,4266	4,7642	238,0683	40,400	1,9465	40 029	1 620 374
aprill	0,58630	32,519	15,6466	250,41	3,4529	0,6502	0,4251	4,7597	238,4520	40,151	1,9465	40 683	1 637 423
mai	0,58589	31,976	15,6466	252,91	3,4528	0,6557	0,4259	4,7209	238,7400	40,164	1,9464	40 554	1 818 487
juuni	0,58239	31,614	15,6466	253,02	3,4528	0,6565	0,4254	4,5906	239,3591	39,923	1,9547	40 753	1 814 266
juuli	0,58171	31,545	15,6466	249,89	3,4528	0,6596	0,4259	4,4651	239,9023	39,899	1,9558	40 962	1 784 116
aug	0,57838	31,634	15,6466	248,85	3,4528	0,6586	0,4261	4,4310	239,9900	40,111	1,9559	40 946	1 799 918
sept	0,57696	31,601	15,6466	247,66	3,4528	0,6610	0,4277	4,3748	239,9677	40,049	1,9559	41 075	1 838 497
okt	0,57595	31,491	15,6466	246,69	3,4528	0,6690	0,4297	4,3182	239,9067	39,997	1,9559	41 082	1 860 247
nov	0,57789	31,286	15,6466	245,36	3,4528	0,6803	0,4319	4,2573	239,7891	39,546	1,9559	39 848	1 883 365
dets	0,57909	30,636	15,6466	245,80	3,4528	0,6900	0,4325	4,1354	239,7987	38,872	1,9559	38 696	1 870 690
2005 jaan	0,58170	30,304	15,6466	246,48	3,4528	0,6963	0,4322	4,0794	239,7719	38,573	1,9559	38 168	1 7784
veebr	0,58315	29,957	15,6466	243,69	3,4528	0,6961	0,4309	3,9867	239,7355	38,044	1,9559	36 733	1,7104
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise kuuga</i>													
2005 veebr	0,2	-1,1	0,0	-1,1	0,0	0,0	-0,3	-2,3	0,0	-1,4	0,0	-3,8	-3,8
<i>protsentuaalne muutus võrreldes eelmise aastaga</i>													
2005 veebr	-0,5	-8,8	0,0	-7,4	0,0	3,9	0,6	-17,9	0,9	-6,2	0,1	-9,4	-

Allikas: EKP.

1) 2005. aasta jaanuarist varasemate andmete puhul võrdub 1 000 000 Türgi liiri 1 uue Türgi liiriga.

EUROALAVÄLINE ARENG

9.1 Teistes Euroopa Liidu liikmesriikides

(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole märgitud teisiti)

1. Majanduslik ja finantssektori areng

	Tšehhi Vabariik	Taani	Eesti	Küpros	Läti	Leedu	Ungari	Malta	Poola	Sloveenia	Slovakkia	Rootsi	Ühendkuningriik
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ÜTHI													
2003	-0,1	2,0	1,4	4,0	2,9	-1,1	4,7	1,9	0,7	5,7	8,5	2,3	1,4
2004	2,6	0,9	3,0	1,9	6,2	1,1	6,8	2,7	3,6	3,6	7,4	1,0	1,3
2004 II kv	2,5	0,8	3,2	1,2	5,8	0,5	7,4	3,3	3,4	3,8	8,0	1,2	1,4
2004 III kv	3,0	1,0	3,9	2,5	7,4	2,3	7,0	3,0	4,7	3,6	7,2	1,2	1,2
2004 IV kv	2,7	1,2	4,4	2,8	7,2	3,0	5,9	2,2	4,5	3,5	6,0	1,1	1,4
2004 sept	2,8	0,9	3,8	1,8	7,7	3,0	6,7	3,2	4,7	3,4	6,4	1,2	1,1
2004 okt	3,1	1,6	4,0	2,0	7,2	3,1	6,4	2,7	4,6	3,4	6,3	1,4	1,2
2004 nov	2,6	1,0	4,4	2,6	7,2	2,9	5,7	1,9	4,5	3,8	6,0	1,1	1,5
2004 dets	2,5	1,0	4,8	3,9	7,4	2,8	5,5	1,9	4,4	3,3	5,8	0,9	1,6
2005 jaan	1,5	0,8	4,2	2,8	6,7	2,8	3,9	1,9	3,8	2,3	3,1	0,5	1,6
Valitsemissektori eelarve tasakaal (protsent SKP suhtes)													
2001	-5,9	2,1	0,3	-2,4	-2,1	-2,0	-4,4	-6,4	-3,8	-2,8	-6,0	2,8	0,7
2002	-6,8	0,7	1,4	-4,6	-2,7	-1,5	-9,2	-5,8	-3,6	-2,4	-5,7	0,0	-1,7
2003	-12,6	0,3	3,1	-6,4	-1,5	-1,9	-6,2	-9,6	-3,9	-2,0	-3,7	0,3	-3,3
Valitsemissektori koguvõlg (protsent SKP suhtes)													
2001	25,3	49,2	4,4	64,3	14,9	22,9	53,5	62,0	36,7	28,1	48,7	54,4	38,8
2002	28,8	48,8	5,3	67,4	14,1	22,4	57,2	62,3	41,1	29,5	43,3	52,6	38,3
2003	37,8	45,9	5,3	70,9	14,4	21,4	59,1	70,4	45,4	29,4	42,6	52,0	39,8
Pikaajaliste riigivõlakirjade tootlus (protsenti aastas, perioodi keskmine)													
2004 aug	5,02	4,45	-	6,58	4,88	4,57	8,44	4,70	7,36	4,66	5,02	4,42	5,03
2004 sept	5,02	4,38	-	6,58	4,87	4,56	8,58	4,70	6,96	4,63	5,04	4,37	4,95
2004 okt	4,82	4,23	-	6,58	4,63	4,38	8,23	4,71	6,80	4,47	5,08	4,25	4,81
2004 nov	4,55	4,09	-	6,45	4,58	4,25	7,64	4,70	6,45	4,31	4,92	4,13	4,74
2004 dets	4,05	3,86	-	6,26	4,58	3,95	7,17	4,70	6,00	4,07	4,58	3,90	4,58
2005 jaan	3,84	3,74	-	6,13	4,29	3,85	7,21	4,71	5,97	3,87	4,04	3,84	4,60
3 kuu intressimäär (protsenti aastas, perioodi keskmine)													
2004 aug	2,57	2,21	2,41	5,16	4,12	2,71	-	2,96	6,60	4,01	3,96	2,20	4,96
2004 sept	2,72	2,21	2,41	5,15	4,14	2,68	-	2,96	7,12	4,07	4,16	2,20	4,95
2004 okt	2,67	2,21	2,41	5,15	4,20	2,69	11,09	2,96	6,89	4,10	4,26	2,21	4,90
2004 nov	2,61	2,21	2,41	5,13	4,49	2,70	9,57	2,95	6,81	4,06	4,22	2,20	4,88
2004 dets	2,57	2,20	2,41	5,16	4,39	2,65	-	2,96	6,72	4,05	3,74	2,18	4,87
2005 jaan	2,53	2,20	2,40	5,16	3,99	2,62	-	2,97	6,63	4,05	3,66	2,15	4,87
Reaalne SKP													
2003	3,7	0,4	5,1	2,0	7,5	9,7	3,0	-0,3	3,8	2,5	4,5	1,5	2,2
2004	.	2,0	.	.	.	6,6	.	.	5,3	3,0
2004 II kv	3,9	2,5	5,8	4,1	7,7	7,4	4,2	-1,6	6,1	4,7	5,5	3,4	3,5
2004 III kv	3,6	1,9	5,9	3,5	9,1	6,2	4,0	1,4	4,8	4,9	5,3	3,7	3,1
2004 IV kv	.	2,1	.	.	.	6,2	.	.	3,9	2,9
Jooksev- ja kapitalikontode saldo, protsent SKP suhtes													
2002	-5,7	2,3	-9,9	-4,5	-6,5	-4,8	-6,9	0,5	-2,6	0,7	-7,6	5,3	-1,7
2003	-6,2	3,3	-12,7	-3,3	-7,6	-6,5	-9,0	-5,6	-2,2	-1,0	-0,5	6,4	-1,6
2004 I kv	-2,3	3,0	-11,5	-12,6	-8,5	-8,7	-9,8	-8,3	-1,4	0,6	1,2	7,6	-1,4
2004 II kv	-5,2	3,7	-17,9	-11,1	-16,7	-10,7	-9,0	-4,7	-2,9	-2,6	-7,5	8,3	-2,5
2004 III kv	-7,2	2,5	-7,7	.	-10,2	-6,0	-7,6	-4,7	-0,6	0,5	-3,4	8,8	-2,6
Tööjõuhikukulud													
2002	6,0	1,8	4,1	-	0,3	-1,2	8,9	-	-2,0	6,0	3,9	0,9	2,5
2003	3,3	2,3	4,6	-	4,1	1,5	7,0	-	.	4,8	4,0	0,6	3,2
2004 I kv	.	1,5	4,7	-	-	-	-	-	.	-	5,2	-0,2	3,4
2004 II kv	.	1,0	4,8	-	-	-	-	-	.	-	5,4	.	3,1
2004 III kv	.	1,8	5,2	-	-	-	-	-	.	-	.	.	0,9
Standardne tööpuudus protsendina tööstusest (sesoonselt kohandatud)													
2003	7,8	5,6	10,2	4,5	10,4	12,7	5,7	8,0	19,2	6,5	17,5	5,6	5,0
2004	8,3	5,4	9,2	5,0	9,8	10,7	5,9	7,3	18,8	6,0	18,0	6,3	.
2004 II kv	8,4	5,4	9,6	4,7	9,8	11,2	5,8	7,5	18,9	6,1	18,5	6,4	4,7
2004 III kv	8,3	5,3	9,1	5,0	9,7	10,6	5,8	7,1	18,7	5,9	17,8	6,3	4,5
2004 IV kv	8,3	5,2	8,4	5,3	9,7	9,6	6,1	7,0	18,4	5,8	17,2	6,3	.
2004 sept	8,3	5,3	8,8	5,1	9,7	10,3	5,9	7,0	18,6	5,9	17,7	6,6	4,5
2004 okt	8,3	5,2	8,5	5,1	9,7	9,9	6,0	7,0	18,5	5,9	17,5	6,2	4,6
2004 nov	8,3	5,2	8,4	5,3	9,7	9,6	6,1	7,0	18,4	5,8	17,2	6,4	4,6
2004 dets	8,3	5,1	8,3	5,5	9,6	9,3	6,2	7,0	18,3	5,8	16,8	6,4	.
2005 jaan	8,3	.	8,1	5,6	9,6	9,1	6,3	6,9	18,2	5,8	16,5	6,1	.

Allikad: Euroopa Komisjon (Eurostat ning majanduse ja rahanduse peadirektoraat); riikide andmed, Reuters ja EKP arvutused.

9.2 Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis

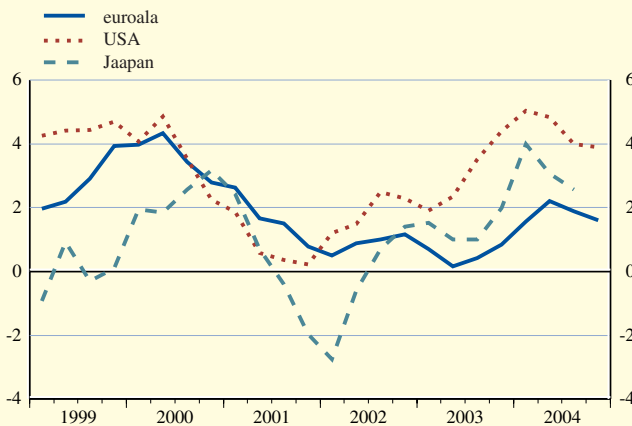
(aastased protsentuaalsed muutused, kui pole viidatud teisiti)

1. Majanduslik ja finantssektori areng

	Tarbija- hinnaindeks	Tööjõu ühikukulud (töötlev tööstus) ¹	Reaalne SKP	Tööstus- toodangu indeks (töötlev tööstus)	Tööpuudus, protsenti tööjõu suhtes (sesoonselt kohandatud)	Lai raha- pakkum- ine ²	3 kuu pankade- vaheline hoiuste intressi- määr ³ , protsenti aastas	10aastaste riigivõla- kirjade tootlus ³ , protsenti aastas	Oma- vääringu vahetus- kursus ⁴ euro suhtes	Valitsemis- sektori eelarve tasakaal (protsent SKP suhtes)	Valitsemis- sektori koguvõlg ⁵ , (protsent SKP suhtes)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
USA											
2001	2,8	0,2	0,8	-4,1	4,8	11,4	3,78	5,01	0,8956	-0,4	42,9
2002	1,6	-0,8	1,9	-0,1	5,8	8,0	1,80	4,60	0,9456	-3,8	45,2
2003	2,3	3,3	3,0	0,0	6,0	6,3	1,22	4,00	1,1312	-4,6	47,7
2004	2,7	-1,3	4,4	4,8	5,5	5,2	1,62	4,26	1,2439	.	.
2003 IV kv	1,9	3,6	4,4	1,6	5,9	4,7	1,17	4,27	1,1890	-4,3	47,7
2004 I kv	1,8	-0,7	5,0	3,2	5,7	4,5	1,12	4,00	1,2497	-4,5	48,3
II kv	2,9	-1,7	4,8	5,6	5,6	5,7	1,30	4,58	1,2046	-4,4	48,0
III kv	2,7	-1,2	4,0	5,5	5,4	4,8	1,75	4,29	1,2220	-4,4	48,3
IV kv	3,3	-1,5	3,9	5,0	5,4	5,8	2,30	4,17	1,2977	.	.
2004 okt	3,2	-	-	5,6	5,5	5,3	2,08	4,08	1,2490	-	-
nov	3,5	-	-	4,5	5,4	5,8	2,31	4,19	1,2991	-	-
dets	3,3	-	-	4,9	5,4	6,2	2,50	4,23	1,3408	-	-
2005 jaan	3,0	-	-	5,0	5,2	6,0	2,66	4,21	1,3119	-	-
veebr	.	-	-	.	.	.	2,82	4,16	1,3014	-	-
Jaapan											
2001	-0,7	4,4	0,2	-6,8	5,0	2,8	0,15	1,34	108,68	-6,1	134,7
2002	-0,9	-3,2	-0,3	-1,2	5,4	3,3	0,08	1,27	118,06	-7,9	141,3
2003	-0,3	-3,8	1,4	3,2	5,2	1,7	0,06	0,99	130,97	.	.
2004	0,0	.	2,6	5,6	4,7	1,9	0,05	1,50	134,44	.	.
2003 IV kv	-0,3	-4,3	2,1	4,2	5,1	1,5	0,06	1,38	129,45	.	.
2004 I kv	-0,1	-6,5	4,0	6,8	4,9	1,7	0,05	1,31	133,97	.	.
II kv	-0,3	-6,7	3,1	7,4	4,6	1,9	0,05	1,59	132,20	.	.
III kv	-0,1	-5,9	2,3	6,4	4,8	1,8	0,05	1,64	134,38	.	.
IV kv	0,5	.	0,8	1,8	4,6	2,0	0,05	1,45	137,11	.	.
2004 okt	0,5	0,7	-	-0,8	4,7	2,0	0,05	1,49	135,97	-	-
nov	0,8	.	-	4,5	4,5	2,0	0,05	1,46	136,09	-	-
dets	0,2	.	-	1,8	4,4	2,0	0,05	1,40	139,14	-	-
2005 jaan	-0,1	.	-	1,0	.	2,1	0,05	1,37	135,63	-	-
veebr	.	.	-	.	.	.	0,05	1,40	136,55	-	-

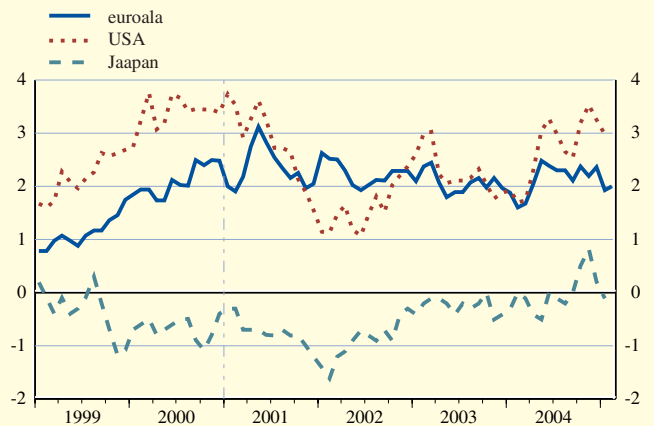
J33 Reaalne sisemajanduse koguprodukt

(aastane muutus protsentides; kvartaalsed andmed)

J34 Tarbijahinnaindeks

(aastane muutus protsentides; kuised andmed)

Allikad: riikide andmed (veerud 1, 2 (USA), 3, 4, 5 (USA), 6, 9 ja 10); OECD (veerg 2 (Jaapan)); Eurostat (veerg 5 (Jaapan), joonistel esitatud andmed euroala kohta); Reuters (veerud 7 ja 8); EKP arvutused (veerg 11).

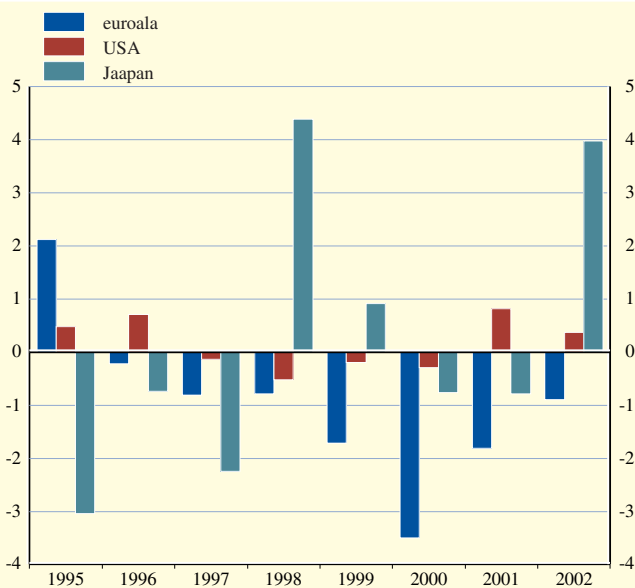
- 1) USA andmed on sesoonselt kohandatud.
- 2) Perioodi keskmised väärtused; M3 USA puhul, M2 + hoiusertifikaadid Jaapani puhul.
- 3) Täpsem teave punktides 4.6 ja 4.7.
- 4) Täpsem teave punktis 8.2.
- 5) Valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg (perioodi lõpu seisuga).

9.2 Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis (protsent SKPst)

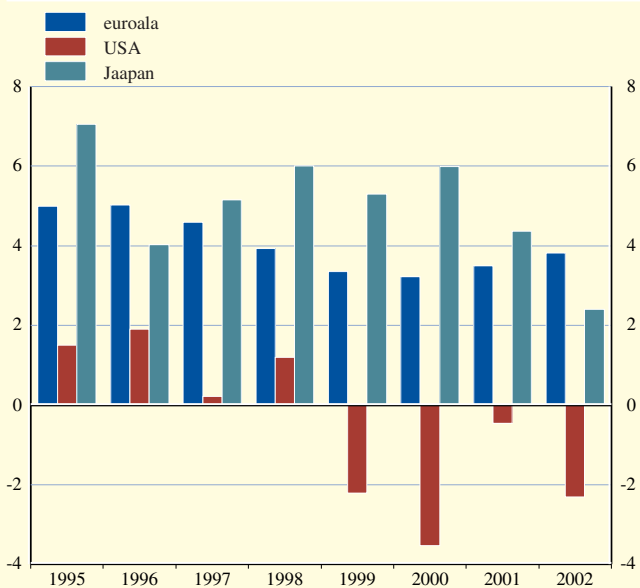
2. Säastud, investeeringud ja rahastamine

	Siseriiklikud säästud ja investeeringud			Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete investeeringud ja rahastamine					Kodumajapidamiste investeeringud ja rahastamine ¹				
	Kogusääst	Kapitali kogumatus	Netolaenuandmine väljaspool euroala	Kapitali kogumatus	Kapitali kogumatus põhivarasse	Finantsvarade neto-soetamine	Kogusääst	Netokohustuste võtmine	Väärt-paberid ja aktsiad	Kapitalikulutused ²	Finantsvarade neto-soetamine	Kogusääst ³	Netokohustuste võtmine
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
USA													
2000	18,0	20,8	-4,0	9,5	9,0	12,3	7,5	12,6	2,4	12,6	2,3	11,1	5,8
2001	16,4	19,1	-3,7	8,0	8,4	1,8	7,6	0,9	1,8	12,7	5,3	10,7	5,7
2002	14,2	18,4	-4,4	7,3	7,2	1,4	8,0	1,1	-0,1	12,8	4,3	11,1	6,6
2003	13,5	18,4	-4,7	7,0	7,1	4,3	8,6	2,4	0,8	13,1	7,2	10,7	8,0
2002 IV kv	13,3	18,3	-4,7	7,1	7,0	5,4	8,3	4,3	0,7	12,9	3,4	10,5	8,1
2003 I kv	12,8	18,2	-5,0	6,9	6,9	3,6	7,8	2,4	0,9	12,8	6,7	10,2	9,1
2003 II kv	13,2	18,1	-4,8	6,8	7,0	5,3	8,5	3,3	2,0	13,1	10,0	10,5	12,4
2003 III kv	13,7	18,6	-4,6	7,0	7,1	3,2	8,7	1,1	0,2	13,3	9,3	11,2	6,8
2003 IV kv	14,4	18,8	-4,3	7,2	7,2	5,0	9,2	2,7	0,0	13,2	3,0	10,7	4,0
2004 I kv	13,7	19,1	-4,9	7,4	7,1	5,9	8,9	4,0	1,0	13,1	5,8	10,3	9,9
2004 II kv	13,9	19,8	-5,4	7,7	7,3	4,0	8,8	2,3	-0,6	13,3	6,5	10,3	7,6
2004 III kv	13,9	19,7	-5,4	7,6	7,4	4,4	9,1	2,0	-0,1	13,5	5,1	10,2	7,3
Jaapan													
2000	27,8	26,3	2,3	15,4	15,5	0,9	14,5	-1,0	0,2	5,2	3,9	10,5	-0,1
2001	26,4	25,8	2,0	15,3	15,3	-2,8	14,3	-6,3	0,2	4,9	2,8	8,6	0,2
2002	25,6	24,0	2,8	13,8	14,0	-1,7	15,3	-7,4	-0,8	4,8	-0,2	9,0	-2,1
2003	26,3	23,9	.	.	.	3,2	16,0	-5,2	-0,2	.	-1,2	9,2	-0,8
2002 IV kv	24,0	25,2	2,2	.	.	5,5	.	9,8	0,7	.	10,2	.	-1,7
2003 I kv	28,0	23,4	2,9	.	.	17,5	.	-1,8	1,7	.	-13,2	.	2,9
2003 II kv	23,6	23,3	.	.	.	-26,1	.	-20,6	-0,9	.	4,2	.	-5,7
2003 III kv	25,7	24,0	.	.	.	9,8	.	-5,5	-2,9	.	-5,5	.	1,1
2003 IV kv	27,8	24,8	.	.	.	11,5	.	6,5	1,2	.	8,7	.	-1,2
2004 I kv	30,7	24,0	.	.	.	11,3	.	0,6	-0,4	.	-7,5	.	2,6
2004 II kv	.	23,0	.	.	.	-13,4	.	-12,7	-0,8	.	5,6	.	-6,0
2004 III kv	.	23,8	.	.	.	5,0	.	-2,0	-1,8	.	-4,3	.	1,6

J35 Netolaenuandmine kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele (protsent SKPst)

J36 Netolaenuandmine kodumajapidamistele¹ (protsent SKPst)

Allikad: EKP, USA Föderaalreservi nõukogu, Jaapani keskpang ning majandus- ja sotsiaaluringute instituut.

1) Sh kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta asutused.

2) Kapitali kogumatus Jaapanis. Kapitalikulutused hõlmavad USA puhul tarbijate kestva kaupade.

3) Ameerika Ühendriikide kogusäästu suurendavad tarbijate kulutused kestva kaupadele.

JOONISTE LOETELU

J1	Rahaagregaadid	S12
J2	Vastaskirjed	S12
J3	Rahaagregaatide komponendid	S13
J4	Pikemaajaliste finantskohustuste komponendid	S13
J5	Laenud finantsvahendajatele ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele	S14
J6	Laenud kodumajapidamistele	S15
J7	Laenud valitsemissektorile ja euroalavälistele residentidele	S16
J8	Finantsvahendajate hoiused	S17
J9	Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste hoiused	S18
J10	Valitsemissektori ja euroalaväliste residentide hoiused	S19
J11	Rahaloomeasutuste väärtpaberid	S20
J12	Investeeringufondide varad kokku	S24
J13	Bilansiline jääk kokku ja euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberid, v.a aktsiad (kogusumma)	S30
J14	Väärtpaberite (v.a aktsiate) emissiooni koguväärtus sektorite kaupa	S32
J15	Lühiajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis väeringutes kokku	S33
J16	Pikaajaliste võlakirjade aastane kasvumäär emitendi sektori kaupa kõigis väeringutes kokku	S34
J17	Euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad	S37
J18	Noteeritud aktsiate emissiooni koguväärtus emitendi sektori kaupa	S36
J19	Lepingulise tähtajaga uued hoiused	S38
J20	Ujuva intressimääraga ja kuni üheaastase fikseeritud intrssimääraga uued laenud	S38
J21	Euroala rahaturu intressimäärad	S39
J22	3 kuu rahaturu intressimäärad	S39
J23	Euroala riigivõlakirjade tootlus	S40
J24	10aastaste euroala riigivõlakirjade tootlus	S40
J25	Dow Jonesi EURO STOXX üldindeks, Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	S41
J26	Maksebilanss: jooksevkonto	S54
J27	Maksebilanss: otse- ja portfelliinvesteeringud (netosumma)	S54
J28	Maksebilanss: kaubad	S55
J29	Maksebilanss: teenused	S55
J30	Peamised maksebilansitehingud, mis mõjutavad rahaloomeasutuste netovälisvarasid	S59
J31	Efektiivsed vahetuskursid	S66
J32	Kahepoolsed vahetuskursid	S66
J33	Reaalne sisemajanduse koguprodukt	S69
J34	Tarbijahinnaindeks	S69
J35	Netolaenuandmine kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele	S70
J36	Netolaenuandmine kodumajapidamistele	S70

TEHNILISED MÄRKUSED

EUROALA ÜLEVAADE

RAHAPOLIITILISE ARENGU KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kuuga t lõppeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgnevalt:

$$a) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kus I_t tähistab kohandatud bilansilise jäägi indeksit kuus t (vt ka allpool). Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva aasta keskmine kasvumäär:

$$b) \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSAD 2.1–2.6

TEHINGUTE ARVUTAMINE

Kuiste tehingute arvutamine põhineb kuistel bilansilise jäägi erinevustel, mida on kohandatud vastavalt ümberliigitustele, ümberhindamistele, vahetuskursside muutuste ja kõigile teistele muudatustele, mis ei tulene tehingutest.

Kui L_t tähistab bilansilist jääki kuu t lõpus, C_t^M kohandamist ümberliigitamiste põhjal kuus t , E_t^M kohandamist vahetuskursside põhjal ja V_t^M kohandamist teiste ümberhindamiste põhjal, siis avalduvad kuus t F_t^M tehtud tehingud järgnevalt:

$$c) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Sarnaselt arvutatakse välja ka kuuga t lõppeva kvartali tehingud F_t^Q :

$$d) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

kus L_{t-3} tähistab bilansilist jääki kuu $t-3$ lõpus (eelmise kvartali lõpus) ja näiteks C_t^Q tähistab kuuga t lõppeva kvartali ümberliigituste põhjal tehtud kohandamist.

Kvartaalsete aegridade puhul, mille kohta on olemas ka kuised andmed (vt allpool), tuletatakse kvartali tehingud kolme kuu tehingute summana.

KUISTE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad saab välja arvutada tehingute põhjal või kohandatud bilansilise jäägi indeksi põhjal. Kui F_t^M ja L_t on defineeritud ülaltoodud viisil, siis saab kohandatud bilansilise jäägi indeksi I_t kuu t kohta välja arvutada järgnevalt:

$$e) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right)$$

Sesoonselt tasandamata indeksi baasiks on käesoleval juhul 2001. aasta detsember (2001 = 100). Kohandatud bilansilise jäägi indeksi aegridu on võimalik vaadata EKP veebileheküljel (www.ecb.int), kust tuleb valida "Statistics" ning seejärel „Money, banking and financial markets.“

Kuu t aastast kasvumäär a_t – s.t kuuga t lõppeva 12 kuu muutuse – saab välja arvutada kahe järgneva valemi põhjal:

$$f) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$g) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Kui pole näidatud teisiti, viitab aastane kasvumäär nimetatud perioodi lõpule. Näiteks arvutatakse 2002. a protsentuaalne muutus valemi g) põhjal 2002. aasta detsembri ja 2001. aasta detsembri indeksite jagamise teel.

Valemist g saab tuletada ka ühe aasta piiresse jäävate perioodide kasvumäärad. Näiteks saab kuise kasvumäära a_t^M välja arvutada järgnevalt:

$$h) a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100$$

Lõpetuseks, M3 aastase kasvumäära saab välja arvutada kolme kuu liikuva keskmise põhjal valemi $(a_t + a_{t-1} + a_{t-2})/3$ järgi, kus a_t on defineeritud vastavalt valemile f või g.

KVARTALSETE AEGRIDADE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kui F_t^Q ja L_{t-3} on defineeritud nagu ülal, siis kohandatud bilansilise jäägi indeks I_t kuuga t lõppeva kvartali kohta arvutatakse välja järgnevalt:

$$i) I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right)$$

Kuuga t lõppeva nelja kvartali aastase kasvumäära at saab välja arvutada valemi g põhjal.

EUROALA RAHANDUSSTATISTIKA SESOONNE KOHANDAMINE¹

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA². Sesoonne kohandamine võib hõlmata nädalapäeva kohandamist ning mõningatel juhtudel viiakse see läbi kaudselt koostisosade lineaarse kombineerimise teel. Seda rakendatakse M3 puhul, mis on tuletatud sesoonselt kohandatud M1, M2 ja M1 vahe ning M3 ja M2 vahe summeerimise teel.

Kõigepealt toimub kohandatud bilansilise jäägi indeksi sesoonne kohandamine³. Seejärel kasutatakse saadud sesoonsustegureid taseme, ümberliigitamise ja ümberhindamise komponentide kohandamiseks, mille tulemusena saadakse sesoonselt kohandatud tehingud. Sesoonsustegureid

uendatakse kord aastas või vastavalt vajadusele.

OSAD 3.1–3.3

KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

Kui T_t tähistab tehinguid kvartalis t ja L_t tähistab bilansilist jääki kvartali t lõpus, siis arvutatakse kvartali t kasvumäär välja järgnevalt:

$$j) \frac{\sum_{i=0}^3 T_{t-i}}{L_{t-4}} \times 100$$

OSAD 4.3–4.4

VÕLAKIRJADE JA NOTEERITUD AKTSIATE KASVUMÄÄRADE ARVUTAMINE

Kasvumäärad arvutatakse välja finantstehingute alusel ning seetõttu ei võeta arvutamisel arvesse ümberliigitamisi, ümberhindamisi, vahetuskursi erinevusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Kasvumäärad võib välja arvutada kas

¹ Vt EKP väljaannet "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (august 2000), ning "Statistics" EKP veebilehe (www.ecb.int) alajaotuses "Money, banking and financial markets".

² Vt Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B. C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, lk 127–152, või "X-12-ARIMA Reference Manual", Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.

Riigisestel eesmärkidel kasutatakse ka samal mudelil põhinevat TRAMO-SEATS meetodit. TRAMO-SEATS kohta lugege lähemalt Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", Banco de España, töödokument nr 9628, Madrid.

³ Sellest järeldub, et sesoonselt kohandatud aegrea puhul erineb baasperioodi, s.t 2001. aasta detsembri, indeks üldiselt 100st, kajastades antud kuu sesoonsust.

tehingute või kohandatud bilansilise jäägi indeksi abil. Kui N_t^M tähistab tehinguid (netoemissioonid) kuus t ja L_t tähistab kohandatud bilansilist jääki kuu t lõpus, siis kohandatud bilansilise jäägi indeks I_t arvutatakse kuu t kohta välja järgnevalt:

$$k) \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right)$$

Baasperioodil, s.t 2001. aasta detsembris, on indeksi väärtuseks 100. Kasvumäär a_t kuus t , mis vastab kuus t lõppeva 12-kuulise perioodi muutusele, arvutatakse välja järgmiste valemite põhjal:

$$l) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$m) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Meetod, mida kasutatakse väärtpaperite (v. a. aktsiate) kasvumäärade arvutamiseks, on sama mis rahaagregaatide puhul. Ainus erinevus seisneb selles, et tähise "F" asemel kasutatakse tähist "N". See on tingitud vajadusest eristada "netoemissioonide" arvutamise erinevaid viise väärtpaperi-emissioonide statistika jaoks (mille tarvis EKP kogub eraldi andmeid bruto-emissioonide ja väärtpaperite lunastamise kohta), ning rahaagregaatide tarvis kasutatavaid "tehinguid".

Kuuga t lõppeva kvartali keskmine kasvumäär arvutatakse välja järgnevalt:

$$n) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0,5I_{t-3}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

kus I_t tähistab kohandatud bilansilise jäägi indeksit kuus t . Sarnaselt arvutatakse välja

ka kuuga t lõppeva aasta keskmine kasvumäär:

$$o) \quad \left(\frac{0,5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0,5I_{t-12}}{0,5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0,5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

Osas 4.3 kasutatud arvutusvalemit kasutatakse ka osas 4.4 ning see põhineb samuti rahaagregaatide jaoks kasutatavatel tehingutel. Osas 4.4 esitatud andmed tuginevad turuväärtustele ning arvutuste aluseks on finantstehingud, mis ei sisalda ümberliigitamisi, ümberhindamisi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Vahetuskursi muutusi ei arvestata, sest kõik noteeritud aktsiad on nomineeritud eurodes.

OSA 5.1 TABEL I

ÜHTLUSTATUD TARBIAHINNAINDEKSI SESOONNE KOHANDAMINE⁴

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkust 2 leheküljel S74). Euroala üldise ühtlustatud tarbijahinnaindeksi (ÜTHI) sesoonne kohandamine viiakse läbi kaudselt. Selleks summeeritakse euroala töödeldud toiduainete, töötlemata toiduainete, tööstuskaupade (v.a energia) ja teenuste sesoonselt kohandatud aegread. Energia hinnaindeks liidetakse kohandamata kujul, sest vastav aegrida ei sisalda sesoonsset komponenti. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kord aastas või vastavalt vajadusele.

⁴ Vt EKP väljaannet "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area" (august 2000), ning "Statistics" EKP veebilehe (www.ecb.int) alajaotuses "Money, banking and financial markets".

OSA 7.1 TABEL 2

MAKSEBILANSI JOOKSEVKONTO SESOONNE KOHANDAMINE

Kasutatud meetod põhineb multiplikatiivsel dekompositsioonil X-12-ARIMA (vt allmärkust 2 leheküljel S74). Kaupade ja teenuste lähteandmeid kohandatakse eelnevalt vastavalt tööpäevade ja puhkepäevade arvule. Andmed tulude ja ülekannete konto krediti kohta kuuluvad eelkohandamisele tööpäevade arvu alusel. Eelnimetatud aegridade sesoonsel kohandamisel kasutatakse eelkohandatud andmeid. Ülekannete konto kredit ei kuulu eelkohandamisele. Kogu jooksevkonto sesoonne kohandamine viiakse läbi euroala kaupade, teenuste, tulude ja jooksvate ülekannete sesoonselt kohandatud aegridade summeerimise teel. Sesoonsustegurid vaadatakse üle kaks korda aastas või vastavalt vajadusele.

ÜLDMÄRKUSED

Kuubülettäni osas „Euroala statistika“ keskendutakse euroala kui terviku arvnäitajatele. Täpsem teave ja andmed pikemate perioodide kohta asuvad koos täiendavate selgitavate märkustega EKP veebilehe (<http://www.ecb.int>) jaotises „Statistics“. Alajaotises „Data services“ pakutavad teenused hõlmavad otsinguga brauseriliidest, erinevate andmesarjade tellimist ning andmete allalaadimise võimalust CSV (Comma Separated Value, komaeraldusega) failidena. Täiendava teabe saamiseks palun võtke meiega ühendust elektronposti aadressil: statistics@ecb.int.

Kuubülettäanis sisalduva arvnäitajate esitamise tähtpäevaks on tavaliselt EKP nõukogu kuu esimesele koosolekule eelnev päev. Käesolevas väljaandes sisalduvad andmed on esitatud seisuga 2. märts 2005.

Kui pole märgitud teisiti, siis seonduvad kõik andmed 12 liikmesriigist koosneva euroalaga. Rahapoliitilisi andmeid, ühtlustatud tarbijahinnaindeksit (ÜTHI), investimisfonde ja finantsturgusid puudutavas statistikas hõlmavad euroalaga seonduvad statistilised aegread neid ELi liikmesriike, kes olid võtnud euro kasutusele statistikas kajastuval perioodil. See on vajadusel ära toodud tabelite allmärkuses; joonistes on lünk tähistatud punktiiriga. Seal, kus statistika aluseks olevad andmed on kättesaadavad, kasutatakse 2000. aasta baasil arvutatud absoluutarvudes ja protsentides väljendatud muutuste puhul 2001. aastal aegridu, mis arvestavad Kreeka euroalasse siseneamise mõjusid.

Eeldusel, et eküü koosseis ei ühti nende riikide endiste vääringutega, kes on kasutusele võtnud ühisraha, on 1999. aastale eelnevast ajast pärinevad summad, mis on konverteeritud osalevatest valuutadest eküüdesse kehtiva eküü vahetuskursi alusel, mõjutatud nende ELi liikmesriikide valuutakursside muutustest, kes pole eurot kasutusele võtnud. Et vältida niisuguste

muutuste mõju rahapoliitika statistikale, on 1999. aastale eelnevate aastate andmed osades 2.1 kuni 2.8 väljendatud ühikutes, mis on konverteeritud omavääringust 31. detsembril 1998. aastal kehtestatud tühistamatu euro vahetuskursi alusel. Kui pole märgitud teisiti, siis põhineb hinna ja kulude statistika enne 1999. aastat vastava riigi omavääringus väljendatud andmetel.

Vajadusel on kasutatud koondamise ja/või konsolideerimise (sealhulgas erinevate riikide vahelise konsolideerimise) meetodeid.

Viimased andmed on sageli tinglikud ja võivad muutuda. Erinevused kogusummade ja nende üksikosade vahel võivad tuleneda ümardamisest.

Teiste ELi liikmesriikide all peetakse silmas Eestit, Küprost, Leedut, Lätit, Maltat, Poolat, Rootsit, Sloveeniat, Slovakkia, Taanit, Tšehhi Vabariiki, Ungarit ja Ühendkuningriiki.

Enamikul juhtudel kattub tabelites kasutatud terminoloogia Euroopa rahvamajanduse arvepidamise süsteemis 1995 (ESA 95) ning Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi käsiraamatus sisalduvate rahvusvaheliste standarditega. Tehingud viitavad vabatahtlikele valuutatehingutele (mõõdetud otse või tuletatud) ning vood hõlmavad ka muutusi bilansilises jäägis, mis on põhjustatud hinna ja vahetuskursi muutustest, mahakandmistest ja teistest muutustest.

Tabelites kasutatav mõiste „kuni (x) aastat“ tähistab „kuni (x) aastat, viimane kaasa arvatud“.

ÜLEVADE

Kokkuvõtte euroala põhinäitajate arengust on ära toodud ülevaatlikus tabelis.

RAHAPOLIITIKA STATISTIKA

Osas 1.4 esitatakse statistika kohustusliku reservi ja likviidsustegurite kohta. Aastased ja kvartaalsed näitajad kajastavad vastava aasta/kvartali viimase kohustusliku reservi hoidmisperioodi keskmist taset. Kuni 2003. aasta detsembrini algas kohustusliku reservi hoidmisperiood kuu 24. päeval ja lõppes järgmise kuu 23. päeval. 23. jaanuaril 2003. aastal andis EKP teada tegevusraamistikus toimuvatest muudatustest, mis jõustusid 10. märtsil 2004. Muudatuste tulemusena algab hoidmisperiood EKP nõukogu kuise rahapoliitika hindamise koosolekule järgneval põhilise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäeval. Kohustusliku reservi täitmise üleminekuperioodiks oli ajavahemik 24. jaanuarist kuni 9. märtsini 2004.

Osa 1.4 tabelis 1 on ära toodud kohustusliku reservi kohustuslastest krediidasutuste reservibaasi komponendid. Reservibaasi ei kuulu kohustused Euroopa Keskpankade Süsteemi kohustusliku reservi süsteemi kuuluvate krediidasutuste, EKP ja liikmesriikide keskpankade ees. Kui krediidasutus ei suuda dokumentaalselt tõendada oma eelnimetatud asutuste omandis olevate kuni kaheaastase tähtajaga emiteeritud võlakirjade hulka, võib ta oma reservibaasist maha arvata kindla protsendi nimetatud kohustustest. Kuni 1999. aasta novembrini oli selleks reservibaasi arvutamise määraks 10% ja pärast nimetatud kuupäeva 30%.

Osa 1.4 tabelis 2 on toodud möödunud hoidmisperioodide keskmised näitajad. Iga krediidasutuse reservinõude summa arvutamisel kohaldatakse reservimäära kohustusliku reservi baasi kuuluvatele kohustuste kategooriatele, kasutades selleks iga kalendrikuu lõpu bilansi andmeid. Seejärel lahutab iga krediidasutus nimetatud näitajast ühekordse

summana 100 000 eurot. Saadud kohustusliku reservi nõuded koondatakse seejärel euroala tasandil (1. veerg). Arvelduskontodel hoitavad vahendid (2. veerg) on keskpangas asuvate krediidasutuste arvelduskontodel hoitavate igapäevaste vahendite koondatud keskmine summa, mis sisaldab reservinõude täitmisel arvestatavaid vahendeid. Ülereservid (3. veerg) on krediidasutuste keskpankades asuvatel arvelduskontodel kohustusliku reservi nõude täitmiseks vajalikke varasid ületavate vahendite keskmine maht kohustusliku reservi hoidmisperioodil. Reservide mittetäitmise (4. veerg) all mõistetakse kohustusliku reservi hoidmisperioodi keskmist krediidasutuste keskpangas asuvate arvelduskontode puudujääki kohustusliku reservi nõude täitmisel, mille arvutamisel lähtutakse nendest krediidasutustest, kes ei ole täitnud kohustusliku reservi nõuet vaatlusalusel hoidmisperioodil. Kohustuslike reservide tasustamise intressimäär (5. veerg) võrdub kohustusliku reservi hoidmisperioodil toimunud EKP põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäärade keskmisega, mis on kaalutud vastavalt kalendripäevade arvule (vt osa 1.3).

Osa 1.4 tabelis 3 on ära toodud pangandussüsteemi likviidsuspositsioon, mis on määratletud kui euroala krediidasutuste eurosüsteemi keskpankade arvelduskontodel hoitavad eurodes nomineeritud vahendid. Kõik summad põhinevad eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruandel. Muud likviidust vähendavad operatsioonid (7. veerg) ei hõlma liikmesriikide keskpankade poolt EMU teises etapis algatatud võlakirjade emissiooni. Muud tegurid (netoväärtuses) (10. veerg) kajastavad ülejäänud eurosüsteemi konsolideeritud raamatupidamisaruande kirjeid netoväärtusena. Krediidasutuste arvelduskontod (11. veerg) võrduvad likviidsust lisavate tegurite (veerud 1 kuni 5) summa ja likviidsust vähendavate tegurite summa (veerud 6

kuni 10) vahega. Baasraha (12. veerg) arvutatakse hoiustamise püsivõimaluse (6. veerg), ringluses olevate pangatähtede (8. veerg) ja krediidasutuste keskpangas asuvatel arvelduskontodel olevate hoiuste (11. veerg) summana.

RAHA, PANGANDUS JA INVESTEERIMISFONDID

Osas 2.1 on ära toodud rahaloomeasutuste sektori koondbilanss ehk kõigi euroala residentidest rahaloomeasutuste ühtlustatud bilansside koond. Rahaloomeasutused on keskpangad, ühenduse õiguse raames defineeritud krediidasutused, rahaturufondid ja teised asutused, mille tegevusalaks on hoiuste ja/või hoiuste lähedaste asendajate kogumine isikutelt, kes ei ole rahaloomeasutused, ning enda arvel (vähemalt majanduslikus mõttes) laenude andmine ja/või investeerimine väärtpaberitesse. Rahaloomeasutuste täielik loetelu on ära toodud EKP veebilehel.

Osas 2.2 on ära toodud rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss, mis on saadud koondbilansi positsioonide tasaarveldamise teel euroala rahaloomeasutuste vahel. Kirjendamispraktika piiratud heterogeensuse tõttu ei pruugi rahaloomeasutuste vaheliste positsioonide summa olla null; saldo on ära näidatud osa 2.2 kohustuste poole 10. veerus. Osas 2.3 on ära toodud euroala rahaagregaadid ja vastaskirjed. Need on tuletatud rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansist; ühtlasi arvestatakse nende puhul ka mõningaid keskvalitsuse rahalisi varasid/kohustusi. Rahaagregaatide ja vastaskirjete statistika kohandamisel lähtutakse sesoonsetest ja kauplemispäeva mõjudest. Osades 2.1 ja 2.2 kajastatakse väliskohustuste kirjel euroalaväliste residentide omandis olevaid 1) osakuid, mis on emiteeritud euroala rahaturufondide poolt ning 2) euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirju tähtajaga kuni kaks aastat. Osas 2.3 on need väärtpaberid aga

rahaagregaatidest välja arvatud ning näidatud kirjel „Netovälisvarad“.

Osas 2.4 on esitatud analüüs euroala (pangandussüsteemi) mitteresidentidest rahaloomeasutuste poolt euroalas väljastatud laenudest sektorite, liigi ja lepingulise tähtaja lõikes. Osas 2.5 näidatakse euroala pangahoiuste analüüsi sektorite ja instrumentide kaupa. Osas 2.6 on ära toodud euroala pangandusinstituutide hoitavad väärtpaberid vastavalt emitendi liigile.

Osad 2.2 kuni 2.6 hõlmavad tehinguid, mis on tuletatud erinevustena bilansilises jäägis ning mida on kohandatud ümberliigitamise, ümberhindamise, valuutakursside muutuste ja muude tehingutest mittetulenevate muutustega. Osas 2.7 on ära toodud valikulised ümberhindamised, mida kasutatakse tehingute tuletamisel. Osades 2.2 kuni 2.6 on ära toodud ka tehingute kasvumäärad väljendatuna protsentides aasta baasil. Osas 2.8 käsitletakse rahaloomeasutuste valikuliste bilansikirjete jaotust väeringute kaupa kvartalite lõikes.

Sektorite täpsed määratlused on ära toodud EKP väljaandes „Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers“ (november 1999). EKP väljaandes „Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics“ (november 2002) tuuakse välja soovituslikud juhised, mida liikmesriikide keskpangad peaksid järgima. Alates 1. jaanuarist 1999 on statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel lähtutud EKP 1. detsembri 1998. aasta määrusest EKP/1998/16, milles sätestatakse nõuded rahaloomeasutuste sektori¹ konsolideeritud bilansile ning mida on viimati muudetud määrusega ECB/2003/10².

¹ EÜT L 356, 30.12.1998, lk 7.
² EÜT L 250, 02.10.2003, lk 19.

Kooskõlas nimetatud määrusega on bilansikirje „rahaturuinstrument“ ühendatud kirjega „võlakirjad“ nii rahaloomeasutuse bilansi varade kui ka kohustuste poolel.

Osas 2.9 on esitatud euroala investeerimisfondide (välja arvatud rahaturufondide) kvartali lõpu seisuga kajastatud bilansiline jääk. Bilanss on esitatud koondina ning seetõttu kajastuvad kohustustes investeerimisfondide omandis olevad teiste investeerimisfondide poolt emiteeritud osakud. Varade/kohustuste kogusummad on jaotatud ka investeerimispõhimõtete (aktsiafondid, võlakirjafondid, segafondid, kinnisvara- ja muud fondid) ning investori liigi (avatud ja kinnised fondid) järgi. Osas 2.10 on ära toodud koondbilansid iga investeerimisfondide sektori kohta, mida liigitatakse investeerimispoliitika ja investori liigi alusel.

FINANTS- JA MITTEFINANTSKONTOD

Osades 3.1 ja 3.2 on ära näidatud euroala reaalsektorite finantskontode kvartaalsed andmed. Euroala reaalsektorid koosnevad valitsemissektorist (ESA 95 paragrahv 13), kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatest ettevõtetest (ESA 95 paragrahv 11) ning kodumajapidamistest (ESA 95 paragrahv 14), sealhulgas kodumajapidamisi teenindavatest kasumitaotluseta asutustest (ESA 95 paragrahv 15). Andmed hõlmavad sesoonselt kohandamata bilansilisi jääke ja vastavalt ESA 95-le klassifitseeritud finantstehinguid, kajastades peamisi finantsinvesteeringuid ja reaalsektorite ressursside kaasamist. Finantseerimise (kohustuste) poolel on andmed esitatud ESA 95 sektorite ja lepingulise tähtaja kaupa („lühiajalised“ viitab lepingulisele tähtajale kuni üks aasta; „pikaajalised“ viitab lepingulisele tähtajale üle ühe aasta). Võimalusel on rahaloomeasutustelt saadud finantseeringud esitatud eraldi. Teave finants-

investeeringute (varade) kohta on hetkel vähem üksikasjalik kui teave finantseerimise kohta, seda eelkõige seetõttu, et andmete esitamine sektorite kaupa pole võimalik.

Osas 3.3 on ära toodud euroala kindlustusettevõtete ja pensionifondide (ESA 95 paragrahv 125) kvartaalsete finantskontode andmed. Sarnaselt osadega 3.1 ja 3.2 hõlmavad nimetatud andmed sesoonselt kohandamata bilansilisi jääke ja finantstehinguid, kajastades vastava sektori peamisi finantsinvesteeringuid ja ressursside kaasamist.

Kvartaalsed andmed eelnimetatud kolmes sektoris põhinevad liikmesriikide kvartaalsete finantskontode andmetel ning rahaloomeasutuste bilansi ja väärtpaberiemissioonide statistikal. Osades 3.1 ja 3.2 viidatakse ka andmetele, mis on võetud Rahvusvahelise Arvelduspanga rahvusvahelisest pangandusstatistikast. Kuigi kõik euroala riigid kajastuvad rahaloomeasutuste bilansis ja väärtpaberiemissioonide statistikas, ei esita Iirimaa ja Luksemburg veel oma kvartaalsete finantskontode andmeid.

Osas 3.4 on ära toodud aastaandmed euroala säästude, investeeringute (finants- ja mittefinantsinvesteeringute) ja rahastamise kohta tervikuna ning eraldi kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete ja kodumajapidamiste kohta. Nimetatud aastaandmed peegeldavad täpsemat teavet finantsvarade soetamise kohta sektorite kaupa ning vastavad kahes eelnevas osas nimetatud kvartaalsetele andmetele.

FINANTSTURUD

Euroala finantsturgude statistika aegread hõlmavad neid ELi liikmesriike, kes olid euro kasutusele võtnud statistikas kajastuval perioodil.

Väärtpaberite (v.a aktsiate) ja noteeritud aktsiate (osad 4.1–4.4) kohta koostab statistika EKP, kes kasutab Euroopa Keskpankade Süsteemilt ja Rahvusvaheliselt Arvelduspangalt saadud andmeid. Osas 4.5 on esitatud euroala residentide eurohoiuste ja -laenude intressimäärad rahaloomeasutustes. Rahaturu intressimäärade, pikaajaliste riigivõlakirjade tootluse ja aktsiaturgude indekse kohta (osad 4.6–4.8) koostab EKP statistika elektrooniliste kanalite kaudu saadud andmete põhjal.

Väärtpaberiemissioonide alane statistika hõlmab väärtpabereid (v.a aktsiaid (võlakirjad)), mida on tutvustatud osades 4.1, 4.2 ja 4.3, ning noteeritud aktsiaid, mida on kajastatud osas 4.4. Võlakirjad on jaotatud lühiajalisteks ja pikaajalisteks väärtpaberiteks. „Lühiajalised“ väärtpaberid on tähtajaga kuni üks aasta (erandjuhtudel kuni kaks aastat). „Pikaajalised“ väärtpaberid on eelnimetatud tähtajast pikema tähtajaga või vabalt valitava (kuid igal juhul pikema kui üheaastase) tähtajaga või määramata tähtajaga väärtpaberid. Euroala residentide poolt emiteeritud pikaajalised võlakirjad jaotatakse omakorda fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlakirjadeks. Fikseeritud intressimääraga võlakirjade puhul kupongi intressimäär võlakirja kehtivusaja jooksul ei muutu. Muutuva intressimääraga võlakirjade puhul muudetakse kupongi intressimäär perioodiliselt vastavalt sõltumatule intressimäärale või indeksile. Võlakirjade statistika kajastab hinnanguliselt 95% euroala residentide emissioonide kogumast. Osades 4.1, 4.2 ja 4.3 näidatud eurodes nomineeritud väärtpaberid sisaldavad eurole vastavas kohalikus vääringus väljendatud väärtpabereid.

Osas 4.1 on ära näidatud emiteeritud ja väljaostetud väärtpaberid, emissiooni netoväärtus ning bilansiline jääk kõigi väärtpaberite tähtaegade kaupa ning

täiendavalt pikaajaliste väärtpaberite lõikes. Emissiooni netoväärtus erineb muutustest bilansilises jäägis tulenevalt ümberhindamisest, ümberliigitamisest ja muudest kohandustest.

Veergudes 1 kuni 4 on ära toodud bilansiline jääk, emissiooni koguväärtus, väljaostmine ja emissiooni netoväärtus kõigi eurodes nomineeritud emissioonide kohta. Veergudes 5 kuni 8 on bilansiline jääk, emissiooni netoväärtus, väljaostmine ja emissiooni netoväärtus kõigi euroala residentide poolt emiteeritud väärtpaberite (v.a aktsiate (võlakirjade)) kohta. Veergudes 9 kuni 11 on euroala residentide poolt eurodes emiteeritud väärtpaberite bilansilise jäägi, emissiooni koguväärtuse ja väljaostmise protsentuaalne osa. Veerus 12 on ära näidatud eurodes nomineeritud emissiooni netoväärtus euroala residentide kaupa.

Osa 4.2 hõlmab bilansilist jääki ja emissiooni koguväärtuse jaotust sektorite alusel euroala residentidest emitentide kaupa; jaotus vastab ESA 95-le³. EKP on arvatud eurosüsteemi.

Osa 4.2 tabeli 1 veerus 1 näidatud võlakirjade kogusumma ja pikaajaliste võlakirjade bilansiline jääk on identne osa 4.1 veerus 5 näidatud võlakirjade kogusumma ja pikaajaliste võlakirjade bilansilise jäägiga. Tabeli 4.2.1 veerus 2 toodud andmed rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjade bilansilise jäägi kohta on laias laastus võrreldavad emiteeritud võlakirjadega, mis on toodud

³ ESA 95 kasutatavad koodid kuubülletääni tabelites toodud sektorite tähistamiseks on järgmised: rahaloomeasutused (sealhulgas eurosüsteem), milleks on EKP ja euroala riikide keskpangad (§121) ning teised finantsasutused (§22); mitterahaloomeasutused, milleks on teised finantsvahendajad (§123), finantstugiteenuseid osutavad ettevõtted (§124) ning kindlustusettevõtted ja pensionifondid (§125); kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvad ettevõtted (§11); keskvalitsus (§1311) ning ülejäänud valitsemissektor, mis hõlmab piirkondlikku valitsust (§1312), kohalikku omavalitsust (§1313) ja sotsiaalkindlustusfonde (§1314).

osa 2.1 tabeli 2 veerus 8 rahaloomeasutuse koondbilansi kohustuste poolel.

Emiteeritud võlakirjade kogusumma, mis on esitatud osa 4.2 tabeli 2 veerus 1, vastab euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade kogusummale, mis asub osa 4.1 veerus 6. Jääkerinevus osa 4.1 veerus 6 esitatud pikaajalise võlakirjade ja osa 4.2 tabeli 2 veerus 7 toodud fikseeritud ja muutuva intressimääraga võlakirjade kogusumma vahel koosneb nullkupon- gidest ja ümberhindamismõjudest.

Osas 4.3 kajastatakse euroala residentide poolt emiteeritud võlakirjade aastaseid kasvumäärasid (tähtaegade, instrumendi liigi, emitendi sektori ja vääringu kaupa). Nimetatud kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui institutsiooniline üksus omandab või lunastab võlakohustuse. Seetõttu ei arvestata aastaste kasvumäärade juures ümberliigitusi, ümberhindamisi, vahetus- kursi muutusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi. Kuiste andmete aastased protsentuaalsed muutused viitavad kuu lõpu seisule, kvartaalsete ja aasta andmete muutused viitavad perioodi keskmise väärtuse aastasele muutusele. Üksikasjad on esitatud tehnilistes märkus- tes.

Osa 4.4 veergudes 1, 4, 6 ja 8 on ära toodud euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate eest tasumisele kuuluvad summad emiteerivate sektorite kaupa. Kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete poolt emiteeritud noteeritud aktsiate kuised andmed vasta- vad osas 3.2 (põhikohustused, veerg 21) toodud kvartaliandmetele.

Osa 4.4 veergudes 3, 5, 7 ja 9 on euroala residentide poolt emiteeritud noteeritud aktsiate aastased kasvumäärad (emitendi tegevussektori alusel). Need kasvumäärad põhinevad finantstehingutel, mis leiavad aset siis, kui emitent müüb või ostab

aktsiad välja sularaha eest, välja arvatud investeeeringud emitendi omaaktsiatesse. Nimetatud tehingud hõlmavad emitendi esmakordset noteerimist börsil ning uute vahendite loomist või nende kustutamist. Aastaste kasvumäärade arvutamisel ei võeta arvesse ümberliigitusi, ümberhin- damisi, vahetuskursi muutusi ega muid tehingutest mittetulenevaid muutusi.

Osas 4.5 on statistilised andmed kõigi intressimäärade kohta, mida euroala residentidest rahaloomeasutused kohalda- vad eurohoiustele ja -laenudele võrreldes euroala residentidest kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtetega. Euroala rahaloomeasutuste intressimäärad arvutatakse euroala riikide poolt välja iga kategooria suhtes kohaldatavate intressimäärade kaalutud keskmisena (vastavate tegevus- mahtude kaupa).

Rahaloomeasutuste intressimäärade statis- tika on esitatud tegevusalade, sektorite, instrumendikategooria ja tähtaja, etteteatamis-tähtaja või algse fikseeritud intressimäära kohaldamise perioodide kaupa. Uued statistilised andmed rahaloomeasutuste intressimäärade kohta asendavad need kümme üleminekuperioodi statistiliste andmete aegrida euroala tarbijatele kohaldatavate intressimäärade kohta, mis on avaldatud EKP kuubülletäänides alates 1999. aasta jaanuarist.

Osas 4.6 esitatakse euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani rahaturgude intressimäärad. Euroalal katavad rahaturu intressimäärad laia ala alates üleõhoiuste intressimääradest kuni 12kuuliste hoius- teni. Enne 1999. aasta jaanuari arvutati euroala arvestuslikud intressimäärad välja SKPga kaalutud liikmesriikide intressi- määrade baasil. Kuu, kvartali ja aasta väärtused on perioodi keskmised, välja arvatud üleõhoiuste intressimäärad kuni 1998. aasta detsembrini. Üleõhoiused on

esitatud pankadevaheliste hoiuste intressimääradena kuni 1998. aasta detsembrini. Alates 1999. aasta jaanuarist kajastavad osa 4.6 veeru 1 andmed eurodes nomineeritud üleöhoiuste keskmist intressimäära (EONIA). Need on perioodi lõpu seisuga esitatud intressimäärad kuni 1998. aasta detsembrini ning sealt edasi perioodi keskmised intressimäärad. Alates 1999. aasta jaanuarist loetakse ühe-, kolme-, kuue- ja kaheteistkuuliste hoiuste intressimäärasid euro üleeuroopalisteks pankadevahelisteks intressimääradeks (EURIBOR); kuni 1998. aasta detsembrini kasutati Londoni pankadevahelist laenuintressi (LIBOR). Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on intressimäärad esitatud LIBORi baasil.

Osas 4.7 on esitatud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani riigivõlakirjade tootlused. Kuni 1998. aasta detsembrini esitati euroala kahe-, kolme-, viie- ja seitsmeaastaste võlakirjade tootlused perioodilõpu väärtustena ning kümneaastaste võlakirjade tootlused perioodi keskmise väärtusena. Sealt alates esitatakse kõik tootlused perioodi keskmise näitajana. Kuni 1998. aasta lõpuni arvutati euroala tootlused SKPga kaalutud riigivõlakirjade ühtlustatud tootluse baasil; sealt edasi kasutatakse keskmise arvutamisel riigivõlakirjade nominaalset tasumata summat igas lõpptähtaja vööndis. Ameerika Ühendriikide ja Jaapani puhul on kümneaastaste võlakirjade tootlus esitatud perioodi keskmisena.

Osas 4.8 on ära toodud euroala, Ameerika Ühendriikide ja Jaapani aktsiaturgude indeksid.

HINNAD, TOODANG, NÕUDLUS JA TÖÖTURUD

Käesolevas osas kirjeldatud andmed on enamuses esitatud Euroopa Komisjoni (põhiliselt Eurostat) ja riikide statistikaametite poolt. Euroala tulemused saadakse

liikmesriikide andmete koondamise teel. Andmed on ühtlustatud ja võrreldavad nii suures ulatuses kui võimalik. Statistilisi andmeid SKP ja kulukomponentide kohta, lisandväärtuse kohta tegevusalade lõikes, tööstustoodangu, jaemüügi ja registreeeritud sõiduautode kohta on kohandatud vastavalt tööpäevade arvule.

Euroala ühtlustatud tarbijahinnaindeks (osa 5.1) on saadaval alates 1995. aastast. See põhineb liikmesriikide ühtlustatud tarbijahinnaindeksitel, mille arvutamisel järgitakse kõigis euroala riikides sama meetodikat. Kaupade ja teenuste jaotus on tuletatud individuaaltarbimise klassifikaatori baasil (Coicop/ÜTHI). Ühtlustatud tarbijahinnaindeks hõlmab euroala majandusterritooriumil asuvate kodumajapidamiste rahalisi lõpptarbimiskulusid. Tabelis on ära toodud EKP poolt koostatavad sesoonselt kohandatud andmed ühtlustatud tarbijahinnaindeksite kohta.

Tööstustoodangu tootjahindasid (osa 5.1 tabel 2), tööstustoodangut, uusi tellimusi, tööstuslikku käivet ja jaemüüki (osa 5.2) reguleerib ELi nõukogu 19. mai 1998. aasta määrus nr 1165/98 lühiajalise statistika⁴ kohta. Tööstustoodangu tootjahindade ja tööstustoodangu lõpptarbimisel põhinev liigitamine kujutab endast tööstuse (v.a ehituse) ühtlustatud allliigitust (NACE osad C kuni E) peamisteks tööstusgrupeeringuteks (MIG), mis on defineeritud komisjoni 26. märtsi 2001. aasta määruses (EC) nr 586/2001⁵. Tööstustoodangu tootjahinnad kajastavad tootjate hindasid väljaspool tehase väravat. Need sisaldavad kaudseid makse, välja arvatud käibemaks ja muud mahaarvamisele kuuluvad maksud. Tööstustoodang kajastab asjaomaste tööstuste lisandväärtust.

Toormaterjali maailmaturu hinnad (tabel 2 osas 5.1) mõõdavad muutusi euroala

⁴ EÜT L 162, 05.06.1998, lk 1.

⁵ EÜT L 86, 27.03.2001, lk 11.

eurodes nomineeritud impordihindades võrreldes baasperioodiga.

Töajookulude indeksid (tabel 3 osas 5.1) mõeldavad keskmist töajookulu töötatud tunni kohta. Indeksid ei hõlma aga põllumajandust, kalandust, avalikku haldust, haridust, tervishoidu ja mujal liigitamata teenuseid. EKP arvutab kollektiivlepinguga määratud palkade näitaja (märke osa 5.1 tabelis 3) liikmesriikide ühtlustamata määratluste baasil.

Töajooku erikulu komponendid (tabel 4 osas 5.1), SKP ja selle komponendid (tabelid 1 ja 2 osas 5.2), SKP deflaatorid (tabel 5 osas 5.1) ja töähõivestatistika (tabel 1 osas 5.3) kujutavad endast ESA 95 rahvamajanduse kvartaliaruannete tulemusi.

Tööstusele esitatud uued tellimused (osa 5.2 tabel 4) sisaldavad vaatlusperioodi jooksul saadud tellimusi ja hõlmavad tööstusharusid, kus tegutsetakse peamiselt tellimuspõhiselt – eelkõige tekstiili-, tselluloosi- ja paberi-, keemia-, metalli-, kapitalikaupade ja kestvuskaupe tööstust. Andmete arvutamisel on tuginetud kehtivatele hindadele.

Tööstuslikku käivet ja jaemüüki käsitlevas osas (osa 5.2 tabel 4) mõeldetakse kogukäivet, sealhulgas kõiki makse ja lõive peale käibemaksu, mille kohta on esitatud arved vaatlusperioodi jooksul. Jaemüügi käive hõlmab jaemüügi kogukäivet (v.a mootorsõidukite ja mootorrataste ning remonditeenuste müük). Uute sõiduaudote registreeringud hõlmavad nii era- kui ka firmaaudote registreeringuid.

Äri- ja tarbijauuringute kvalitatiivsed andmed (tabel 5 osas 5.2) põhinevad Euroopa Komisjoni äri- ja tarbijauringutel.

Töajooku määrad (tabel 2 osas 5.3) vastavad Rahvusvahelise Töajookuorganisat-

siooni (ILO) suunistele. Need viitavad aktiivsetele töajooku osale lähtuvalt ühtlustatud kriteeriumidest ja mõistetest. Töajooku määra arvutamise aluseks olevad töajooku näitajad erinevad osas 5.3 avaldatud töähõive ja töajooku tasemete summast.

RIIGI RAHANDUS

Osades 6.1 kuni 6.4 on toodud euroala valitsemissektori eelarvepositsioon. Andmed on põhiosas konsolideeritud ja põhinevad ESA 95 metoodikal. Osades 6.1 kuni 6.3 esitatud euroala aastased koondandmed on koostatud EKP poolt liikmesriikide keskpunkadelt saadud ühtlustatud andmete põhjal, mida ajakohastatakse regulaarselt. Andmed euroala riikide eelarvepuudujäägi ja võlgade kohta võivad seetõttu erineda andmetest, mida kasutab Euroopa Komisjon ülemäärase puudujäägi menetluse korral. Osas 6.4 esitatud euroala kvartaalsed koondandmed on koostatud EKP poolt Eurostati ja liikmesriikide andmete alusel.

Osas 6.1 on ära näidatud valitsemissektori aastased tulud ja kulud, lähtudes komisjoni 10. juuli 2000. aasta määruses nr 1500/2000 (millega muudeti ESA 95) sõnastatud mõistetest⁶. Osas 6.2 on toodud valitsemissektori konsolideeritud koguvõlg nominaalväärtuses kooskõlas asutamislepingu ülemäärase puudujäägi menetlust reguleerivate sätetega. Osades 6.1 ja 6.2 on esitatud üldandmed iga euroala riigi kohta, arvestades nende tähtsust stabiilsuse ja majanduskasvu pakti raames. Osas 6.3 kajastatakse valitsemissektori võla muutust. Erinevus valitsemissektori võla muutuse ja valitsemissektori eelarvepuudujäägi vahel – fiskaalpositsiooni kohandamine – on peamiselt seletatav valitsuse poolt finantsvaradega tehtud tehingutega ja välisvaluuta hindamisest

⁶ EÜT L 172, 12.07.2000, lk 3.

tulenevate erinevustega. Osas 6.4 on kajastatud valitsemissektori kvartaalsed tulud ja kulud, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002. aasta määrusest (EÜ) nr 1221/2002 (milles käsitleti valitsemissektori muude kontode kvartaliandmeid peale rahastamiskontode) sõnastatud mõistetest⁷.

VÄLISMAJANDUS

Maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistikas (osad 7.1–7.4) kasutatud mõisted on üldiselt kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga (viies väljaanne, oktoober 1993), EKP 16. juuli 2004. aasta suunistega EKP statis-tilise aruandluse nõuete kohta (EKP/2004/15)⁸ ning Eurostati dokumentidega. Täiendavat teavet euroala maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni koostamisel kasutatud meetodika ja allikate kohta võib leida EKP väljaandest „European Union balance of payments/international investment position statistical methods“ (november 2004) ja alltoodud rakkerühma aruannetest: „Portfolio investment collection systems“ (juuni 2002), „Portfolio investment income“ (august 2003) and „Foreign direct investment“ (märts 2004), mida on võimalik alla laadida EKP koduleheküljelt. Lisaks sellele on rahandus-, finants- ja maksebilansi statistika komitee koduleheküljel (www.cmfg.org) võimalik tutvuda ka EKP/komisjoni (Eurostat) maksebilansi ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni statistika kvaliteedi rakkerühma aruandega (juuni 2004).

Netotehingute kajastamisel finantskontol lähtutakse Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatust: varade suurenemist tähistatakse miinusmärgiga ning kohustuste suurenemist plussmärgiga. Jooksevkontol ja kapitali-

kontol esitatakse nii kredit- kui ka deebetehingud plussmärgiga.

Euroala maksebilansi koostab EKP. Viimaseid kuuandmeid tuleb käsitleda tinglikena. Andmed vaadatakse üle pärast järgmise kuu näitajate ja/või üksikasjaliku kvartaalse maksebilansi avaldamist. Varasemate perioodide andmeid uuendatakse regulaarselt või pärast meetodika muutumist.

Osa 7.1 tabelis 2 on toodud sesoonselt kohandatud andmed jooksevkonto kohta. Kohandamisel on arvesse võetud tööpäevade arvu, liigaastat ja/või riigipühasid. Tabelis 5 on esitatud euroala mitteresidentide emiteeritud väärtpaberite ostud euroalal asuvate ostjate poolt sektorite kaupa. Hetkel pole veel võimalik näidata euroalaväliste residentide poolt omandatud väärtpaberite emitentide (kes asuvad euroalal) jaotust sektorite kaupa. Tabelites 6 ja 7 esitatud jaotus „laenud“ ja „sularaha ja hoiused“ tugineb mitteresidentist vastaspoole sektorile, s.t mitteresidentsete pankade varasid liigitatakse hoiusteks, samas kui teiste mitteresidentsete sektoritega seotud varasid liigitatakse laenudeks. See jaotus sarnaneb muus statistikas esitatud jaotusega, sh rahaloomeasutuste konsolideeritud bilansiga, ja on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi koostamise käsiraamatuga („IMF Balance of Payments Manual“).

Osas 7.2 kirjeldatakse maksebilansi rahalist esitust: maksebilansi tehinguid, mis kajastavad kooskõllalisust rahaagregaadiga M3. Andmete kajastamisel on lähtutud maksebilansi tavapärasest tähistussüsteemist, välja arvatud rahandus- ja pangandusstatistikast (veerg 12) võetud rahaagregaadiga M3 väliste vastaskirjete

⁷ EÜT L 179, 09.07.2002, lk 1.

⁸ EÜT L 354, 30.11.2004, lk 34.

puhul, kus plussmärk tähistab varade suurenemist või kohustuste vähenemist. Portfelliinvesteeringute kohustuste poolel (veerud 5 ja 6) hõlmavad maksebilansitehingud lisaks rahaturufondide osakutele ja kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjadele ka euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud lihtaktsiate ja võlakirjade ostu ja müüki. Euroala maksebilansi esituse kohta on avaldatud metoodiline märkus EKP veebilehekülje alljaotuses „Statistics“. Vt ka 2003. aasta juuni kuubulletääni taustinfot 1.

Osas 7.3 on esitatud euroala maksebilansi (tabelid 1–4) ja rahvusvahelise investeerimispositsiooni (tabel 5) geograafiline jaotus peamiste partnerriikide või nende rühmade kaupa, kusjuures eristatud on euroalaväliseid liikmesriike ja Euroopa Liitu mittekuuluvaid riike ja piirkondi. Jaotus kajastab ka tehinguid ja positsioone ELi institutsioonide (mida loetakse erinevalt EKPst statistiliselt euroalaväliseks nende füüsilisest asukohast hoolimata) ja teatud eesmärkidel ka maksuvabade keskuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes. Tabelites 1–4 on esitatud kumulatiivsed maksebilansi tehingud viimases neljas kvartalis; tabelis 5 on rahvusvahelise investeerimispositsiooni geograafiline jaotus viimase aasta lõpu seisuga. See jaotus ei sisalda portfelliinvesteeringute kohustuste, tuletisinstrumentide ega rahvusvaheliste reservide tehinguid ja positsioone. Geograafilist jaotust on kirjeldatud 2005. aasta veebruari kuubulletääni artiklis „Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts“.

Osas 7.4 toodud euroala rahvusvahelise investeerimispositsiooni andmete esitamisel on lähtutud positsioonide võrdlusest euroalaväliste residentidega ning käsitletud euroala kui ühtset majanduspiirkonda (vt ka 2002. aasta detsembri kuubulletääni taustinfot 9). Rahvusvaheline investee-

rimispositsioon on koostatud turuhindades, välja arvatud otseinvesteeringud, mille hindamisel kasutatakse enamasti raamatupidamislikke väärtusi.

Eurosüsteemi rahvusvahelised reservid ning vastavad varad ja kohustused on ära toodud osa 7.4 tabelis 5 koos EKP poolt hoitava osaga. Need näitajad pole eurosüsteemi nädalastes raamatupidamisaruannetes kajastuvate andmetega täielikult võrreldavad nende hõlmatus ja hindamise erinevuste tõttu. Tabelis 5 esitatud andmed on kooskõlas Rahvusvahelise Valuutafondi / Rahvusvahelise Arvelduspanga rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse statistika kohta käivate soovitusetega. Muutused eurosüsteemi kullavarudes (veerg 3) tulenevad 26. septembril 1999. aastal sõlmitud ja 8. märtsil 2004. aastal ajakohastatud keskpanga kullalepingu tingimustel tehtud kullatehingutest. Lisateavet eurosüsteemi rahvusvaheliste reservide statistilise käsitlemise kohta võib leida väljaandest „Statistical treatment of the Eurosystem’s international reserves“ (oktoober 2000), mille saab alla laadida EKP veebilehelt. Veebileht sisaldab täpsemaid andmeid vastavalt rahvusvaheliste reservide ja välisvaluuta likviidsuse mallile.

Osas 7.5 on ära toodud andmed euroala väliskaubanduse kohta. Andmete põhi-allikaks on Eurostat. EKP tuletab mahuindeksid Eurostatis kajastatud maksumuse ja ühikuhinna indeksite põhjal ning viib läbi ühikuhinna indeksite sesoonse kohandamise, samas kui maksumuse andmeid kohandatakse Eurostati poolt sesoonselt ja tööpäevade arvu alusel.

Osa 7.5 tabeli 1 veergudes 4–6 ja 9–11 toodud jaotus tootegruppide kaupa vastab üldiste majanduskategooriate liigitusele. Valmistooted (veerud 7 ja 12) ja nafta (veerg 13) vastavad rahvusvahelise kaubandusklassifikatsioonistandardi 3. parandatud väljaandes (SITC Rev. 3)

esitatud definitsioonile. Geograafiline jaotus (osa 7.5 tabel 2) näitab põhilisi kaubanduspartnereid nii üksikult kui ka piirkondlike gruppide kaupa.

Mõistete, liigituste, andmete ulatuse ja kajastamise aja erinevuste tõttu pole väliskaubandusandmed (eelkõige impordiandmed) maksebilansi statistikas toodud kaubanimetustega (osad 7.1 kuni 7.3) täielikult võrreldavad. Impordi erinevus on viimastel aastatel olnud ligikaudu 5% (EKP hinnang), millest oluline osa on seotud kindlustus- ja veoteenuste lisamisega väliskaubandusandmetesse (CIFI alusel).

VAHETUSKURSID

Osas 8.1 on ära toodud EKP poolt euroala kaubanduspartnerite vääringute suhtes arvatud euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid, mis põhinevad euro kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmistel. Positiivne muutus näitab euro kallinemist. Keskmise arvutamisel tuginetakse aastatel 1995–1997 ja 1999–2001 toimunud valmistoodete vahetusele kaubanduspartneritega, võttes arvesse kolmanda turu mõjusid. Euro nominaalse ja reaalse efektiivse vahetuskursi indeksid tulenevad aastatele 1995–1997 tuginevate keskmiste sidumisest aastatele 1999–2001 tuginevate keskmistega 1999. a alguses. 13 euroalavälisest Euroopa Liidu liikmesriiki, Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Hiina, Hongkong, Jaapan, Kanada, Lõuna-Korea, Norra, Singapur ja Šveits moodustavad 23 riigist koosneva kaubanduspartnerite grupi, kelle andmete põhjal leitakse efektiivsed vahetuskursid. Need 23 liiget kuuluvad omakorda 42 riigist koosnevasse gruppi koos järgmiste riikidega: Alžeeria, Argentina, Brasiilia, Bulgaaria, Filipiinid, Horvaatia, Iisrael, India, Indoneesia, Lõuna-Aafrika, Malaisia, Maroko, Mehhiko, Rumeenia, Tai, Taiwan, Türgi, Uus-Meremaa ja Venemaa. Reaalne efektiivne

vahetuskurss arvutatakse välja tarbija-hinnaindeksi, tootjahinnaindeksi, sisemajanduse koguprodukti deflaatori, töötleva tööstuse tööjõu erikulu ja kogumajanduse tööjõu erikulu baasil.

Täpsem teave efektiivsete vahetuskursside arvutamise kohta on toodud 2004. aasta septembri kuubülletääni taustinfos 10 „Kaubanduse osakaalude ümberarvutamine euro efektiivsete vahetuskursside hindamiseks“ ning EKP üldtoimetises nr 2 (Occasional Paper, „The effective exchange rates of the euro“, Luca Buldorini, Stelios Makrydakis ja Christian Thimann, veebruar 2002), mida on võimalik alla laadida EKP veebilehelt.

Osas 8.2 toodud kahepoolsete vahetuskursid on vastavate vääringute igapäevaselt avaldatavate intressi viitemäärade kuu keskmised.

EUROALAVÄLINE ARENG

Teiste ELi liikmesriikide (osa 9.1) kohta käivate statistiliste andmete kogumisel ja koostamisel on järgitud samu põhimõtteid, mida euroala andmete kogumisel ja koostamisel. Osas 9.2 toodud andmed Ameerika Ühendriikide ja Jaapani kohta on saadud nende riikide allikatest.

EUROSÜSTEEMI RAHAPOLIITILISTE MEETMETE KRONOLOOGIA¹

9. JAANUAR 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ja need jäävad vastavalt tasemele 2,75%, 3,75% ja 1,75%.

23. JAANUAR 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab rahapoliitika tegevusraamistiku toimimise tõhustamiseks rakendada alljärgnevat meetmeid.

Esiteks muudetakse kohustusliku reservi hoidmisperioodi selliselt, et hoidmisperiood algab alati põhilise refinantseerimisoperatsiooni arvelduspäeval pärast nõukogu koosolekut, mil pannakse paika kuiselt hinnatav rahapoliitiline hoiak. Lisaks viiakse püsivahendite intressimäärade muudatuste rakendamine üldiselt vastavusse kohustusliku reservi uue hoidmisperioodi algusega.

Teiseks lühendatakse põhiliste refinantseerimistingute tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale.

Need meetmed jõustuvad kavakohaselt 2004. aasta esimese kvartali jooksul.

Täiendusena 10. juuli 2002 pressiteatele otsustab nõukogu jätta 2003. aastal muutmata regulaarsete pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kogumahu, mis on 15 miljardit eurot oksjoni kohta. Selle summa määramisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavaid likviidsus-vajadusi 2003. aastal ja see peegeldab eurosüsteemi soovi tagada jätkuv likviidsus oma põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu.

6. VEEBRUAR 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,75%, 3,75% ja 1,75%.

6. MÄRTS 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 0,25 protsendipunkti võrra tasemele 2,50% alates 12. märtsil 2003 tehtavast operatsioonist. Samuti otsustab nõukogu vähendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 0,25 protsendipunkti võrra vastavalt tasemele 3,50% ja 1,50% ning kehtestab uute intressimäärade jõustumis-kuupäevaks 7. märtsi 2003.

3. APRILL 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,50%, 3,50% ja 1,50%.

8. MAI 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,50%, 3,50% ja 1,50%.

¹ Kronoloogia 1999.–2001. a. võetud eurosüsteemi rahapoliitiliste meetmete kohta on kirjas vastavalt EKP 1999. a aastaaruandes (lk 176–179), EKP 2000. a aastaaruandes (lk 205–208) ja EKP 2001. a aastaaruandes (lk 219–220).

Samuti teeb nõukogu teatavaks EKP rahapoliitilise strateegia hindamise tulemused. See 13. oktoobril 1998 välja kuulutatud strateegia koosneb kolmest põhielemendist: hinnastabiilsuse kvantitatiivne määratlus, rahamassi oluline tähendus hinnastabiilsust ohustavate tegurite hindamisel ning hinnadünaamika laiapõhjaline hindamine.

Nõukogu kinnitab 1998. aasta oktoobris formuleeritud hinnastabiilsuse määratlust, mille kohaselt "tähendab hinnastabiilsus alla 2% suurust ühtlustatud tarbijahinnaindeksi aastast kasvu euroalal. Hinnastabiilsus tuleb säilitada keskpikal perioodil". Samas mõnab nõukogu, et hinnastabiilsuse tagamisel on tema eesmärgiks säilitada inflatsioonimäärad keskpikal perioodil 2% taseme juures.

Nõukogu kinnitab, et tema rahapoliitilised otsused põhinevad jätkuvalt hinnastabiilsust ohustavate tegurite igakülgse analüüsil. Samas otsustab nõukogu oma teates selgitada, millist rolli mängivad majandus- ja rahapoliitilised analüüsid nõukogu üldises hinnangus hinnastabiilsust ohustavate tegurite kohta.

Et rõhutada rahamassi kasvu pikaajalisust rahapoliitiliste tendentside hindamisel, otsustab nõukogu loobuda kontrollväärtuse iga-aastasest ülevaatamisest. Samas jätkab nõukogu siiski kontrollväärtuse aluseks olevate tingimuste ja eelduste hindamist.

5. JUUNI 2003

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab alandada põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära 0,50 protsendipunkti võrra tasemele 2,0% alates 9. juunil 2003 tehtavast operatsioonist. Samuti otsustab nõukogu vähendada nii laenamise kui ka hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid 0,50 protsendipunkti võrra vastavalt tasemele 3,0% ja 1,0% ning kehtestab uute intressimäärade jõustumiskuupäevaks 6. juuni 2003.

10. JUULI, 31. JUULI, 4. SEPTEMBER, 2. OKTOOBER, 6. NOVEMBER, 4. DETSEMBER 2003 JA 8. JAANUAR 2004

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

12. JAANUAR 2004

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab suurendada pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kogumahtu 2004. aastal 15 miljardilt eurolt 25 miljardi euroni oksjoni kohta. Selle summa suurendamisel võetakse arvesse euroala pangandussüsteemi eeldatavalt suuremaid likviidsusvajadusi 2004. aastal. Samas jätkab eurosüsteem likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu. Nõukogu võib teha otsuse väljajagatava summa korrigeerimise kohta 2005. aasta algul.

5. VEEBRUAR JA 4. MÄRTS 2004

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

10. MÄRTS 2004

Vastavalt nõukogu 23. jaanuari 2003 otsusele lühendatakse eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide tähtaega kahelt nädalalt ühele nädalale ja eurosüsteemi kohustuslike reservide hoidmisperioodi muudetakse selliselt, et hoidmisperiood algab alati peamise refinantseerimisoperat-

siooni arvelduspäeval pärast nõukogu koosolekut, mil pannakse paika kuiselt hinnatav rahapoliitiline hoiak, mitte aga kuu 24. päeval.

**1. APRILL, 6. MAI, 3. JUUNI, 1. JUULI,
5. AUGUST, 2. SEPTEMBER, 7. OKTOOBER,
4. NOVEMBER, 2. DETSEMBER 2004 JA
13. JAANUAR 2005**

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

14. JAANUAR 2005

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab suurendada pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide kogumahtu 2005. aastal 25 miljardist eurost 30 miljardi euroni oksjoni kohta. Mahu suurendamisel võetakse arvesse euroala pangandus-süsteemi eeldatavalt suuremaid likviidsus-vajadusi 2005. aastal. Samas jätkab euro-süsteem likviidsuse tagamist oma põhiliste refinantseerimisoperatsioonide kaudu. Nõukogu võib teha otsuse väljajagatava summa korrigeerimise kohta 2006. aasta algul.

3. VEEBRUAR, 3. MÄRTS 2005

Euroopa Keskpanga nõukogu otsustab, et põhiliste refinantseerimisoperatsioonide pakkumisintressi alammäära ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärasid ei muudeta ning need jäävad vastavalt tasemele 2,0%, 3,0% ja 1,0%.

TARGET (ÜLEEUROOPALINE AUTOMATISEERITUD REAALAJALINE BRUTOARVELDUSSÜSTEEM)

MAKSEVOOD TARGETIS

2004. aasta IV kvartalis arveldati TARGETis päevas keskmiselt 273 232 makset väärtuses 1763 miljardit eurot. Võrreldes eelmise kvartaliga kasvas arveldatud maksete arv 7% ja käive 8%. Seejuures kasvasid nii maksete arv kui ka käive kõigis vaadeldud maksete kategooriates. Toimunud maksete arvu ja käibe kasv tuleneb maksete teostamise sesoonsusest. Maksete käibe osas jäi TARGETi turuosa 88% tasemele, ent arvu osas kasvas see 57%ni.

LIIKMESRIIKIDE SISESED MAKSED

Tööpäevas arveldati TARGETis 2004. aasta neljandas kvartalis keskmiselt 207 232 liikmesriikide sisest makset kogukäibega 1184 miljardit eurot. Maksete arv kasvas eelmise kvartaliga võrreldes 7% ja käive 8%. 2003. aasta sama perioodiga võrreldes vähenes maksete arv 1%, kuid käive suurenes 11%. Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed moodustasid 76,1% TARGETi maksete koguarvust ja 67,2% kogukäibest. Liikmesriikide sisese makse keskmine suurus kasvas 2004. aasta neljandas kvartalis eelmise kvartaliga võrreldes 5,6 miljardist eurost 5,7 miljardi euron. Liikmesriikide siseseid makseid oli enim 20. detsembril 2004, mil arveldati 288 415 makset. Suurim päevakäive – 1571 miljardit eurot – saavutati 15. detsembril. 66% liikmesriikide sisestest maksetest moodustasid kuni 50 000 euro suurused maksed, 11% maksetest ulatus üle 1 miljoni euro. Keskmiselt arveldati päevas 127 liikmesriikide sisest makset, mille väärtus ulatus üle 1 miljardi euro.

LIIKMESRIIKIDE VAHELISED TARGETI MAKSED

2004. aasta neljandas kvartalis arveldati TARGETis päevas keskmiselt 65 240

liikmesriikide vahelist makset kogukäibega 579 miljardit eurot. Võrreldes 2004. aasta kolmanda kvartaliga kasvas maksete arv 6% ja maksete käive 8%. 2003. aasta neljanda kvartaliga võrreldes suurenes liikmesriikide vaheliste maksete arv 4% ja käive 9%.

Võrreldes eelmise kvartaliga suurenes pankadevaheliste maksete arv 6% ja käive 8%. Kliendimaksete arv ja käive kasvasid vastavalt 6% ja 14%. Pankadevahelised maksed moodustasid vaadeldud ajavahemikul liikmesriikide vaheliste maksete keskmisest arvust 48,4% ja käibest 94,9%. Pankadevaheliste maksete keskmine väärtus kasvas 17,1 miljonist eurost 17,4 miljoni euron ja kliendimaksete keskmine väärtus kasvas 799 000 eurost 875 000 euron. Neljandas kvartalis oli liikmesriikide vahelisi makseid enim 20. detsembril 2004 (s.t esmaspäeval, nädal enne jõule – seda on tähele pandud ka varasematel aastatel), mil TARGETis arveldati 92 427 liikmesriikide vahelist makset.

Tabel 1. TARGETi käideldavus koostisosade lõikes

TARGETi koostisosa	Käideldavus 2004. a IV kvartalis
Belgia	100,00 %
Taani	100,00 %
Saksamaa	99,23%
Kreeka	99,69%
Hispaania	99,89%
Prantsusmaa	99,92%
Iirimaa	99,54%
Itaalia	100,00 %
Luksemburg	99,89%
Madalmaad	100,00 %
Austria	99,94%
Portugal	99,73 %
Soome	99,82 %
Rootsi	99,79 %
Ühendkuningriik	100,80 %
EKP maksesüsteem	99,15 %
TARGETi keskmine käideldavus	99,77 %

63% liikmesriikide vahelistest maksetest oli väärtusega alla 50 000 euro, 15% maksetest oli väärtusega üle 1 miljoni euro. Keskmiselt arveldati päevas 40 liikmesriikide vahelist makset, mille väärtus ulatus üle 1 miljardi euro.

TARGETI KÄIDELDAVUS JA JÕUDLUS

2004. aasta neljandas kvartalis oli TARGETi keskmine käideldavus 99,77%, võrrelduna 99,79%lise keskmise käideldavusega 2004. aasta kolmandas kvartalis.

TARGETi käideldavust mõjutanud vahejuhtumite arv oli 26, mis on 6 võrra väiksem kui eelmises kvartalis. Tabelis 1 on esitatud iga TARGETi koostisosa (liikmesriikide süsteemid ja EKP maksesüsteem) käideldavusnäitajad. Neljandas kvartalis arveldati 96,37% liikmesriikide vahelistest TARGETi maksetest vähem kui 5 minutiga, 2,90% maksete arveldamiseks kulus aega 5–15 minutit ja 0,33% maksete korral 15–30 minutit. Ühe päeva jooksul arveldatud 65 240st liikmesriikide vahelisest maksest pikenes arveldusaeg üle 30 minuti keskmiselt 517 makse korral.

Tabel 2. TARGETi ja teiste valitud pankadevaheliste arveldussüsteemide poolt arveldatud maksete arv

(maksete arv)

	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv	2004 IV kv
TARGET					
Kõik TARGETi makset					
Koguarv	17 404 115	17 071 290	17 264 247	16 871 971	18 033 316
Päeva keskmine	271 939	266 739	274 036	255 636	273 232
Liikmesriikide vahelised TARGETi makset					
Koguarv	4 023 122	4 184 179	4 286 846	4 068 531	4 305 815
Päeva keskmine	62 861	65 378	68 045	61 644	65 240
Liikmesriikide sisesed TARGETi makset					
Koguarv	13 380 993	12 887 111	12 977 401	12 803 440	13 727 501
Päeva keskmine	209 078	201 361	205 990	193 992	207 992
Muud süsteemid					
Euro I (EBA)					
Koguarv	10 088 174	9 669 240	9 840 955	10 831 383	11 382 418
Päeva keskmine	157 628	151 082	156 206	164 112	172 420
Paris Net Settlement (PNS)					
Koguarv	1 833 104	1 772 742	1 767 244	1 700 070	1 766 831
Päeva keskmine	28 642	27 669	28 051	25 759	26 770
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Koguarv	423 513	365 097	316 448	237 482	139 269
Päeva keskmine	6 617	5 705	5 023	3 598	2 360
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Koguarv	134 620	131 082	184 269	128 745	119 693
Päeva keskmine	2 103	2 048	2 925	1 951	1 813

Tabel 3. TARGETi ja teiste valitud pankadevaheliste arveldussüsteemide poolt arveldatud maksed: maksete käive

(mld EUR)	2003 IV kv	2004 I kv	2004 II kv	2004 III kv	2004 IV kv
TARGET					
Kõik TARGETi maksed					
Kogukäive	102 686	109 062	111 025	107 592	116 389
Päeva keskmine	1 604	1 704	1 762	1 630	1 763
Liikmesriikide vahelised TARGETi maksed					
Kogukäive	34 128	36 487	36 046	35 378	38 226
Päeva keskmine	533	570	572	536	579
Liikmesriikide sisesed TARGETi maksed					
Kogukäive	68 558	72 575	74 979	72 214	78 163
Päeva keskmine	1 070	1 071	1 134	1 190	1 094
Muud süsteemid					
Euro 1 (EBA)					
Kogukäive	10 898	11 647	10 987	10 487	11 005
Päeva keskmine	170	182	174	159	167
Paris Net Settlement (PNS)					
Kogukäive	4 180	4 276	4 765	4 217	4 215
Päeva keskmine	65	67	76	64	64
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Kogukäive	74	60	60	110	37
Päeva keskmine	1	1	1	2	1
Pankkien On-line Pikasiirrot ja Sekit-järjestelmä (POPS)					
Kogukäive	104	120	117	117	113
Päeva keskmine	2	2	2	2	2

EUROOPA KESKPANGA POOLT ALATES 2004. AASTAST AVALDATUD DOKUMENDID

Käesolev loetelu sisaldab valikut Euroopa Keskpanga poolt alates 2004. a jaanuarist avaldatud dokumentidest. Teadustoimetiste (*Working Papers*) loetelu viitab üksnes 2004. a detsembrist kuni 2005. a. veebruarini avaldatud trükistele. Huvilistel on võimalus saada väljaandeid tasuta EKP pressi- ja infotalitusest. Tellimused edastada kirjalikult tiitellehe pöördel viidatud postiaadressile.

Euroopa Keskpanga ja Euroopa Rahainstituudi (EMI) poolt avaldatud dokumentide täielik nimekiri on saadaval EKP koduleheküljel (<http://www.ecb.int>).

AASTAARUANNE

“Annual Report 2003”, aprill 2004

KUUBÜLLETÄANIS AVALDATUD ARTIKLID

- “EMU and the conduct of fiscal policies”, jaanuar 2004.
- “Opinion survey on activity, prices and labour market developments in the euro area: features and uses”, jaanuar 2004.
- “Measuring and analysing profit developments in the euro area”, jaanuar 2004.
- “The acceding countries’ economies on the threshold of the European Union”, veebruar 2004.
- “Developments in private sector balance sheets in the euro area and the United States”, veebruar 2004.
- “The impact of fair value accounting on the European banking sector – a financial stability perspective”, veebruar 2004.
- “Fiscal policy influences on macroeconomic stability and prices”, aprill 2004.
- “Future developments in the TARGET system”, aprill 2004..
- “The Barcelona partner countries and their relations with the euro area”, aprill 2004.
- “The EU economy following the accession of the new Member States”, mai 2004.
- “The natural real interest rate in the euro area”, mai 2004.
- “Risk mitigation methods in Eurosystem credit operations”, mai 2004.
- “Labour productivity developments in the euro area: aggregate trends and sectoral patterns”, juuli 2004.
- “Accounting for the resilience of the EU banking sector since 2000”, juuli 2004.
- “The European Constitution and the ECB”, august 2004.
- “Properties and use of general government quarterly accounts”, august 2004.
- “Euro banknotes: first years of experience”, august 2004.
- “Monetary analysis in real time”, oktoober 2004.
- “Economic integration in selected regions outside the European Union”, oktoober 2004.
- “Oil prices and the euro area economy”, november 2004.
- “Extracting information from financial asset prices”, november 2004.
- “Developments in the EU framework for financial regulation, supervision and stability”, november 2004.
- “The new Basel Capital Accord: main features and implications”, jaanuar 2005.
- “Financial flows to emerging market economies: changing patterns and recent developments”, jaanuar 2005.
- “Bank market discipline”, veebruar 2005.

“Initial experience with the changes to the Eurosystem’s operational framework for monetary policy implementation”, veebruar 2005.

“Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”, veebruar 2005.

STATISTICS POCKET BOOK

Saadaval igakuiselt alates 2003. a augustist.

ÜLDISED TOIMETISED (OCCASIONAL PAPER SERIES)

- 9 “Fiscal adjustment in 1991-2002: stylised facts and policy implications”; M. G. Briotti veebruar 2004.
- 10 “The acceding countries’ strategies towards ERM II and the adoption of the euro: an analytical review”; EKP ekspertide rühm: P. Backé ja C. Thimann, k.a O. Arratibel, O. Calvo-Gonzalez, A. Mehl ja C. Nerlich, veebruar 2004.
- 11 “Official dollarisation/euroisation: motives, features and policy implications of current cases”; A. Winkler, F. Mazzaferro, C. Nerlich ja C. Thimann, veebruar 2004.
- 12 “Understanding the impact of the external dimension on the euro area: trade, capital flows and other international macroeconomic linkages”; R. Anderton, F. di Mauro ja F. Moneta, aprill 2004.
- 13 “Fair value accounting and financial stability”; EKP ekspertide rühm: Andrea Enria, k.a Lorenzo Cappiello, Frank Dierick, Sergio Grittini, Angela Maddaloni, Philippe Molitor, Fatima Pires ja Paolo Poloni, aprill 2004.
- 14 “Measuring financial integration in the euro area”; L. Baele, A. Ferrando, P. Hördahl, E. Krylova, C. Monnet, aprill 2004.
- 15 “Quality adjustment of European price statistics and the role for hedonics”; Henning Ahnert ja Geoff Kenny, mai 2004.
- 16 “Market dynamics associated with credit ratings: a literature review”; F. Gonzalez, F. Haas, R. Johannes, M. Persson, L. Toledo, R. Violi, M. Wieland ja C. Zins, juuni 2004.
- 17 “Corporate ‘excesses’ and financial market dynamics”; A. Maddaloni ja D. Pain, juuli 2004.
- 18 “The international role of the euro evidence from bonds issued by non-euro area residents”; A. Geis, A. Mehl ja S. Wredenborg, juuli 2004.
- 19 “Sectoral specialisation in the EU: a macroeconomic perspective”; EKPSi rahapoliitika komitee (MPC) rakkerühm, juuli 2004.
- 20 “The supervision of mixed financial services group in Europe”; F. Dierick, august 2004
- 21 “Governance of securities clearing and settlement systems”; D. Russo, T. Hart, M. C. Malaguti ja C. Papathanassiou, oktoober 2004.
- 22 “Assessing potential output growth in the euro area - a growth accounting perspective”; Alberto Musso ja Thomas Westermann, jaanuar 2005.
- 23 “The bank lending survey for the euro area”; J. Berg, A. Van Rixtel, A. Ferrando, G. de Bondt ja S. Scopel, veebruar 2005.
- 24 “Wage diversity in the euro area – an overview of labour cost differentials across industries”; V. Genre, D. Momferatou ja G. Mourre, veebruar 2005.

TEADUSTOIMETISED (WORKING PAPER SERIES)

- 419 “The design of fiscal rules and forms of governance in European Union countries”; Mark Hallerberg, Rolf Strauch ja Jürgen von Hagen, detsember 2004.
- 420 “On prosperity and posterity: the need for fiscal discipline in a monetary union”; Carsten Detken, Vítor Gaspar ja Bernhard Winkler, detsember 2004.
- 421 “EU fiscal rules: issues and lessons from political economy”; Ludger Schuknecht, detsember 2004.
- 422 “What determines fiscal balances? An empirical investigation in determinants of changes in OECD budget balances”; Mika Tujula ja Guido Wolswijk, detsember 2004.
- 423 “Price setting in France: new evidence from survey data”; Claire Loupias ja Roland Ricart, detsember 2004.
- 424 “An empirical study of liquidity and information effects of order flow on exchange rates”; Francis Breedon ja Paolo Vitale, detsember 2004.
- 425 “Geographic versus industry diversification: constraints matter”; Paul Ehling ja Sofia Brito Ramos, jaanuar 2005.
- 426 “Security fungibility and the cost of capital: evidence from global bonds”; Darius P. Miller ja John J. Puthenpurackal, jaanuar 2005.
- 427 “Interlinking securities settlement systems: a strategic commitment?”; Karlo Kauko, jaanuar 2005.
- 428 “Who benefits from IPO underpricing? Evidence from hybrid bookbuilding offerings”; Vicente Pons-Sanz, jaanuar 2005.
- 429 “Cross-border diversification in bank asset portfolios”; Claudia M. Buch, John C. Driscoll ja Charlotte Ostergaard, jaanuar 2005.
- 430 “Public policy and the creation of active venture capital markets”; Marco Da Rin, Giovanna Nicodano ja Alessandro Sembenelli, jaanuar 2005.
- 431 “Regulation of multinational banks: a theoretical inquiry”; Giacomo Calzolari ja Gyongyi Loranth, jaanuar 2005.
- 432 “Trading European sovereign bonds: the microstructure of the MTS trading platforms”; Yiu Chung Cheung, Frank de Jong ja Barbara Rindi, jaanuar 2005.
- 433 “Implementing the stability and growth pact: enforcement and procedural flexibility”; Roel Beetsma ja Xavier Debrun, jaanuar 2005.
- 434 “Interest rates and output in the long-run”; Yunus Aksoy ja Miguel León-Ledesma, jaanuar 2005.
- 435 “Reforming public expenditure in industrialised countries: are there trade-offs?”; L. Schuknecht ja V. Tanzi, veebruar 2005.
- 436 “Measuring market and inflation risk premia in France and in Germany”; L. Cappiello ja S. Guéné, veebruar 2005.
- 437 “What drives international bank flows? Politics, institutions and other determinants”; E. Papaioannou, veebruar 2005.
- 438 “Quality of public finances and growth”; A. Afonso, W. Ebert, L. Schuknecht ja M. Thöne, veebruar 2005.
- 439 “A look at intraday frictions in the euro area overnight deposit market”; Vincent Brousseau ja Andrés Manzanares, veebruar 2005.

- 440 “Estimating and analysing currency options implied risk-neutral density functions for the largest new EU member states”; O. Castrén, veebruar 2005.
- 441 “The Phillips curve and long-term unemployment”; R. Llaudes, veebruar 2005.
- 442 “Why do financial systems differ? History matters”; C. Monnet ja E. Quintin, veebruar 2005.
- 443 “Explaining cross-border large-value payment flows: evidence from TARGET and EURO 1 data”; S. Rosati ja S. Secola, veebruar 2005.
- 444 “Keeping up with the Joneses, reference dependence, and equilibrium indeterminacy”; L. Stracca ja A. al-Nowaihi, veebruar 2005.
- 445 “Welfare implications of joining a common currency”; M. Ca’Zorzi, R. A. De Santis ja F. Zampolli, veebruar 2005.
- 446 “Trade effects of the euro: evidence from sectoral data”; R. E. Baldwin, F. Skudelny ja D. Taglioni, veebruar 2005.
- 447 “Foreign exchange option and returns based correlation forecasts: evaluation and two applications”; O. Castrén ja S. Mazzotta, veebruar 2005.

MUUD VÄLJAANDED

- “Assessment of accession countries’ securities settlement systems against the standards for the use of EU securities settlement systems in Eurosystem credit operations”, jaanuar 2004.
- “The monetary policy of the ECB”, jaanuar 2004.
- “The implementation of monetary policy in the euro area: General documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures”, veebruar 2004.
- “Guidance notes on the MFI balance sheet statistics relating to EU enlargement as laid down in Regulation ECB/2003/10”, veebruar 2004.
- “Comments on the communication from the Commission to the Council and the European Parliament concerning a new legal framework for payments in the internal market (consultative document)”, veebruar 2004.
- “Foreign direct investment task force report”, märts 2004.
- “External evaluation of the economic research activities of the European Central Bank”, aprill 2004.
- “Payment and securities settlement systems in the accession countries – Addendum incorporating 2002 figures” (Blue Book, aprill 2004), aprill 2004.
- “Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2002 figures” (Blue Book, April 2004), aprill 2004.
- “TARGET compensation claim form”, aprill 2004.
- “Letter from the ECB President to the President of the Council of the European Union: negotiations on the draft Treaty establishing a Constitution for Europe”, aprill 2004.
- “The use of central bank money for settling securities transactions”, mai 2004.
- “TARGET Annual Report 2003”, mai 2004.
- “Assessment of euro large-value payment systems against the Core Principles”, mai 2004.
- “Credit risk transfer by EU banks: activities, risks and risk management”, mai 2004.
- “Risk Management for Central Bank Foreign Reserves”, mai 2004.
- “Comparison of household saving ratios, euro area/United States/Japan”, juuni 2004.
- “The development of statistics for Economic and Monetary Union” by Peter Bull, juuli 2004.
- “ECB staff macroeconomic projections for the euro area”, september 2004.

“Letter from the ECB President to the Chairman of International Accounting Standards Board of 6 September 2004: Exposure draft of proposed amendments to IAS 39 – the fair value option”, september 2004.

“Institutional provisions: Statute of the ESCB and of the ECB. Rules of procedures”, oktoober 2004.

“Convergence Report 2004”, oktoober 2004.

“Standards for securities clearing and settlement in the European Union”, oktoober 2004.

“The European Central Bank – History, role and functions”, oktoober 2004.

“E-payments without frontiers”, oktoober 2004.

“European Union balance of payments/international investment position statistical methods”, november 2004.

“Bond markets and long-term interest rates in non-euro area Member States of the European Union and in accession countries”, november 2004.

“Report on EU banking structure 2004”, november 2004.

“EU banking sector stability 2004”, november 2004.

“Letter from the ECB President to the President of the European Parliament”, november 2004.

“Letter from the ECB President to Mr Paolo Cirino Pomicino, Member of the Committee on Economic and Monetary Affairs”, november 2004.

“Eurosysteem staff macroeconomic projections for the euro area”, detsember 2004.

“Towards a single euro payments area – third progress report”, detsember 2004.

“The euro bond market study 2004”, detsember 2004.

“Financial Stability Review”, detsember 2004.

“Review of the requirements in the field of general economic statistics”, detsember 2004.

“Research network on capital markets and financial integration in Europe – results and experience after two years”, detsember 2004.

“Recycling of euro banknotes: framework for the detection of counterfeits and fitness sorting by credit institutions and other professional cash handlers”, jaanuar 2005.

“Review of the international role of the euro”, jaanuar 2005.

“Euro area balance of payments and international investment position statistics – Annual quality report”, jaanuar 2005.

“Banking structures in the new EU Member States”, jaanuar 2005.

“Progress Report on Target2”, veebruar 2005.

“The implementation of monetary policy in the euro area: General documentation on Eurosystem monetary policy instruments and procedures”, veebruar 2005.

“Review of the application of the Lamfalussy framework to EU securities markets legislation”, veebruar 2005.

“Payment and securities settlement systems in the European Union – Addendum incorporating 2003 figures”, veebruar 2005.

BROŠÜÜRID

“Information guide for credit institutions using TARGET”, juuli 2003.

“TARGET2 - the future TARGET system”, september 2004.

“TARGET - the current system”, september 2004.

SÕNASTIK

Käesolev sõnastik sisaldab kuubülletäänis sageli kasutatavate terminite valikut. Põhjalikuma ja üksikasjalikuma sõnastiku leiab EKP koduleheküljelt (www.ecb.int/home/glossary/html/index.en.html).

Autonoomsed likviidsustegurid: likviidsustegurid, mis ei tulene tavaliselt kasutatavatest rahapoliitilistest vahenditest. Need hõlmavad näiteks ringluses olevaid pangatähti, valitsuse hoiuseid keskpangas ja keskpanga netovälisvarasid.

Eelarve puudujäägi suhtarv (valitsemissektor): valitsemissektori võla suhe SKPsse jooksvates turuhindades. Selle kohta kehtib üks rahandusliku stabiilsuse kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikes 2, et teha kindlaks ülemäärane eelarve puudujäägi olemasolu. Seda nimetatakse ka eelarve puudujäägi suhtarvuks.

Eelarve puudujääk (valitsemissektor): valitsemissektori laenude netoväärtus, s.t valitsemissektori kogutulude ja -kulude erinevus.

Eeldatav volatiilsus: mõõdab oodatavat kõikumist (aastaste portsendimäärade põhjal arvatav standardhälve) näiteks võlakirjade ja aktsiate/osakute (või vastavate futuurlepingute) hindades, mille saab välja võtta ka optioonihindadest.

EKP baasintressimäärad: EKP nõukogu poolt kehtestatud intressimäärad, mis kajastavad EKP rahapoliitilist hoiakut. Nendeks on põhiliste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär ning laenamise ja hoiustamise püsivõimaluse intressimäärad.

EONIA (euroala pankadevahelise üleööturu keskmine aastaintressimäär): tehingutel põhinev intressimäär, mis kehtib pankadevahelisel eurohoiuste üleööturul. See arvatatakse osalevate pankade poolt avaldatud eurodes nomineeritud tagatiseta üleöölaenuhingute intressimäärade kaalutud keskmisena.

ERM2 (vahetuskursimehhanism 2): vahetuskursikokkulepe, mis loob raamistiku vahetuskursipoliitika alasele koostööle euroala riikide ning majandus- ja rahaliidu kolmandas etapis mitteosalevate ELi liikmesriikide vahel.

EURIBOR (euro üleeuroopaline pankadevaheline intressimäär): intressimäär, millega esmaklassiline pank on nõus laenama raha eurodes teisele esmaklassilisele pangale ning mida arvatatakse iga päev pankadevaheliste hoiuste puhul tähtajaga kuni 12 kuud.

Euro efektiivsed vahetuskursid (nominaal-/reaalkurss): euro ja euroala põhiliste kaubanduspartnerite vääringute kahepoolsete vahetuskursside kaalutud keskmine. EKP avaldab euro efektiivse nominaalkursi indekseid kahe kaubanduspartnerite grupi taustal: 13 euroalavälist Euroopa Liidu liikmesriiki ja 10 põhilist kaubanduspartnerit väljastpoolt Euroopa Liitu moodustavad 23 riigist koosneva kaubanduspartnerite grupi (EER-23) ning eelnimetatud 23 riigist koosnev kaubanduspartnerite grupp ja 19 täiendavat riiki moodustavad teise 42 riigist koosneva grupi (EER-42), kelle andmete põhjal leitakse efektiivsed vahetuskursid. Keskmise kaalumisel kasutatavad andmed kajastavad iga partnerriigi osa euroala väliskaubanduses ja arvestavad konkurentsi kolmandal turul. Euro reaalkurss on euro nominaalkurss, mis on korrutatud välismaiste kaalutud

keskmiste ning kohalike hindade või kulude suhtega. Seega on need hinna ja kulude konkurentsivõime mõõtühikud.

Euroala ostujuhtide uuringud: tootmis- ja teenindussektori ettevõtlustingimuste uuring, mis on korraldatud mitmes euroala riigis ja mida kasutatakse indeksite arvutamiseks. Euroala tootmissektoris tegutsevate ostujuhtide indeks (PMI) on kaalutud keskmine näitaja, mis on arvutatud toodanguindeksite, uute tellimuste, tööhõive, tarnetähtaegade ja valmistoodangu varu alusel. Teenindussektori uuringu käigus esitatakse küsimusi äritegevuse, oodatava tulevase äritegevuse, täitmata tellimuste, uute sissetulevate tellimuste, tööhõive, sisendhindade ja müügihindade kohta. Euroala liitindeks arvutatakse tootmis- ja teenindussektorites korraldatud uuringute tulemuste ühendamise teel.

Euroopa Komisjoni uuringud: Euroopa Komisjoni nimel igas EL liikmesriigis korraldatud ühtlustatud ettevõtlus- ja tarbijauuringud. Taoliste uuringute käigus esitatavad küsimused adresseeritakse tööstus-, ehitus-, jaekaubandus- ja teenindussektoris tegutsevate ettevõtete juhtidele, samuti tarbijatele. Igakuise uuringu põhjal arvutatakse liitnäitajad, mis koondavad ühte indikaatorisse (usaldusnäitaja) mitmele erinevale küsimusele antud vastused.

Fikseeritud intressimääraga oksjon: pakkumismenetlus, kus intressimäär on keskpanga poolt ette antud ning osalevad vastaspoolled pakuvad rahasummat, millega nad soovivad sooritada tehingut fikseeritud intressimäära juures.

Hinnastabiilsus: hinnastabiilsuse säilitamine on eurosüsteemi põhieesmärk. EKP nõukogu peab hinnastabiilsuseks ühtlustatud tarbijahinnaindeksi alla 2% suurust kasvu. EKP nõukogu on ühtlasi selgelt väljendanud, et hinnastabiilsuse tagamiseks on tema eesmärgiks hoida inflatsioonimäärad keskpikas perspektiivis madalamal kui 2%, kuid mitte oluliselt alla selle.

Hoiustamise püsivõimalus: eurosüsteemi püsivõimalus, mida vastaspoolled võivad kasutada üleõhoiustamiseks riigi keskpangas ning mille eest makstakse eelnevalt kindlaks määratud intressi.

Hüvitis töötaja kohta: hüvitis määratletakse tööandjalt töövõtjale makstava rahalise või mitterahalise kogutasuna. Hüvitis sisaldab brutopalka, samuti preemiaid, ületunnitöö tasusid ja töötaja sotsiaalkindlustusmaksleid. Hüvitis töötaja kohta määratletakse koguhüvitise ja töötajate koguarvu suhtena.

Inflatsiooniga indekseeritud valitsuse võlakirjad: valitsussektori poolt emiteeritud võlakirjad, mille intressimaksud ja põhisumma on seotud kindla tarbijahinnaindeksiga.

Keskkuress: vahetuskursimehhanismi ERM 2 iga liikmesriigi vääringu vahetuskurss euro suhtes, millega määratletakse ERM2 kõikumispiirid.

Kogusissetulek kuus: töötajate kuine kogupalk, mis sisaldab ka nende sotsiaalkindlustusmaksleid.

Kohustusliku reservi nõue: minimaalne reserv, mida krediitiasutus on kohustatud

eurosüsteemis hoidma. Nõude täitmist kontrollitakse keskmise päevasaldo alusel umbes ühekuise hoidmisperioodi vältel.

Kollektiivlepinguga määratud palkade indeks: mõõdab kollektiivselt peetud läbi-rääkimiste otsest tulemust põhipalga (s.t palk ilma lisatasude ja preemiateta) alusel euroala tasandil. See viitab kuupalkade eeldatavale keskmisele muutusele.

Laenamise püsivõimalus: püsivõimalus, mida vastaspooled võivad eurosüsteemis kasutada üleölaenu saamiseks liikmesriigi keskpangast eelnevalt kindlaks määratud intressimääraga ja kõlblike varade vastu.

M1: kitsas rahaagregaat, mis koosneb käibel olevast sularahast ning üleöhoiustest rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses (nt postkontoris või riigikassas).

M2: laiem rahaagregaat, mis koosneb M1st, kuni kolmekuulise etteteatamistähtajaga lõpetatavatest hoiustest (s.t lühiajalised säästuhoiused) ning kuni kaheaastase tähtajaga hoiustest (ehk lühiajalistest tähtajalistest hoiustest) rahaloomeasutustes ja keskvalitsuses.

M3: lai rahaagregaat, mis koosneb M2st ja sellistest turukõlblikest instrumentidest nagu repotehingud, rahaturufondide osakud ning rahaloomeasutuste poolt emiteeritud kuni kaheaastase tähtajaga võlakirjad.

Muutuva intressimääraga oksjon: pakkumismenetlus, kus vastaspooled pakuvad nii rahasummat kui ka intressimäära, millega nad soovivad keskpangaga tehingut sooritada.

Omandiväärtpaberid: väärtpaberid, mis esindavad osalust ettevõttes. Omandiväärt-paberid kujutavad endast väärtpaberibörsidel kaubeldavaid aktsiaid (noteeritud aktsiad), mittenoteeritavaid aktsiaid ja muid aktsia- ja osakapitali vorme. Omandiväärtpaberid toodavad tavaliselt tulu dividendide näol.

Otseinvesteering: piiriülene investeering, mille eesmärk on omandada teises riigis residentses ettevõttes püsiv osalus (praktiliselt omandatakse omandiõiguste teostamiseks tavaliselt vähemalt 10% lihtaktsiatest/-osadest või hääleõiguslikest aktsiatest/osadest). Otseinvesteeringutena käsitletakse ka investeeringuid aktsiakapitali, reinvesteeringut tulu ning muid ettevõtete vahelisi rahapaigutusi. Otseinvesteeringute kontrol kajastatakse euroala residentide poolt välismaal omandatud netovarasid ("välismaine otseinvesteering") ning mitteresidentide poolt omandatud euroala netovarasid ("euroala otseinvesteering").

Pankade laenutegevuse uuringud: alates 2003. aasta jaanuarist eurosüsteemi poolt kord kvartalis korraldatav uuring, mis käsitleb laenupoliitikat. Kvalitatiivse uuringu käigus esitatakse eelnevalt kindlaks määratud euroala pankadest koosnevale valimigrupile küsimusi ettevõtete ja kodumajapidamiste laenukoormuse, laenukoormuste ja laenu-nõudluse arengu kohta.

Pikemaajaline refinantseerimisoperatsioon: eurosüsteemi poolt pöördtehingute vormis sooritatud regulaarne avaturuoperatsioon. Operatsioonid sooritatakse kuiste standardpakkumistena ning nende tähtaeg on tavaliselt kolm kuud.

Portfelliinvesteering: euroala residentide poolt omandatud väärtpaberid (netotehingute ja/või -positsioonidena), mis on emiteeritud euroalaväliste residentide poolt (“varad”); ja euroala mitteresidentide poolt omandatud väärtpaberid (netotehingute ja/või -positsioonidena), mis on emiteeritud euroala residentide poolt (“kohustused”). Sisaldab omandiväärtpabereid ja võlaväärtpabereid (võlakirju ja rahaturuinstrumente). Tehinguid kajastatakse tegelikult makstud või saadud hinnas, millest on maha arvatud komisjonitasud ja muud kulud. Portfelliinvesteeringuna käsitlemiseks peab osalus ettevõttes võrduma vähem kui 10%ga hääleõiguslikest lihtaktsiatest.

Põhiline refinantseerimisoperatsioon: eurosüsteemi poolt pöördtehingute vormis sooritatud regulaarne avaturuoperatsioon. Operatsioonid sooritatakse nädalaste standardpakkumistena ning nende tähtaeg on tavaliselt üks nädal.

Rahaagregaadi M3 kasvu kontrollväärtus: M3 aastase kasvu määr keskmise tähtaja vältel, mis vastab hindade stabiilsuse säilitamise põhimõttele. Hetkel on M3 aastase kasvu kontrollväärtuseks 4,5%.

Rahaloomeasutuse laen euroala residentidele: koosneb rahaloomeasutuse laenudest euroala residentidest mitterahaloomeasutustele (sealhulgas valitsemis- ja erasektorile) ning rahaloomeasutuse käes olevatest euroala residentidest mitterahaloomeasutuste poolt emiteeritud väärtpaberitest (aktsiad/osakud, muud omandiväärtpaberid ja võlakirjad).

Rahaloomeasutuse netovälisvarad: euroala rahaloomeasutuste välisvarad (näiteks kuld, välisvaluuta pangatähed ja mündid, euroalaväliste residentide poolt emiteeritud väärtpaberid ning euroalavälistele residentidele antud laenud), millest on maha arvatud euroala rahaloomeasutuste väliskohustused (näiteks euroalaväliste residentide hoiused ja repotehingud ning nendele kuuluvad rahaturufondide aktsiad/osakud ning rahaloomeasutuste poolt emiteeritud võlakirjad tähtajaga kuni kaks aastat).

Rahaloomeasutuse pikemaajalised finantskohustused: koosnevad enam kui kahe aasta pikkustest tähtajalistest hoiustest, enam kui kolmekuulise etteteatamisega lõpetatavatest hoiustest, euroala rahaloomeasutuste poolt emiteeritud enam kui kaheaastase lepingulise tähtajaga võlakirjadest ning euroala rahaloomeasutuste omakapitalist.

Rahaloomeasutused: finantsasutused, mis moodustavad euroala rahaloomesektori. Need hõlmavad eurosüsteemi, (ühenduse õiguse raames defineeritud) residentidest krediidi-asutusi ja kõiki teisi asutusi, mille tegevusalaks on hoiuste ja/või hoiuste taoliste asendajate kogumine isikutelt, kes ei ole rahaloomeasutused, ning enda arvel (vähemalt majanduslikus mõttes) laenude andmine ja/või investeerimine väärtpaberitesse. Viimane grupp koosneb peamiselt rahaturufondidest.

Rahaloomeasutuste intressimäärad: intressimäärad, mida residentidest krediidi-asutused ja teised rahaloomeasutused (v.a keskpangad ja rahaturufondid) kohaldavad eurohoiustele ja -laenudele võrreldes euroala residentidest kodumajapidamiste ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtetega.

Rahaloomeasutuste sektori konsolideeritud bilanss: bilanss, mille saamiseks elimineeritakse rahaloomeasutuste omavahelised positsioonid (nt rahaloomeasutuste

omavahelised laenud ja hoised) rahaloomeasutuste koondbilansist. Bilansis esitatakse statistiline teave rahaloomeasutuste sektori varade ja kohustuste kohta võrreldes sellesse sektorisse mittekuuluvate euroala residentidega (s.t valitsemissektor ja muud euroala residentid) ning euroalaväliste residentidega. See on rahaagregaatide arvutamisel peamiseks statistiliseks allikaks ning M3e vastaskirjete regulaarse analüüsi aluseks.

Rahvusvaheline investeerimispositsioon: rahvamajanduse netofinantsnõuded (või finantskohustused) välismaailma vastu, esitatuna nende sisu järgi.

Sisemajanduse koguprodukt (SKP): tootmistegevuse lõpptulem. See vastab toodetud kaupadele ja teenustele miinus vahetarbimine ning pluss toodetelt ja impordilt tasutavad netomaksud. SKP jaotuse võib esitada toodangu, kulutuste või sissetulekukomponentide lõikes. Peamised kuluartiklid, mille baasil SKPd arvutatakse, on kodumajapidamiste tarbimiskulutused, valitsemissektori lõpptarbimiskulutused, kapitali kogumahutus põhivarasse, varude muutus ning kaupade ja teenuste eksport ja import (sealhulgas euroalasisene kaubavahetus).

Survey of Professional Forecasters (kutseliste prognoosijate uuring): EKP poolt alates 1999. aastast korraldatav kvartaalne uuring, mille eesmärgiks on koguda ELis asuvate finants- ja mittefinantsorganisatsioonide ekspertidelt makromajanduslikke prognoose euroala inflatsiooni, SKP reaalkasvu ja töötuse kohta.

Tulukõver: kõver, mis kirjeldab ühesuguse krediidiriski, kuid erineva tähtajaga võlakirjade intressimäära ehk kasviku ja tähtaja vahelist seost kindlaksmääratud ajahetkel. Tulukõvera kalde määrab intressimäärade erinevus kahe valitud tähtaja osas.

Tööjõu erikulud: kogu tööjõukulu toodanguühiku kohta, mis arvutatakse välja töötajate koguhüvitise suhtena euroala riikide sisemajanduse koguprodukti püsivhindades.

Tööjõud: töötavate inimeste ja töötute arvu summa.

Tööjõukuluindeks: mõõdab tööjõukulusid iga tegelikult töötatud tunni kohta. See hõlmab brutopalkasid (ning kõikvõimalikke preemiaid ja lisatasusid), tööandja poolt tasutavaid sotsiaalkindlustusmaksid ning muid tööjõuga seotud kulusid (näiteks koolituskulud, värbamiskulud ning palgamaksud), millest on maha arvatud riigitoetused. Tunnikulud saadakse kõigi töötajatega seotud eelnimetatud tööjõukulude kogusumma jagamisel nende poolt töötatud tundide koguarvuga (sealhulgas ületunnid).

Tööstustoodang: tööstusettevõtte poolt loodud lisaväärtus püsivhindades.

Tööstustoodangu tootjahinnad: tööstusettevõtete (v.a ehitusettevõtete) poolt euroala riikide turgudel müüdüd kõikide kaupade (v.a importkaupade) hinnad tehase värvavas (mis ei sisalda transpordihinda).

Tööviljakus: toodang etteantud tööjõusisendi kohta. Seda saab mõõta mitut moodi, kuid harilikult tehakse seda järgmiselt: püsivhindade alusel arvutatud SKP jagatakse kas tööga hõivatute või töötundide koguarvuga.

Vabad töökohad: uute loodud töökohtade, vabade töökohtade ning peatselt vabanevate töökohtade (mille täitmiseks on tööandja hiljuti rakendanud aktiivseid abinõusid) üldnimetus.

Valitsemissektor: ESA 95s määratletud sektor, kuhu kuuluvad residendist isikud, kes tegelevad peamiselt individuaalseks ja kollektiivseks tarbimiseks mõeldud turuväliste kaupade tootmise ja teenuste osutamisega ja/või riikliku tulu ja hüvede ümberjaotamisega. Valitsemissektor hõlmab ka keskvalitsust, piirkondlikke valitsusi ja kohalikke omavalitsusi ning sotsiaalkindlustusfonde. Valitsemissektorisse ei kuulu avaliku sektori omandis olevad äritegevust arendavad üksused, näiteks riigiettevõtted.

Võla suhe SKPsse (valitsemissektor): valitsemissektori võla suhe SKPsse jooksvates turuhindades. Selle kohta kehtib üks rahandusliku stabiilsuse kriteeriumidest, mis on sätestatud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikes 2, et teha kindlaks ülemäärase eelarve puudujäägi olemasolu.

Võlakiri: emitendi (laenuvõtja) lubadus teha võlakirja omanikule (laenuandja) kindlaksmääratud kuupäeva(de)l tulevikus üks või enam makseid. Tavaliselt hõlmab võlakiri kindlaksmääratud intressimäära (kupong) ja/või seda müüakse diskonteerituna ehk madalama hinnaga kui emitendi poolt makstav hind tagasiostu tähtajal. Võlakirjad, mida emiteeritakse algse tagasiostu tähtajaga enam kui üks aasta, loetakse pikaajalisteks võlakirjadeks.

Võlakohustused (finantskontod): hõlmavad laene, hoiustega seotud võlakohustusi, emiteeritud võlakirju ning kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete pensionifondi reserve (mis tulenevad tööandja otsesest pensionikohustusest oma töötajate ees), hinnatuna turuväärtuses perioodi lõpus. Kuigi võlakohustused ei sisalda kvartaalsetes finantskontodes andmete piiratud kättesaadavuse tõttu kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvate ettevõtete (näiteks ettevõtete vahelised laenud) ning euroalaväliste pankade poolt antud laene, on need komponendid olemas aastastes finantskontodes.

Võlg (valitsemissektor): valitsemissektori brutovõlg nominaalväärtuses aasta lõpu seisuga konsolideerituna valitsemissektori asutuste siseselt ja vahel.

Väliskaubandus: kaupade eksport ja import euroalaväliste riikidega; seda mõõdetakse käibe põhjal ning mahu ja ühikuhinna indeksitena. Väliskaubandusstatistika pole otseselt võrreldav rahvamajanduse arvepidamises kajastatud ekspordi ja impordiga, sest viimane hõlmab nii euroalasiseseid kui ka -väliseid tehinguid ning ühendab kaubad ja teenused. Samuti ei ole see täielikult võrreldav kaubanimetustega maksebilansi statistikas. Peale meetoodiliste kohanduste seisneb peamine erinevus selles, et väliskaubandusstatistikas sisalduvad impordi registreerimisel ka kindlustus- ja veoteenused, samas kui maksebilansi statistika registreerimisel kaubanimetustes hõlmatakse FOB-hinnad.

Ühtlustatud tarbijahinnaindeks (ÜTHD): tarbijahindade mõõtühik, mille koostab Eurostat ja mis ühtlustatakse kõigi ELi liikmesriikide jaoks.

